

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

16'ncı Birleşim 13 Kasım 2018 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	504
II.- GELEN KÂĞITLAR	509
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	558
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>558:562</i>
1.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, 13 Kasım Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	558:559
2.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, 15 Kasım Seyit Rıza'nın idam edilişinin 81'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	559:561
3.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, sığınma hakkı ve Suriyelilerle ilgili yanlış bilinenlere ilişkin gündem dışı konuşması	561:562
IV.- AÇIKLAMALAR	563,585,588,602,608,
1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, incir üreticilerinin mağduriyetine ve incirin TARSİM kapsamına neden alınmadığını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması	611,612 563

- 2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, pancar çiftçisinin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması 563
- 3.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden LASTİK-İŞ Sendikası Genel Başkanı Abdullah Karacan'a ve İstanbul Havalimanı inşaatında hayatını kaybeden hemşehrısı Seyithan Kaya'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 563
- 4.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, zeytin üreticisinin mağduriyetine ve ülkemize 50 bin ton zeytinyağının kaçak olarak girmesine nasıl izin verildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 564
- 5.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, uygulanan tarım politikalarıyla üretici toplumdaki uzaklaşılmasına ve Türk tarımının desteklenip desteklenmeyeceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 564
- 6.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Şırnak'ta şehit edilen hemşehrısı Piyade Uzman Çavuş Ömer Doğan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 564:565
- 7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Hükümetin "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışından hareketle olabilecek depremlerde zarar görmemek adına binaları dayanıklı hâle getirdiğine ilişkin açıklaması 565
- 8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, milletin yüklediği sorumluluğun farkında olarak büyük ve güçlü Türkiye'yi çocuklara emanet etmek için çalıştıklarına ilişkin açıklaması 565
- 9.- Kırkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, KİT'lere bağlı fabrikalarda çalışan emekçilere haklarının verilir verilmeyeceğini, MKE'de taşeron olarak çalışan işçilerin kadroya alınıp alınmayacağını ve MKE'nin özelleştirilip özelleştirilmeyeceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 565:566
- 10.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Atatürk düşmanı Kadir Mısıroğlu'nu ziyaret eden Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'la ilgili işlem yapıp yapılmayacağını, ziyaretten Cumhurbaşkanlığı makamının bilgisinin olup olmadığını, sessiz kalınmasının sebebini ve Ali Erbaş'ın bu ziyareti resmî üniformayla yapmasının özel bir anlam taşıyıp taşımadığını Cumhurbaşkanlığı Yardımcısından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 566
- 11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketim bedelinin desteklenmesine ilişkin tebliğde kapsam dışı bırakılan Adıyaman'ın bu destekten faydalanması için bir çalışmanın olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 566
- 12.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, Amerika'daki son ara seçimlerde Temsilciler Meclisine giren Müslüman Rashida Tlaib ve İlhan Omar'ı kutladığına ilişkin açıklaması 566:567
- 13.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, AK PARTİ'yi sorumluluktan kaçmak yerine tarım girdilerinin yüksek maliyetini düşürmeye, emeğinin karşılığını alamayan çiftçiyi desteklemeye çağırdığına ilişkin açıklaması 567

- 14.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası alanda itibarının yerle bir olduğu bir dönemin yaşandığına ve Lozan Antlaşması ihlal edilirken AKP Genel Başkanı ve onun temsilcilerinin nasıl sessiz kalabildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 567
- 15.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, yaşanan krizin fırsatçılığa çevrilmesine göz yumulduğuna ilişkin açıklaması 568
- 16.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, şehit edilen Piyade Uzman Çavuş Ömer Doğan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve narenciye çiftçisinin mağduriyetine ilişkin açıklaması 568
- 17.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın sözde tarihçi Kadir Mısıroğlu'nu ziyaretine açıklık getirmesini aksi hâlde görevinden istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 568:569
- 18.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Atatürk düşmanı Kadir Mısıroğlu'nu niye ziyaret ettiğini, Diyanet İşleri Başkanlığının cuma hutbesinde neden Atatürk'ten söz edilmediğini öğrenmek istediğine ve Ali Erbaş'ı istifaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 569
- 19.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, ahlak yapısını bozan veya bölücü terör örgütlerinin propagandasını yapan yayınların denetimlerinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 569
- 20.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, "4 Aralık 2017 tarihinde çalışıyor olma" koşulu nedeniyle mağdur olan taşeron işçilere ilişkin açıklaması 569:570
- 21.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Hakkâri ve Şırnak'ta şehit olan 9 askere Allah'tan rahmet dilediğine, terörün insanlık suçu olduğuna ve buna karşı devlet, millet olarak tek yürek olunacağına ilişkin açıklaması 570
- 22.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Hakkâri'de şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve çeltik üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması 570
- 23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, işçi ölümlerinin ve iş cinayetlerinin devam ettiğine ilişkin açıklaması 571
- 24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümüne, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan 7 Mehmetçik'e Allah'tan rahmet dilediğine ve Tunceli'de donarak, Hakkâri'de yanarak şehit olmanın kader olmaması gerektiğine, 13 Kasım Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümüne, Yemen'de insani kriz yaşandığına, Filistin'de yaşanan insanlık zulmüne karşı verilen tepkilerin, Suudların Yemen'de yaptığı bombardıman sonrası neden verilmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 571:572
- 25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hakkâri ile Şırnak'ta şehit olan 9 Mehmetçik'e Allah'tan rahmet dilediğine ve bu vahim hadiseye ilgili ihmal söz konusuysa gereğinin yapılmasına, 12 Kasım Düzce depremine, Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulan kurumun başında bulunan Diyanet İşleri Başkanının 10-16 Kasım Atatürk Haftası'nda yapmış olduğu ziyareti manidar bulduklarına ilişkin açıklaması 572:573

- 26.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Yemen'de yaşananların insanlığın ayıbı olduğuna, İsrail-Filistin arasındaki çatışmanın bedelini sivillerin ödediğine, Orta Doğu'daki sorunların siyasal yöntemlerle çözülmesi konusunda duyarlı olunmasına, Türkiye'nin sorunlarının barışçı yollarla çözümünün önemli olduğuna, Hakkâri Milletvekili Leyla Güven'in sürdürdüğü açlık grevi eylemine, Karar gazetesinin reklamdaki mahrum bırakılmasının basın özgürlüğü açısından kabul edilemez olduğuna, Kürşat Bumin'e Allah'tan rahmet dilediğine, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in yargılanma sürecine ilişkin açıklaması 573:575
- 27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, LASTİK-İŞ Sendikası Genel Başkanı Abdullah Karacan ile Hakkâri ve Şırnak'ta şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, her gün şehit haberleriyle toplumsal trajediye dönüşen sorun karşısında TBMM'nin tedbir alması gerektiğine, Diyanet İşleri Başkanının hadsizliğine karşın ortak kınama bildirisi yayımlanmasına ve yürütmenin Diyanet İşleri Başkanını bir an önce görevden alması gerektiğine ilişkin açıklaması 575:576
- 28.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, 10 Kasım münasebetiyle cumhuriyetin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete irtihalinin 80'inci yıl dönümünde saygıyla yâd ettiğine, 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümüne, Hakkâri Şemdinli'de mühimmat deposunun patlaması sonucu şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve bu tür olaylarla bir daha muhatap olmamak adına gerekli mücadelenin yapıldığına ilişkin açıklaması 576:577
- 29.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 577
- 30.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 585:586
- 31.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 588:589
- 32.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 589:590
- 33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 590:591
- 34.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 592
- 35.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 592:593

36.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelere ilişkin açıklaması	602:603
37.- Kocaeli Milletvekili Lutfu Turkkan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelere ilişkin açıklaması	608
38.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	611
39.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	612
40.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 10 Kasım cumhuriyetin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete intikalinin 80'inci yıl dönümünde rahmetle andığına ilişkin açıklaması	612
41.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, ziraat, gıda ve su ürünleri mühendisleri ile veterinerlerin iki yıldır atama beklediğine ilişkin açıklaması	613
42.- Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek'in, 1949 yılında Çin tarafından işgal edilen Doğu Türkistan'ın özbeöz Türk vatandığına ilişkin açıklaması	613
43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, Cumartesi Annelerinin Ramazan Yazıcı'nın mezar yerinin açığa çıkarılarak ölümünde sorumluluğu olanların cezalandırılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması	613:614
44.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	614
45.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı Belediyesindeki usulsüzlüklere ilişkin açıklaması	614

V.- BAŞKANLIğIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

578

A) TEZKERELER

578

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İngiltere Uluslararası Kalkınma Bakanı Peryy Mordaunt'un koordinasyonu ile 7-8 Kasım 2018 tarihlerinde İngiltere'nin başkenti Londra'da düzenlenecek olan "Dünya Kadın Parlamenterler Konferansı"na katılım sağlanması ilişkin tezkeresi (3/57)	578
2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından 19-20 Kasım 2018 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de "Avrupa Kültürel Mirası" başlıklı Parlamentolar Arası Komite toplantısına katılım sağlanması ilişkin tezkeresi (3/58)	578

VI.- ÖNERİLER

578,593,600,603,608,612

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

578:585,593:598,600:602,

603:608,608:611,612

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, Sayıştay raporlarında yer alan belediyelerdeki yolsuzlukların araştırılması amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2018 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	578:585,593
--	-------------

- 2.- CHP Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve arkadaşları tarafından, seçim döneminde vadedildiği hâlde hâlâ gerçekleştirilmeyen 3600 ek göstergenin kapsamının araştırılması, incelenmesi ve bu hususta yapılması gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 594:598,600:602, 603:605
- 3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına; 13, 14 ve 15 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi 605:608,608:611,612

VII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

586,598

- 1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 586:587
- 2.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in yaptığı açıklamasında ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 587:588
- 3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün CHP grup önerisi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 598:599
- 4.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 599:600

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

615

A) KANUN TEKLİFLERİ

615:641

- 1.- Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 5 milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1186) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 12) 615:641

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**642**

- 1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4192) 642:644
- 2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4417) 645:647
- 3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM resmi internet sitesindeki özgeçmişine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4514) 648:650
- 4.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, TBMM Yerleşkesine giriş yasağı konulan kişilere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4516) 651:652
- 5.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayısoğlu'nun, kanun ve KHK'lerle ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4643) 653:658
- 6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığında görev yapan TBMM personeline ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4829) 659:661

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Batman Milletvekili Feleknaş Uca, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü'ne,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Malatya ilinin sorunlarına,

Düzce Milletvekili Ayşe Keşir, kadına yönelik şiddetin sadece Türkiye'nin sorunu olmadığına ve 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümünde depremde yitirilenleri rahmetle andığına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, 8-9 Ağustos 2018 tarihinde Ordu'da yaşanan sel felakati sonrasındaki mağduriyete,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa'da ücretli bir öğretmenin sosyal medyadaki paylaşımından dolayı işine son verildiğine, daha fazla bedel ödetmeden despotluktan vazgeçilip ortak akıl ve demokrasinin hâkim kılınması gerektiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, şeker fabrikalarının özelleştirilmesiyle ağır bedeller ödendiğine,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, gizli tanık ifadeleriyle tutuklanan 26'ncı Dönem İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in esaretine ne zaman son verileceğini öğrenmek istediğine,

Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz, Kırklareli merkez ve ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümünü kutladığına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, narenciye üreticisine sahip çıkılmadığına,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Ziraat Bankası kanalıyla kullandırılan çiftçi kredilerinin tümünün erteleme kapsamına alınması ve mağduriyetin bir an önce giderilmesi gerektiğine,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, Silivri'de yargılanmakta olan avukat Aycan Çiçek, avukat Selçuk Kozagaçlı ve 15 arkadaşının SEGBİS sistemiyle savunmalarının alınmasından vazgeçilmesi gerektiğine,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarda ek ders ücreti karşılığı görev yapanların mağduriyetine ve bunların kadroya alınıp alınmayacağını öğrenmek istediğine,

Kocaeli Milletvekili Fatma Hürriyet Kaplan, taşeron işçilerin mağduriyetinin bir an önce giderilmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, bir süre önce yükselen ve yavaşlayarak düşen döviz kuruna rağmen banka faizlerinin neden hâlâ aynı seviyelerde kaldığını ve bununla ilgili önlem alınıp alınmayacağını Cumhurbaşkanı Yardımcısından öğrenmek istediğine,

Muğla Milletvekili Mürsel Alban, Muğla ilinin AKP iktidarları döneminde yeterli yatırımı alamadığına,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, 8 Kasım 2018 tarihinde yapılacak olan Tarım Çalıştayı'nın hayırlı olmasına, 3-9 Kasım Organ Nakli ve Bağışı Haftası'na,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, 3-9 Kasım Organ Nakli ve Bağışı Haftası'na ve ilk organ nakli ameliyatını gerçekleştiren Profesör Doktor Mehmet Haberal'ı kutladığına,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, 6 Kasım Dünya Şehircilik Günü'ne,

İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan, 7 Kasım Türkiye aydınlanmasının önemli isimlerinden İlhan Erdost'un ölümünün 38'inci ölüm yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, yaşanan ekonomik krizin inşaat sektörünü de bitme noktasına getirdiğine,

Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü, Çanakkale'nin Çan ilçesindeki 18 Mart Termik Santrali'nde yaşanan iş kazasında hayatını kaybeden işçiye Allah'tan rahmet dilediğine, termik santral kazalarının insanlara ve çevreye zarar verdiğine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Sivas ili Kocakurt, Karagömlek, Havuz, Avşarören, Aşağıhöyük, Hamal ve Kırkpınar köylerindeki çiftçilerin mağduriyetine,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, dönemin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Eşref Fakıbaba'nın veteriner hekim, teknisyen, tekniker, ziraat ve gıda mühendislerinin istihdamı için verdiği sözlere,

Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs, Tonya süt fabrikasında üretimin durdurulması nedeniyle zor durumda olan Tonyalıların mağduriyetinin giderilmesi için yetkililere seslendiğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Tekirdağ'daki birçok spor salonunda can güvenliğinin olmadığına, Gençlik ve Spor Bakanını gençlere sahip çıkmaya çağırdığına,

İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, imar barışı uygulamasıyla ilgili suistimallerin gözden kaçırılmaması gerektiğine, kadroya geçen taşeron işçilerin mağduriyetine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, ABD Dışişleri Bakanlığının PKK'lı 3 elebaşı hakkında bilgi verene ödül verileceği yönündeki açıklamasının Türkiye'nin, Fırat'ın doğusundaki doğru ve haklı duruşunu esnetmesine sebep olmaması gerektiğine, SMA olarak bilinen kas ve sinir hastalığının ülkemizde bir sağlık ve sosyal sorun olduğuna,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, 7 Kasım 1980 tarihinde dövülerek öldürülen İlhan Erdost'u rahmetle andığına, Millî Eğitim Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı açıklamalarına, FATİH Projesi'nin sonuçlarının kamuoyuna aktarılması ve şüpheli asker ölümleriyle ilgili Parlamentonun üzerine düşeni yapması gerektiği ile Yemen'de her gün hayatını kaybeden onlarca çocuğa dikkat çekmek istediğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, söylenildiği gibi Cumhurbaşkanlığı sistemi en doğru sistem ise neden TBMM'de çalışmadıklarını, neden komisyonlarda iktidar partisinin muhalefet milletvekillerini dinleme lütfunda bulunmadığını öğrenmek istediğine, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda yaşananları protesto ettiklerine, millet iradesine ve yeterli çoğunluğa sahip muhalefetin millettten mi, saraydan mı yana olacağına karar vermesi gerektiğine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, ekonomik saldırılara ve kumpaslara rağmen idari, ekonomik tedbirlerle sıkıntılarını aşıldığına, terör örgütlerine karşı içeride ve dışarıdaki mücadeleye sonuna kadar devam edileceğine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin erkler ayrılığını getirdiğine,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, çocuk gebelerle ilgili Sağlık Bakanlığının Hukuk Müşavirliğinin 3 kez görüş değiştirdiğine, bildirim yükümlülüğünün Sağlık Bakanlığının sorumluluğunda olduğuna ve hazırlanan rapora Meclis Başkanlığı vasıtasıyla ulaşmak istediklerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı, Dünya Kupası'nda 2'nci olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, takım kaptanına, yöneticilerine teşekkür ettiğine,

İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, daha birçok başarılarına imza atacak olan Ampute Futbol Milli Takımı'nı başarılarından dolayı kutladığına,
İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ PARTİ Grubunun, 7/11/2018 tarihinde Grup Başkanvekili ve İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu tarafından, TÜİK verilerine göre ülkemizde kadınların yüzde 40'ı şiddet görmektedir. Bu oran her 10 kadından 4'ü şiddete maruz kalıyor anlamı taşımaktadır. 2017 yılında basında yer alan rakamlara göre 322 kadın cinsel şiddete maruz kalmış ve birçok kadın fiziksel şiddetle karşı karşıya bırakılmıştır. Ülkemizde 2017 yılında 409 kadın cinayeti yaşanmış, 2018 yılı başından Eylül ayı sonuna kadar toplam sayı ise 329'u bulmuştur. Kadınlarımızın toplum içinde sosyal refahının artması ve kadınlarımızın şiddetten uzak, baskı ve tehdit unsurları kullanılmadan yaşam sürecekleri bir çevre edinmelerinin sağlanması sosyal devletin bir gereğidir. Bu nedenle, kadınlarımızın sosyal refahı ve huzuru, toplumda karşı karşıya kaldıkları sorunların tespiti ve çözümlerin üretilmesi, gerekli önlemlerin alınması ve sorunların ortadan kaldırılmasına yönelik adımların atılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 5/11/2018 tarihinde Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve arkadaşları tarafından, 4 Kasım 2016 tarihinde HDP Eş Genel Başkanları ve milletvekillerine yönelik hukuksuz tutuklamaların tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (782 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 7/11/2018 tarihinde Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve arkadaşları tarafından, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (475 sıra no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ekim 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Halkların Demokratik Partisine,

Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasında şahsına,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP Grubuna,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, grup önerilerinin içeriğinin belli olduğuna ve konunun araştırılmasını istediklerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, sağlıkta şiddete karşı olduklarına ve bu konuda yasa tekliflerinin olduğuna,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeği'nün CHP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközgeü, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Türk milletinin bütün gerçekleri bilmesi gerektiğine, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinin konuşurulmasına Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in şahit olduğuna,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin bir açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunmasında, üretiminde ve pazarlamasında karşılaşılan sorunlar ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin (10/406), Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in (10/407), Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin (10/361), Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/405), İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun (10/410) Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günkü birleşiminde yapılması ve görüşmelerin tamamlanması hâlinde Genel Kurulun 8 Ekim 2018 Perşembe günü toplanmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen;

Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin,

MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın,

Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin,

CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in,

İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun,

Tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunmasında, üretiminde ve pazarlamasında karşılaşılan sorunlar ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/361; 10/405; 10/406; 10/407; 10/410) yapılan ön görüşmelerden sonra kabul edildi.

Kurulacak komisyonun, 12 üyeden teşekkül etmesi, çalışma süresinin başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olması, gerektiğinde Ankara dışında da çalışması kabul edildi.

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun birleştirilerek görüşülen (10/361; 10/405; 10/406; 10/407; 10/410) Meclis araştırması önergesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun birleştirilerek görüşülen (10/361; 10/405; 10/406; 10/407; 10/410) Meclis araştırması önergesi üzerinde önerge sahipleri adına yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve FETÖ'cülüğün ismiyle mücadele edildiğine, FETÖ'cülüğün sıfatıyla mücadele etme zamanının geldiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Edirne'nin Enez ilçesindeki Amcol Mineral Madencilik fabrikasında ücretlerine zam yapılmadığı gerekçesiyle grev kararı alan işçilerin durumuna,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhooğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelere,

İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam, milletvekillerinin birbirini dinlemesi hâlinde sorunun kalmayacağına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemdeki işler tamamlandığından, 13 Kasım 2018 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 19.46'da son verildi.

Levent GÖK
Başkan Vekili

İsmail OK
Balıkesir
Kâtip Üye

İshak GAZEL
Kütahya
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 23

8 Kasım 2018 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.-Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1198) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Plan ve Bütçe ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.10.2018)

2.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; 08.01.2002 Tarih ve 4736 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1199) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.10.2018)

3.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1200) (Anayasa; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.10.2018)

4.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1201) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.10.2018)

5.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1202) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.10.2018)

6.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1203) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.10.2018)

7.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in; 3269 Sayılı Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1204) (Plan ve Bütçe ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.10.2018)

8.-Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın; 4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1205) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

9.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1206) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

10.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Hakimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1207) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

11.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1208) (Tarım, Orman ve Köy İşleri ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

12.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun; Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1209) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

13.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 2 Milletvekilinin; Tarım Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1210) (Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyüşleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

14.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 2 Milletvekilinin; Katma Değer Vergisi Kanunu ve Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1211) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

15.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1212) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.10.2018)

16.-Manisa Milletvekili Tamer Akkal'ın; Manisa İli Demirci İlçesine İstiklal Madalyası Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1213) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.10.2018)

17.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın; Türk Medeni Kanunu ile İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1214) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.10.2018)

18.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın; Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1215) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

19.-Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un; Gelir Vergisi Kanunu ve Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1216) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

20.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1217) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

21.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın; 5620 Sayılı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1218) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

22.-Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın; 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1219) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

23.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi (2/1220) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

24.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi (2/1221) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

25.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin; Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1222) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

26.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1223) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

27.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1224) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

28.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1225) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

29.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1226) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

30.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1227) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

31.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1228) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

32.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1229) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

33.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın; Caza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1230) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

34.-İyi Parti Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican ve 1 Milletvekilinin; Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1231) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

35.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1232) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.10.2018)

36.-İyi Parti Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1233) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.10.2018)

37.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1234) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

38.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın; 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1235) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

39.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in; Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1236) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

40.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in; 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1237) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

41.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Şeker Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1238) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

42.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda ve Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1239) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

43.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1240) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

44.-İğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1241) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

45.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1242) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

No: 24

9 Kasım 2018 Cuma

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi
(Milletlerarası Andlaşmalar)

1.-Türkiye Cumhuriyeti ve Birleşmiş Milletler Arasında En Az Gelişmiş Ülkeler İçin Teknoloji Bankası Kurulmasına Yönelik Anlaşmaya Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018) (Genel evrak numarası: 381078)

No: 24'e Ek

9 Kasım 2018 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

2.-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

3.-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

4.-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması” Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

5.-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti ve Birleşmiş Milletler Arasında En Az Gelişmiş Ülkeler İçin Teknoloji Bankası Kurulmasına Yönelik Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1247) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, askerlik mesleğine alım için yapılan mülakatlar ve SADAT adlı şirket hakkındaki bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4090)

2.-İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Türkiye'ye karşı yürütülen ekonomik saldırının faillerine ve uygulanan yaptırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4091)

3.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Radyo Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik Taslağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4092)

4.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, ekonomik koşullar sebebiyle işten çıkarılan veya maaş alamayan çalışanların durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4093)

5.-Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Bursa-Ankara Yüksek Hızlı Tren Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/4094)

6.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de bir işadınının FETÖ terör örgütüne yurt bağısladığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4095)

7.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Arhavi'de Devlet tarafından müsadere edilen FETÖ terör örgütüne ait bir yurda ilişkin yazılı soru önergesi (7/4096)

8.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Türkiye'de görülmekte olan bir davayla ilgili olarak Amerikalı yetkililerin açıklama yapmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4097)

9.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Arhavi ilçesinin Kestanealan köyünün içme suyu ve yol sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4098)

10.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, SEKA işletmesinin özelleştirilmesi ve yeni kağıt fabrikalarının kurulması, selüloz üretimine geçilmesi amacıyla yapılacak yatırım taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4099)

11.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, DigiTürk'ün canlı maç yayınları sırasında scope/periscope yayınlarının yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4100)

12.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Cumhurbaşkanı'nın Almanya temasları sırasında iadesi istenen terör suçlularına ve Sivas katliamı davası sanıklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4101)

13.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Suriye'deki bazı silahlı örgüt mensuplarının İdlib Mutabakatı sonrası nereye gideceğine ve Türkiye'nin bu konuda alacağı önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4102)

14.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ABD'li şirket McKinsey ile yapılan danışmanlık anlaşmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4103)

15.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, FETÖ ile mücadele kapsamında yapılan uygulamalar ve sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4104)

16.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Türkiye'nin EURO 2024 adaylığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4105)

17.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emeklilikte yaşa takılanlar olarak bilinen vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4106)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, OHAL KHK'ları ile kamu görevinden çıkarılanların avukatlık stajı ve ruhsatı başvurularının kabul edilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4107)

19.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Cumhurbaşkanı'na görev süresi boyunca verilen hediye ve hibelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4108)

20.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, elektronik kelepçe uygulamasının sonuçları ile çocuk istismarı ve kadına yönelik şiddet suçlarına dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4109)

21.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2018 yılları arasında yapılan toplumsal gösterilere ve kolluk gücü müdahalesi sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4110)

22.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'un Sultanbeyli ilçesinde DEAŞ'a militan kazandırmak amacıyla kurulan sözde okullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4111)

23.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2018 yıllarında Türkiye'ye giriş yasaklanan yabancı gazetecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4114)

24.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 1 Kasım 2015-21 Eylül 2018 tarihleri arasında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına geçen ve ikamet izin kimliği verilen Suriyelilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4115)

25.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Galataport Projesi inşaatı nedeniyle Paket Postanesinin yıkılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4116)

26.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kardeş Kal Türkiye adlı platforma ve benzerlerine yapılan desteğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/4117)

27.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bankaların faizsiz KOSGEB kredisi almaya hak kazanan vatandaşlara bu kredileri kullandırmadığı iddialarının soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4118)

28.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15 Temmuz 2016 sonrasında gözaltına alınıp sağlık merkezine sevk edilenlerin tedavilerinin yarım bırakıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4119)

29.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015-2018 yılları arasında güvenlik güçleri tarafından ele geçirilen uyuşturucu madde, kaçak sigara, içki ve elektronik eşyaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/4120)

30.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, OHAL Komisyonuna yapılan başvurulara ve sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4121)

31.-Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, belli bir tarihten sonra mezun olan sağlık önlisans öğrencilerinin lisans tamamlama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4122)

32.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, atıl durumda ve öğrencisi bulunmayan fakülte ve yüksekokullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4123)

33.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, şeker fabrikalarında çalışan işçilerin kadroya alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4124)

34.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın kaybolmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4125)

35.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kadınlara karşı işlenen suçlarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4126)

36.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2013-2018 yıllarında Türk vatandaşlığına geçen yabancılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4127)

37.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kıbrıs ve Kore şehit ve gazi yakınlarının kamuda istihdam ve faizsiz konut kredisi imkanlarından yararlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4128)

38.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son beş yıl içinde yabancılara satılan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4129)

39.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye-Suriye sınırına inşa edilen duvara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4130)

40.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son beş yıl içinde elektrik fiyatlarına yapılan zamlara ve elektrik ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4131)

41.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, hazineye ait tarım arazilerinin çiftçiye kiralanması uygulamasının detaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4132)

42.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, kapatılan Kalkınma Bakanlığı personelinin tayinlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4133)

43.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir üniversitede yapılan öğretim görevlisi atamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4359)

44.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Cumhurbaşkanlığı politika kurullarına ve üyeliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4360)

45.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarr'ın, Suudi gazeteci Cemal Ahmet Kaşıkçı'nın kaybolması olayına ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4361)

46.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal edilen sığır eti miktarı ve Et ve Süt Kurumu tarafından yayınlanan bir ihale ilanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4362)

47.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinde 2013-2018 yılları arasında iş kazalarında hayatını kaybeden kişi sayısı ile intihar verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4363)

48.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana Şehir Hastanesi Beyin Cerrahisi Kliniği'nde görevli bir doçent doktorun pasaportuna yurt dışına çıkarken el konulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4364)

49.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumuna İş Bankasından aktarılan gelire ilişkin yazılı soru önergesi (7/4366)

50.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Gazi Üniversitesi'nde hayati önemi olmayan malzeme alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4367)

51.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt Üniversitesi'nin harcamalarına yönelik Sayıştay raporunda yer alan tespitlere ve Üniversite Rektörü hakkındaki bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4368)

Adalet Bakanlığı

52.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Elazığ Kadın Cezaevi'nde bulunan hasta ve yaşlı bir hükümlünün tedavisi için cezaevi idaresine verdiği dilekçeye cevap verilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4134)

53.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Patnos L Tipi Cezaevi'nde yaşandığı iddia olunan hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4135)

54.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu ve hükümlülerin tek kişilik hücrelere konulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4136)

55.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, af kanunu teklifine ve geçmişte çıkarılan af kanunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4137)

56.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4138)

57.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4139)

58.-Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Bayburt Cezaevi'nde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4140)

59.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Bayburt M Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu ve hükümlülere kötü muamele yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4141)

60.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, uzun süren yargılamalara, yargıç atamalarına ve mahkemelerin olanaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4142)

61.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Şanlıurfa Cezaevi'nin fiziki koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4143)

62.-Diyarbakır Milletvekili Musa Farisoğulları'nın, Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde ölüm orucu yapan bir mahkumun durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4144)

63.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 25 kişinin hayatını kaybettiği Çorlu tren kazasıyla ilgili yapılan bilirkişi seçimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4145)

64.-Diyarbakır Milletvekili Musa Farisoğulları'nın, Tarsus Kapalı Kadın Cezaevinde açlık grevinde olan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4146)

65.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 10 Ekim 2015'te Ankara'da meydana gelen patlamanın soruşturma ve kovuşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4147)

66.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15 Temmuz darbe girişimi soruşturmaları kapsamında hakim ve savcılar ile askerler hakkında yapılan adli işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4148)

67.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4149)

68.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, kamu avukatlarının özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4150)

69.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, kamuda çalışan avukatlar arasındaki farklılıkların ortadan kaldırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4151)

70.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Gaziantep ve Ankara Garı katliamı sanığının sağlık sorunları sebebiyle tahliye edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4369)

71.-İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, 12 Eylül 1980 sonrası süreçte gözaltında kaybolan Cemil Kırbayır adlı vatandaşın akıbetinin araştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4370)

72.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4371)

73.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4372)

74.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4373)

75.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4374)

76.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4375)

77.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4376)

78.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Atatürk'e hakaret sebebiyle başlatılan adli işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4377)

79.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, tutuklu ve hükümlü gazetecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4378)

80.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Cumhurbaşkanına hakaret sebebiyle kovuşturma izni verilen vakalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4379)

81.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, yabancı uyruklu tutuklu ve hükümlülere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4380)

82.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, cezaevi ziyaret izni talebinde bulunan vekillere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4381)

83.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Bayburt M Tipi Kapalı Kadın Cezaevi'nde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4382)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

84.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Ankara Büyükşehir Belediyesine bağlı bir alanda mantolama çalışması sırasında bir işçinin hayatını kaybetmesine ve Bakanlıkça yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4152)

85.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, işçilerin grev başlattığı 3. Havaalanı inşaatının denetimine yönelik Bakanlığın yapmış olduğu çalışmalara ve sorumluluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4153)

86.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, kamu kurumlarında geçici olarak çalıştırılan personelin kadroya alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4154)

87.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul 3. Havaalanı inşaatında yaralanan veya hayatını kaybeden işçilere ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4155)

88.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Devlet Hava Meydanları İşletmesi'nde çalışan taşeron işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4156)

89.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Suriyeli çocuk işçilere ve çocuk işçi çalıştıran işyerlerinin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4157)

90.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir'de faaliyet gösteren bir firma ile Birleşik Metal-İş Sendikası'nın toplu sözleşme görüşme sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4158)

91.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, şehit ve gazi yakınlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4159)

92.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, sendikalaşma oranı ile işçi sağlığı ve güvenliği konusundaki çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4160)

93.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, staj sürelerinin emekliliğe esas tutulması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4161)

94.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, konkordatoya yazılmış işçi alacaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4162)

95.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, konkordato ve iflasta işçi alacaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4163)

96.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4164)

97.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 17 Aralık 2013 ve 21 Eylül 2018 tarihleri arasında Bakanlık kadrolarından ilişki kesilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/4165)

98.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, gündüz yayınlanan televizyon programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4166)

99.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında yükleniciler tarafından çalıştırılan personelin işçi statüsüne alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4167)

100.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, bayram ikramiyesi alamayan emeklilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4168)

101.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İŞKUR aracılığıyla iş sağlanan geçici işçi verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4169)

102.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımla uğraşan yabancı uyruklu kişilere, kullandıkları alanlara ve yetiştirdikleri ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4170)

103.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, işsizlik oranları ve işsiz vatandaşlarla ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4171)

104.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Türkiye genelinde faaliyet gösteren bir araç muayene şirket grubunun çalışanlarının sendikal faaliyetlerini engellediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4172)

105.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, emeklilikte yaşa takılanlar için yapılacak düzenlemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4173)

106.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, kamu kurumlarında Yardımcı Hizmetler Sınıfı kapsamında çalışan personelin eğitim durumlarına ve ibraz etiketleri unvanlara uygun hizmet sınıflarına geçirilmesine yönelik çalışma yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4383)

107.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, kronik hastalığı bulunan ve cihaza bağımlı olan hasta sayısı ile sosyal yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4384)

108.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4385)

109.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4386)

110.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4387)

111.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4388)

112.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4389)

113.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4390)

114.-Van Milletvekili Muazzez Orhan'ın, ekonomik daralma sebebiyle kapanan, iflas eden işletmelere ve intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4391)

115.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa Eyyübiye OSB'de çalışan bir kepçe operatörünün hayatını kaybettiği iş kazasının soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4392)

116.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, sağlık hizmetlerinde çalışanların fiili hizmet süresi zammına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4393)

117.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir fabrika işçisinin forklift altında kalarak yaşamını yitirdiği iş kazasına yönelik soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/4394)

118.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde eşi tarafından öldürülen bir kadının korunma talebi bulunup bulunmadığına ve kadın cinayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4395)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

119.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Karadeniz Ereğlisi'nde Bülent Ecevit Üniversitesi'ne tahsis edilen bir arazinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4174)

120.-İstanbul Milletvekili Ahmet Çelik'in, 7143 sayılı Kanun kapsamındaki imar barışı uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4175)

121.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, İstanbul'da özel spor alanı olan bir arazide villa yapımına izin veren plan değişikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4176)

122.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkılan Nazilli Polis Meslek Yüksekokulunun arazisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4177)

123.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Aydın'da inşa edilen JES'lerin denetimlerine, insan sağlığına, tarıma ve çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4178)

124.-Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Kocaeli ilinde dere yatağına yapılan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4179)

125.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın Yunusemre ilçesinde bulunan TOKİ konutlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4180)

126.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'un Sarıyer ilçesi Gümüşdere ve Kısırkaya köylerinde imara açılan ve özelleştirme kapsamına alınan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4181)

127.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4182)

128.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Erzurum ilinde gerçekleştirilmesi planlanan Bilim, Kültür, Doğa, Tarih ve Eğitim Parkı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4183)

129.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Çorlu Deresi ve Ergene Nehri'nin ıslahına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4184)

130.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu'nun, Bursa'nın çeşitli mahallelerinde bulunan çöplükler ve artıma tesislerinden kaynaklanan kokuya ilişkin yazılı soru önergesi (7/4185)

131.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa Kaşmer Dağı mevkiinin imara açılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4186)

132.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4396)

133.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4397)

134.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4398)

135.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4399)

136.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4400)

137.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4401)

138.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir Menemen'e bağlı Emiralem ve Bağcılar mahallelerinde yapılacak maden, hazır beton tesisinden ÇED raporu istenmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4402)

139.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Ergene Nehri'nin kirliliğine ve alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4403)

140.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesi Kirazpınar Mahallesi'nde faaliyet gösteren taş ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4404)

141.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'da yaşanan hava kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4405)

Dışişleri Bakanlığı

142.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Yunanistan'ın on üç ilimizi Pontus Rum Devleti sınırları içinde göstermesi ve Ege Denizi'ndeki faaliyetleri hakkında Bakanlığın girişimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4187)

143.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanının Alman makamlara iletmiş olduğu bir listenin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4188)

144.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4189)

145.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suudi Arabistan Başkonsolosluğuna girdikten sonra kendisinden haber alınmayan gazeteciye ilişkin yazılı soru önergesi (7/4190)

146.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4406)

147.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4407)

148.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4408)

149.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4409)

150.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4410)

151.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4411)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

152.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, elektrik faturasında bulunan TRT payına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4191)

153.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, elektrik ve doğalgaza yapılan zamlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4193)

154.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, Kocaeli'nin Gölcük ilçesinde inşa edilmesi planlanan rüzgar enerjisi santrallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4194)

155.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4413)

156.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4414)

157.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4415)

158.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4416)

159.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Bakanlığa bağlı Temsan Genel Müdürlüğü'nce kurulan Temsan Enerji ve Otomasyon Sistemleri Şirketi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/4418)

160.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, elektrığe gelen zamma ve faturalara eklendiği iddia edilen kayıp-kaçak bedeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/4419)

161.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'da çiftçilik yapan vatandaşların elektrik borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4420)

162.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ilinin Silopi ilçesinde bulunan termik santral ve çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4421)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

163.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesinde açılışı yapıldığı halde hizmete girmeyen Gençlik Merkezi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/4195)

164.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, EURO 2024'e ev sahipliği adaylığı için hazırlanan tanıtım filmine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4196)

165.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Türkiye Futbol Federasyonu tarafından Eskişehir'de oynanacağı açıklanan Türkiye-İsveç maçının Konya'ya alındığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4197)

166.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, amatör spor kulüplerinin sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4198)

167.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, son beş yılda KYK yurtlarından atılan ve bursu kesilen öğrencilere ve yurtların koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4199)

168.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4200)

169.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, 2026 Kış Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapmak üzere müracaat eden Erzurum ilimizin aday başvuru hakkı elde edemeden elenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4201)

170.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4422)

171.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4423)

172.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4424)

173.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4425)

174.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4426)

175.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4427)

176.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4428)

177.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Passolig uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4429)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

178.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Devlet Malzeme Ofisi'nin çıktığı bilgisayar ihalesinin şartnamesinde ABD menşeli ürünlerin yer almasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4202)

179.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'de KOBİ destek kredisi için başvuruda bulunan ticaret odası üyelerinin kredi alamadıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4203)

180.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, zorunlu bireysel emeklilik sisteminin kapsamının genişletileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4204)

181.-İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Bireysel Emeklilik Sistemi'nin üç yıl süreyle zorunlu hale getirileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4205)

182.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bakanlığın ABD'li bir şirket olan McKinsey'den alacağı denetim hizmetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4206)

183.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, elektrik ve doğalgaz zamlarının çeşitli sonuçlarına ve faturalardaki TRT payına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4207)

184.-Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, McKinsey danışmanlık firmasıyla yapılan anlaşmanın biçimine ve kapsamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4208)

185.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, McKinsey şirketi ile yapılan anlaşmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/4209)

186.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Bakanlığın McKinsey şirketi ile yaptığı anlaşmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/4210)

187.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, ekonomi alanında yabancı bir şirketten danışmanlık hizmeti alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4211)

188.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep Valiliği'nin işleme konulmuş proje ve ihalelerinin durdurulması iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4212)

189.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Bakanlığın stajyer öğrencilerden yemek ücreti aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4213)

190.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, ekmeğin gramajının düşürülmesi yoluyla yapılan gizli zamlara ve ekmeğin üretiminin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4214)

191.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4215)

192.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, tahsil edilen vergiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/4216)

193.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında yükleniciler tarafından çalıştırılan personelin işçi statüsüne alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4217)

194.-Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, McKinsey şirketi ile ilişkilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4218)

195.-İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Türkiye'nin iç ve dış borç stokuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4219)

196.-İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın, Yeni Ekonomi Planı'na ve McKinsey şirketi ile olan ilişkilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4220)

197.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, teknik hizmetler sınıfında çalışanların ek göstergelerinin iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4221)

198.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, TÜİK Başkan Yardımcısının görevden alınma gerekçesine ve enflasyon verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4222)

199.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Türk Telekom'un özelleştirilmeden önceki personel sayısı ve yıllık karı ile OTAŞ firmasının satılan taşınmazların gelirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4223)

200.-Ankara Milletvekili Şenol Bal'ın, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'ın uygulama tebliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4430)

201.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Enflasyonla Topyekûn Mücadele Programı çerçevesinde alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4431)

202.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4432)

203.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4433)

204.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4434)

205.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4435)

206.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4436)

207.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4437)

208.-Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, özelleştirilen şeker fabrikalarından çıkarılan işçilere ve yaşanan mağduriyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4438)

209.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, 31 Ağustos 2018'de Halkbankası internet sitesinden yapılan ucuz döviz satışı hakkında başlatılan incelemenin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4439)

210.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, İşsizlik Fonu'ndan kamu bankalarına sermaye aktarımı yapıldığına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4440)

211.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, kira artışlarının TÜFE üzerinden hesaplanacağı açıklanmasına rağmen Adana'da bazı kamu kurumlarının ÜFE üzerinden artış yapmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4441)

İçişleri Bakanlığı

212.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, zırhlı araç çarpması sonucu yaralanan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4224)

213.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Doğu ve Güneydoğu illerinde valiliklere gönderilen toptan alınan gıda malzemelerinin satışının takibine yönelik genelgeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/4225)

214.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin Derik'te OHAL döneminden beri kapalı olan yollara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4226)

215.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 24 Haziran 2018 seçimlerinde sandık güvenliğinin sağlanmadığı yönünde alınan ihbarlara ve bazı nüfus kayıtlarındaki hatalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4227)

216.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul Ayazağa'da bulunan bir cemevinin karşısına yerleştirilen kolonlara ve buradan yapılan ezan yayınına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4228)

217.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ın İdil, Silopi ve Cizre ilçelerinde dere yataklarındaki köprü altları ve menfezlere demir bariyer monte edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4229)

218.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te üç kişinin bekçi ve polisler tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4230)

219.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep Büyükşehir ve Şahinbey belediyelerinde yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4231)

220.-Mardin Milletvekili Pero Dunder'ın, Mardin'in Kızıltepe ilçesinde üç mahallenin isimlerinin değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4232)

221.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, İdlip'ten çekilen radikal cihatçı grupların Kayseri ve Konya'ya yerleştirileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4233)

222.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cumartesi Anneleri'nin oturma eyleminin engellenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4234)

223.-Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, zorunluluk ve görev kağıdı olmadığı halde geçiş üstünlüğü kullanan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4235)

224.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Mustafa Tuna ve Melih Gökçek'in belediyenin hafriyat gelirleri konusundaki farklı tutumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4236)

225.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli Belediyesi'nin kayyum atanmadan önceki ve sonraki mali durumunun karşılaştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4237)

226.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli Valiliğinin protokol listesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4238)

227.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli Belediyesinin bütçe ve çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4239)

228.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır ilinde uyuşturucu madde bağımlısı çocuk ve gençler ile uyuşturucu madde satışını önlemek amacıyla yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4240)

229.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, İçişleri Bakanlığınca yayınlanan genelge doğrultusunda artık jandarma dahil resmi ve sivil polis ekiplerinin kurallara uymayan sürücülere trafik cezası yazabileceği iddiasına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4241)

230.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis merkeze bağlı Drtağa ve Değirmenaltı köy yollarının yapım çalışmasına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4242)

231.-İstanbul Milletvekili zgr Karabat'ın, yabancılara Türk vatandaşlığına hak kazanmak için karşılamak zorunda olduğu mali şartlar ve yatırım miktarlarının düşürülmesine ilişkin yazılı soru nergesi (7/4243)

232.-İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Olu'un, Bakanlığın 2017 yılı mali hesaplarındaki harcamaların mevzuata aykırı olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4244)

233.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nn, güvenlik soruşturmasının uzaması nedeniyle işe başlayamayan sağlık personeline ilişkin yazılı soru nergesi (7/4245)

234.-Sakarya Milletvekili Engin zko'un, Sakarya'nın Kaynarca ilçesinde yaşanan sel felaketinde yaşanan mağduriyetlerin giderilmesine ve Seyran Deresi'nin taşmasında sorumluluğu bulunanlara ilişkin yazılı soru nergesi (7/4246)

235.-Diyarbakır Milletvekili Musa Farisoğulları'nın, Diyarbakır ilçe belediyelerinin kayyum atamasından önceki ve sonraki mali durumlarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4247)

236.-Antalya Milletvekili Tuba Vural okal'ın, ülkemize göç eden Suriyelilerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru nergesi (7/4248)

237.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru nergesi (7/4249)

238.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, kendilerinin veya mesai arkadaşlarının silahlarından çıkan kurşunlarla yaralanan veya hayatını kaybeden emniyet görevlilerine ilişkin yazılı soru nergesi (7/4250)

239.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, ASKİ'nin su ve atık su bedellerine FE oranında artış yapmasına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4251)

240.-Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, il özel idare müdürlerinin yetki ve statülerine ilişkin yazılı soru nergesi (7/4252)

241.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, kamuda kadroya geçirilmeyen taşeron işçilere ilişkin yazılı soru nergesi (7/4253)

242.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'da iktidar partisine oy vermeyen köylere hizmet götürülmediği iddiasına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4442)

243.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, sosyal medya paylaşımları, terörü mek ve devlet büyüklerine hakaret nedenleriyle tutuklu bulunan kişi sayısına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4443)

244.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru nergesi (7/4444)

245.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/4445)

246.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4446)

247.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4447)

248.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4448)

249.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4449)

250.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, görevden uzaklaştırılan muhtarlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4450)

251.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Kahramanmaraş Havalimanı pistinin genişletilmesi için kamulaştırılan bir arazinin malikine sosyal hizmet merkezi bahçesinin tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4451)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

252.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kürtçe bir şarkıda yer alan bir ifadeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/4254)

253.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, internet yayınlarının denetimi konulu RTÜK yönetmelik değişikliğinin amacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4255)

254.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, tahrip edilen koç biçimli mezarlara ve mezarları tahrip eden kişilere yapılan yasal işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4256)

255.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4257)

256.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'deki Fertek Hamamının restore edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4258)

257.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Niğde'nin Ulukışla ilçesinin turizme kazandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4259)

258.-Gaziantep Milletvekili Sermet Atay'ın, Gaziantep Havalimanının Turizme Destek Amaçlı A Grubu Seyahat Acentaları kapsamına alınmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4260)

259.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Selimiye Camii'nin bakım ve onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4261)

260.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinde son on yıl içinde vatandaşlar tarafından bulunarak müzeye teslim edilen tarihi eserlere ve yapılan ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4262)

261.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kınık Höyük'te yapılan kazı çalışmalarında bulunan eserler ve kazı alanı güvenliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4263)

262.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de yürütülen arkeolojik kazı çalışmalarına ve bulunan eserlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4264)

263.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4452)

264.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4453)

265.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4454)

266.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4455)

267.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4456)

268.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4457)

269.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Türkiye'nin OECD bünyesindeki Kalkınma Yardımları Komitesi'ne üye olması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4458)

Milli Eğitim Bakanlığı

270.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesindeki okullara ulaşım sağlayan servislerin kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4265)

271.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Bakanlık binasının duvarında bulunan Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nin bakım ve onarımının yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4266)

272.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, öğretmen maaşlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4267)

273.-Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Bakanlığın lise düzeyinde okutulması zorunlu kitaplar listesinde yer alan bir kitabın içeriğine ve listeden çıkarılıp çıkarılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4268)

274.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4269)

275.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, zorunlu felsefe dersinin içeriğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4270)

276.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'da Toplum Yararına Program kapsamında çalıştırılacak kişilerin mülakatla belirlenmesine ve siyasi referans iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4271)

277.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, din kültürü ve ahlak bilgisi dersinden muaf tutulma taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4272)

278.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, manevi rehberlik uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4273)

279.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Gazi Üniversitesi'nde FETÖ ile mücadele kapsamında yapılan işlemler hakkındaki bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4274)

280.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde yapılması planlanan öğretmen ataması sayısına ve atama bekleyen öğretmen adaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4275)

281.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, okulların açılması ve kapanmasına dair esasların düzenlendiği yönetmelikte karma eğitim şartının kaldırılmasına ve İzmir'de bir okulda karma eğitimin kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4276)

282.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş ilindeki eğitim sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4277)

283.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'deki bir okulda karma eğitimin kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4278)

284.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, taşınmalı eğitim sisteminin maliyetine ve Şanlıurfa'da geciken taşıma ihalesi sebebiyle öğrencilerin okula gidememesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4279)

285.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4280)

286.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlığın verdiği özel okul teşvikine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4281)

287.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Bakanlıkça basılan kitaplardaki bazı ifadelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4282)

288.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, on iki kişinin hayatını kaybettiği Aladağ yurt yangını esnasında İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yapan kişi hakkındaki çeşitli iddialara ve sonraki görevlendirmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4283)

289.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, ortaokul 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler kitaplarında doktorlar üzerinden yapılan olumsuz örneklemelerin çıkarılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4284)

290.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, kantin kira artış oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4285)

291.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, direksiyon sınavlarında görev alan usta öğretmenlere ücret ödenmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4286)

292.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, meslekten ihraç edilen öğretmenlere, atanamayan öğretmenlere ve sözleşmeli öğretmenliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/4459)

293.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4460)

294.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4461)

295.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4462)

296.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4463)

297.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4464)

298.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4465)

299.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, sözleşmeli ve ücretli öğretmenliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/4466)

Milli Savunma Bakanlığı

300.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin ilinin Derik ilçesinde güvenlik güçlerinin atış uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4287)

301.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4288)

302.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kaçırılan asker ve polislere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4289)

303.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Türk Silahlı Kuvvetleri envanterinde yer alan zırhlı araçların marka ve özellikleri ile Batman kırsalında gerçekleşen saldırıdaki patlayıcıların yerleştirildiği yolun asfaltına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4290)

304.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Batman'da 8 askerimizin şehit olmasına sebep olan patlayıcıların terör örgütü PKK tarafından döşendiği tarihin tespitine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4467)

305.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Yunanistan'ın Taşoz Adası'nda tatbikat yaptığı ve petrol çıkarma faaliyetinde bulunduğu iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4468)

306.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4469)

307.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4470)

308.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4471)

309.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4472)

310.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4473)

311.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4474)

Sağlık Bakanlığı

312.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bir vatandaşın maddi imkansızlık nedeniyle tedavi olamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4291)

313.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, sağlık personeline yönelik şiddet olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4292)

314.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de hastanelerde anjiyo servisinin bulunmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4293)

315.-Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, Yalova'ya yapılması planlanan şehir hastanesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4294)

316.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, sağlık çalışanlarına yönelik şiddete ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4295)

317.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4296)

318.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Bakanlığın stajyer öğrencilerden yemek ücreti aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4297)

319.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4298)

320.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, devrolan asker hastaneleri personelinin çeşitli sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4299)

321.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, üretim çiftliklerinde veteriner hekim istihdam edilmemesine ve hayvanlardan insanlara geçen hastalıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4300)

322.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, seyahat sırasında ebola virüsü şüphesiyle hastaneye kaldırılan Nijeryalı bir kadının durumuna ve virüse karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4301)

323.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kanser tedavisinde kullanılan vesanoid adlı ilacın SGK tarafından teminine son verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4302)

324.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, diyabet hastası çocukların kullandığı insülin pompası bedelinin SGK tarafından karşılanması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4303)

325.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Lösante Genetik Laboratuvarında genetik kadrosunun olmamasına ve Türkiye'deki genetik çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4304)

326.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Milli Eğitim Bakanlığınca basılan kitaplardaki bazı ifadelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4305)

327.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, sağlık çalışanlarının özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4306)

328.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıçoğlu'nun, Gemlik Devlet Hastanesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4307)

329.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili ve ilçelerinde hizmet veren sağlık ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4308)

330.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4475)

331.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4476)

332.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4477)

333.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4478)

334.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4479)

335.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4480)

336.-Mardin Milletvekili Pero Dunder'in, Mardin ilinde uyuşturucu madde kullanımı verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4481)

337.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, sağlık sektöründe çalışan meslek mensupları için talep edilen fiili hizmet zammına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4482)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

338.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4309)

339.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, KOSGEB'in uyguladığı destek programına ve yaşadığı iddia edilen suistimallere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4483)

340.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4484)

341.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4485)

342.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4486)

343.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4487)

344.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4488)

345.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4489)

346.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, yerli otomobil üretim sürecine ve üretimin Kütahya'da yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4490)

Tarım ve Orman Bakanlığı

347.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ABD'den süt ithalatı yapılacağı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4310)

348.-Ankara Milletvekili Şenol Bal'ın, gübre fiyatları ve yaşanması muhtemel rekor rekolte düşüşlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4311)

349.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, gübre fiyatlarındaki artışların çiftçiler üzerindeki etkilerine ve çiftçilere hibe desteği verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4312)

350.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Botan Vadisinde yapımı tamamlanan ve devam eden barajların bölge halkına ve çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4313)

351.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, çerezlik ay çekirdeği ithalatına, üreticilerin elinde kalan ay çekirdeğine ve ulusal tarımın güçlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4314)

352.-Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay'da faaliyet gösteren pamuk üreticilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4315)

353.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hayvan hastalıklarına ve Niğde'deki veteriner yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4316)

354.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4317)

355.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, hayvan hastalıklarına, tedavilerine ve aşılarna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4318)

356.-Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, fındık alım politikasına, fiyatların bir yabancı firma tarafından belirlendiğine dair iddialara ve tekelleşmeye karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4319)

357.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Erzurum ilinde gerçekleştirilmesi planlanan gölet projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4320)

358.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Hınıs Başköy Barajı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/4321)

359.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, kanatlı hayvan eti üreticilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4322)

360.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne'de lisanslı pirinç deposu yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4323)

361.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Adana'daki çiftçilere sertifikalı tohum destekleme ücreti ödenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4324)

362.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ziraat mühendisi kadrolarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4325)

363.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Et ve Süt Kurumu'nun 27 Eylül 2018 tarihinde yaptığı sığır eti ihalesi için bir gün önce ilana çıkılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4326)

364.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, 2018 yılı organik tarım desteklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4491)

365.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Et ve Süt Kurumu tarafından 27 Eylül 2018 tarihinde yapılan bir gün süreli lop et ithalatı ilanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4492)

366.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4493)

367.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4494)

368.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4495)

369.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4496)

370.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4497)

371.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4498)

372.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, hayvancılıkla uğraşan çiftçilerin sorunları ile bazı istatistiki bilgilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4499)

373.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, tarımsal faaliyetlerle uğraşan çiftçilerin sorunları ile bazı istatistiki bilgilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4500)

374.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Bakanlığa alınması düşünülen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/4501)

Ticaret Bakanlığı

375.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4327)

376.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, konkordato ilan eden şirket sayısı, şirketlerin toplam borcu ve işinden olan işçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4328)

377.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, döviz kurlarındaki dalgalanma sonrası yapılan spekülasyon fiyat artışlarının denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4329)

378.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizde üretim yapan yabancı firmalara ve buralarda istihdam edilen yerli ve yabancı işçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4330)

379.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Yerli Üretim Logosu'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/4331)

380.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, belge kapatma sürelerinin uzatılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4332)

381.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ikinci el motorlu kara taşıtlarının ticareti hakkında çıkarılan yönetmeliğin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna aykırı olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4333)

382.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli basın danışmanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4502)

383.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4503)

384.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4504)

385.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4505)

386.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4506)

387.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4507)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

388.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, özelleştirme sonrası Türk Telekom hisselerinin borçlanma nedeniyle bankalara devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4334)

389.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin-Erzurum hattına demiryolu yapılması talebine ve bölgedeki ulaşım sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4336)

390.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'ya Yüksek Hızlı Tren yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4337)

391.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, internet yayınlarının denetimini konu edinen RTÜK yönetmelik değişikliğinin dijital fişleme olduğu iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4338)

392.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Ardanuç ilçesi Yalnızçam-Ardahan bağlantı yolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4339)

393.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep-Nizip yol yapımı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4342)

394.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep-Nurdağı bölünmüş yol yapımı çalışmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4343)

395.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın Yunussemre ilçesinde bulunan TOKİ konutlarına yol yapabilmek için gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4344)

396.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Aydın-Denizli otoyolu ihalesinin üç kez iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4345)

397.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep-Nusaybin demiryolu yük taşımacılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4348)

398.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep-Oğuzeli karayolu yapım çalışmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4349)

399.-Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Erzin, Dörtöyol ve Payas ilçelerine ağır ve tehlikeli madde sevkiyatı için güvenli yol yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4350)

400.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep-Adana hızlı tren projesi ve Gaziantep Garına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4351)

401.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Erzurum Palandöken Lojistik Merkezi'nin verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4352)

402.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Nevşehir'in Kozaklı ilçesinde kaplıcalar içinden geçen yol güzergahının değiştirilmesine ve yol projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4353)

403.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Finike-Elmalı-Korkuteli yol çalışması ile Antalya-Alanya otoyol projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4354)

404.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, 8 Temmuz 2018 tarihinde gerçekleşen tren kazası ve demiryolu bakım çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4355)

405.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Borçka ilçesine bağlı dokuz köyün yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/4356)

406.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Milas-Bodrum kavşağının iyileştirilmesine ve Çina-Karpuzlu-Labranda-Milas yolları üzerindeki maden kamyonları için farklı güzergah belirlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4357)

407.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4508)

408.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta görevli müşavirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4509)

409.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4510)

410.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda alınan tasarruf tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4511)

411.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından askıya alınan ve öncelik verilen yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4512)

412.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu ilindeki Ulubey-Gürgentepe-Gölköy karayolu yapımı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4513)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 29 milletvekilinin, Kadri Boğdu isimli vatandaşın öldürülmesi olayının incelenerek olayın ve sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/411) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

2.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, HDP üyelerinin tutuklanmalarının topluma ve ülke demokrasisine etkilerinin incelenerek süreçte yaşanan olası hukuka aykırılıkların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin (10/412) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

3.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 22 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/413) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

4.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi suretiyle Türkiye'nin tarım alanında söz sahibi bir ülke olmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/414) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

5.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, Kazdağları Milli Parkı'nda yapılması planlanan projelerin incelenerek bunların çevreye olası olumsuz etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/415) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

6.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, asgari ücretle çalışan vatandaşların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/416) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

7.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa-Ankara hızlı tren projesinin zamanında bitirilememesinin nedenlerinin incelenerek projede yaşanan aksaklıkların giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/417) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

8.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, sanayileşmiş kentlerdeki kirliliğin nedenlerinin ve enerji üretim tesislerinin çevreye etkilerinin incelenerek olası zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/418) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

9.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, İznik Gölü ile göl ve çevresindeki yaban hayatı korucu tedbirlerin belirlenerek göl yakınındaki deltadaki kirliliğin giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

10.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa'da ulaşımda nihai planın oluşturularak ulaşımdaki aksaklık ve koordinasyon bozukluklarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/420) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

11.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 20 milletvekilinin, Bursa'daki hava kirliliği oranlarının incelenerek kirliliğin ve olası zararlı etkilerinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/421) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

12.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, kentsel dönüşüm kapsamında gerçekleşen bina yıkımlarının hukuka uygunluğunun incelenerek bu binalar arasında asbestli yapılar olup olmadığının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/422) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

13.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, dilenciliğe zorlanan insanların bu durumdan kurtarılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/423) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

14.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 20 milletvekilinin, Döllük-Güllüce Sulama Projesi kaynağına bor ve tuz karışık karışmadığının tespit edilerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/424) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

15.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 21 milletvekilinin, Bursa'daki deprem riskinin incelenerek olası bir depreme karşı yapı stoku ve diğer gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/425) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

16.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 21 milletvekilinin, kamu ihalelerinin incelenerek iktidarın özel sektör üzerinde baskı kurduğu iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/426) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

17.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 21 milletvekilinin, Kestel'de hava ve toprak kirliliğinin incelenerek kirliliğin sağlık üzerindeki etkilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/427) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

18.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 22 milletvekilinin, 17 ve 25 Aralık 2013 tarihinde gerçekleştirilen yolsuzluk operasyonlarına dayanak olduğu iddia edilen delillerin FETÖ terör örgütü tarafından üretilen sahte deliller olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/428) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

19.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 25 milletvekilinin, Türkiye'de ortadan kaldırılan bazı hastalıkların yeniden nüksetmesinin nedenlerinin incelenerek bu hastalıkların yayılmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

20.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 20 milletvekilinin, Uludağ ve Bursa Ovaları'nın yer altı ve üstü zenginlerinin tespit edilerek bu zenginliklere zarar veren unsurların bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

21.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, fazla çalışmadan kaynaklanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

22.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, hayvancılık alanında yaşanan sorunların incelenerek aile yetiştiriciliğine dayalı bir sistem oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/432) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

23.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, tarım kooperatiflerinin durumlarının, faaliyetlerinin ve sorunlarının incelenerek geliştirilmeleri için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/433) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

24.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/434) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

25.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 24 milletvekilinin, Türkiye’de depresyonun yaygınlık durumunun incelenerek hastalığın nedenleri ve sonuçları konusundaki farkındalığı artırıcı ve hastalığı önleyici çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/435) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

26.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 20 milletvekilinin, inşaat sektöründeki iş güvenliği uygulamalarının incelenerek iş kazalarının önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/436) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

27.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 21 milletvekilinin, İngiltere’den çöp ithal edilmesinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/437) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

28.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, şarbon ve diğer hayvan hastalıklarının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalıkların önlenmesi ve sektörün sorunlarının bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/438) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

29.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve olası etkilerinin bertaraf edilmesine yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/439) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

30.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 27 milletvekilinin, Türkiye’de gelir dağılımındaki adaletsizliğin nedenlerinin incelenerek adaletsizliğin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/440) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

31.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, Türkiye’deki kaya gazı potansiyelinin tespit edilerek bu potansiyelin ekonomiye kazandırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

32.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, radyasyonlu alanlarda çalışan sağlık personelinin sorunlarının incelenerek bu personelin sağlığının korunması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/442) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

33.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürülmesi olayının tüm yönleriyle incelenerek olayın Türkiye’nin itibarını zedelememesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

34.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin incelenerek bu şiddetin önlenmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

35.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu iddiaların doğruluk durumunun saptanması ve ihlallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018)

No: 25

12 Kasım 2018 Pazartesi

Milletvekili Teklifleri

1.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1248) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

2.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1249) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

3.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 351 Sayılı Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1250) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

4.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun; Çiftçilerin Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1251) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

5.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1252) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

6.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1253) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

7.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın; 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1254) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

8.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 1 Milletvekilinin; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1255) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

9.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanun Teklifi (2/1256) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

10.-Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin; Emniyet Teşkilat Kanunu ve Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1257) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

11.-İyi Parti Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; İstanbul Havalimanı Adının Atatürk Havalimanı, Mevcut Atatürk Havalimanı Adının Yeşilköy Havalimanı Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1258) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

12.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1259) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

13.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1260) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

14.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1261) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

15.-Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın; 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1262) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

16.-Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1263) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

17.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1264) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

18.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün; 24.02.1968 Tarih ve 1005 Sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1265) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

19.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1266) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

20.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1267) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

21.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1268) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

22.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1269) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

23.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1270) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

24.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1271) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

25.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1272) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

26.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1273) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

27.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin; 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1274) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

28.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1275) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

29.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın; Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi (2/1276) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

30.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in; 2429 Sayılı Bayram ve Genel Tatiller Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1277) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

31.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1278) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

32.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in; 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1279) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

33.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın; Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1280) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

34.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1281) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

35.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Taşıt Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1282) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

36.-Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in; Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1283) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

37.-İyi Parti Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican'm; Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1284) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

Rapor

1.-Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 5 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1186) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 12) (Dağıtma tarihi: 12.11.2018) (GÜNDEME)

No: 26

13 Kasım 2018 Salı Milletvekili Teklifleri

1.-Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 6 Milletvekilinin; Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1285) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

2.-Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve 5 Milletvekilinin; Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi (2/1286) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

3.-İsparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Hatay Milletvekili Serkan Topal'm, Hatay'da 2019 yılında tasarruf edilecek yatırımlara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4943) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

2.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018 yılı konut satış verilerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4944) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

3.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017 ve 2018 yıllarında protesto edilen senet sayısına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4945) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

4.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, esnaf ve sanatkarlar için enerji ve su giderlerinde indirim yapılması ve faizsiz kredi verilmesine yönelik çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4946) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

5.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sigara satışına getirilen vergi artışının tüketime etkisine ve kaçak sigara kullanım miktarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4947) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

6.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017-2018 yıllarında verilen çalışma izni verilerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4948) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

7.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, maganda kurşununun sebep olduğu yaralanma ve ölümlere ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4949) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

8.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, TEDAŞ Kreş ve Anaokulu'nda eğitim ve sosyal faaliyetlerin resmi görevi bulunmayan bir kişi tarafından planlandığına dair iddialara ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4950) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

9.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, 197 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Kömür İthalatına Ek Mali Yükümlülük Konulması Hakkında Karar'da yapılan değişikliğe ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4951) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

10.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Atatürk'ün Samsun'a çıkışının yüzüncü yılı olan 19 Mayıs 2019 için özel bir program hazırlığı yapılıp yapılmadığına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4952) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

11.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, son dönemdeki ekonomik durumdan dolayı konkordato ilan eden şirketlere ve vatandaşlara ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4953) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

12.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'in Bozyazı ilçesinde İş-Kur'a başvuran vatandaşlardan AK Parti ilçe teşkilatlarına üye olmaları ve bağışta bulunmalarının istendiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4954) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

13.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4955) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

14.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Milli Piyango İdaresi'nin Kızılay'daki hizmet binasının Cumhurbaşkanlığına devredilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4956) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

15.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının Tekirdağ'ın Çorlu, Marmaraeğlisi ve Kapaklı ilçelerinde satışa çıkardığı Hazine arazilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4957) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

16.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların görev alanına giren projelere ve tasarruf tedbirlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4958) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

17.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, 15 Temmuz şehitlerinin yakınları ve gazileri ile diğer şehit yakınları ve gazilere sağlanan hak ve imkanlar arasındaki farklılıkların giderilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4959) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

18.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İstanbul Yeni Havalimanı yapımı için kesilen ağaçlara ve yerlerine yapılacak açıklanan fidan dikimine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/4960) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

19.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, hapisteki gazetecilere ve insan hak ve özgürlükleriyle ilgili olarak ülkemize yönelik eleştirilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4961) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

20.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cemal Kaşıkçı cinayeti sonrası Suudi Arabistan Konsolosunun ülkesine geri dönmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4962) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

21.-Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, cezaevlerinde bulunan hasta tutuklu ve hükümlülerin tedavi imkanlarının artırılmasına ve hayatını kaybeden tutuklu ve hükümlü sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4963) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

22.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Muş F Tipi Cezaevi'nde hayatını kaybeden hasta ve yaşlı bir hükümlüye ve hasta mahpuslara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4964) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

23.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, 22 Ekim 1993 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde yapılan askeri operasyona ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4965) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

24.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4966) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

25.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere dair bazı verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4967) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

26.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4968) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

27.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Elazığ Cezaevi'nde bulunan hasta ve yaşlı bir hükümlüye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4969) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

28.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, adliye çalışanlarının suç işlemleri durumunda yargılandıkları kanuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4970) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

29.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, mevsimlik işçilerin çalışma koşulları ve son beş yılda trafik kazası sonucu hayatını kaybeden mevsimlik işçi sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4971) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

30.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, sosyal hizmet yardımı alan kadın verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4972) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

31.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 3. havalimanı inşaatında ölen bir işçiye ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4973) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

32.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, asgari ücretle çalışan işçi sayısına ve çalışma sürelerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4974) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

33.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yeni yapılan binalarda elektrik ve sıhhi tesisatlar için iş başlama ve iş bitim belgelerinin belediyelerce istenmemesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4975) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

34.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, esnafın sorunlarının çözümüne ve kayıt dışı çalışmanın önlenmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4976) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

35.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4977) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

36.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, 2015-2018 yılları arasında Ağrı'da yapılan İŞKUR başvurularına ve sonuçlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4978) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

37.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, emeklilikte yaşa takılanların sayısı ve bu kişilere emeklilik hakkı verilmesinin kamu bütçesine getireceği yıllık ekonomik maliyete ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4979) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

38.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4980) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

39.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, kadın sığınmaevlerine, belediyelerin sığınmaevi açma yükümlülüklerinin denetlenmesine ve Adana'daki duruma ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4981) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

40.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borcu olan kamu görevlilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4982) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

41.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu kurumlarında çalışan taşeron şoförlere kadro verilmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4983) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

42.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4984) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

43.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Tevfik Sırrı Gür Stadı'nın yıkımı öncesinde asbest kontrolü yapıp yapılmadığına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4985) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

44.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı iline yapılması planlanan projelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4986) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

45.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4987) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

46.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, Türkiye'deki plastik çöp miktarına, geri dönüşüm oranına ve İngiltere'den ithal edilen çöplere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4988) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

47.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan Bakanlığın görev alanına giren projelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4989) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

48.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki bir altın madenine giden tankerden sülfürik asit sızmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4990) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

49.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli Karamürsel İlçesinin birçok mahallesinde meydana gelen heyelana ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4991) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

50.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, FETÖ terör örgütü ile bağlantısı sebebiyle ihraç edilen Bakanlık personeline ve Bakanlığın işe alım sınavlarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4992) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

51.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Batı Trakya'da yaşayan Müslümanların Başmüftü seçimi konusunda Lozan Anlaşması'nın uygulanmamasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4993) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

52.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye'ye yapılan katılım öncesi mali yardımlardan kesinti yapılması kararına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4994) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

53.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4995) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

54.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türklerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4996) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

55.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Gölbaşı'nın Hasanlar Mezrasında elektrik hattı olmamasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4997) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

56.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, EÜAŞ Genel Müdürlüğüne atanan kişinin sahibi veya üst düzey yöneticisi olduğu ve kamuyla iş yapan şirketlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4998) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

57.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2010-2018 arasında verilen maden ruhsatları ile yabancılar tarafından işletilen ve satın alınan maden sahalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/4999) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

58.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5000) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

59.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5001) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

60.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5002) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

61.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5003) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

62.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Osmaniye Hasanbeyli ve diğer bölgelerde Ziraat Bankası'nın ofis ve şube ihtiyacına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5004) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

63.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, düşük gelirli vatandaşlar başta olmak üzere işçi, memur, esnaf ve küçük işletmelerin vergi yükünün azaltılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5005) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

64.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, ekonomik krizin fırıncılara etkisine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5006) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

65.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, iyi tarım ve organik tarım desteğinin verilmemesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5007) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

66.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5008) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

67.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, yapılan tahvil ihracına ve dış borçlanmaya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5009) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

68.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, kayyum atanan belediyelerin borçlarına ve ödenen devlet desteklerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5010) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

69.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Samsat'ta meydana gelen deprem sonrası zarar görenlerin zararının karşılanmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5011) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

70.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5012) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

71.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ilinde yaşanan su baskınları nedeniyle vatandaşların uğradığı maddi hasarları karşılamaya yönelik çalışma yapılması talebi ve ildeki altyapı sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5013) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

72.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, İzmir'in Çiğli ilçesinde Alevi bir vatandaşın evinin işaretlenmesi olayının ve yaşanan diğer ev işaretleme olaylarının soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5014) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

73.-Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah Erdoğmuş'un, çatışmalarda yaşamlarını yitiren kişilerin cenazelerinin yakınlarına teslim edilmediği veya teslimin bazı gerekçelerle geciktirildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5015) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

74.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin'in Dargeçit ilçesine giriş yolunun akşam saat 18.00'den itibaren kapatılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5016) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

75.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Darıca kaymakamının Sarıyer'de ikamet etmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5017) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

76.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Suriye ve Irak'ta yürütülen operasyonlarda tutuklanan teröristlerin uyruklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5018) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

77.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, Kuala Lumpur'dan Türkiye'ye gelen 11 Uygur Türkü'nün gözetim altında tutulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5019) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

78.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, PÖH ve JÖH mensuplarının Suriye'de gerçekleştirilen operasyonlarda görevlendirilmelerine ve burada şehit düşen veya gazi olanlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5020) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

79.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Tunca Nehri üzerinde bulunan Gazimihal Köprüsü'nün ne zaman trafiğe açılacağına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5021) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

80.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son beş yılda Aydın ilinde ve Türkiye genelinde hakkında kayıp ilanı verilen çocuk sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5022) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

81.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Tunceli'de donarak hayatını kaybeden iki askere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5023) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

82.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın personel sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5024) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

83.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5025) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

84.-Mardin Milletvekili Pero Dunder'in, görevden alınan muhtarlar ve Mardin Kızıltepe ilçesinde 8 mahalle muhtarlığına kayyum atandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5026) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

85.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan Bakanlığın görev alanına giren projelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5027) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

86.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Tunceli'de iki askerin donarak şehit olmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5028) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

87.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5029) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

88.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5030) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

89.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, müze ve ören yerlerine giriş ücretlerine yapılan zamma ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5031) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

90.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'de bazı okullarda güvenlik görevlisi olmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5032) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

91.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5033) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

92.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5034) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

93.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Türkiye'nin eğitim seviyesine ve sözleşmeli öğretmenliğe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5035) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

94.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluoğlu'nun, sürücü belgesi almak için düzenlenen eğitimlerin yeterliliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5036) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

95.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5037) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

96.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, İstanbul Erkek Lisesi müdürünün Cumhuriyet Bayramı töreninde İzmir Marşı okuyan öğrencilere fiili müdahalede bulunduğu iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5038) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

97.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, Balıkesir'in kırsal mahallelerinde bulunan eski okul binalarının sosyal tesise dönüştürülmesi önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5039) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

98.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde yer alan haftalık ders programı tanımının değiştirilmesi önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5040) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

99.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5041) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

100.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, 2013-2018 yılları arasında şüpheli şekilde hayatını kaybeden asker sayısına ve intihar ettiği belirtilenlerin psikolojik tedavi kayıtlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5042) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

101.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, 7145 sayılı kanun çerçevesinde komutanlar hakkındaki kovuşturmalarda izin alınacak makama ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5043) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

102.-Manisa Milletvekili Tamer Akkal'ın, askeri personelin kullandığı sarf malzemeleri ve teçhizatın kalite standartlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5044) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

103.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5045) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

104.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan Bakanlığın görev alanına giren projelere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5046) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

105.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, sözleşmeli subayların harp okullarından mezun subaylardan farklı uygulamalara tabi tutulduğu yönündeki şikayetlere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5047) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

106.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, Bakanlığın personel sayısına ve personel ihtiyacına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5048) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

107.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 82'nci Devlet Hizmeti Yüklümlülüğü kura çekimi sonuçlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5049) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

108.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'in, atama bekleyen hemşirelere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5050) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

109.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5051) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

110.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin'in Dargeçit ilçesi Kılavuz Mahallesi'ndeki sağlık ocağının kapalı olmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5052) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

111.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde bazı katların boşaltılmasıyla ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5053) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

112.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, tip 2 ve tip 3 SMA hastalığının ilacının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5054) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

113.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sosyal güvenlik kapsamındaki hastalardan ilave ödeme alınmasına ve acil olmayan vakalara müdahale edilmemesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5055) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

114.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5056) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

115.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, ekonomik sebeplerden dolayı eczanelerde yaşamsal öneme sahip ilaçların bulunmamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5057) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

116.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5058) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

117.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'in, atanamayan ve atama bekleyen çeşitli dallardaki mühendis ve veteriner hekimlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5059) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

118.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Çetintepe Barajı yapım çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5060) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

119.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Bor ilçesi Halaç köyüne sulama göleti yapılması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5061) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

120.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'da sulama birliklerinin kapatılması ve birleştirilmesi yönünde verilen kararın sebebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5062) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

121.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5063) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

122.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Eğriçay Projesi'nin yapımına ne zaman başlanacağına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5064) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

123.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin ilinde yaşanan sağanak ve fırtınadan etkilenen çiftçilerin zararlarının karşılanması ve borçlarının ertelenmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5065) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

124.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, pamuk üreticilerinin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5066) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

125.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, şeker fabrikaları özelleştirildikten sonra pancar toplama noktalarının kapatılmasına ve çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5067) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

126.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, et ithalatı ihale ve alım işlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5068) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

127.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bakanlığın ziraat mühendisi, gıda mühendisi ve veteriner hekim ihtiyacına ve atamalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5069) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

128.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5070) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

129.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, hayvan ithalatının yapılacağı yerlerde görevlendirilen veteriner hekimlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5071) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

130.-Manisa Milletvekili Tamer Akkal'ın, zeytin fiyatlarının belirlenmesindeki tekelleşmeye, zeytin ithalatına ve üreticinin korunmasına yönelik politikalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5072) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

131.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan Bakanlığın görev alanına giren projelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5073) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

132.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'in Derinkuyu ilçesindeki çiftçilerin borçlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5074) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

133.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'ın Eğilmez köyünde sulama ihtiyacını karşılayan kapalı şebeke kanallarının yeniden açılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5075) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

134.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Sudan'dan tarım arazisi kiralanmasına ve tarım desteklerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5076) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

135.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun, Suriye'den ithal edilen zeytin ve zeytinyağına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5077) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

136.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017-2018 yıllarında dahilde işleme rejimi kapsamında ithal edilen buğday, arpa ve mısır miktarı ile yapılan ihracata ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5078) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

137.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5079) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

138.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, sebze ve meyve fiyatlarının ucuzlamasını teminen yasal değişiklik yapılmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5080) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

139.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, esnaf ve sanatkarların piyasa koşulları karşısında yaşadığı zorlukları gidermeye yönelik çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5081) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

140.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5082) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

141.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın personel sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5083) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

142.-Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, Yalova Altınova ilçesinin Tokmak köyü girişinin araç trafiğine kapatılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5084) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

143.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun, Demirci-Salihli yolunun iyileştirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5085) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

144.-İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in, İstanbul Boğazı'nın altından geçecek bir projeye ilgili açıklamaya ve proje maliyetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5086) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

145.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2002-2018 yılları arasında Bakanlık tarafından Adana'ya yapılan ve 2019 yılında yapılması planlanan yatırımlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5087) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

146.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ili ve çevresine demiryolu yapılması talebine ve bölgede yaşanan trafik kazaları istatistiğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5088) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

147.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Batman ilinde bulunan demiryolu geçişinin yeraltına alınması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5089) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

148.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Zafer Havalimanı işletmesi için ihaleyi alan şirkete verilen garanti yolcu sayısına, yanılma payına ve kamu özel işbirliği modeliyle gerçekleştirilen kamu projeleri bedellerinin Türk Lirasına dönüştürülmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5090) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

149.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa-Ankara arası Yüksek Hızlı Tren projesinin tamamlanma tarihi ve döviz kurundaki artışın projeye getirdiği ek maliyete ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5091) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

150.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlıkça kullanılan binaların yıllık kira tutarlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5092) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

151.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit-Kandıra duble yol çalışmasının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5093) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

152.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, transit geçiş yapan araçlar için Eskişehir'e çevre yolu yapılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5094) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

153.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan Bakanlığın görev alanına giren projelere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5095) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

154.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun Tersakan ırmağı yatağında bakım yapılması önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5096) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

155.-Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Gebze OSB-Darıca Sahil hattı metro projesinin ihalesine ve finansmanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5097) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

156.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Dört Yol-Hassa Projesi'nin ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5098) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

157.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Yunussemre ilçesi Barbaros Mahallesi'nde bulunan hemzemin geçitte yeni kazalar yaşanmaması için alınacak önlemlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5099) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

158.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, son 5 yılda Hatay Havalimanına yapılan bakım onarım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5100) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

159.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Demirci-Sındırgı arasındaki yolun karayolları ağına alınmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5101) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

13 Kasım 2018 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Şeymus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16’ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Konuşma süreleri beşer dakikadır.

Gündem dışı ilk söz, Tekirdağ’ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer’e aittir.

Buyurun Sayın Yüceer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer’in, 13 Kasım Tekirdağ’ın düşman işgalinden kurtuluşunun 96’ncı yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Tekirdağ’ımızın düşman işgalinden kurtuluşunun 96’ncı yıl dönümü sebebiyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen değerli hemşehrilerimi, sevgili yurttaşlarımızı ve sayın milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

13 Kasım, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde Kurtuluş Savaşı’na kadını erkeğiyle, genci yaşlısıyla omuz veren, can veren Tekirdağlılar, Tekirdağ için bir gurur günü. Hemşehrilerim verdikleri bu zorlu mücadelenin ödülünü özgürlüklerine kavuşarak, işgal altındaki vatan toprağını, her karış toprağını kurtararak almışlardır. Üstün bir çabayla bu güzel vatani ve güzel ilimizi kazandıran kahraman şehitlerimize buradan bir kez daha rahmet dilerken, gazilerimizle birlikte hepsini saygı ve şükranla yâd ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Hepimizin, tüm Tekirdağlıların o koca yürekli insanlara ödenemeyecek bir minnet borcu vardır. Peki, on altı yıldır yönetimde olan AKP iktidarı bu borcu acaba gerçekten ödeyebilmekte midir, bu borca sahip çıkabiliyor mu? Yıllardır kapkara akan, kanser saçan Ergene Nehri’ne baktığınızda AKP iktidarının bu borca sahip çıkmadığını görürsünüz. Yıllardır bütün yandaşlara peşkeş çekilen, delik deşik edilen Istrancalar’a baktığınızda bu borcun önemsenmediğini görürsünüz ya da Tekirdağ’ın tam ortasına, yerleşim alanlarına kondurulmak istenen o termik santrallere baktığınızda bu borcun yok sayıldığını görürsünüz.

Sanmayın ki Tekirdağ’ın sadece çevre sorunları var; emin olun, tarımından sanayisine, ulaştırmadan turizmine kadar pek çok sorunla boğuşuyor Tekirdağ. Şu soruyu sormadan edemiyor insan: Sizin Tekirdağ ile Tekirdağlılarla alıp veremediğiniz nedir? Nasıl olur da on altı yıldır Trakya’nın can damarı olan Ergene temizlenmez? Nasıl olur da demir yolları bakımı yapılmaz da son yılların en büyük faciası Çorlu’da yaşanır? Nasıl olur da çiftçiler, köylüler kan ağlarken öylece oturup seyredilebilir? Nasıl olur

da binlerce ağaca kıyılır, Tekirdağ'ın akciğerleri sökülür? Aslında ortada olan bir şey var; Tekirdağ, iktidarın gözünde üvey evlattır.

Değerli milletvekilleri, sadece Tekirdağ ve Tekirdağlılar üvey evlat değil tabii ki Türkiye'de. Her farklı düşünen, her muhalif olan, kafasını uzatıp şöyle "Ne oluyor burada? Memleket nereye gidiyor?" diyen herkes üvey evlat muamelesi görüyor bu ülkede. Aslında sadece üvey evlat da değil, bazıları üvey evlat muamelesi bile göremiyor. Mesela, medeni ölüme mahkûm ediliyor insanlar bu ülkede. Ekmekleri ellerinden alınıyor bu ülkede insanların, sırf KHK'de adı var diye çocukları bile işe alınmıyor bu ülkede. Allah aşkına, adalet bunun neresinde? Neresinde burada adalet? Taraf olmadığı için bertaraf edilenler var bu ülkede. Hanginiz "Yok." diyebilirsiniz, hanginiz çıkıp "Yok böyle şeyler, olmuyor." diyebilirsiniz. Size başından beri söyledik biz, "Varsa terörle bir ilintisi adil bir şekilde yargılsın ama kurunun yanında yaş da yanmasın. Bu süreç bir cadı avına dönüşmesin." dedik, dinletemedik. Aldınız elinize bir çekiç muhalif kim varsa, sizden taraf olmayan kim varsa herkesi çivi gibi gördünüz, insanları bir medeni ölüye çevirdiniz.

İşte, son torba kanun bunun açık bir örneği. Ortada kesinleşmiş bir yargı kararı olmadığı hâlde keyfekeder tasarruflarla kamudan ilişkisi kesilen sağlık personelinin artık özel sektörde de çalışmasının önüne geçiyorsunuz, ekmek götürme hakkını elinden alıyorsunuz, evrensel hukuk kurallarını çiğniyorsunuz. Hadi bunları geçtim, masumiyet karinesi, adil yargılanma hakkı diye bir şey duymadınız mı Allah aşkına? Hadi bunları da önemsemiyorsunuz, kul hakkını da mı hiçe sayıyorsunuz? Bakın, medeni ölüye çevirdiğiniz bütün insanların vebali sizlerin üzerindedir. Siz yıllarca el ele, koyun koyuna FETÖ'yle birlikte olacaksınız, iktidarı paylaşacaksınız, ne isterlerse vereceksiniz, "Bitsin artık bu hasret." diyeceksiniz ama öylece sıyrılacaksınız ama bir bankaya para yatırdı diye, çocuğunu belli bir okula gönderdi diye, kaynağı belli olmayan ihbar mektuplarıyla insanları medeni ölüme mahkûm edeceksiniz. Hak, hukuku geçtim, insanlık yok bunun içinde. Bunun adı var, bunun adı zulüm. Zulümle abat olamayacağınızı bir kez daha bu kürsüden size hatırlatıyor, Tekirdağ'ımızın kurtuluşunu tekrar kutluyorum; tüm şehitlerimizi, gazilerimizi rahmetle, sevgiyle, saygıyla, minnetle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yüceer.

Gündem dışı ikinci söz, Seyit Rıza'nın idam edilmesinin yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'e aittir.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

2.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, 15 Kasım Seyit Rıza'nın idam edilmesinin 81'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vesileyle hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere, 25 Aralık 1935 tarihinde çıkarılan Tunceli kanunu kapsamında Tunceli'de kızılca bir kırım yapılmış, yetmemiş ve akabinde aslında sorun çözmek, sorunu tüm bağlamlarıyla konuşmak, sorunu tüm yönleriyle dile getirmek, demokrasi, eşitlik, adalet bağlamında sorun çözmek isteyen Seyit Rıza da maalesef idam edilmiştir. Bu bağlamda, Seyidisaadet Evladıkerbelâ Seyit Rıza şahsında hak için Hakk'a yürüten tüm erenleri sevgi ve saygıyla anıyor, aşkı niyaz olsun diyorum.

Değerli milletvekilleri, adı geçen mahkemede maalesef bir iddianame yoktur. Adı geçen mahkemede çeviri yoktur, yargılananlar dil bilmediği hâlde herhangi bir çeviri olmamıştır. Adı geçen mahkeme de tatil günü yapılmıştır. Yine, bu mahkemede avukat yoktur ve bu mahkemenin sonuçlarıyla ilgili temyiz hakkı da maalesef yoktur ve maalesef bütün bunlara rağmen, bunun adına “hukuk” denmiştir, bunun adı “hukuk” diye tarihe geçirilmeye çalışılmıştır. Bu hukuk değil, haksızlık ve bir kırımdır değerli dostlar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bilindiği üzere, 23 Kasım 2011 tarihinde bahse konu gündeme geldiğinde dönemin Başbakanı “Devlet adına özür dilemek gerekiyorsa ve literatürde böyle bir şey varsa özür diliyorum.” diye ifade etmişti. Bu özürün bir hukuk bağlamında olması gerektiğini, bu bağlamın tazminat -maddi ve manevi tazminat- içermesi gerektiğini herkes biliyor aslında. Oysa bu çalakalem, yarım ağız bir özürle geçiştirilmiştir. Seksen bir yıl önce haksız, hukuksuz düzmece bir mahkemeyle idam edilen Seyit Rıza ve 7 arkadaşı, oğlu Resik Hüseyin, Uşene Seydi, Aliye Mirze Sili, Hüseyin Ağa, Fındık Ağa, Hüseyine İbrahime Kiji, bunların birçoğu Alevi yol ve erkânında yol yürütücü, seyit soylu, dede soylu ve ocakzadedir. Buna rağmen hiçbir şey dikkate alınmamıştır. Seyit Rıza, Şeyh Ahmet ocağından olup; Şeyh Ahmet, Tacül Arifin Ebu'l Vefa el Kurdi'nin torunudur.

Bütün bunlar da dikkate alınmamıştır. Seyit Rıza aslında bugün de hâlâ kanayan bir yara olan ve üzerinde hiçbir çözüm geliştirilmeyen Kürt sorununu, Alevi sorununu çözebilme; bu bağlamda, demokrasi bağlamında, cumhuriyetin yeni kurulduğu ve cumhuriyetin laik, demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü, adaletçi, kapsayıcı, çok kimlikli, çok kültürlü bir bağlama oturması gereken noktada, maalesef, Seyit Rıza'nın talepleri, Dersim halkının talepleri dikkate alınmamış; ortada bir isyan olmadığı hâlde, dönemin müddeiumumisi İhsan Sabri Çağlayangil'in tabiriyle mağaralara doldurulup fareler gibi yakılmışlardır. Bunun ne bugün ne de geçmişte kabul edilebilir bir yanı yoktur. Bununla ilgili taleplerimiz söz konusudur. Bu taleplerimiz, bugün bu arşivlerin açılması, yargılamaların yeniden yapılması, maddi ve manevi tazminatın ödenmesi, ayrıca Seyit Rıza ve arkadaşlarının mezar yerinin belirlenmesi, şu anda Dersim üzerinde henüz yürürlükte olan Tunceli kanununun kaldırılmasıdır sayın milletvekilleri. Bu, Türkiye’de ufuk açacak, demokrasiye, eşitliğe, özgürlüğe, adalete, çok kimlikliliğe, çok kültürlülüğe gidecek yolu açacak faktörlerden birisidir. Biliyorsunuz, Seyit Rıza idama giderken onu izleyen İhsan Sabri Çağlayangil şöyle diyor: ”Bu yaşlı adam yeri sarsarcasına yürüdü, idam sehpasına çıktı ve on binlerce kişiye hitap ediyormuş gibi ‘Evladıkerbelâ’yız. Bihatayız; ayıptır, günahtır.’ dedi. Kendi idamını kendi gerçekleştirdi.” diyor. İdam etmek üzere giden bile ona saygı duymaktan imtina etmiyor, saygı duyma realitesini reddetmiyor. Seyit Rıza, saygı duyulacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülül, sözlerinizi tamamlayın.

Bir dakika daha süre veriyorum.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Seyit Rıza, Türkiye gerçekliği içerisinde, Kürt kimliği içerisinde, Alevi kimliği içerisinde değer verilecek, kabul edilecek, saygı duyulacak bir şahsiyettir. Bu bağlamda, idama giderken söylediği şu kavram da çok önemlidir, diyor ki: “Ben sizin oyunlarınızla başa çıkamadım, bu bana dert oldu, ben de sizin önünüzde eğilmiyorum, bu da size dert olsun.” Bugün Dersim de eğilmiyor, Kürt halkı da eğilmiyor, Alevi toplumu da eğilmiyor ama biz bu oyunlarla başa çıkmayı öğrendik, bu oyunlarla başa çıkacağız, bu oyunları sonlandıracağız.

Konuşmamı bitirirken bir daha Seyit Rıza ve hak için Hakk’a yürüten dostların, Hakk’a, hakikate hizmet edenlerin mekânı cennet olsun; saygıyla, sevgiyle anıyorum, aşkınıyızla anıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbül.

Gündem dışı üçüncü söz, sığınma hakkı ve Suriyeliler hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Atay Uslu'ya aittir.

Buyurun Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

3.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, sığınma hakkı ve Suriyelilerle ilgili yanlış bilinenlere ilişkin gündem dışı konuşması

ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüksek heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sığınmacılarla, geçici koruma altında yaşayan Suriyelilerle ilgili hemen her gün sosyal medyada, televizyonlarda, gazetelerde asılsız haberler çıkmakta, maalesef bazı siyasetçiler de yanlış ve yanlış bilgiler vermektedirler.

Bunlar neler diye bakacak olursak, “Suriyelilerin istediği üniversiteye girdiği” şeklinde yanlış bilgi var. Değerli arkadaşlar, Suriyeliler istediği üniversiteye giremiyor. Suriyelilerle ilgili bu konuda özel bir düzenleme yok. Diğer yabancı uyruklular hangi statüye tabi ise aynı statüye tabidirler; yabancı uyruklu öğrenci sınavında başarılı olma veya yatay geçişin şartlarını taşıma özelliklerine sahip olanlar üniversitelere girebilirler. Tüm yabancı öğrenciler -Türkiye’de 120 bin civarında yabancı öğrenci vardır- Türk öğrencilerin kontenjanlarını kullanmamaktadırlar.

“Suriyeli öğrencilerin tamamına devlet bütçesinden karşılıksız burs veriliyor.” Bu da tamamen yanlıştır. Belli kriterleri taşıyan yabancı öğrencilere -bunlar Suriyeli öğrenciler de olabilir- belli sayıda yabancı öğrenciye burs verilmektedir. Bunların içerisinde bir kısım Suriyeli öğrenci de vardır.

“TOKİ tarafından yapılan sosyal konutlardan Suriyelilere bedava verilecek.” Bu da yanlış bir bilgidir. Doğrusu şudur: TOKİ’den sosyal konut alabilmenin ilk şartı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktır. Suriyeliler Türk vatandaşı olmadıkları için TOKİ’den bedava değil, paralarıyla bile sosyal konut alamazlar, hak sahibi olamazlar.

Diğer bir yanlış bilgi: “Araçları için MTV ve diğer vergileri ödemiyorlar.” Türkiye’den araç satın alsalar da Suriye’den araçlarını getirirler de Türkiye’den öncelikle plaka almak zorundalar. Plakayı aldıktan sonra motorlu taşıtlar vergisi dâhil, her türlü vergiyi ödemek durumundadırlar; sigortasını, fenni muayenesini yaptırarak zorundadırlar. Özel bir muafiyet kesinlikle yoktur.

“Seçimlerde oy kullanılacak.” Yine yerel seçimler geliyor. Geçen seçimlerde çokça kullanıldı, çokça söylendi. Bu, kesinlikle yanlış bir bilgiydi, yanlış değil, yanlış olarak söylendi kamuoyunu yönlendirmek amacıyla. Herkes biliyor, hepimiz biliyoruz, seçimlerde oy kullanmanın ilk şartı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktır. Vatandaş olmayan kimse oy kullanamaz.

“Suriyelilere maaş bağlanıyor.” Bu da yanlış ve yalan bir bilgi arkadaşlar. Şu yapıyor: Yardım yapıyor. Temel yaşamsal ve insani ihtiyaçlarını karşılamak üzere yardımlar yapıyor. Şu anda sosyal uyum yardımları var, 2016’dan beri uygulanıyor, aylık 120 lira gibi bir ücret Suriyelilere veriliyor. Bunun finansı Avrupa Birliği katkısından sağlanıyor. Avrupa Birliği, Kızılay, AFAD, Göç İdaresi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız bunu koordine ediyor. Ama şartları var -herkese değil- bir: ailede mutlaka engelli, yetim, öksüz çocuk bulunacak.

İki: Bu ailede çalışma çağında erkeğin olmaması gerekiyor. Bu şartları taşıyan Suriyeliler yardım alabiliyorlar.

Diğer bir konu “Çok suç işliyorlar.” konusu. Bunun, istatistiklere baktığımızda, tamamen bir şehir efsanesi olduğu anlaşılıyor çünkü Suriyelilerin 2014-2017 arasında işledikleri suç miktarı tüm Türkiye'nin yıllık ortalamasının yüzde 1,3'üdür, yaklaşık yüzde 4,5'ünü Suriyeliler oluşturmasına rağmen. Ve bu suçların önemli bir kısmı da kendi aralarında işledikleri suçlardır arkadaşlar, kendi aralarındaki nizalardır. Dünyanın hiçbir yerinde sığınmacılar çok suç işlemez ama böyle bir efsane vardır. Bugün Avrupa'da bu efsane yüksek sesle ifade ediliyor.

Diğer bir bilgi: “3,5 milyon Suriyeliye vatandaşlık verilecek. Beş yıl kaldıktan sonra Suriyeliler vatandaş olacak.” Yok arkadaşlar böyle bir şey çünkü Suriyeliler Türkiye'de geçici koruma statüsüyle kalıyorlar. Beş değil, yirmi beş yıl da kalsalar Türk vatandaşı olma şartları yok, özelliklerine sahip değiller. Ancak tüm yabancılara tanıdığımız istisnai yolla vatandaşlık alabilir, bu konuda vatandaşlığa başvuru hakkı kazanabilirler. Amaç ne burada? Ekonomik, entelektüel, akademik bir potansiyelin yok olup gitmesine, başka coğrafyalara doğru kaymasına engel olmaaktır. Bugüne kadar yedi yılda 55 bin Suriyeliye Türk vatandaşlığı verildi. 55 bin Suriyelinin içerisinde yaklaşık olarak 10 bini Türk anne veya babadan olduğu için veya evlenme yoluyla vatandaşlık kazandı. 55 binin içerisinde 20 binden fazla çocuk var arkadaşlar. Babaya verildiği zaman çocuğa da veriliyor. Bu anlamda şu ana kadar vatandaş olan Suriyelilerin sayısı yüzde 1 civarında ve kesinlikle bu söylenen bilgiler şehir efsanesi olmaktan öte geçmiyor.

Değerli milletvekilleri, yanlış bilgilere dayalı ön yargılarla aslında olumsuz bir toplum psikolojisi oluşturulmaya çalışılıyor. Bu, nefretin, ayrımcılığın, göçmen düşmanlığının ortaya çıkmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Uslu, sözlerinizi tamamlamanız için bir dakika daha veriyorum.

Buyurun.

ATAY USLU (Devamla) – Ayrımcılık ve nefret içeren dil, medeniyetimizden haberi olmayanların, insanlıktan ve merhametten nasibi bulunmayanların kullandığı bir dildir. Sığınmacı ve yabancı düşmanlığını alevlendirmeye yönelik o dili konuşanlar, oy devşirebileceklerini zannediyorlar. Oy devşirme derdinde olanlar bizim medeniyetimizi, bizim milletimizi anlamayanlardır, bunu idrak edemeyenlerdir. Bize ayrımcı dil, nefret dili yakışmaz, bize sevgi dili yakışır. Bu, medeniyetimizin en önemli özelliklerinden bir tanesidir ve sığınma hakkı yaşam hakkıyla doğrudan bağlantılıdır, önemli bir insan hakkıdır.

Bugüne kadar Türkiye bu süreci başarıyla götürmüştür. Sürecin başarıyla götürülmesine katkı sunan Hükümetimize, milletimize, Cumhurbaşkanımıza, kamu kuruluş ve kurumlarına, uluslararası kuruluşlara, sivil toplum kuruluşlarına, siyasi partilere teşekkür ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 35 milyar dolar nereye gitti o zaman Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uslu.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme geren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından, sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Bülbül...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'ün, incir üreticilerinin mağduriyetine ve incirin TARSİM kapsamına neden alınmadığını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aydın'da yetişen incir bugün dünyanın dört bir yanına ihraç ediliyor ve Aydın, Türkiye'nin incir ihtiyacının yüzde 65'ini karşılıyor. Ancak Aydınlı üreticiler zor durumda. İncirin yoğun bir şekilde hasat edildiği dönemde yağın yağmur incir kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu bakımdan, üreticilerimiz, incirin yağmur riskine karşı tarım sigortaları kapsamına alınmasını istemektedirler.

Ayrıca, sadece ilimize mahsus olan dünyaca ünlü büyük bir döviz girdisi sağlayan kurutmalık sarı lop incirin korunmaya alınması ve fındıkta olduğu gibi alan bazlı destek kapsamına alınmasını talep etmektedirler.

Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli'ye sormak istiyorum:

- 1) İncir üreticimiz TARSİM kapsamına neden alınmadı?
- 2) Çiftçilerin bu talepleri neden görmezden geliniyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, pancar çiftçisinin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

14 şeker fabrikasının satışı gerçekleşmişti. Burada çiftçilere ve işçilere verilen sözler vardı, mağdur edilmeyecekleri belirtiliyordu. Önce işçiler işinden oldu, şimdi de çiftçiler pancar hasadı yaptıktan sonra fabrikalara gittiklerinde sorunlarla karşılaşılıyorlar. Kimi fabrikalarda çiftçilerin pancarları alınmıyor. Bu nedenle, kış koşulları da oluştuğu için ürettikleri üründen gerekli getiriye sağlayamadıkları gibi çiftçiye yaratılan sorunlarla da önümüzdeki yıl pancar ekimi engellenme düşüncesiyle hareketler geliştiriliyor. Bu bağlamda, iktidarın konuya eğilmesini temenni ediyorum. Çünkü pancar çiftçisi yaşadığı koşullardan dolayı bizleri de arayarak büyük mağduriyet içinde olduklarını belirtiyorlar.

Şeker fabrikaları bir yerde “özeleştirme” adı altında kapanacağı iddiasındaydık, bunun gerçekleşme boyutuna geldiğini belirtiyor, iktidarı bu konuda uyarıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

3.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden LASTİK-İŞ Sendikası Genel Başkanı Abdullah Karacan'a ve İstanbul Havalimanı inşaatında hayatını kaybeden hemşehrisi Seyithan Kaya'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden LASTİK-İŞ Genel Başkanı Abdullah Karacan'a Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dilerim.

Ayrıca, İstanbul Havalimanı inşaatında çalışan Kocaeli Darıcalı hemşehrim Seyithan Kaya 15 metre yükseklikten düşerek hayatını kaybetmiştir. Büyük bir görkemle açılan İstanbul Havalimanı'nda olumsuzluklar hâlen devam etmekte ve bedeli canlarla ödenmektedir. Hemşehrim Seyithan Kaya'ya Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı diliyorum. Bu olayın takipçisi olacağımızı da bildiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Akın...

4.- *Balıkesir Milletvekili Ahmet Akin'in, zeytin üreticisinin mağduriyetine ve ülkemize 50 bin ton zeytinyağının kaçak olarak girmesine nasıl izin verildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Bu yıl yağlık zeytin miktarında geçen yıla göre yüzde 35 düşüş var. Bu da zeytinyağı üretiminin geçen yıla göre yüzde 27 azalmasına neden oldu. Üretim maliyetleri tam yüzde 50'nin üzerinde artarken ürün fiyatı artmıyor. Üreticimiz de zararda, devletten doğal olarak destek bekliyor. Devlet desteği 80 kuruş ama çok yetersiz, en az 1,5 lira olmalı ve bunu defalarca dile getirdik. Rafine yağın fiyatı şu anda 8, sızma yağ 14 lira düzeyinde. Fiyatlar üç yıl öncesinin de gerisine inmiş durumda. Tüccar yağ almıyor, Marmarabirlik alımı durdurdu, TARIŞ de işçi çıkartıyor. Bütün bunlar yetmezmiş gibi bir de Afrin'den 50 bin ton zeytinyağı kaçak yollarla ülkemize giriyor. Allah aşkına bu iktidarın zeytin üreticisinden istediği nedir? Batırmak istiyorsa batırma noktasına getirdi. Bunun önlemini derhâl alması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AKIN (Balıkesir) – Gümrüğümüz, sınır güvenliğimiz 50 bin ton zeytinyağının kaçak olarak girmesine nasıl izin veriyor? Balıkesir'deki üreticimizin feryadını duyun.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

5.- *Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, uygulanan tarım politikalarıyla üretici toplumdaki uzaklaşmışlığının ve Türk tarımının desteklenip desteklenmeyeceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye, uygulamadaki tarım politikalarının etkisiyle hızlı bir şekilde üretici toplumdaki uzaklaşmıştır. 2002 yılından bugüne nüfusumuz yaklaşık 17 milyon artmış ancak tarım sektörünün millî gelir, istihdam ve ihracata katkısı ise azalmıştır. 2002 yılında 16,5 milyon hektar olan mera alanları günümüzde 14,5 milyon hektara kadar düşmüş durumda. Unutulmamalıdır ki mera yoksa ot, ot yoksa et ve süt yoktur. Nüfusumuzdaki artışa bağlı artan gıda ihtiyacını ithalata karşılama eğiliminde olan bu iktidar, ülkenin tarımla uğraşan kesimlerinin sorunlarını çözmekten uzaktır. Saman ithalatıyla başlayan yolculuğumuz 2009'da et, 2010'da ise canlı hayvan ithalatıyla sürdü. 6,5 milyon büyük, küçükbaş canlı hayvan ve 270 bin ton hazır et alıp 7 milyar dolar ödeme yapılmıştır.

Yabancı ülkelerin çiftçilerini değil Türk tarımını desteklemeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

6.- *Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Şırnak'ta şehit edilen hemşehrisi Piyade Uzman Çavuş Ömer Doğan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tunceli Nazımiye'de donan, Şemdinli Süngütepe'de yanan, dün de Şırnak'ta PKK'lı şerefsizler tarafından şehit edilen Uzman Çavuş Ömer Doğan'ı “Şehitler ölmez vatan bölünmez.” diyerek defnettik.

Ömer Doğan Mersin Erdemli ilçesi Esenpınar köyünde ikamet etmekteydi. 21 yaşındaydı. Ailenin tek erkek evladıydı. İl müftüsünün cenaze namazı sırasında verdiği bilgiye göre bir hafta önce izne gelmiş, anne ve babasını mezarlığa götürmüş “Ben şehit olursam beni buraya defnedin.” demiştir. Dün de şehidin vasiyeti üzerine Erdemli Esenpınar'da kendisinin gösterdiği yere şehidimizi defnettik. Annesi Halime Doğan oğlunun tabutunun yanına gelerek “Ağlamayacağım, düşman sevindirmeyeceğim. Yavrum vatan için şehit oldu. Bayrak dalgalansın göklerde, ben ağlamayacağım, ona dua edeceğim. Kanını yerde koymasınlar. Vatan sağ olsun. Yavrum şehit olmak istiyordu zaten.” diye konuştu.

Şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Hükümetin "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışından hareketle olabilecek depremlerde zarar görmemek adına binaları dayanıklı hâle getirdiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

17 Ağustos 1999 Marmara depreminden seksen yedi gün sonra 12 Kasım'da Düzce depremini yaşadık. Deprem ülkesinde yaşamamıza rağmen depremin nasıl sonuçlar doğurduğunu 1999'da yaşadık, gördük, öğrendik. Depreme dayanıklı olmayan binaların on binlerce insana nasıl mezar olduğuna şahit olduk. 1999 Marmara depreminde 1 kişi depremden, diğerlerinin ise sağlıksız yapıların yıkılmasıyla öldüğünü bilim adamları söylemekte. Geçmişte sağlıksız yapılan yapıların, görevini yapmayan resmî kurumların, sorumsuz mimar ve mühendislerin, kontrolsüz ve plansız yapılaşmaya göz yuman siyasilerin, ucuz ve daha fazla daire sahibi olma arzusuyla kaçak yapı yapanların sorumlu olduğunu düşünüyorum. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla hareket eden devletimiz, Hükümetimiz, vatandaşın gelecekte yaşanacak depremlerde burnunun bile kanamaması için sağlıksız binaların depreme dayanıklı hâle getirilmesinde bütün imkânlarını seferber etmektedir.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, milletin yüklediği sorumluluğun farkında olarak büyük ve güçlü Türkiye'yi çocuklara emanet etmek için çalıştıklarına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Büyük ekonomisi, yetmişmiş insan gücü, gelişen teknolojisi, dürüst dış politikasıyla, tarihî ve kültürel etki alanıyla Türkiye bir cazibe merkezidir. Türkiye, sadece içinde 81 milyonu aşkın insanın yaşadığı, 780 bin kilometrekarelik bir coğrafyadan öte bir anlam taşıyor. Türkiye Cumhuriyeti devletinin büyüklüğünün isnat ettiği dürüst, sözüne sadık ve güvenilir devlet olmasının yanında, siyasi, tarihî, askerî, kültürel, sosyolojik, coğrafi, diplomatik, uluslararası ilişkiler bakımından önemi haiz, kısacası maddî ve manevî birçok sebep ihtiva eden bir değer taşımaktadır. Kadim değerlerimizle çatışmadan, sahiplenerek, aziz milletimizin omuzlarına yüklediği sorumluluğun farkında olarak büyük ve güçlü Türkiye'yi çocuklarımıza emanet bırakmak için çalışıyoruz. Cennet vatanımızı bizlere emanet eden ecdadımızı hayırla yâd ediyor; aziz şehitlerimizi rahmet, gazilerimizi şükranla anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Önal...

9.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, KİT'lere bağlı fabrikalarda çalışan emekçilere haklarının verilip verilmeyeceğini, MKE'de taşeron olarak çalışan işçilerin kadroya alınıp alınmayacağını ve MKE'nin özelleştirilip özelleştirilmeyeceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kırıkkale'mizin can damarı olan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna bağlı fabrikalar maalesef eski günlerini aratıyor. Kadrolu işçiler düşük maaşlarından, ağır işçilik tazminatı alamamaktan; taşeron işçiler ise hâlen kadroya geçirilmemiş olmalarından şikâyetçiler. 2019 yılı bütçesinde KİT'lere bağlı fabrikalarda çalışan emekçi kardeşlerimize hak ettikleri zam ve tazminatları verecek misiniz? Ayrıca, söz verdiğiniz hâlde kadroya almadığınız, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunda taşeron olarak çalışan işçi kardeşlerimize verdiğiniz kadro sözünden vaz mı geçtiniz?

Geçen hafta Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar ve beraberindeki kalabalık bir grup MKE fabrikalarını ziyaret etti. Bu ziyaret Kırıkkale kamuoyunda Makina ve Kimya fabrikalarının özelleştirilmesi için bir hazırlık olarak değerlendirildi. Sayın Bakan, MKE'yi özelleştiriyor musunuz? Kırıkkale halkı büyük bir kaygıyla bu soruların cevabını bekliyor.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

10.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Atatürk düşmanı Kadir Mısıroğlu'nu ziyaret eden Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'la ilgili işlem yapıp yapılmayacağını, ziyaretten Cumhurbaşkanlığı makamının bilgisinin olup olmadığını, sessiz kalınmasının sebebini ve Ali Erbaş'ın bu ziyareti resmî üniformayla yapmasının özel bir anlam taşıyıp taşımadığını Cumhurbaşkanlığı Yardımcısından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Cumhurbaşkanlığı Yardımcısına soruyorum: Hâlen Diyanet İşleri Başkanlığını yapan Profesör Ali Erbaş'ın Atatürk'ün ölüm yıl dönümünde Anıtkabir'e gelmeyip "Keşke Yunan galip gelseydi." diyen, "10 Kasım'da kenefe gidin." diye söyleyen ve Ata'mıza ve cumhuriyete ihanet eden, Atatürk düşmanı olan Kadir Mısıroğlu'na geçmiş olsun ziyaretinde bulunan Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ı görevden almayı düşünüyor musunuz? Atatürk'ün kurduğu Diyanet İşleri Başkanlığını yapan, İslam dinimizin ortak değerini temsil eden, devletimizden maaş alan bu zatla ilgili bir işlem yapacak mısınız? Diyanet İşleri Başkanının, ülkemizi ve dinimizi temsil etmesi nedeniyle, cumhuriyet ve Atatürk düşmanı olan fesli Kadir'i resmî üniformasıyla ziyaret etmesinin özel bir anlamı var mıdır? Bu ziyaretten Cumhurbaşkanlığı makamının bilgisi var mıdır? Yok ise bu ziyaretle ilgili olarak sessiz kalmanızın sebebi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketim bedelinin desteklenmesine ilişkin tebliğde kapsam dışı bırakılan Adıyaman'ın bu destekten faydalanması için bir çalışmanın olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum.

Tarım ve Orman Bakanlığınca, 17 Kasım 2018 tarihinde, bazı illerde tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketim bedelinin desteklenmesine ilişkin tebliğ yayınlanmıştır. Bu tebliğde GAP projesi kapsamındaki bütün iller belirtilmiş ancak Adıyaman kapsam dışı bırakılmıştır.

Buradan ilgili Bakanlığa sormak istiyorum: Elektrik kayıp kaçak oranı en az olan illerin başında gelen Adıyaman'ımızın kapsam dışı bırakılmasının sebebi nedir? Tarım kenti olan Adıyaman'ın bu destekten faydalanması için bir projeniz, bir çalışmanız var mıdır? Sulama projeleri bitirilmeyen, çiftçisi mağdur edilen, toprakları suyla buluşturulmayan Adıyaman'ımızın daha ne kadar mağduriyetine sebebiyet vereceksiniz? Bu ayrımcılık neden?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

12.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, Amerika'daki son ara seçimlerde Temsilciler Meclisine giren Müslüman Rashida Tlaib ve İlhan Omar'ı kutladığına ilişkin açıklaması

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Amerika'daki son ara seçimlerde Demokrat Partiden, biri başörtülü olmak üzere "İlhan Omar" ve "Rashida Tlaib" isimli 2 Müslüman milletvekili Temsilciler Meclisine girmiştir. Öncelikle hemcinslerimi kutluyorum.

Türkiye'de kendisini Amerikan Demokrat Parti ideolojisine yakın gören bazı partilerin hâlâ tek tipçilikten vazgeçemediklerini üzülerek görüyorum. Ne mutlu bize ki, ülkemizde kadınlara karşı bir ayrımcılık olarak sürdürülen bu sorun, bizim liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde ortadan kalkmıştır.

Bu vesileyle, şahsım ve ülkemiz kadınları adına Sayın Cumhurbaşkanımıza ve her zaman desteğini kadınlardan yana kullanan Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendi'ye en kalbi şükranlarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

13.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, AK PARTİ'yi sorumluluktan kaçmak yerine tarım girdilerinin yüksek maliyetini düşürmeye, emeğinin karşılığını alamayan çiftçiye desteklemeye çağırdığına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ on altı yıldır bu ülkeyi kendisi yönetmiyor gibi, ekonomik, siyasi her grizde kendisine mutlaka bir günah keçisi buluyor. Sağlık sistemindeki çarpıklığın sorumlusu doktorlar, doların yükselmesi dış güçlerin oyunu, pahalılığın nedeni "fırsatçı" dediği esnaf, ekmeğın zammının tek suçlusu fırıncılar, et fiyatlarındaki yükselmenin nedeni et yiyen vatandaşlar dediği gibi, geçtiğimiz günlerde Sayın Bakan Albayrak bir açıklama yaptı. Vatandaşın fahiş fiyatlarla sebze ve meyve yemesinin nedeni, pazardaki ve marketteki zammın sebebi olarak komisyoncuları buldu. Bununla da kalmayıp hal yasası çıkartıp komisyonculuğu bitireceklerini söyledi.

Buradan, sürekli düşman üreterek sorumluluktan kaçmak yerine kendisini tarım girdilerinin yüksek maliyetini düşürmeye, emeğinin karşılığını alamayan çiftçiye desteklemeye çağırıyorum ve soruyorum: Dev marketlerin kartelini yıkmaya yönelik bir çalışmanız var mı? İthal edilen tarımsal ürünlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN BULUT (Adana) – ...yerli ve millî üretim yapan çiftçilerimize destek vermeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Karaca...

14.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası alanda itibarının yerle bir olduğu bir dönemin yaşandığına ve Lozan Antlaşması ihlal edilirken AKP Genel Başkanı ve onun temsilcilerinin nasıl sessiz kalabildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ne yazık ki Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarının uluslararası alanda yerle bir olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Yunanistan'ın Sakız Adası'nda 30-31 Ekim 2018'de top, ağır piyade silahları ve uçaksavar makineli tüfeklerle atışlar yaptığına ilişkin haberler ayyuka çıkmıştır. Sakız Adası 13-14 Şubat 1914 tarihli 6 büyük devlet kararı ve 24 Temmuz 1923'te Lozan Anlaşması'nın 12'nci maddesine göre gayriaskerî statüdedir ve Türkiye'nin bir kazanımıdır. Nasıl oluyor ki Türkiye Cumhuriyeti teminatı olan Lozan Anlaşması ihlal edilirken AKP Genel Başkanı ve onun temsilcileri sessiz kalabiliyor?

Bugün, İstanbul'u işgale gelenlere karşı Mustafa Kemal Atatürk'ün "Geldikleri gibi giderler." dediği onurlu duruşun yüzüncü yıl dönümüdür. Sizler sessiz kalsanız da Ege adalarındaki işgale ve Türkiye Cumhuriyeti'nin tapusu Lozan'ın yok sayılmasına sessiz kalmayacağız ve biz de diyeceğiz ki: Geldikleri gibi gideceklerdir.

BAŞKAN – Sayın Hancıoğlu...

15.- *Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, yaşanan krizin fırsatçılığa çevrilmesine göz yumulduğuna ilişkin açıklaması*

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

İnsanların alın terinin karşılığına göz dikmek, emeklerin karşılığını gasbetmek çok büyük haksızlıktır. Bunlara göz yumulmasına sessiz kalmak ise mümkün değildir. Kimileri kriz yokmuş gibi davranmaya çalışsalar da her gün yeni iflas, konkordato, toplu işten çıkarma olayları yaşanıyor. Ama daha acısı, krizi fırsatçılığa çevirmeye göz yumuluyor.

Makro ve uyum marketlerinde çalışırken işsiz kalanlar bunun en somut örneğidir. Marketler zinciri Makronun iflas aşamasında başka bir firmaya devredilmesi sırasında Samsun’umuzda 285, ülke genelindeyse sayıları binlerle ifade edilen işçinin kıdem tazminatları katakullüyle, sahtekârlıkla gasbedildi. Bu işçilerimizin kimsenin ekmeğinde, kazancında gözü yok, haklarını istiyorlar. İktidar bu emek hırsızlığına engel olmak zorunda. Olmuyorsa bu suçun ortağıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

16.- *Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, şehit edilen Piyade Uzman Çavuş Ömer Doğan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve narenciye çiftçisinin mağduriyetine ilişkin açıklaması*

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Erdemli’de dün defnettığımız şehidimiz Ömer Doğan’ı rahmetle anıyorum.

Mersin ve Çukurova ülkemizin narenciye ihracatının yüzde 81’ini gerçekleştirmektedir. Narenciyenin önemini fark eden önceki hükümetler ihracata ton başına 125 dolar destek veriyordu. 2017-2018 sezonunda Hükümet bunu 50 liraya düşürdü. Çiftçi kazanamıyor. Limon üreticisi zorda. Alıcı gelmiyor. Mandalina ve portakalın tarla fiyatı 60 kuruş olmuş. Çiftçi kredisini ödeyemiyor, elektriğini, suyunu ödeyemeyecek. Çiftçiyi küstürdünüz, ihracatı öldürdünüz. İhracat teşvikleri eski seviyesine gelmeden, hasat döneminde ithalat sınırlaması getirilmeden çiftçinin yüzünün gülmesi mümkün değil.

Anlamadığınız konu şu: Üretimi ve ihracatı desteklemezseniz çiftçi limonunu söküp bahçesine apartman diker. Oradan gelen kirayla da geçinip rahatına bakarım der ve üretimden kopar. AK PARTİ’nin yaptığı bu, çiftçi topraktan kopsun, uluslararası baronlar köşe olsun.

BAŞKAN – Sayın Arık...

17.- *Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın sözde tarihçi Kadir Mısıroğlu'nu ziyaretine açıklık getirmesini aksi hâlde görevinden istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diyanet İşleri Başkanı Profesör Doktor Ali Erbaş’ın “Keşke Yunan kazansaydı.” diyen sözde tarihçiyi ziyaretine açıklık getirmesi gerekiyor. Bu ziyaretin en mantıklı açıklaması da “Her 10 Kasım da ‘Kenefe gidin.’ diyordu, ben de kenefe gittim.” demesi olur. Aksi hâlde Atatürk’ün kurduğu Diyanet İşleri Başkanlığı görevinden derhâl istifa etmelidir.

Kayseri’de de Erciyes Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekan Vekili Profesör Doktor Veysel Aslantaş gibi nankörler Atatürk’ün 80’inci ölüm yıl dönümünde kin ve nefret dolu söylemlerde bulunmuşlardır.

Ey Aslantaş, ey Mısıroğlu, siz ve size destek olanlar; şunu bilin ki bugün onurlu bir yurttaş olarak soy isminizle bu topraklarda yaşıyorsanız bunu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e borçlusunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

18.- Adana Milletvekili Ayhan Barut’un, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş’ın Atatürk düşmanı Kadir Mısıroğlu’nu niye ziyaret ettiğini, Diyanet İşleri Başkanlığının cuma hutbesinde neden Atatürk’ten söz edilmediğini öğrenmek istediğine ve Ali Erbaş’ı istifaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Cumhurbaşkan Yardımcısı Sayın Oktay’a soruyorum: Diyanet İşleri Başkanı olan şahıs 9 Kasımda, Kurtuluş Savaşı için “Keşke Yunan galip gelseydi.” diyen, fesli olarak bildiğimiz Kadir Mısıroğlu’nu ziyaret etti. Bu zat aynı zamanda İstiklal Marşı’nı yazan değerli şairimiz Mehmet Akif Ersoy’a ağır hakaretler eşliğinde içindeki Atatürk düşmanlığını göstermişti.

Herkesin dinimizi daha iyi öğrenmesi ve dinimizin hain amaçlar için suistimal edilmemesi amacıyla bizzat Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulan Diyanet İşleri Başkanlığının başında bulunan bu kişi tarafımızca amacı bilinen bu ziyareti niye yapmıştır? Tüm dünyada ve yurdumuzda Atatürk’ün anıldığı bir tarihte resmî kıyafetle yapılan bu ziyaretin izahı basit bir hasta ziyareti olarak açıklanabilir mi? Kuruluş emri Ulu Önder Atatürk’ün verdiği Diyanet İşleri Başkanlığı cuma hutbesinde Atatürk’ten neden söz etmemiştir?

Diyanet İşleri Başkanı olan bu şahıs vicdanları yaralayan bu hareketin ardından görevinden istifa etmeyi düşünüyor mu? İstifaya davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kara...

19.- Konya Milletvekili Esin Kara’nın, ahlak yapısını bozan veya bölücü terör örgütlerinin propagandasını yapan yayınların denetimlerinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; internetin ve sosyal medyanın çocuklarımız ve gençlerimiz üzerindeki etkisi her gün artmaktadır. “İnternet fenomeni” adı altında ya da sosyal medyada denetimsiz olarak yapılan, çocuklarımızın ve gençlerimizin cinsel istismarına yönelik bu tür yayınların denetiminde eksiklikler bulunmaktadır.

Türk milletinin ahlak yapısını bozmaya yönelik veya bölücü terör örgütlerinin propagandasını yapan yayınların denetimlerinin acilen artırılması gerekmektedir, buradan yetkililere sesleniyorum.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

20.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet’in, “4 Aralık 2017 tarihinde çalışıyor olma” koşulu nedeniyle mağdur olan taşeron işçilere ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“4 Aralık koşumuna takılan joker” olarak adlandırılan taşeron işçiler adalet bekliyorlar. 696 sayılı KHK’nin getirdiği 4 Aralık 2017’de çalışıyor olma koşulu nedeniyle, yıllarca çalışmış ama işten çıkarılmış ya da ihalesi sona ermiş taşeron işçiler kadro alamadı.

Benzer şekilde, izinli işçilerin yerine geçici olarak çalıştırılan “joker” olarak adlandırılan taşeron işçilerin önemli bir kısmı da kadro hakkından yoksun bırakıldı. 3 Aralıkta giriş yapıp “4 Aralıkta çalıştı.” diye üç beş günlük çalışması olanlar kadro alırken sırf 4 Aralıkta işe çağrılmadıkları için beş on yıl bile çalışması olanlar kadro alamadı.

4 Aralıkta işe çağrılıp çağrılmamak bu insanların elinde değilken kadro hakkından yoksun bırakılmaları büyük adaletsizliktir. Oysa, önceki Çalışma Bakanı Jülide Hanım binlerce insanın gözüne baka baka “Koşulsuz kadro vereceğiz.” sözü vermişti ama seçim bitti, sözler yine unutuldu. Bu sözleri ne zaman tutacaksınız diye buradan hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taytak...

21.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Hakkâri ve Şırnak'ta şehit olan 9 askere Allah'tan rahmet dilediğine, terörün insanlık suçu olduğuna ve buna karşı devlet, millet olarak tek yürek olunacağına ilişkin açıklaması

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz hafta sonu kallesçe, adice, haince yapılan terör saldırıları yüreğimizi dağlamıştır. Kanla beslenen, hiç doymayan kalleslik, hayatlara pusu kurmuş, Mehmetçüğimizi şehit etmiştir. Hakkâri'nin Şemdinli ilçesi ve Şırnak Küpeli Dağı bölgesinde 9 askerimiz şehit olmuş, 26 askerimiz yaralanmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine başsağlığı, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum, yüce Türk milletinin başı sağ olsun.

Bölücü terör örgütünün kahpe ve kalles saldırıları tüm barbarlığıyla, tüm vahşiliğiyle devam etmektedir. Dökülen şehit kanlarının nerede duracağı, açılan kin ve nefret kuyularının ne zaman kapanacağı belirsizdir. Teröristler ile iş birlikçileri bir an önce ele geçirilmeli ve muhtemel yeni terör saldırılarını önlemek için gerekli tedbirler devlet tarafından acilen alınmalıdır. Terör insanlık suçudur. Mesele kişilerin değil, insanlığın meselesidir. Bu kahpeliklere karşı devlet ve millet olarak tek ses, tek yürek ve tek millet olacağız.

Gazi Meclisi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

22.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Hakkâri'de şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve çeltik üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Hakkâri şehitlerimize rahmet diliyorum, ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Aracılığınızla Tarım Bakanına sormak istiyorum: Türkiye'de çeltik üretiminin yüzde 70-yüzde 80'i Samsun bölgemizin Bafra ve Terme ilçelerinde üretiliyor. KİT Komisyonunda TMO'nun Değerli Genel Müdürü ve Tarım Bakanlığının yetkilileri gayet cesurane “Fiyatları 3.300 liradan açtık, isteyen istediği kadar ürünü teslim edebilir.” diyordu ama dün Bafra'da çiftçilerimizle yaptığımız görüşmede sadece borçları oranında kooperatiflerin alım yaptığını ve ürünlerinin depolarda olduğunu ifade ettiler.

Ben buradan tekrar etmek istiyorum: Fındıkta oynadığımız oyunu bari çeltikte oynamayın. Artık üreticilerimiz sırayla cenaze namazı kılmaya başladılar; fındıkçılar fındıkla ilgili cenaze namazı kıyorlar, biz onları hiç olmazsa çeltik konusunda, bugün marketlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu...

23.- *Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, işçi ölümlerinin ve iş cinayetlerinin devam ettiğine ilişkin açıklaması*

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İşçi ölümleri, iş cinayetleri devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde Kocaeli Darıcalı bir kardeşimiz havalimanı inşaatında vefat etti, on beş metreden düştü. Fotoğrafi da burada, bakın. İş cinayetlerine yeterli önlem alınmamasından, tamamen, denetimlerin yapılmamasından dolayı Seyithan Kaya -32 yaşında, 4 çocuk babası bir kardeşimiz- İstanbul Havalimanı inşaatındaki 39'uncu iş cinayeti olarak kayıtlara geçti. Yeterli güvenlik önlemleri alınsaydı bu insan bugün yaşıyor olacaktı. Biz bu konuları Meclis İnsan Hakları Komisyonunda dile getirip bir alt komisyon kurulmasını dile getirdiğimizde AK PARTİ'li Başkanımız bu konuyu son derece hafife alarak önemsemedi ve alt komisyon kurulmasını engelledi üyelerle beraber. Ama Avrupa'da 1'inciliğimiz değişmiyor, dünyada 2'nci sıradayız. İşte, vatan evlatları böyle çok basit nedenlerle -denetimsiz bir şekilde- hayatlarını kaybediyorlar.

BAŞKAN – Şimdi, grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Türkkan, buyurun.

24.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümüne, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan 7 Mehmetçik'e Allah'tan rahmet dilediğine ve Tunceli'de donarak, Hakkâri'de yanarak şehit olmanın kader olmaması gerektiğine, 13 Kasım Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümüne, Yemen'de insani kriz yaşandığına, Filistin'de yaşanan insanlık zulmüne karşı verilen tepkilerin, Suudların Yemen'de yaptığı bombardıman sonrası neden verilmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümüydü. 17 Ağustos Marmara depreminin yaraları sarılmaya çalışılırken ülkemiz 12 Kasım 1999'da yine bir deprem acısıyla sarsıldı. Saatler 18.57'yi gösterdiğinde Düzce otuz saniye içinde âdeta yerle bir oldu. Düzce depreminde 710 insanımız hayatını kaybetti, 3 bine yakın insanımız da yaralandı. Depremde hayatını kaybedenlere bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum.

Geçtiğimiz hafta Hakkâri Şemdinli'den aldığımız acı haberle kahrolduk. Üs bölgemizdeki cephanede mühimmat patlaması sonucu 7 Mehmetçik'imiz şehit oldu. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum. Yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun. Kurşun sıkmadan bu tip kazalarla ya da ihmallerle şehit vermemiz canımızı daha fazla yakıyor. Tunceli'de donarak, Hakkâri'de yanarak şehit olmak kaderimiz olmamalı. Hükümet ihmalleri ivedilikle tespit edip bir daha bu tip felaketlerin yaşanmaması için ciddiyetle tedbirler almalıdır.

Bugün, Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümünü kutluyoruz. Tekirdağ işgali Millî Mücadele zaferiyle son bulmuş ve 13 Kasım 1922'de sınırlarımız içerisine ebediyen katılmıştır. Bu vesileyle, Tekirdağ'ı ve aziz Tekirdağlıları sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun bir süredir dünyanın seyirci kaldığı bir olaya dikkatinizi çekmek istiyorum. UNICEF tarafından yayımlanan raporda Yemen'de, korunulması mümkün olan hastalıklar nedeniyle her on dakikada 1 çocuğun hayatını kaybettiği bildirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Yemen'de 1,8 milyon çocuk ileri derecede kötü beslenmeye maruz kalmakta ve bu çocuklardan 400 bini hayati risk taşımaktadır. 18 milyon insan açlık içerisinde, yardıma muhtaçtır. 5 milyondan fazla insan açlıktan ölme riskiyle karşı karşıyadır. Bu gösterdiğim resimler Yemen'de açlık çeken çocukların resimleri. Bu konuda bütün milletimizin Parlamentomuzun hassasiyetine özen göstermesini rica ediyorum. Çaresiz anneler Yemen'de çocuklarına yaprak kaynatıp yediriyorlar. Bu insanlık zulmünün sebebi ise Yemen'de yaşanan vekâlet savaşlarıdır. Eylül 2014'ten bu yana ülkenin birçok kenti Yemen ordusu ile Husiler arasındaki çatışmalara sahne oluyor. Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçleri ise Mart 2015'ten bu yana Yemen Hükümetine destek amacıyla sivillere bombardımanlar düzenlemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayınız Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sağlık başta olmak üzere pek çok alanda insani kriz yaşanan ülkede temiz suya ulaşımın olmaması, yetersiz beslenme, ilaç ve tıbbi malzemelerdeki eksiklikler gibi nedenlerle kolera başta olmak üzere salgın hastalıklar her geçen gün daha da artmaktadır. Yemen'de taraflar arasındaki çatışmalar devam ederken Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyonun müdahalesiyle ülkedeki insani durum daha da kötüleşmektedir. Yemen'de açlıktan ölen çocuklar var. Bu çocuklar açlıktan ölüyor Sayın Başkan, değerli milletvekilleri.

Bakın, bu fotoğraflar acının, felaketin boyutunu gözler önüne seriyor. Yemen dünyadaki en büyük insani felaketlerden birini yaşıyor. Yemen bugün çocukların cehennemini, sessiz kalan insanlığın ise utancı durumundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın sözlerinizi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Filistin'de yaşanan insanlık zulmüne karşı, İsrail'e karşı alınan tedbirler Yemen'de yaşanan insanlık zulmünde Suudi Arabistan'a karşı neden alınmamaktadır? Esad'ın Suriye'de yaptığı bombardımanlar sonrası verilen en üst düzeyden tepkiler Suudların Yemen'de yaptığı bombardıman sonrası neden verilmemektedir?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurun.

25.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hakkâri ile Şırnak'ta şehit olan 9 Mehmetçik'e Allah'tan rahmet dilediğine ve bu vahim hadiseyle ilgili ihmal söz konusuysa gereğinin yapılmasına, 12 Kasım Düzce depremine, Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulan kurumun başında bulunan Diyanet İşleri Başkanınının 10-16 Kasım Atatürk Haftası'nda yapmış olduğu ziyareti manidar bulduklarına ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz hafta cuma günü akşam saatlerinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine 40 kilometre uzaklıkta bulunan Süngütepe üs bölgesinde bir mühimmat deposunda milletimizi acıya boğan bir patlama meydana gelmiştir. Maalesef 7 Mehmetçik'imiz şehit olurken 25 Mehmetçik'imiz de yaralanmıştır.

Ayrıca 11 Kasım 2018 Pazar günü Şırnak'ın Görmeç köyü kırsalında icra edilen bir operasyon sırasında teröristlerin Gabar Dağı Geverkaya Tepe bölgesine tuzakladıkları el yapımı patlayıcıların infilakı sonucunda 2 kahramanımız şehit olmuş, 1 kahramanımız da yaralanmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralanarak gazi olan askerlerimize acil şifalar diliyoruz.

Bu elim ve vahim hadisenin meydana gelmesinde herhangi bir ihmali veya bir yanlışlık söz konusuysa bunların acilen tespit edilerek ihmali olanlar hakkında gereğinin yapılmasını da ayrıca burada ifade etmek istiyoruz.

Yine dün 12 Kasım 1999'da meydana gelen Düzce depreminin yıl dönümüyüdü. Düzce depreminde ve bütün depremlerimizde, doğal afetlerimizde hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımızı bu vesileyle rahmet ve minnetle anıyorum. Allah milletimize bir daha böyle felaketler yaşatmasın.

Bu hafta bildiğiniz gibi 10 Kasımın devamı olan hafta olarak Atatürk Haftası'dır. Bu hafta içerisinde, ne yazık ki, Türkiye Cumhuriyeti devletinde bizzat cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulan bir kurumun başında bulunan Sayın Diyanet İşleri Başkanının yapmış olduğu ziyaret Türkiye'de gündemi meşgul etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bu ziyaret bizim de tepkimizi çekmiş ve Türkiye kamuoyunda çok büyük tepkilere neden olmuştur. Biz bu ziyaretin bu şekilde bir takvime denk getirilmesini manidar bulmaktayız ve iyi niyetle değerlendirmemekteyiz. Sayın Genel Başkanımızın ifade ettiği gibi, kendisinin bu meseleyle ilgili olarak gereğini yapmasını acilen beklemekteyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülül.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Ayhan Bilgen.

Buyurun.

26.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Yemen'de yaşananların insanlığın ayıbı olduğuna, İsrail-Filistin arasındaki çatışmanın bedelini sivillerin ödediğine, Orta Doğu'daki sorunların siyasi yöntemlerle çözülmesi konusunda duyarlı olunmasına, Türkiye'nin sorunlarının barışçı yollarla çözümünün önemli olduğuna, Hakkâri Milletvekili Leyla Güven'in sürdürdüğü açlık grevi eylemine, Karar gazetesinin reklamdın mahrum bırakılmasının basın özgürlüğü açısından kabul edilemez olduğuna, Kürşat Bumin'e Allah'tan rahmet dilediğine, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in yargılanma sürecine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, biraz önce de ifade edildi ama ben de bir kez daha altını çizmek istiyorum; Orta Doğu'da özellikle Yemen'de çocukların ilaçsızlıktan, açlıktan, temiz suya ulaşamamaktan, hastalıktan dolayı her gün ölüme mahkûm olmaları bütün insanlığın ayıbıdır, özel olarak da Orta Doğu'yu yönetenlerin, Orta Doğu devletlerinin bu konudaki sorumluluğu çok daha fazladır. Hangi saikle olursa olsun ister Suudi Arabistan'la ilişkileri bozmama adına ister ekonomik kaygılarla, mezhebî ya da başka nedenlerle hiçbir neden, hiçbir gerekçe oradaki bir tek çocuğun bile, bir tek masumun bile ölüme terk edilmesini asla meşrulaştırmaz. Orta Doğu'nun kendi sorunlarını kendi iradesiyle çözebilmesi elbette Orta Doğu halkları açısından da son derece önemlidir.

İsrail ile Filistin arasındaki çatışmanın, çözümsüzlüğün kangrenleşmesi ve bunun bedelini her gün sivillerin ödüyor olması da yine Orta Doğu'daki insanlık açısından utanç verici başka manzaralardan

biridir. Evet, İsrail Hamas'ı terör örgütü kabul ediyor ve Hamas'tan kaynaklı bir roket dolayısıyla, roketten kaynaklı olarak bir askerlin hayatını kaybetmesini gerekçe gösterip sivil Filistinlilerin 7'sinin hayatını kaybetmesine neden olan bir operasyon gerçekleştirdi. Elbette ki Filistinlilerin de İsrail'de yaşayan sivillerin de can güvenliğini savunmak son derece önemli ama Orta Doğu'da sorunların siyasal yöntemlerle, siyasal araçlarla, siyasal mekanizmalarla çözülmesi konusunda galiba herkesin bir duyarlılık sergilemesi gerekiyor.

Şüphesiz Orta Doğu'nun her karışı gibi Türkiye'nin sorunlarının da barışçı yollarla çözümü herkesin güvenliği açısından son derece önemlidir. Ülkeleri askerler korurlar ama siyasetçilerin görevi hem ülkeyi hem askerleri, sivilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) - ...herkesin can güvenliğini kendi sorumluluk alanında görüp üzerine düşeni yapmaktır. Elbette ki askerler ister yanarak ister donarak ister kazaen ya da başka çatışma nedenleriyle hayatını kaybettiğinde ailelerin acısını paylaşmak hepimizin sorumluluğudur ama sorumluluğumuz siyasetçi olarak sadece acı paylaşmak, sadece üzüntülerimizi ifade etmek olmamalıdır. Ölümleri en aza indirecek siyasi sorumluluğu üstlenmek de galiba siyasetin üzerinde bir sorumluluktur, bir yükümlülüktür. Biz bu nedenle özellikle çatışmalı ortamdan bir an önce çıkılmasını herkesin can güvenliği, herkesin huzuru, barışı, güvenliği açısından da önemsiyoruz. Buna dikkat çekmek için, bu konunun altını çizmek için aslında bugün bu sıralarda olması gereken, bizimle birlikte yasama faaliyetlerine, denetim faaliyetlerine katılması gereken ve 24 Haziranda halkın oyunu alarak seçilmiş olan Hakkâri Milletvekilimiz Leyla Güven'in bugün burada olamaması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) - ...zaten Türkiye demokrasisi açısından son derece önemli bir eksiklikler ama Sayın Güven'in sadece kendisini değil ama ülkeyi düşünerek bu ülkede barışın önündeki en önemli tehditlerden birisinin tecrit olduğunu, İmralı Adası'nda Öcalan'ın ailesi ve avukatlarıyla yasal hakkı olmasına rağmen görüşmemiş olmasından dolayı başlattığı süresiz, dönüşümsüz açık eylemi geleceğe dair ciddi bir risktir, ciddi bir tehdittir. Herkesin bu konuda duyarlı davranması gerekir. Elbette ki barışın en kolay yolu nereden geçiyorsa, nasıl sağlanacaksa bunu burada konuşmak hepimizin sorumluluğudur.

Ben çok uzatmadan, izninizi suistimal etmeden bir de Karar gazetesinin kamuoyuyla paylaştığı ilana dikkat çekmek istiyorum. Ülkemizde aslında büyük oranda Hükûmete yakın kabul edilen ama zaman zaman ekonomi politikalarında ya da başka alanlarda eleştiri yapan bir gazetenin reklamlardan mahrum bırakılması, özel olarak reklam verilmesini engelleyecek bir uygulamaya tabi tutulması, basın özgürlüğü açısından kabul edilemez bir durumdur.

Bu vesileyle, basın camiasının değerli ismi Kürşat Bumin'in de hayatını kaybetmiş olduğunu öğrendik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın lütfen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Son derece önemli bir isimdir, değerli bir isimdir; düşüncelerine, görüşlerine katılsak da katılmasak da önemli bir kayıptır. Ailesinin acısını paylaşıyoruz.

Ben son olarak da Sayın Başkan, hemen yanımda oturan Ağrı Milletvekilimiz, Kadın Grubu Sözcümüz Dilan Dirayet Taşdemir'in yargılanma sürecine dikkat çekmek istiyorum. Hakkında 2911'den Mersin'de açılmış olan davada beraat etti. İstinaf mahkemesi de bunu onayladı ama savcı kendiliğinden harekete geçip dosya içinden yeni bir dava açtı ve CMUK üzerinden avukat tayin edilerek de yakalama kararı çıkarıldı. 83'üncü maddeyi, Anayasa'yı bu kadar askıya alırsanız, milletvekili yargılamasını bu kadar keyfi hâle getirirseniz bu Parlamentonun da demokrasinin de hiçbir anlamı, hiçbir saygınlığı, değeri kalmaz.

Herkesi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay...

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, LASTİK-İŞ Sendikası Genel Başkanı Abdullah Karacan ile Hakkâri ve Şırnak'ta şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, her gün şehit haberleriyle toplumsal trajediye dönüşen sorun karşısında TBMM'nin tedbir alması gerektiğine, Diyanet İşleri Başkanının hadsizliğine karşın ortak kınama bildirisi yayımlamasına ve yürütmenin Diyanet İşleri Başkanını bir an önce görevden alması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün gene üzücü bir haber aldık. LASTİK-İŞ Genel Başkanı Sayın Abdullah Karacan Sakarya'da uğradığı silahlı bir saldırıda hayatını kaybetti. Olayın tabii içeriğini bilmemekle beraber kınıyoruz saldırıyı ve bütün LASTİK-İŞ Sendikası camiasına ve ailesine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Sayın Başkan, öte yandan Türkiye'de her gün yeni şehit haberleriyle toplumsal bir trajediye dönüşen sorun karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisimizin hâlâ ve sadece taziye yerine çevrilmiş olmasını ve bu sorunun çözümüne yönelik adımların atılmamasını da üzüntüyle karşıyorum. Evvelki hafta Nazımiye'de ve bu hafta da Şırnak'ta ve Şemdinli'de şehitlerimiz var. İşin doğrusu, özellikle Şemdinli Süngütepe'de 7 şehidimizin hayatını nasıl kaybettiğiyle ilgili kamu vicdanını rahatlatacak bir açıklama yapılamadı, açıklamaların inandırıcılığı yok. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum ama bu sebeple, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir taziye yeri olmadığı ve bu sorunu kökünden çözecek tedbirleri alacak tek kurum olduğunun da altını özenle çizmek istiyorum.

Sayın Başkan, Meclis farkında mı değil mi bilmiyorum ama Türkiye bir infial yaşıyor. Bugün Sayın Meral Akşener, Sayın Devlet Bahçeli ve Sayın Kemal Kılıçdaroğlu partilerinin tabanını temsilen ve kamuoyu vicdanını temsilen yaptıkları konuşmalarda Diyanet İşleri Başkanının yaptığı kepezeliğe tepkilerini ortaya koydular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Esasen bu tepki, sayın genel başkanların sadece bireysel olarak kendilerine ait değildir, bu 3 partiye oy veren yaklaşık 22 milyon vatandaşımızın duygularına tercüman olmaktadır. An itibarıyla ben inanıyorum ki HDP'ye ve AK PARTİ'ye oy veren milyonlarca seçmen de yaşanan bu kepezelikten rahatsızdır. Ben, HDP'nin ve AK PARTİ'nin sayın yöneticilerinin de Türkiye'de, toplumda âdeta infial yaratan bu edepsizlik karşısında, Diyanet İşleri Başkanının bu aymazlığı karşısında görüşlerini ve yaklaşımlarını ortaya koymalarını bekliyorum.

Esasen, Diyanet İşleri Başkanı statüsünde, sıfatında bir kimsenin böyle bir meczubu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, sözlerinizi tamamlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...hele hele de 10 Kasımdan bir gün önce ziyaret etmesi ve ziyareti görev ve makam kıyafetiyle yapması anlamlıdır, anlamlı olduğu kadar da ürkütücüdür.

Herkesin, Diyanet İşleri Başkanı dâhil şunu bilmesi lazım: Bu milletin, AK PARTİ seçmeni dâhil, gönlünden Atatürk'ü silecek bir güç ve kimse bu ülkede yoktur. Bu tarz edepsizlikler, sadece ve sadece, 81 milyonun Atatürk'e olan bağlılığını ve sevgisini perçinler ve artırır. Ancak, bununla beraber, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi önemli bir makamda oturan zatın bu ziyaretinin başka mesajları, bu ziyaretin perde arkasında başka hesapları varsa ben bunu bilmem. Ama bir şeyi söylemek istiyorum, yüce Meclise bir çağrıda bulunuyorum: Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının, esasen aziz milletimizin kurduğu bu Meclisten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Meclisi oluşturan bütün siyasi partilere çağrımızdır: Diyanet İşleri Başkanının bu hadsizliğine yönelik olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin ve grubu bulunmayan siyasi parti mensuplarının bir kınama bildirisi yayımlamasını, yayımlamamızı teklif ediyorum. Bu Meclisin üyesi olmaya yarışır bir hareket ve tutum bu milletin hakkıdır. 22 milyon seçmenin iradesini 3 sayın genel başkan ortaya koymuştur. Çok merak ediyorum, AK PARTİ'ye oy veren 25 milyon seçmenin iradesini -ki ben bunların Atatürk'le bir sorunu olmadığına inanıyorum- AK PARTİ yöneticileri ortaya koyabilecek mi? Meclisten de yürütmeye sesleniyorum: O edepsizi ve o ahlaksızı bir an önce o görevden almalıdır yürütme. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammet Emin Akbaşıoğlu, buyurun.

28.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, 10 Kasım münasebetiyle cumhuriyetin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete irtihalinin 80'inci yıl dönümünde saygıyla yâd ettiğine, 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümüne, Hakkâri Şemdinli'de mühimmat deposunun patlaması sonucu şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve bu tür olaylarla bir daha muhatap olmamak adına gerekli mücadelenin yapıldığına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikli olarak, 10 Kasım münasebetiyle, cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete irtihalinin 80'inci yıl dönümünde saygıyla yâd ediyorum.

12 Kasım 1999 depremi münasebetiyle Düzce depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve mağfiret niyaz ediyorum.

Aynı şekilde, geçen cuma günü Hakkâri Şemdinli'de bir mühimmat deposunun patlaması sonucu şehit olan aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet ve mağfiret, gazilerimize acil şifalar diliyorum ve bu vesileyle tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle ve gazilerimizi de saygıyla yâd ederken terörlü mücadelede gece gündüz kahramanca mücadele eden bütün güvenlik güçlerimizi de buradan selamlıyorum, kendilerine üstün başarılar diliyorum. Allah yâr ve yardımcımız olsun ve en güzel

neticeleri inşallah hep beraber almayı her zaman bizlere nasip etsin. Bir daha deprem felaketi ve bu tür cephane patlamalarıyla da inşallah bir daha muhatap olmamayı da Rabb'imizden niyaz ediyor, bu konularla ilgili her türlü tedbirin alınmasıyla ilgili de gerekli mücadele yapılmaktadır. Bunu da bilginize sunmak istiyorum.

Şunu ifade etmek isterim ki biz bu hafta Sağlıkla İlgili Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşülmesini teklif edeceğiz ve bu hafta içerisinde birçok kanunda değişikliği öngören bu teklifi Meclisin gündemine getirmek suretiyle, muhalefet partilerimizin de bu konudaki yaklaşımlarını değerlendirmek suretiyle inşallah bu kanun teklifini beraberce görüşeceğiz. Bu konuda, inşallah, hayırlı bir yasama haftası diliyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akbaşoğlu.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bilgen.

29.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, CHP Grup Başkan Vekilimiz ifade ettiği için, galiba, partimiz adına yaklaşımımızı çok kısa paylaşmam gerekiyor.

Biz, tabii, Diyanet İşleri Başkanlığının yapısıyla ilgili esastan eleştirileri olan bir partiyiz. Hem İslam dininin özgünlüğü, özerkliği, saygınlığı açısından hem de devletin bütün inançlara eşit mesafede durması açısından Diyanet İşleri Başkanlığının rolüyle, yapısıyla ilgili eleştirilerimiz var -ama özel olarak bu konuyla ilgili sadece sürenin darlığından dolayı ifade edemedik- özel bir tarihte ve medya önünde böyle bir ismin ziyaretinin sadece insani duyarlılıkla izahı ikna edici değildir, tatmin edici değildir. Diyanet İşleri Başkanı herkesin vergisiyle maaş alan bir isim olarak toplumun hassasiyetlerini gözetmek, bütün toplum kesimlerinin belki de önceliklerine, beklentilerine dikkat eden bir tavır takınmak zorundadır. Kadir Mısıroğlu nasıl bir tarihçidir, neyi savunmuştur, neyi iddia etmiştir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Bütün bu tartışmaları yapmayı en azından bir hasta açısından şık görmüyorum ama Diyanet İşleri Başkanının bu davranışını da 9 Kasım tarihinde yaptığı bu ziyareti de son derece yanlış bulduğumuzu ifade etmeliyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Başka söz talebi yok galiba.

Değerli milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının iki tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İngiltere Uluslararası Kalkınma Bakanı Peryy Mordaunt'un koordinasyonu ile 7-8 Kasım 2018 tarihlerinde İngiltere'nin başkenti Londra'da düzenlenecek olan "Dünya Kadın Parlamenterler Konferansı"na katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/57)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İngiltere Uluslararası Kalkınma Bakanı Peryy Mordaunt'un koordinasyonu ile 7-8 Kasım 2018 tarihlerinde İngiltere'nin başkenti Londra'da düzenlenecek olan "Dünya Kadın Parlamenterler Konferansı"na katılım sağlanması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Binali Yıldırım

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun, ikincisini de okutalım.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından 19-20 Kasım 2018 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de "Avrupa Kültürel Mirası" başlıklı Parlamentolar Arası Komite toplantısına katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/58)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Parlamentosu (AP) Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından 19-20 Kasım 2018 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de "Avrupa Kültürel Mirası" başlıklı Parlamentolar Arası Komite Toplantısı düzenlenecektir.

Söz konusu toplantıya katılım sağlanması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Binali Yıldırım

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, Sayıştay raporlarında yer alan belediyelerdeki yolsuzlukların araştırılması amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/11/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 13/11/2018 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Fatma Kurtulan

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Kasım 2018 tarihinde Mersin Milletvekili Grup Başkan Vekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Ayhan Bilgen tarafından verilen 826 grup numaralı, Sayıştay raporlarında yer alan belediyelerdeki yolsuzlukların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/11/2018 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Danış Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, size son Sayıştay raporunda belediyelerle ilgili çıkan tabloyu çok kısaca özetlemek istiyorum. Doğrusu bu tabloyu özetlemeye beş dakika değil, saatler gerekiyor ama ben bu beş dakika içinde ne kadar olanak verir onu takdirinize bırakıyorum.

Evet, son Sayıştay raporları gerçekten büyük yolsuzlukların, kayırmacılıkların, hırsızlıkların belgelendiği raporlar oldu. Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulan raporlarda, kamu yönetimi raporlarında bunları görüyoruz. Peki nedir? Bunlar kamu borç yönetimi raporu. İkiye ayırmak istiyorum. Bir; AKP'li belediyelerde çıkan yolsuzluk, hırsızlık ve kayırmacılıklar, bir de AKP'nin el koyduğu ve kayyum atadığı illerdeki belediyelerde yapılan hırsızlıklar.

Şimdi, Sayıştay raporuyla kayyum atanan 11 belediyenin borcu yüzde 85 oranında artmış değerli milletvekilleri; basit bir rakam değil, yüzde 85. Kayyum atanma sürecinin tümüyle hukuksuz, haksız ve adaletsiz olduğunu bu kürsüden binlerce defa söyledik, sonuçta bu, bir halk iradesinin gasbidir. Kayyumlar kim peki? AKP'nin il ve ilçelerde il ve ilçe başkanları gibi çalışan valiler ve kaymakamlar tabii ki.

Şimdi, bu atamalar Eylül 2016'dan sonra başladı ve bizim 102 belediyemizden 95'ine kayyum atandı. Sayıştay raporunda sadece 11 belediyenin yolsuzluklarının yazıldığını da not edeyim, diğer 85 belediyeye dokunulmamış bile. Sayıştay raporlarında kayyumların faaliyetlerinin korunduğunu söylememe gerek yok sanırım çünkü Sayıştayın Başkanı Meclis tarafından seçiliyor ve Mecliste çoğunluğu bulunan parti Sayıştay Başkanını tespit ediyor, diğer atamaları da Sayıştay yapıyor. Sayıştayın bu raporunda dehşet veriler var gerçekten. Ben önce kayyum atanmayan belediyelerden birinin raporunu örnek vereyim. İstanbul İSKİ Sayıştay Raporuna göre, hepiniz binek araç kullanıyorsunuzdur, binek araçların 100 kilometrede ortalama 4-5 litre benzin yaktığını biliyoruz herhâlde, bilmiyorsak da öğrenelim bugün ama Sayıştay raporunda binek araçların 100 kilometrede 63 litre benzin yaktığı tespit edilmiş. Kaç katı olduğunu size bırakıyorum, matematikle zaman kaybetmeyeyim. Bu, çok ufak bir örnek.

Peki, kayyum atanan belediyelerde durum ne? Batman Belediyesinde şöyle bir şey: Üç aylık sürede 5 milyon TL borç artmış, Başkanlık sistemiyle, 16 Nisanla beraber 71 milyon lira olan borç 131 milyon TL'ye çıkmış, yaklaşık 2 katı bir borç artışı var. Siirt Belediyesinde 18 milyon lira olan borç 33 milyon TL'ye yükselmiş. Diyarbakır'daki artış ne? Kayyum sonrası 2018'de 149 milyon olan borç artarak toplamda 324 milyon TL olmuş. Bu rakamların hepsi, bu paraların hepsi halkın cebinden çıkmış tabii. AKP'nin kasasına mı girdi? Kayyumlar bunları tek başına yiyemeyeceğine göre nasıl bölüştüklerini takdirinize sunuyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, gerçekten özetlemeye çalıştığım tablo şu: Sayıştay raporları tabii yayınlandıktan sonra çok garip bir işten ayrılma olayı olduğunu da söyleyelim. 1992'den beri görev yapan bir bürokrat Fikret Çöker, Denetim İşlerinden Sorumlu Başkan Yardımcısı ne hikmetse bu dönemde, tam da bu dönemde görevinden ayrıldı. Biz bunun bir görevden ayrılma olmadığını, bir azil olduğunu ve böyle gösterildiğini gayet iyi biliyoruz. 1992'den beri çalışan birisi.

İşte, kayyum raporlarında ve kayyum olmayan belediyelerin, AKP'li belediyelerin raporunda büyük bir hırsızlık tablosu var. Gerçi huylu huyundan vazgeçmez, gerçekten nerede olursa olsun bu yolsuzluklar yapılmaya devam ediyor. Hele hele kayyum atanan belediyelerde halk iradesinin gasbıyla birlikte halkın yerel yönetimlerdeki hakları da tahakkukları da istihdam hakları da, her türlü hakları da gasbedilmiş oluyor ve AKP bununla da, bu da yetmemiş olacak ki gerçekten kayyumlar eliyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Danış Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

...bu kadar büyük borç stoku yaratmaları yetmemiş olacak ki şimdi AKP Genel Başkanı çıkmış diyor ki: “Siz seçimleri alsanız da biz yine kayyum atayacağız.” Ee, tabii orada büyük para var, orada gaspla birlikte o belediyelerin halka hizmet etmesi gerekirken kendi kasalarını doldurma hâli var. Halk kimsenin umurunda değil ve şu anda 31 Martta işte bu hırsızlık, kayırmacılık, yolsuzluk tablosunu AKP'ye gerçekten cevabını vermenin zamanıdır. Evet, AKP gerçekten zaten Kürt illerinde, kürdistanda sandığa gömülecek ama Türkiye'nin her tarafında da bu yolsuzluklara halk “dur” diyecektir, bunda hiçbir kuşkumuz yoktur.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) - “Kürdistan” diye bir şey yoktur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Teşekkür ediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Danış Beştaş.

Öneri üzerinde birinci söz, İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'ya aittir.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayıştay, yüksek yargılama görevi de olan kamunun mali faaliyetlerini ve harcamalarını denetleyen en önemli kurumdur, özerk bir kurumdur. Tarihçesine baktığımız zaman, 1862 yılında yani yüz elli altı yıl önce Sultan Abdülaziz tarafından kurulmuş en köklü denetim kurumudur. Hatta Fatih'in Kanunnamesi'nde de “baş müfettişlik” denen bir sistemin geçerli olduğunu biliyoruz. Yani yüzlerce

yıldır Osmanlı'da, oturmuş, yerleşmiş bir kamu denetim sistemi işlemektedir. Bu sistem cumhuriyet dönemimizde de sürmüş ve kamunun en önemli denetim görevlerini yapmıştır. Ama bugün, önergeden ve gerekçesinden de gördüğümüz gibi, bu çok önemli işlev gören özerk kurumumuzun neredeyse artık görevini ifa edemez olduğunu üzülerken görmekteyiz.

Belediyelerin, hem kayyum atanan hem de görevden alınan birçok büyükşehir belediyesi de dâhil, belediyelerimizin, maalesef usulsüzlük ve yolsuzluk işlemine bulaştığını görüyoruz. Oysa, Sayıştayın işlevini yapması hâlinde, bu denetim görevlerinin yapılması hâlinde, eskiden böyle bir yapıyla karşılaşmak çok zordu. Şunu biliyoruz: Artık Meclisin denetleme görevinin neredeyse yapılamaz hâle geldiğini ve Sayıştayın da işlevini kaybetmeye başladığını görüyoruz, yine hatibin söylediği gibi, denetimden sorumlu Sayıştay Başkanının da görevden neredeyse alındığını hepimiz biliyoruz. Denetimi sevmeyen bir yapı, denetlenmeyi sevmeyen bir hükûmet sistemi en çok da güveni sarstığı için ekonomik bozulmalara neden olmuş, içeride ve dışarıda güvenilmez bir yapıya yaklaşan ekonomik verimlilik de kalmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Subaşı.

Buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Sonrasında da Hükûmetin denetlenemeyen bu yapıdan sonra da iç ve dış düşmanlar arayarak, bunu sürdürerek hayatiyetini sürdürmeye çalıştığını biliyoruz ama şunu söyleyebilirim ki denetlenemeyen, şeffaf olmayan bir yapının güven sağlamayacağı gibi, dünya sisteminde de yerini bulamayacağını üzüntüyle görüyoruz. Bir an önce hem Sayıştayımızın tam layıkıyla görev yapabilmesini hem de şeffaf, denetlenebilir bir hükûmet sistemine en uygun, en kestirme yoldan dönüşün doğru olacağını bir kere daha altını çizmek istiyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Subaşı.

Öneri üzerinde ikinci söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'e aittir.

Buyurun Sayın Tekin. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle, izin verirseniz, geçen hafta TOKİ uzmanlarının hazırlamış olduğu bir rapor var, tıpkı Sayıştay raporları gibi, ondan bahsetmek istiyorum. İstanbul'da sadece 76 projeden elde edilen rant 45 milyar dolar, 76 şanslı insanın cebine giren. İstanbullunun ve 81 milyon vatandaşımızın 45 milyar doları ne yazık ki bunlara peşkeş çekilmiş. Bu rapor da TOKİ uzmanlarının. Başta TOKİ uzmanları olmak üzere Sayıştay uzmanlarını da kutluyorum.

İkincisi: Doğrusu, tabii, bu kısa süre içerisinde, üç dakikada Sayıştay raporlarını, yolsuzlukları anlatmak mümkün değil. Raporların tamamını incelediğinizde, Türkiye'deki, hemen hemen, özellikle iktidar belediyelerinin “Nasıl olsa kimse bize dokunmaz.” diyerek İhale Yasası'nı, kurumları, hepsini ciddiye almayarak kendi kafalarına göre nasıl uygulamalar yaptığını müfettiş raporlarında çok net olarak görebiliyorsunuz.

Şimdi, şu tabloyu görmeyi istiyorum, şu tabloya baktığınızda, dünyanın en pahalı suyunu İstanbul'da, İSKİ'de biz kullanıyoruz; âdeta otomatik artırma sistemiyle her ay istisnasız zam gelmiş

ve en son da bu ay 5,27 üzerinden biz İstanbullular su parasını ödemişiz. Aynı zamanda İstanbul'da ne yazık ki imkânsızlıklar içerisinde zamanında su parasını ödeyemedikleri için 581 bin vatandaşımızın suları kesilmiş.

Müfettiş raporlarında çok açık ve net; yargı kararı olmasına rağmen yargı kararını da ciddiye almayarak, âdeta yönetim kurulu kararıyla nasıl bir soyguna yol açıldığının fotoğrafı, belgeleri burada, dosyada çok net olarak görülebilir.

İki; yine müfettişlerin tespit etmiş olduğu özel indirimleri görüyoruz. Doğrusu bu özel indirim 2011 yılından itibaren başlamış. Eğer bu özel indirimler İstanbul'da imkânsızlıklar içerisinde yaşayan yoksul vatandaşlarımıza yapılıyorsa bu konuda hiç sorun yok ama raporda müfettişlerin de sormasına rağmen hâlen bu özel kurumların kimler olduğu; tarafımıza "bilinmemekte olduğu" gibi... Aynı zamanda müfettişler de tespit edebilmiş değil. Yine Sayıştay raporunda bu yetkinin sadece Cumhurbaşkanına ait olduğunu bile bile sanki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Tekin.

Buyurun.

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – ... İSKİ yöneticilerinin savunmasında, sanki Sayıştay yöneticilerinin oluru varmış gibi dosyaya koymasının da âdeta bir dolandırıcılık belgesi olduğunu sizlere takdim etmek istiyorum.

Yine burada çok şey var görüldüğü gibi; örneğin, biraz önce hatip de ifade etti, arabalar dâhil olmak üzere. Mesela İstanbul ve Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde billboard, megaboard görüyorsunuz; bunların hiçbiri ihaleyle yapılmış değildir, tamamen peşkeş çekilmiştir.

Çok kısa bir şey, onu da sizlerle paylaşmak istiyorum: 100 kilometrede 60 litre yakıtı ifade ettiler ama hortum, âdeta bir hortumun kaç paraya alındığının belgelerine bakınca doğrusu vurgunun da ne kadar büyük olduğunu çok net olarak görebilirsiniz. Birçok şey var, giderlere baktığımızda çok sayıda giderlerin de olduğunu göreceksiniz. Bütün bunlara rağmen bu konuda gerçekten sağlıklı rapor yazan, başta Sayıştay çalışanlarına, yöneticilerine çok teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Ben özellikle -biraz önce ifade etmiş olduğum- 76 vatandaşla ilgili 45 milyar doların daha önce vermiş olduğumuz bir araştırma önergesi konusunda bütün siyasi partilerin bu konuya destek vermesini bekliyorum, hepimize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tekin.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Uğur Aydemir konuşacaktır.

Buyurun Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun vermiş olduğu önerge üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, denetimden sorumlu Sayıştay Başkan Yardımcısının görevden ayrılış nedeni ve kayyumlarla alakalı ithamlarda bulunuyor HDP grup önerisinin özeti. Şimdi, geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda aynı iddiayla HDP’li vekiller geldiler: “Basından duyduğumuz haberlere göre denetimden sorumlu Sayıştay Başkan Yardımcısını Sayıştay Başkanı görevden almış.” diye ithamda bulundular. Ben de o zaman kendilerine izah ettim, dedim ki: “Basından çıkan haberleri tabii ki dikkate alınız ama özellikle olayın kaynağına ininiz. Bu haberi basında okudunuz mu?” “Evet, okuduk.” Haberin kaynağı neresi? Sayıştay. Yetkilisi kim? Sayıştay Başkanı. “Kendisini aradınız mı, kendisine sordunuz mu Fikret Bey neden görevden ayrıldı?” diye, sormadılar. O gün bugündür görüyorum ki yine sormamışlar. Bizim anlattıklarımızı da, bizim ifade ettiklerimizi de, bizim vermiş olduğumuz bilgileri de dikkate almamışlar.

Değerli arkadaşlar, az önce Sayıştayımıza teşekkür etti arkadaşlarımız, 800 denetçisi var, ben de hepsine tek tek teşekkür ediyorum, Başkanımıza da özellikle teşekkür ediyorum. Başkan Yardımcımız denetim raporları tamamlandıktan sonra kendi isteğiyle görevden ayrılmıştır, bunu da Sayıştay Başkanımızdan rica etmiştir, Sayıştay Başkanımızdan altı ay önce rica etmiştir ayrılmak istediğini, Sayıştay Başkanımız da kendisine raporlar tamamlana kadar görevde kalmasını -özellikle raporlar tamamlansın- süreci kendisinin bildiğini ve daha sonra isterse ayrılabilceğini ifade etmiş ve Fikret Bey de Sayıştay Başkanımızın bu ricası doğrultusunda altı ay daha görevinde kalmış, daha sonra kendi isteğiyle görevinden ayrılmıştır. Kaldı ki Sayıştay Başkan Yardımcısı görevden ayrılınca, Sayıştay denetimi sonuçlanmıyor ki bitmiyor ki yine denetimler devam ediyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi milletvekillerimizin, bu yüce çatı altındaki herkesin görevi değerli kardeşlerim -hiçbirimizin görevi değil aslında- Sayıştaya başkan yardımcısı seçmek değil. Sayıştayın başkan yardımcısını kim atar? Sayıştay Başkanı atar. Buralar bağımsız kuruluşlardır, bırakın, kendi işlerini yapsınlar. Az önce teşekkür ettiğiniz gibi, teşekkür etmeye devam edelim.

Diğer bir konu, kayyumlar konusu. Değerli arkadaşlar, Türkiye’de kayyumlar durup dururken atanmadı; herkes evinde otururken, herkes işinde, hayatında, sosyal hayatında, yaşamında mutluyken kayyumlar atanmadı. Neden kayyumlar atandı, neden bu kayyuma ihtiyaç duyuldu, bunu sorguladık mı acaba? Orada, evet, halk tarafından oylarla seçilen belediye başkanları vardı. Belediye başkanı seçildikten sonra görevi millete hizmet etmektir, orada yaşayan vatandaşa hizmet etmektir; dağa hizmet etmek değildir, teröre hizmet etmek değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Aydemir.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bütçeden gönderdiğimiz parayla dağa elektronik eşya alma görevi yoktur belediyelerin. Belediyelerin birinci görevi, yolunu yapacak, içme suyunu getirecek, sosyal yaşam alanları inşa edecek ve -HDP’li vekillerin gerekçesinde olduğu gibi- mevzuata aykırı araçları kullanmaması lazım. Belediyeye ait araçları nerede kullanmış, bunlara bakıyoruz, yol yapımında mı? Hayır. Nerede kullanmışlar? Bunlar çukur kazmakta belediye kepçesini kullanmışlar. Nerede kullanmışlar? Barikat kurmuşlar. Kime karşı barikat kurmuşlar? Orada yaşayan vatandaşa karşı. Kime karşı çukur açmışlar? Güvenlik güçlerimize karşı. Neden? Güvenlik güçlerimiz gidip oralarda teröristleri yakalamasın, evet, teröristlerin oralarda cirit atmasına izin versinler diye çukur açıyorlar. Biz de onlar, teröristler orada cirit atmasınlar diye gittik. O seçilen belediye başkanı -tabii ki bugün de olsa yine yapacağız- onlara,

teröristlere destek vermeyene kadar, verilmeyene kadar ve terörü bitirene kadar değerli kardeşlerim, bizim ülke olarak, millet olarak, asker olarak, devlet olarak görevimiz devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın sözlerinizi.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakınız, 82 milyon biriz, beraberiz, kardeşiz. “Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet” kim diyorsa baş tacımızdır. Hepsini sırtımızda taşıyoruz, hizmet ederiz. Ama, bu düzeni bozmaya kim kalkarsa hepsine de gereken cezayı... Millet olarak, yargı olarak, devlet olarak gerekeni yapmaya karalıyız değerli kardeşlerim, bu böyle bilinsin.

İkincisi, değerli arkadaşlar, bakınız, belediyeye kayyumlar atandıktan sonra 694 milyon TL parasını ne yaptık, oradaki esnafımıza borcumuzu ödedik. O belediyeler vergileri toplamışlar, belediye milletten borç, esnaflardan mal, hizmet almışlar ama paralarını ödememişler, paralarını dağa taşın elektronik eşya olarak ödemişler.

Üçüncüsü, diğer bir hatip de şunu söyledi: “TOKİ’yle alakalı rant sağlıyor.” dendi; değerli arkadaşlar, “Raporlara yansıyan şekliyle...” dendi; keşke o raporların tarih ve sayısını burada ifade etselerdi, biz de araştırsaydık, biz de gerekeni yapsaydık.

Biz şuna inanıyoruz değerli arkadaşlar, bakınız, “Nasıl olsa Hükümet bizde, bize kimse dokunmaz.” demiyoruz. Millet var, en iyi hesap gören millettir. Biz İSKİ’yi unutmadık, İSKİ’leri unutmadık. Dolayısıyla, bu millet 31 Martta kimin ne yaptığını çok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Sayın Başkanım, son cümlem.

BAŞKAN – Yok, olmaz artık, çok zorluyorsunuz, sonra itirazlar geliyor. Siz bitirin, siz konuşmanıza devam edin, mikrofon olmadan da duyulur.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Sayın hatipten şunu rica ediyorum: TOKİ kime 45 milyar rant sağlamış? Hangi raporda, hangi tarihte varsa, bize iletirse biz de gerekeni yapalım. Biz de Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyiz, biz de milletvekiliyiz, denetim görevimizi biz de yapmak istiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydemir.

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gürsel Tekin, ne gerekçeyle söz istediğinizi açıklamanız gerekiyor ya da grup başkan vekiliniz açıklasın.

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Öncelikle, Sayın Vekilimize 45 milyar doların nasıl talan edildiği raporunun sayısını, tarihini, kişileri dâhil olmak üzere vereceğim. Bizim hazırlamış olduğumuz raporda 100 milyar dolar İstanbul’da imar rantı...

BAŞKAN – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben sataşmadım Sayın Başkanım, raporu istedim ben kendisinden.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşmadan değil, açıklama için söz veriyor, 69... Açıklamadan da söz verir.

BAŞKAN – Açıklamayı buradan da yapabilir, oradan da yapabilir. Bakın, iki kere sözünüzü uzattım, üç dakikayı 2 katına çıkardınız. Siz de dinleyin, bunların hoşgörü içerisinde kabul edilmesi gerekiyor.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce ifade etmiş olduğum rapor benim hazırlamış olduğum rapor değildir, TOKİ uzmanlarının sadece İstanbul'da 76 projeye ilgili hazırlamış olduğu bir rapordur. Tabii ki onların tamamını size hemen verebilirim ama benim kişisel olarak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tarihi aklınızdadır Sayın Tekin, millet duysun; tarih aklınızdadır, sayı aklınızdadır.

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Efendim, tarihinin hiçbir önemi yok şu anda zaten, ne anlam ifade eder?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye önemi yok?

BAŞKAN – Sayın Aydemir, karşılıklı konuşmalıyım.

Sayın Gürsel Tekin, Genel Kurula hitap edin.

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Yani siz kendi tayin etmiş olduğunuz uzmanlara itibar etmeyecekseniz o başka bir şey ama bu benim hazırladığım bir rapor değildir. Benim hazırladığım raporu 2012 yılında burada sizlerle paylaştım, İstanbul'da imar rantından elde edilen paranın 100 milyar dolar olduğunu tekrar ifade ediyorum ama 76 projeye ilgili firmalar dâhil olmak üzere size takdim edebilirim.

Teşekkür ederim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Açıklayın Beyefendi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sonra, başka söz talepleri var, size tekrar söz vereceğim Sayın Aydemir.

Bitti mi Sayın Tekin?

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Başkanım “açıklayın” diyor da...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – “Tarih, sayı numarası” dediniz, öyle çıktınız.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap ederseniz Sayın Gürsel Tekin...

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Tabii ki.

Beyefendi, şu anda elimdeki, uzmanların hazırlamış olduğu raporu hepimize takdim edebilirim, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de var, istiyorsanız TOKİ'den de alabilirsiniz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Gürsel Bey, lütfen tarih ve sayı numarası verir misiniz?

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Açıkla.

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Siz tarihi, sayıyı ne yapacaksınız? 240 milyar dolar... Uzmanların hazırlamış olduğu...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Ya, sen söyledin ya “Tarih, sayı vereceğim.” dedin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, sayı ve tarih istiyoruz.

GÜRSEL TEKİN (Devamla) – Kardeşim, bakın, bu rapor bana ait değil. Bu raporun tamamını size vereceğim, çok merak ediyorsanız gidersiniz, araştırırsınız, bu kadar basit. Bunu ben hazırlamış değilim, bunu hazırlayan sizin uzmanlarınız, size takdim edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tekin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Genel Kurula takdim edin efendim, Genel Kurula.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın hatip konuşmasında açıkça belediye başkanlarımıza ve konuşmama sataşmıştır. “Dağa hizmet değildir belediyecilik...” Yani birçok şey söyledi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Danış Beştaş.

İki dakika süre veriyorum.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ben belgelerle konuştum, Sayıştay raporundaki verilerle konuştum ama hatip, ezbere -her zaman olduğu gibi, bir AKP klasiği- attı tuttu, bizi her türlü ithamla suçladı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neyi attım tuttum?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bir kere, ben Sayıştay raporlarına dayanıyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, ne var Sayıştay raporlarında?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayıştay raporlarında açıkça kayyumların büyük yolsuzluklar, kayırmacılıklar ve hırsızlıklar yaptığı sabit.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nerede, gösterin bana.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayıştay raporu elimde, konuşmam sonrasında size takdim edebilirim.

İkincisi: Bizim, kayyum atanan 102 belediyemizden 95'inin müfettişlerce onlarca, yüzlerce defa denetlendiğini ve tek bir yolsuzluk tespit edilmediğini bütün Türkiye yurttaşlarına söylemek istiyorum. Âdeta şöyle bir hâl almıştı: Müfettişlere, belediye personeli gibi, belediyelerde sürekli özel odalar tahsis edilmişti. Ben bunun tanığıyım. O dönemde Eş Başkan Yardımcısıydım ve defalarca buna tanıklık ettim. Müfettişler personel gibi çalıştığı hâlde hiçbir yolsuzluk tespit etmediler.

Üçüncüsü: Dağa bayıra, yola yapıldığı iddia edilen yardımlar, sizin sadece halkta algı yaratmak için sözlü olarak söylediğiniz -çok üzülerek söylüyorum- yalanlardır. Tek bir dava dosyasında -dava dosyalarının yüzde 99'unu biliyorum- sizin söylediğiniz hiçbir bilgi ve iddia bile yoktur. Bizim belediyelerimizin araçları çukurlara, bilmem dağlara, hendeklere vesaireye gönderdiğine dair sadece bir algı yaratmaya çalışıyorsunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Emin misin?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Halk gerçekleri biliyor, biz de gerçekleri biliyoruz. Belediye başkanlarımızı, sadece ve sadece halkı temsil ettikleri için, demokratik siyasette ısrar ettikleri için şu anda hapiste tutuyorsunuz...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yüzün kızarsın biraz, yüzün kızarsın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...ve AKP, burada kendi belediyelerinden elde ettikleri rant yetmezmiş gibi bir de bizim belediyelerimizde kayyumlar eliyle büyük vurgunlar yapmaktadır. Bunu siz de gayet iyi biliyorsunuz, biz de biliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – İnsanın biraz yüzü kızarır, yüzü. İnsanın biraz yüzü kızarır bu attığı yalanlardan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, her iki hatip de benim iddialarıma, mesela TOKİ'yle alakalı tarih...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşma yok ki ya.

Ben de sataşmadan söz talep ediyorum.

2.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in yaptığı açıklamasında ve Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bakınız “Raporlarımızda tespit edilmiştir.” dedi Sayın Gürsel Tekin Bey. Ben diyorum ki: Sayın Gürsel Bey, söz istediniz, geldiniz. Tarih ve sayı... TOKİ bir rapor düzenliyorsa onun tarihi vardır, onun sayısı vardır. Siz de milletvekilisiniz, biz de milletvekiliyiz. Biz de gidip araştıralım. O tarih ve sayıyı bize milletimizin duyacağı şekilde söylemenizi beklerdik. Neden beklerdik? Burada söylediğinizi milletimiz dinliyor ama tarih, sayısını bana veremezseniz -iki dakika sonra, beş dakika sonra, on dakika sonra- bu, ortada ne olacak? Artık bir iddia olarak kalacak diyelim. Biz bu iddiaları kabul etmiyoruz.

İkincisi: Evet, hatibiz, hatipliğimizi konuşturacağız tabii ama biz iddiaları... İçişleri Bakanlığının web sayfasına girerseniz web sayfasında benim söylediklerimi çok net bir şekilde görürsünüz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben davanın sınırından söz ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Yani çukurlar kazılmadı da biz rüyamızda mı gördük o çukurları, o kepçeler çukurları kazmadı mı?

Sayın vekilim, değerli arkadaşlar, bu...

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Mahkeme kararını söyle. Sayı, numarasını söyle. Aynı şey senin için de geçerli. Gürsel Tekin'den istediğini sen söyle.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Türkiye 81 ilden ibarettir, 780 bin kilometrekaredir.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Mahkeme adı, mahkeme numarası vardır.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Türkiye’yi, bazı illeri bazı değişik isimlerle kimse adlandıramaz. 780 bin kilometre Türkiye Cumhuriyeti devletidir, vatanıdır, tek bayrağımız vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Lafı dolandırma. Bir örnek ver, bir örnek.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Mahkeme adı, dosya numarası.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Dolayısıyla seçimler yaklaştığı için tekrar bir algı oluşturmaya kalkmayın. Hiçbir kayyum ne... Valilerdir kayyumlar, kaymakamdır kayyumlar. Hiçbir kayyum, hiçbir tanesi bugüne kadar yolsuzluk yapmamıştır. Sayıştay raporlarında -siz de çok iyi biliyorsunuz, ben de çok iyi biliyorum, benim uzmanlık alanım- değerli milletvekili, orada muhasebe hatalarıyla alakalı yön gösteriyor. Zaten yolsuzluk varsa adamı burada nereye götürürler? Sizin belediye başkanlarınızın başına gelen bizimkilerin de başına gelir. Rahat olun.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydemir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay’ın söz talebi var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir’in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, sayın hatip grubumuza mensup İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin’in iddialarını tahrif etmek suretiyle “Raporların tarihi nerede, nerede?” diyerek sanki Gürsel Tekin Meclisi ve kamuoyunu yanlış bilgilendiriyor gibi bir algı yarattı.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Doğru... Doğru... Gerçekten de öyle.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, bitireyim.

Sayın Tekin’in bunlara cevap vermesi gerekiyor, bir. Ama ben asıl başka bir konuya değinmek istiyorum.

O şu: Şimdi “Yeni sistem, yeni sistem...” diyor AK PARTİ Grubumuz. Ama daha sistemi AK PARTİ kavramadı, sisteme entegre olamadı. Şöyle olamadı: Burası yasama organı sayın milletvekilleri. Biz burada yürütmeyi eleştiririz, siz de eleştirirsiniz. Yani eleştirmelisiniz de zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam. Onda sıkıntı yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bizim burada -Cumhuriyet Halk Partisi bakımından söylüyorum- hiçbir sayın milletvekilimizin eleştirisi AK PARTİ Grubuna yönelik değildir. Yürütmeyi eleştirmek bizim hakkımız. Siz savunursunuz, ben size yürütmeyi niye savunuyorsunuz demem, diyemem. Ama gelin, bence siz de artık sadece yasama organı üyesi olduğunuzun... Yani iktidar partisine mensup milletvekili değilsiniz siz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Haksızlığa karşıyız Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitireyim efendim.

Siz birinci partisiniz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde birinci partisiniz. Biz ikinci partiyiz. Böyle gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu psikolojiden sıyrılamaz ise AK PARTİ Grubu hem gereksiz alınganlıklar yaşayacaklar... Ben Hükümeti eleştiriyorum, “Bana sataştı.” diyor, olmaz ki. Ben Hükûmete sataşıyorum. Böyle bakmayın. Böyle bakmamalısınız. Biz sizi bir şeyle... Yani bu ülkeyi yangın yerine çeviren AK PARTİ değildir, Hükûmettir; onu söylüyoruz. Böyle söyleyeceğiz. Böyle anlarsanız Meclis daha verimli olur.

Girmek istemediğim bir topa da, bir dakika müsaade ederseniz gireyim. Bu hendek meselesi. Tamam, belki görevden alınan bir belediye başkanı belediye başkanırken kepçe hendek kazmıştır. Ama insafsızlık şurada ya: Bu hendek kazılırken bu Hükûmetin valisi, bu Hükûmetin kaymakamı kabak çekirdeği mi yiyordu kardeşim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Altay.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Belediyelerin hendek kazdığını kabul ediyorsunuz yani.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hükûmetin kaymakamı, Hükûmetin valisi hendekler kazılırken şantiye şefi gibi orada hendeğin başındaydı, iddia ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onların da cezasını verdik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Olay budur. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, belki de terminolojiyi bizim de biraz yerleştirmek için çaba harcamamız gerekiyor. Mesela birinci parti grup başkan vekili söz istemiş diyelim ama sizden önce –size söz vereceğim Sayın Akbaşoğlu- Gürsel Tekin’e yerinden söz vereceğim.

Lütfen, yerinizden bir dakika süreyle açıklamalarınızda bulunun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, size de söz vereceğim.

Buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin’in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, arkadaşlarımız büyük olasılıkla gazeteleri de okumuşlardır. Bir hafta önce Cumhuriyet gazetesinin manşetinde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rapordan manşet.

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Tekzip ettiniz mi? Tekzip ettiniz mi sevgili kardeşim?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Manşetler ne zaman belge oldu?

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) - Bakın, TOKİ nasıl tekzip edecek? TOKİ’nin kendi müfettişlerinin hazırladığı raporu gördüğünüzde...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ana muhalefet partisinin düştüğü hâle bak, manşetleri belge olarak sunuyorlar.

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) - Burada açık ve net. Burada TL olarak 240 milyarın nasıl talan edildiğinin firmaları, belgeleri hepsi burada, tamamı burada.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yazıklar olsun! Manşetleri belge olarak sunuyorsunuz. Belge manşete düştü, birazdan yalan habere düşecek.

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) - Hiç bundan kaçınmazsınız. Nasıl bir talanın içinde olduğunu İstanbul'da...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Birazdan yalan haber olarak çıkacak.

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) - İstiyorsanız bir dahaki haftaya ben hepsinin, bu firmaların fotoğraflarını da getiririm. Burada işte. Biraz önce Sayın Başkana gönderdim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Manşetler ne zaman belge oldu?

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Efendim, siz tekzip ettiniz mi?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Biraz sonra da o manşetin yalan olduğunu söylersiniz, merak etmeyin.

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Bakın, bu rapor, müfettişlerin, sizin hazırlamış olduğunuz...

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tekin.

Karşılıklı konuşmaya dönüşme eğilimi içinde bu diyalog. Sanırım herkes derdini anlatabildi.

Sayın Akbaşoğlu sizin söz isteğiniz var, buyurun.

33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, biraz evvelki konuşmaları hep beraber dinledik. Sayın Gürsel Tekin konuşmasında TOKİ'yle ilgili, uzmanların ve biraz evvel konuşmasında da müfettişlerin raporundan, kurumsal bir rapordan bahsetti. Ama biraz evvel değerli arkadaşımıza telefonda göndermiş olduğu resim bir el broşürü niteliğinde. “Gürsel Tekin: İstanbul kazanacak.” şeklinde bir broşürden ibaret. Dolayısıyla bunun raporla uzaktan yakından bir ilgi ve alakası yok. Bunu bir kere kayıtlara geçirelim.

Sonuç itibarıyla, değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir ve hukuk herkese genel ve eşit çerçevede uygulanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Akbaşoğlu.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kayyumlarla ilgili, biraz evvelki konuşmalarda değerli milletvekilimiz gerekli açıklamaları yaptı. Orada eğer hukuka aykırı, ceza hukukunu ilgilendiren boyutları varsa sistem işler, gerekli idari, hukuki soruşturmalar yapılır ve kim olursa olsun, hukuka aykırı işlemin karşılığı kendisine bu devlette verilir. Dolayısıyla, kayyumlarla ilgili de yapılan budur ve atanan kayyumlar da bu devletin kamu görevlileridir, valileridir, kaymakamlarıdır. Eğer bir yolsuzluk, bir rant söz konusuysa herkese ilişkin olarak bu hususları yargı önüne götürmek herkese açıktır. Dolayısıyla, afaki bir şekilde, gayriciddi bir şekilde, hiçbir somut olayı vermeksizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Akbaşoğlu.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...sadece afaki olarak “Çamur at, izi kalsın.” sadedinde konuşmaların bu Mecliste yeri olmaması lazım gelir.

Ayrıca, şunu ifade etmek isterim ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yasama ayrıdır, yürütme ayrıdır. Biz AK PARTİ Grubu olarak yasama grubuyuz. Evet, yürütmeyi de AK PARTİ'ye

verdi bu millet. Yürütmeyi temsil eden Cumhurbaşkanını AK PARTİ'nin yürütme organını aynı zamanda, evet, AK PARTİ'nin Genel Başkanı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yürütmeyi başka türlü algılıyorsunuz siz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, yürütmeyi ayrı belirledi milletimiz, AK PARTİ'nin adayına verdi; yasamayı ayrı belirledi, onu da AK PARTİ'ye verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Çok güzel yürütüyorsunuz, helal olsun(!)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz birinci Meclis grubu olarak yürütmeyle ilgili haklı eleştiriler...

Son olarak...

BAŞKAN – Ama bu sefer bağlamanız gerekiyor Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tabii, bağlıyorum.

BAŞKAN – En çok, ek süre verdiğimde sizin gruptan itirazlar geliyor ama ben bu konuda özgürlükçü, esnek davranma eğiliminde olduğumu her zaman söylüyorum.

Buyurun, tamamlayın Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim ama ben bir kişi konuşuyorum, üç beş kişiye cevap veriyorum.

BAŞKAN – Devam edin, fark etmiyor, süre hakkınız bu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, üç beş kişiye cevap veriyorum.

BAŞKAN – Ben gene tanıyorum ama siz de bağlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Orada da temsiliyette adalet gerekiyor. Dolayısıyla bu konuda yürütmeyle ilgili teklifler, tenkitler tabii ki yapılabilir ama haksız, iftiraya dayalı, “Çamur at, izi kalsın.” sadedinde olan şeylere de AK PARTİ Grubu olarak biz burada gerekli cevapları vermek mecburiyetindeyiz.

Dolayısıyla TOKİ'yle ilgili böyle bir rapor söz konusu değildir. Kayyumlarla ilgili gereken hukuki işlemler yapılmıştır ve herkese yönelik bu şekilde bir genel uygulama söz konusudur hangi partiden olursa olsun.

Üçüncü olarak da yasama ve yürütme ayrımında kuvvetler ayrılığı ilkesi devam etmekte. Bununla beraber kuvvetlerin uyumu da mutlaka gözetilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Haksız eleştirilere kim olursa olsun cevap vermek de bizim boynumuzun borcudur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akbaşoğlu.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş'ın söz talebi var; sonra Sayın Türkkan, size söz vereceğim.

Buyurun Sayın Danış Beştaş.

34.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu sataşma vardı ama ben yerimden yanıt vereyim yine de.

BAŞKAN – Yerinizden lütfen, evet.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın hatibe, grup başkan vekiline çok teşekkür ediyorum, gerçekten iktidar pratiğini çok iyi özetlediler. “Afaki ve gayriciddi iddialar” tanımlaması cuk diye oturuyor iktidar partisinin uygulamasına. Çünkü ben demin kürsüden de söyledim, biz belgeyle konuşuyoruz, Sayıştay raporuyla, mahkeme dosyalarıyla, savcılığın soruşturma resmî belgeleriyle. Sayın hatip ne dedi cevap olarak? Dedi ki: “İçişleri Bakanlığının sitesine bakın, orada görürsünüz.” Benim muhatabım İçişleri Bakanlığının sitesi değil. İçişleri Bakanı bir siyasi temsiliyet olarak kesinlikle subjektif ve iktidarı koruyan, kayıran bir yaklaşımla yapıyor. Bu birincisi.

İkincisi: Yine, sayın hatiplerin ikisi de dedi ki: “Ceza hukukudur muhatabı.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun devam edin Sayın Danış Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kayyumlar yaparsa ya da belediye başkanları, konusu suç olan bir şey olursa ceza hukukudur muhatabı diyorum. Ben de hafızalarını biraz yoklamalarını istiyorum, bu kadar unutkan olamazlar. Daha dün Melih Gökçek Ankara'yı parsel parsel satıyordu, tek bir ceza soruşturması yapılmadan görevden alındı. Kadir Topbaş'la ilgili iddialar ayyuka çıkmışken tek bir soruşturma açılmadan görevden alındı. Benim demin çok basit bir örnek olarak verdiğim benzin örneği bile ciddi bir ceza soruşturması konusudur. Bu nedenle cevap verirken asıl belgelere dayananların bizler olduğunu ve kendi sözlerinin bizzat kendi atadıkları, kendi seçtikleri birimler tarafından bile artık kabul edilemez boyutlara vardığını not etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Danış Beştaş.

Sayın Türkkkan...

35.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşan arkadaşımızın kayyumlarla ilgili ifadelerine daha önce HDP'nin grup önerisinde grubumuzun görüşlerini belli etmiştik, anlatmıştık fakat bu hendek konusuna ben bir de kendim değinmek istiyorum.

Bu hendeklerin kazılmaya başlandığı dönem de 24'üncü Dönemdi. “Çözülme süreci, ihanet süreci” diye adlandırdığımız, kendilerinin “çözüm süreci” dedikleri dönemde bu hendekler açılırken kaymakamlara “Siz bunu görmeyeceksiniz.”, valilere “Siz bu teröristlerin geçişini engellemeyeceksiniz.” talimatını verdiler. Geldiğimiz noktada o kazılan hendeklerde bu vatanın evlatları şehit oldu. O zaman o hendekleri kazanlara ihtiyaçları vardı; seçim geliyordu, bu seçim sürecinde orada yaşayan PKK terör örgütünü destekleyenlere ihtiyaçları vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkkkan, devam edin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Şimdi, mart ayında seçim geliyor, yine bir ihtiyaç hasil oldu. Yine öyle bir oya ihtiyacınız olduğunda yine hendek kazılmasına müsaade edecek misiniz? Yine

hendek kazanlara göz yumacak mısınız? Yine hendek kazanlar için “Bırakın bunları, görmeyin.” diye valilere talimat verecek misiniz? Habur’da rahatsız olmasınlar diye kaldırdığınız Türk Bayraklarını yine yerinden sökecek misiniz? Bu konuda Hükümetinize olan güvenimiz maalesef mevcut değil, bunu belirtmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, zabıtlara geçmesi için şunu ifade etmem gerekir.

BAŞKAN – Lütfen, çok kısa artık, oylamaya geçeceğim Sayın Akbaşıoğlu.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel Sayın Grup Başkan Vekili arkadaşımızın yapmış olduğu açıklamaları kabul etmek mümkün değildir, asla; bu iddiaları reddediyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Habur’da resimleri indirdiniz ya, Atatürk’ün resimlerini indirdiniz, Türk Bayrağı’nı indirdiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hiçbir zaman zaman teröristlere bir geçiş söz konusu olmamıştır. Dün de, bugün de, yarın da bütün teröristlerle ve terör gruplarıyla mücadelelerimiz en keskin şekilde, mutlaka devam edecektir. Bu konuda asla bir taviz verilmeyecek. Bu konudaki ifadeleri tamamıyla reddettiğimi ifade etmek isterim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler Akbaşıoğlu.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Milletvekili o dönem Türkiye’de miydi bilmiyorum ama Türkiye’de yaşayan herkes bu manzaralara tanıklık etti. Habur’da indirilen Türk Bayrağı’na, sorgusu yapılan teröristlere davranışlara, onlara ikram edilen lahmacunlara bu millet tanıklık etti. Siz Türkiye’de değilseniz, bunlara tanıklık etmediyseniz bilmiyorum ama ben bir söz istiyorum: Hem vallahi deyin hem billahi deyin, seçim geliyor, “Bundan sonra seçim için biz Türkiye’yi böyle bir acele asla düşürmeyeceğiz.” deyin, biz bu sefer yemininize inanmak istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Artık tamamlayalım Sayın Akbaşıoğlu.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, Sayıştay raporlarında yer alan belediyelerdeki yolsuzlukların araştırılması amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.54

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.09****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve arkadaşları tarafından, seçim döneminde vadedildiği hâlde hâlâ gerçekleştirilmeyen 3600 ek göstergenin kapsamının araştırılması, incelenmesi ve bu hususta yapılması gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/11/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 13/11/2018 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve arkadaşları tarafından seçim döneminde vadedildiği hâlde hâlâ gerçekleştirilmeyen 3600 ek göstergenin kapsamının araştırılması, incelenmesi ve bu hususta yapılması gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla 12/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (536 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/11/2018 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal konuşacaktır.

Buyurun Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP seçim beyannamesinde polise, öğretmene, hemşireye, din görevlisine ve diğer idarecilere ek göstergelerinin 3600’e çıkarılacağını vadetti. Vadetti etmesine de bu vaat de tıpkı emeklilikte yaşa takılanlarda olduğu gibi seçim zamanı dağıtılan broşürlerde kaldı. 3600 ek gösterge, seçim meydanlarında, atanamayan öğretmenlere, sağlıkçılara verilen sözler gibi havada kaldı. 3600 ek gösterge “Taşeron kadro veriyorum.” deyip KİT’lerde kadro dışı kalan taşeron gibi açıkta kaldı. Şeker fabrikaları satılırken “Beş yıl tam kapasite çalışacak.” deyip daha bir yılını doldurmadan pancar üreticisinin elinde kalan şeker pancarı gibi memurun da 3600 ek gösterge hayalinde kaldı. 1,5

milyon öğretmen, polis, kamu avukatları, orman muhafaza memurları, hemşire, din görevlisi, idareci ve emekliler 3600 ek gösterge bekliyor çünkü 3600 ek göstergeyle emeklilik ikramiyeleri ve emekli maaşları artacak.

Bakın, şimdi, 24 Kasım Öğretmenler Günü yaklaşıyor. Çıkarsınız meydanlara süslü laflarla “Öğretmenim, canım benim, seni ben pek çok severim.” gibi methiyeler düzersiniz, sevgi sözcükleriyle seslenirsiniz ama kuru kuru methiye düzmek yetmiyor. Kimse yemiyor bu lafları, kusura bakmayın. Öğretmenler kıt kanaat geçiniyor; icralık olan mı ararsın, kredi borcu olan mı. Öğretmen maaşları hesaplanırken “Nasıl yapalım?” diye sorduklarında “Vekil maaşlarına denk olsun.” diyen bir Başöğretmen Atatürk’ün Türkiyesinden öğretmenine 3600 ek göstergeyi çok gören AKP Türkiyesine geldik, nereden nereye. Polisler, görev başında mesai gözetmeksizin çalışırlar, yeri gelir şehit olurlar, yeri gelir gazi olurlar ancak siz Polis Haftası’nda “Kahraman polisim.” diye sırtını sıvazlamakla yetinirsiniz. İş kahraman polise 3600 ek göstergeyi vermeye gelince vaatten öteye geçmezsiniz. Keza, kamu avukatları, orman muhafaza memurları, hemşireler, din görevlileri ve idareciler için de durum pek farklı değil, siz sadece oy avcılığı yaparsınız. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Polise, hemşireye, öğretmene, din görevlisine, kısacası memurlara ne kadar değer verdiğiniz ortada, 10 kere vadettiğiniz 3600 ek göstergeyi 100 Günlük Eylem Planı’nıza dahi almadınız. Millet kıraathanesinde bedava çay ve kek servisi kadar önemi yok sizin için 3600 ek göstergenin. Ekonomik kriz bahanesine filan sığınmayın, 4 milyon Suriyeliye 35 milyar dolarlık kaynak ayıran bir iktidar kendi yurttaşlarına gelince “Para yok.” derse yalan söylemiş olur. Siz en iyisi özelleştirmeyle elde ettiğiniz 61 milyar doları nereye harcadığınızı bir anlatın. Sadece Katar’a satılan malın mülkün değeri 19 milyar dolar. 2017 Sayıştay raporuna yansıyan İstanbul Büyükşehir Belediyesindeki toplam 753 milyon liralık usulsüzlüğü açıklayın ya da AKP’li 20 büyükşehir belediyesindeki 12 milyar 599 milyon 974 bin liralık bütçe açığının hesabını verin. Cumhurbaşkanının maaşına gelince yüzde 26 zam verip sağlık harcaması için Cumhurbaşkanına 3 milyon liralık bütçe ayırırken 1,5 milyon yurttaşımızın binbir umutla beklediği 3600 ek göstergeyi vermeye yanaşmıyorsunuz.

Şimdi buradan sesleniyorum: Polis kardeşim, yerel seçimler yaklaşıyor. Sizleri ziyaret edip AKP’li belediye başkanlarına oy isteyecekler. Sevgili öğretmenim, sayın hocam; seni yandaş sendikalara, sarı sendikalara çağırıp makamlarını korumak için AKP’li belediye başkanlarına oy isteyecekler. Hemşire arkadaşım, hastanede sizi konferans salonuna toplayıp AKP’li belediye başkanına oy isteyecekler. İşte o zaman benim bu konuşmalarımı hatırlayın, işte o zaman sana 3600 ek göstergeyi çok görüp Suriyeliye milyar dolarlar veren AKP’yi hatırlayın. Memur kardeşim, sen çocuğunu okutmak için dışından tırnağından artırırken bunların belediyeleri fersah fersah yolsuzluk yapıyordu, bunları hatırlayın. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Yolsuzlukları unutmama memur kardeşim, oyunu verirken sana 3600 ek göstergeyi seçim meydanında vaadedip Meclise gelince unutan AKP’yi unutmama kardeşim.

İşte er meydanı, kim 3600 ek göstergeyi veriyor, vermek istiyor; kim yalan söylüyor; hodri meydan, hadi bakalım oylamaya! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köksal.

Öneri üzerinde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili İsmail Koncuk’a aittir.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bu Meclis araştırması önergesi son derece isabetli bir döneme rast geldi çünkü 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda en eskiyen, Türkiye’nin ekonomik gerçekleriyle asla uyuşmayan ek gösterge bölümüdür. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine, köhnemiş ve ekonomik hayatımızla asla uyuşmayan bu ek gösterge rakamlarını kökten değiştirmek için bir fırsat bu yani bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırmayacaksa kim araştıracak? Dolayısıyla bu teklifi veren arkadaşımızı tebrik ediyorum, kutluyorum.

Ben bir memur sendikası eski genel başkanı olarak öğretmenlerimizin, din görevlilerinin, sağlık çalışanlarının, polislerimizin ve bütün memurlarımızın bu ek gösterge rakamlarının artık değişmesi gerektiği konusundaki kuvvetli arzularını çok yakından biliyorum. Defalarca dile getirmemize rağmen, bugüne kadar, maalesef, hükümetler bu konuya el atmadı, Maliye Bakanlığı hep kaçak güreşti. Bu bir fırsat, bunları değerlendirelim.

Değerli milletvekilleri, seçim meydanlarında, seçim sürecinde, milletin oyunu almak adına böyle bol keseden atmak çok kolay ama seçim sonucunda... Şu anda 1,5 milyon kişiyi ilgilendiriyor, Sayın Cumhurbaşkanının o sözü 1,5 milyon kişiyi ilgilendiriyor; öğretmen, hemşire, sağlık çalışanları ve din görevlileri ama diğer memurları da dâhil ettiğimizde 2 milyon 800 bin memuru ilgilendiren ve dolayısıyla 2 milyon memur emeklisini ilgilendiren bir düzenlemeden bahsediyoruz.

Dolayısıyla, seçim meydanlarında öyle bol keseden atmayla olmuyor. Bir gün gelir, bu 2 milyon 800 bin kişi, aileleriyle birlikte 20 milyon insan, bu aldatılmışlığın, bu kandırılmışlığın mutlaka hesabını sorar.

Öğretmenler Günü geliyor, 24 Kasım tarihi. Öğretmenlere 3600 ek gösterge vererek sağlam bir başlangıç yapabiliriz, bunun devamı diğer memurlarımızı kapsayacak şekilde zaman içerisinde genişletilebilir. “Yarın verin.” demiyoruz; Türkiye’nin hazinesine, ekonomik durumuna uygun olarak bir düzenleme yapılabilir.

Son derece düzgün olmayan, aslında memurlarımızın hiyerarşik durumuna da uygun olmayan ek gösterge rakamları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Mesela amir olanların memurlarından daha az ek gösterge aldığını biliyoruz. Mesela şube müdürlerinin, genel idare hizmetleri sınıfının ek göstergesi 2200. Hâlbuki amiri olduğu memurlardan daha az alıyor, 3000 ek gösterge alanlar var. Dolayısıyla bunlar birbirine tezat düzenlemeler ve bunların mutlaka Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşulması lazım. Yarın seçim alanımıza gittiğinizde, memurlar, öğretmenler, hemşireler, doktorlar karşınıza çıktığında,

bu sözün yerine getirilmemesinin sebebini sorduğunda ne diyeceksiniz? 100 Günlük Eylem Planı'nızda yok, orta vadeli planda yok.

Sayın Cumhurbaşkanı bu ülkenin en tepesindeki insandır. Bir cumhurbaşkanının sözünün yerde bırakılması aslında devlet yönetimimiz adına bir utançtır, büyük bir ayıptır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bunun düzeltilmesini arzu ediyoruz, saygılar sunuyoruz. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koncuk.

Öneri üzerinde ikinci söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın başında, öncelikle, Milliyetçi Hareket Partisinin araştırma önergesine konu olan, kamu çalışanlarına 3600 ek gösterge verilmesi hususunda Milliyetçi Hareket Partisinin seçim beyannamesinde de vaadi vardı ve biz bu 27'nci Dönemde de Milliyetçi Hareket Partisi olarak gördüğü üzere 6 tane kanun teklifi verdik. Bu kanun teklifleri şu anda Meclis Başkanlığına sunulmuştur. Komisyona gelmesini, Komisyondan da Genel Kurula inerek yasalaşmasını bekliyoruz.

Şimdi, Meclis İç Tüzük'ümüzün 104'üncü maddesine göre, hepimizin bildiği üzere, Meclis araştırması belli bir konuda bilgi edinmek amacıyla yapılır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, diyelim ki bu komisyon kuruldu, bunu araştırmak için üç ay, dört ay, belki beş ay gibi bir zaman gerekiyor. Bu zamana gerek yok. Burada sorun belli, konu belli, amaç belli, niyet belli. Milliyetçi Hareket Partisinin de ortaya koyduğu kanun teklifleri ortada, diğer siyasi partiler tarafından verilen kanun teklifleri de ortada. Gerek Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu kanun teklifi gerekse diğer partilerin vermiş oldukları kanun teklifleri birleştirilmeli, komisyonlara ve Genel Kurula gelerek bunların kanunlaşması beklenilmelidir.

Bugün görüşmekte olduğumuz Meclis araştırma komisyonu kurulmasına ilişkin talep, bir kanun teklifinin görüşülmesi talebi değildir. Burada kurulacak bir komisyona da gerek, ihtiyaç yoktur. Bu son haftalarda sık sık karşılaştığımız araştırma komisyonu kurulması yönündeki önergeler giderek amacı dışında bir hizmet ifa ediyor. Burada siyasi partiler, sanırım, yaklaşık 31 Mart yerel seçimlerinde belki bir güreşçi gibi puan kazanmak adına sürekli Meclisin gündemine getirerek Mecliste gereksiz araştırma komisyonu kurulması hususunda bir talepte bulunuyorlar. Oysaki demin de dediğim gibi sorun belli, konu belli, çözüm belli. Elbette ki bizler de kamu çalışanlarına 3600 ek gösterge verilmesini istiyoruz. Bu bizim seçim vaadimizde vardı; öğretmenlere, din görevlilerine, ebe, hemşire, sağlık memuru, emeklilere ve bu kadroyu taşıyan herkese -yaklaşık 1,5 milyon- ilgili kişilere verilmesini talep ettik. Burada amaç, kanun teklifinin desteklenmesi veya bu alandaki kanun tekliflerinin birleştirilerek görüşülmesidir. Bunu sağlamamız lazım.

Vatandaşlarımızın mağduriyet yaşadığı alanları araştırma komisyonu kurulsun diye önergelerle sulandırmanın, kafa karışıklığına sebep olmanın hiçbir siyasi partiye faydası olmayacaktır. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanı da bu konuda vaatlerini dile getirdi ve yakın bir zaman dilimi içerisinde bunun yasalaşacağını ifade etti. Biz de Türkiye Büyük Millet Meclisinin halkın giderek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Öztürk.

Buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Peki Başkanım, teşekkür ediyorum.

Milletimiz Mecliste çözüm ve sorunlarla ilgili çalışmalarını beklerken işin boyutunu değiştirmek, bugün olduğu gibi sadece zaman kaybına neden olmaktadır. Oysa Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma saatlerinin daha etkin ve daha verimli kullanılması gerektiği noktasında büyük bir hassasiyet taşıyoruz. Çalışanlarımızın, emeklilerimizin, güvenlik görevlilerimizin sorunlarını biliyor ve onların sorunlarına çözüm üretmek adına Meclise kanun tekliflerimizi sunmuş bulunuyoruz, büyük bir hassasiyet gösteriyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak da ek gösterge uygulamasında yaşanan sorunlara ilişkin eşitsizliklere köklü çözüm getiren kanun teklifinin bir an önce gündeme alınarak yasalaşmasını diliyoruz. Konunun, az evvel ifade ettiğim gibi, Meclisin gündemine gelmesini bekliyoruz.

Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum, sağ olun, var olun arkadaşlar. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

Öneri üzerinde üçüncü söz...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, sulandırmakla ilgili bir sataşma var.

BAŞKAN – Sataşmanın gerekçesini açıklayın.

Buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın hatip diyor ki: “Bu işi sulandırmayın.” Gündeme getirmeyi “sulandırmak” olarak adlandırdı. Bu araştırma komisyonu kurulması talebimizi, milyonlarca yurttaşımızı ilgilendiren böyle bir talebin Meclis tarafından araştırılması istemimizi “sulandırma” olarak nitelendirdi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Köksal.

İki dakika söz veriyorum size.

VII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün CHP grup önerisi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler milletvekili olarak seçildik, sandıktan çıktık, geldik. Bizim görevimiz milletin dertleriyle dertlenmek, milletin dertlerine çare aramak, çözüm bulmak. Dolayısıyla bugün burada konuştuğumuz 3600 ek gösterge, milyonlarca yurttaşımızı ilgilendiren bir sorun, kanayan bir yaraya dönüşmüş durumda; her seçim döneminde hatırlanıp, her seçim döneminde AKP tarafından ve birçok siyasi parti tarafından seçim beyanamesine alınıp, söz verilip, burada AKP tarafından seçildikten sonra unutilan, es geçilen bir vaat.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne unutulmuş?

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Bize yurttaşlarımızın hemen hemen her gün talepte buldukları bir sorun ve biz milletvekili olarak bu kadar milyonlarca yurttaşımızı ilgilendiren, dertlendiğimiz bir konuyu sulandırma olarak görmüyoruz. Siz Milliyetçi Hareket Partisi olarak milletin sorunlarının

Mecliste araştırılmasını sulandırma olarak görebilirsiniz, milletin sorunlarıyla ilgilenemeyebilirsiniz ama biz milletin vekilleri olarak milletin gerçek sorunlarıyla ilgilenmeye, gerçek sorunlarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde araştırılmasını istemeye, çözüm önerisi getirmeye her zaman devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu Meclisin asli görevi milletin sorunlarını araştırmak, milletin sorunlarına derman olmaktır; bunu hiçbir zaman unutmayın.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köksal.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Öztürk.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bir açıklama yapmak istiyorum. Sanırım hatip tarafından yanlış anlaşılmış, bir dakika.

BAŞKAN – Açıklamaysa yerinizden, sataşmaysa gerekçesini gösterin.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sataşma da var, “Milliyetçi Hareket Partisi olarak siz bu işi anlamamışsınız.” dedi. Sataşma olduğu için iki dakika anlatayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öztürk.

4.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, şu 1, şu 2, şu 3, bu 4, bu 5, bu da 6.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sonuç?

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Bunların tamamı Milliyetçi Hareket Partisi tarafından sunulan 3600 ek gösterge verilmesi hususundaki kanun teklifidir. Bunların tümü bu derde, bu soruna çare üretilmek adına ekim ayı içerisinde verilmiştir.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - O zaman bir adım atalım hep beraber.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Bizim dediğimiz şudur: Meclis araştırma komisyonu kurulursa şayet, bu konuyu araştırmak için üç ay, belki beş aylık zaman dilimine yaymak gerekecek.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Maliyeti ne kadar, kaç kişiyi etkileyecek, bunu öğrenelim Sayın Hatip.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Beş ay içerisinde biz neyi araştıracağız? Sorun apaçık ortada. Yapılacak kanuni bir değişiklikle, bu değişikliğin sonucunda öğretmenlerin, ebelerin, hemşirelerin, sağlık memurlarının, din görevlilerinin ve bilumum kamu avukatları dâhil, yardımcı hizmetler dâhil, onların sorunlarına çözüm üretmektir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Orman muhafaza memurları, kamu avukatları, polisler, hemşireler, din görevlileri, idareciler, hepsini kapsıyor.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Bu bakımdan, burada bir şeyi araştırmayalım, araştırmaya gerek yok, araştırılacak bir husus söz konusu değil. Biz burada sekiz bilinmeyenli denklem çözmüyoruz, sorun apaçık ortada, bu sorunun çözülmesi adına kanun teklifimiz de ortada.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belki AKP’li vekillerin haberi yok, onun için araştıralım.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Gerek bizim kanun teklifimiz gerekse varsa sizin kanun teklifiniz, tekliflerimiz birleştirilsin, gelsin, komisyonunda kabul edelim, insin Genel Kurula, kabul edelim; amacımız, niyetimiz bu.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Hadi gündeme getirelim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hadi gündeme getirelim, samimiyseniz “evet” verin. Hadi buyurun, hodri meydan!

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Amacımız bağcıyı dövmek değil, üzüm yemek. O bakımdan, bizler sadece ve sadece milletvekili olarak -sadece siz milletvekili değilsiniz- doğrudan milletin sorunlarıyla ve bu sorunları içselleştirerek siyaset yapıyoruz. Dediğimiz gibi, bunlar kanun teklifidir, bunların yasalaşmasını istiyoruz. Beş ay bir zaman kaybetmenin anlamı yok.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Hadi, yarın gündeme getirelim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Getirin gündeme, gelsin gündeme, getirin arkadaşlar gündeme. Vermekle sorun çözülmüyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Biz de verdik dünya kadar kanun teklifi.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- *CHP Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve arkadaşları tarafından, seçim döneminde vadedildiği hâlde hâlâ gerçekleştirilmeyen 3600 ek göstergenin kapsamının araştırılması, incelenmesi ve bu hususta yapılması gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Öneri üzerinde üçüncü söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

3600 ek gösterge üzerinde, CHP'nin teklifi üzerinde konuşma yapacağım.

Değerli arkadaşlar, personel yönetmeliğiyle ilgili baştan sona bir düzenleme yapılması gerektiği zaten ortada. Pek çok alanda, devletin tüm mekanizmalarıyla nasıl bir yozlaşma ve çürümüşlük içerisinde olduğunu dünya âlem ve toplumumuz zaten görüyor. Bununla ilgili elbette düzenlemeler gerekli. Bir zamanlar “Öğretmenim.” demek, devlet memuru olmak demek toplumda bir statü sahibi olmak demektir fakat bugün “Devlet memuruyum.” demeye insanlar utanır hâle geldiler; iş sahibi olsalar ayrı problem, işsiz kalsalar ayrı problem. Bakın, insanlar -daha önce de söylediğim gibi- kredi borçlarını ödeyemiyorlar, pazarcılar kendi dertlerine düşmüş, esnaf kendi derdine düşmüş, hemşiresi, din görevlisi kendi derdine düşmüş ama milyar dolarlarla, milyon dolarlarla iş yapan, rant kazanan, menfaat güden, iş peşinde koşturanların bir iktidarı, bir saltanatı döneminde emekçilerin derdiyle, tasasıyla uğraşan yok. Zaten bunun pratiği ortada; hakkını isteyen, inşaatta çalışan, tekstilde çalışan, en

ağır işlerde çalışan insanların, bir zerre insanca yaşamak için hakkını isteyenlerin bugün hangi noktaya geldiklerini, nerede olduklarını, nasıl dört duvar arasına, zindanlara hapsedildiğini hepimiz biliyoruz, görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, hemen, vaktim el verdiğince, müsaadenizle bir noktaya değinmek istiyorum: AKP Grup Başkan Vekili ve tüm yetkilileri, iktidarın tüm yetkilileri her fırsatta “Tek bayrak, tek vatan, tek millet.” edebiyatı yapmaya devam ediyorlar.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Edebiyat yapan tek bir parti...

HÜDA KAYA (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, bakın, sataşmak için konuşmuyorum size. Tekçiliği dayatmak, en büyük bölücülüktür.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Tek devletiz, sonsuza dek tek devletiz.

HÜDA KAYA (Devamla) – Bir daha söylüyorum: Tekçiliği dayatmak, en büyük bölücülüktür. Bir parça, zerre kadar “İnanıyorum.” diyorsanız...

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Kaç devlet olacak peki, tek devlet olmayıp? Siz kaç devlet olacağını söyleyin.

HÜDA KAYA (Devamla) – “İnanıyorum.” diyorsanız, Kur’an’dan açın, Yunus suresi 99’uncu ayeti okuyun: “Eğer Rabb’in dileseydi yer yüzündekilerin hepsi inanırdı. Öyleyse sen mi onları inandırmak için, inanmak için zorlayacaksın?”

Siz kim oluyorsunuz da insanları tekçiliğe davet ediyorsunuz, “Bu tekçiliğin altında olmak bizim başımızın tacıdır.” diyorsunuz? Siz kimsiniz ya?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen kimsin ya, sen kimsin?

HÜDA KAYA (Devamla) – Siz kimsiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

HÜDA KAYA (Devamla) – Siz inanıyorsunuz...

Bakın, bir ayet daha okuyacağım...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – PKK’ya oku.

HÜDA KAYA (Devamla) – Bir ayet daha okuyacağım size...

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin Sayın Kaya.

Buyurun.

HÜDA KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şûra suresi...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Nasihatlerini PKK’ya anlat.

HÜDA KAYA (Devamla) – Bugün iktidar sizsiniz, muhatap sizsiniz, egemen olan sizsiniz, karar verici konumda...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – PKK’ya oku.

HÜDA KAYA (Devamla) – PKK iktidar değil, sizsiniz iktidar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kur’an’ı PKK’ya oku.

HÜDA KAYA (Devamla) – İktidar sizsiniz, vebali sizde, bölücülük sizde; bütün sorumlu sizsiniz.

Şûra suresi, 8'inci ayetikerime...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kur'an'ı PKK'ya oku.

HÜDA KAYA (Devamla) – Dinleyin, dinleyin ey “İnandım” diyenler: “Allah dileseydi sizleri tek bir toplum kılardı.” Şûra suresi, 8.

Bir parça tarih okuyun, Medine Sözleşmesi'ni okuyun. Orada Peygamber “Tek vatan, tek dil, tek bayrak.” mı dedi? “Arap'ım” diye Arapçayı bütün diğer halklara tek dil diye mi dayattı?

Siz de biliyorsunuz -içinizde ilahiyatçılar var- insanlar inançlarıyla, dilleriyle, kültürleriyle, özgün ve özerk yapılarıyla olduğu gibi kaldılar ve bir çatı altında, politik olarak aynen bugünkü Avrupa Birliği gibi böyle bir pakt, böyle bir birlik altında, Medine Sözleşmesi'nin maddelerinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – E canım onun adı Medine İslam Devleti'ydi, bu kadar cahillik fazla!

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi bağlayın ve Genel Kurula hitap edin Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (Devamla) – Medine Sözleşmesi'nin maddelerinden birisidir. Orada Yahudi'si, Hristiyan'ı, inanani inanmayı, Arap olanı olmayı, her bir toplum, bu sözleşmede imzası olanlar bir ümmettir diye ifadesi geçer. Her bir toplum kendi inancında, kendi dilinde özerkti ve özgün, kendi kültür ve kimliğiyle kaldılar. Siz kim oluyorsunuz da “Peygamber'in izindegiz.” deyip de insanlara nasıl tekçiliği dayatıyorsunuz?

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

Mikrofonu açalım lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şimdi, hatibin konuşmasında “Siz kim oluyorsunuz?” diyerek ayetikerimelerin farklı bir şekilde yorumlanmasına şahit olduk. Şunu kayıtlara geçmesi için buradan ifade etmek isterim: Hariciler, Hakem Olayı'nda maalesef hakem tayin edilmesiyle ilgili ayetler okuyarak birtakım yorumlar yapmıştır. İlmin kapısı olan Hazreti Ali Efendimiz de (RA) şunu ifade etmiştir: “Hak sözü, batıl bir şekilde yorumlamayın.” Dolayısıyla hak sözün batıl bir şekilde yorumlanması, kendi bağlamından kopartılması anlamına gelir. Bu suçlamaların hepsini reddediyor ve iade ediyoruz.

Teşekkür ederim.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yerinizden söz vereyim, bir dakika.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ayetleri polemige çevirmek kimsenin haddine değil, batıl amaçla da bunu konuşmak mümkün değil. Hazreti Ali'yi örnek veriyorsunuz. Bu Haricilerden sonra -tarihi bilenler- Ehlîbeyt ve Ali hakkında yüz elli yıl caminin minberlerinde beddua, lanet okuttular. Aynen bugünkü Diyanetin camilerinde Kürtlere lanet ettirdikleri gibi, Kürtlere beddua ettirdikleri gibi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan ya!

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yalancı, yalancı!

HÜDA KAYA (İstanbul) - Aynen öyle.

Bakın, siyasi partinin siyasi şubeleri hâline getirdiniz. Camileri partilerin siyasi şubeleri hâline getirdiniz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan. Sallama elini öyle.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yalancılığın bu kadarı fazla.

HÜDA KAYA (İstanbul) - Saygıyla dinleyin.

Biz bire bir gidiyoruz, sizin işinize geldiği için tabii, duymuyorsunuz bunları. Siz nasıl kıyas ediyorsunuz Haricilerin Kur'an'ı mızrakların ucuna takması meselesiyle? Bugün halife mi var, halifeyle mi iddia ediyorsunuz, hangi yönetimden bahsediyorsunuz?

MELİHA AKYOL (Yalova) – Saptırma, kendin başlattın.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, şunu ifade etmem lazım gelir ki: Benim konuşmam da ayetlerin bağlamından koparıldığı gibi kopararak bir gölge dövüşüne dönüştürülmek suretiyle gerçekle alakası olmayan birtakım varsayımsal yorumlara muhatap oldu ve gerçek dışı birtakım beyanlarda bulunuldu. Dolayısıyla Türkiye’de ne Türklere ne Kürtlere ne Araplara yönelik hiçbir camide ayrıstırıcı bir dil kullanılmamıştır, kullanılmamaktadır; tam tersine bütün Müslümanların kardeşliği hukuku en baş söylem olarak kürsülerden, minberlerden, mihraplardan ilan olunmaktadır. Dolayısıyla bu sözleri bu şekilde tavzih etmek ve tashih etmek gerekir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akbaşoğlu.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- *CHP Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve arkadaşları tarafından, seçim döneminde vadedildiği hâlde hâlâ gerçekleştirilmeyen 3600 ek göstergenin kapsamının araştırılması, incelenmesi ve bu hususta yapılması gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Öneri üzerinde son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Orhan Yegin’e aittir.

Buyurun Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, az önce hatiplerin konu üzerinde söz alıp hem konu üzerinde hem başka hususlarda söylediği sözlere hep beraber şahitlik ettik; kimisi hükümetlerimizin, partimizin verdiği sözleri tutmadığından bahisle birtakım şeyler söyledi kimi “Siz kimsiniz?” sorularına burada bizi muhatap etti.

Kıymetli milletvekilleri, yeni bir yüzyılın, yeni bir binyılın başında, milletinden aldığı yetkiyle yönünü hep milletine dönmüş, verdiği her sözü tutmuş, “Hiçbir fâni bunu reddedemez.” denilen şeyleri reddetmiş, milletin yüzünü güldürmüş, milletin takdirini almış ve girdiği her seçimde, talep ettiği her zaman da milleti tarafından büyütülmüş, tek bölgeye, tek duyguya, tek dayanışmaya sıkışıp kalmayıp bölgenin her tarafında temsil edilmiş, temsil yetkisini bizzat milleti tarafından almış ve oy aldığı, almadığı fark etmeksizin her yere hizmet götürmüş, milleti tarafından büyütülmüş bir siyasetin mensubuyuz biz. Böyle bir siyasetin mensubu olmaktan duyduğum memnuniyet ve iftiharla sözlerime başlamak istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri, on altı yıllık AK PARTİ iktidarında çalışma hayatındaki yaklaşımın özeti, çalışana değer vermek, emeğin değerini artırmak, emek kesimini haklarıyla buluşturmadır. Hep bu anlayışı şiar edindik. Memurlara az önce “Unutma kardeşim.” diyerek bazı şeylerden bahsetti bir hatibimiz. Türkiye’de memurların baskı altında tutulduğu, sendikaların tehdit olarak görüldüğü, sendikal hakların riskli haklar olarak görüldüğü dönem, AK PARTİ iktidarıyla sona ermiştir. Bunu memur kardeşimiz unutmamıştır.

AHMET ŞİK (İstanbul) – 7 grev yasakladınız.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Kamu ve işçi sendikacılığında sınırlamaların, yasakların sona erdiği, özgürlüklerin genişlediği, çalışma hayatına hak temelli bakış açısının yerleştiği bir dönemi görmek ve bu dönemde yapılanların çerçevesini öğrenmek isteyenler, “Unutma kardeşim.” diyenler, 2002’den bu yana devam eden AK PARTİ iktidarları sürecinde neler yapıldığına çok iyi bakmalı, onları unutmamalıdır. Neler yapmadık ki? Memurların toplu sözleşme hakkına sahip olması, AK PARTİ’nin eseridir, memurların ve kamudaki işçilerin maaş ve ücretlerinin enflasyona karşı korunması, AK PARTİ’nin eseridir. İktidarlarımız sürecinde kamu görevlilerinin enflasyonun üzerinde reel maaş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sözlerinizi tamamlayın lütfen Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...artışına ulaşması, AK PARTİ’nin eseridir.

Sürem daraldı, vesaire vesaire birçok şey, AK PARTİ’nin, kıymetli hareketimizin, Meclisimizin, grubumuzun, hepimizin bir gururudur, bir örneğidir.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ, Türkiye’yi büyötmeye devam ediyor. Bütün zorlamalara, içeriden dışarıdan bütün sıkıştırımalara rağmen hiçbir bahanenin arkasına sığınmadan, ne 15 Temmuzun ne sokaklarımızın terörize edilmesinin ne başka bir şeylerin ne darbe girişimlerinin ne kapatma davalarının hiçbirinin arkasına sığınmadan, hiçbirini bahane etmeden hepsiyle mücadelesini sürdürerek ama ülkesinin ekonomisini, ülkesinin hukukunu, demokratik standartlarını hepsinde büyöterek ülkemize, vatandaşlarımıza, milletimize hizmet etmeye gayret ediyor. Ülkemizi büyöteceğiz, ekonomimizi büyöteceğiz, şartlarımızı büyöteceğiz. Gelişen ve büyöyen ekonomimizden bundan önce on altı yıl boyunca olduğu gibi bundan sonra da memurumuza, işçimize, emeklimize ek gösterge talebinden tutun da sağlık harcamalarına, eğitim tesislerine kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ne zaman, ne zaman? Ver şimdi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – O zaman verin. Verin, “evet” oyu verin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - 3600 ne zaman?

BAŞKAN – Bağlayın sözlerinizi.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Devamla) – AK PARTİ bir şeyi söylemişse yapar, bunu siz çok iyi biliyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yapmıyorsunuz. Seçim vaadinizde vardı, hâlâ yapmadınız, 100 Günlük Eylem Planı’na bile almadınız.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Bunun çok iyi bildiğiniz için “Bunlar bunun sözünü verdiler, eyvah, bugün yarın yaparlar, biz bir önerge verelim de pozisyon alalım.” diye burada mevzu ediyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 100 Günlük Eylem Planı’na almadınız, çayla kek servisini dahi aldınız, onu almadınız.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Grevleri erteleyen parti.” diye tarihe geçtiniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Seçim vaadinizde vardı ama buraya gelince unuttunuz, vermediniz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yegin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Yapın o zaman, buyurun getirin. Getirin, getirin 3600 ek göstergeyi verelim hep beraber.

BAŞKAN - Lütfen sakın olalım arkadaşlar.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilen önerisini oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasına alınmasına; 13, 14 ve 15 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 13/11/2018 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri: Bastırılarak dağıtılan 12 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasına alınması,

Genel Kurulun;

13, 14 ve 15 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

13 Kasım 2018 Salı günü (bugün) birleşiminde 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

14 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

14 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 15 Kasım 2018 Perşembe günü birleşiminde 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

12 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerin ekteki cetveldeki şekilde olması önerilmiştir.

12 Sıra Sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1186)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 22 nci maddeler arası (16 ncı maddeye bağlı Ek Madde 1 ve Ek Madde 2 dâhil)	23
2. Bölüm	23 ila 42 nci maddeler arası	20
Toplam Madde Sayısı		43

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi yok.

Diğer siyasi parti grupları adına söz talepleri var.

İlk olarak İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan konuşacak.

Buyurun Sayın Türkkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINALÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ni AK PARTİ Grubu Danışma Kurulu çağrısı yaparak Genel Kurul gündemine almak istiyor. Okunan önergede bunu önümüze getiriyor.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma esas ve usulleri İç Tüzük’te açık ve net ama AK PARTİ Grubu kestirme yollar bulup yasama faaliyetlerini işine geldiği gibi yapmakta ısrar ediyor nedense. Türk milleti bizlere yasaları yeterince müzakere ederek, tartışarak çıkarmak için yetki verdi. İç Tüzük 52’nci maddede kesin ve açık hüküm var bu konuda. Madde 52’de şunu diyor: “Genel Kurula sevk

edilen bir komisyon raporu veya herhangi bir metin, aksine karar alınmadıkça dağıtım tarihinden itibaren kırksekiz saat geçmeden görüşülemez. Bu süre geçmeden gündeme alınması, gündemdeki kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerden birine öncelik verilerek bu kısmın ilk sırasına geçirilmesi, esas komisyon tarafından gerekçeli olarak Genel Kuruldan istenebilir. Bu takdirde, Genel Kurul, işaret oyuyla karar verir.” Yani madde 52 çok açık ve net. Soruyorum sizlere: Bu kanuna öncelik verilmesi için Sağlık Komisyonu tarafından hazırlanmış gerekçeli karar nerede? Neden İç Tüzük’ü yok sayıp Danışma Kurulu kararıyla kanun teklifini Genel Kurula indiriyorsunuz?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ’li milletvekilleri bu kanun teklifini okumaya fırsat buldular mı, merak ediyorum; bu kanun teklifinin maddelerinin içeriğini biliyorlar mı, onu da merak ediyorum. Bakışlarınızdan anlıyorum, emin olun, okumadınız. Çünkü kanun teklifini okumaya zamanınız olmadı; bu sizin kabahatiniz değil, yeterli süre verilmedi. Böyle bir süre verilse bu arkadaşlar da mutlaka bir vakit bulup bu kanun teklifini oturup inceleyecekti ama AK PARTİ Grubu yangından mal kaçırırçasına böyle bir kanunu çıkarmak istiyor. Basit bir futbol müsabakasında bile hem hakem hem futbolcular o müsabakada o kurallara uymak zorundadır. Bizler yüce Mecliste 81 milyonu ilgilendiren yasalar çıkarıyoruz ama AK PARTİ Grubu kuralları tanımamakta ısrar ediyor.

Bu kanun teklifinin bu şekilde Genel Kurula indirilmesi açıkça İç Tüzük ihlalidir, İç Tüzük 52’nci maddeyi yok saymaktır. Bütün parti grupları İç Tüzük’ün hükümlerine uymak zorundadır, iktidar partisi olmak, bu hükümlere uymamayı gerektirmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Bu ve bundan sonra gelecek olan kanun tekliflerini İç Tüzük’e uygun olarak görüşmemiz bir anayasal zorunluluktur ve aynı zamanda vicdani bir sorumluluktur.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

Öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, bir açıklama yapmak için söz aldım sadece...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Grup Başkan Vekilinin açıklamaları çerçevesinde şunu kayda geçmesi için ifade etmek isterim ki, söz konusu teklif geçtiğimiz hafta Sağlık Komisyonunda en uzun süre görüşülen kanun teklifi olarak, yani bu dönem için, bu 27’nci Yasama Döneminde en uzun süreli görüşülenlerden bir tanesi olarak; altmış saate yakın, farklı görüşlerin üzerinde istimâ edildiği, fikir teatisinde bulunulduğu bir teklif olarak bir kere, bütün milletvekillerinin ve kamuoyunun bilgisinde.

Ayrıca, muhalefet şerhleriyle Komisyon raporunun derç edilmesiyle beraber de bütün milletvekillerinin e-posta adreslerine gönderilmiş, aynı zamanda isteyenlere basılı olarak takdim edilmiştir. Dolayısıyla, kanun teklifi, bütün milletvekillerinin bilgisi dâhilindedir.

Bununla beraber İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi, bu tür Danışma Kurulu toplantılarında oy birliği sağlanmadığında grup önerileriyle biraz evvel diğer partilerimizin getirdiği hakkı birinci gruba da tanıyor. Eğer biraz evvel öneriler oylansa gündeme alınsaydı onları görüşecektik. Onlarla ilgili bizim

iki saat, üç saat öncesinden bilgimiz var doğrusu ama bu kanun teklifiyle ilgili en azından geçtiğimiz haftadan beri herkesin bilgisi var.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, teşekkürler.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Türkkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, diğer grupların verdikleri grup önerileri, ilgili konularda araştırma komisyonu kurulmasına dair grup önerileri. Bu, bir kanun teklifi; İç Tüzük'ün 52'nci maddesi çok açık. Burada uyulması gereken İç Tüzük kurallarını ihlal etmek bir marifetmiş gibi savunmak yerine, bence bunun bir başka savunulacak tarafı varsa onu izah etseydiniz çok daha makbul olurdu. Yani bunun milletvekillerine biz gönderdik aldılar mı? Şamil Ayrım karşımda, merak ediyorum, bu kanunu okudu mu? Fırsatı olmadı çünkü süre geçmedi. Sağlık Komisyonunda olmayan diğer arkadaşlar hakeza. Dolayısıyla, ben Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunu Meclisin İç Tüzük'e göre yönetilmesine katkı sunmaya davet ediyorum. Bu konuşmam da bununla alakalıydı.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1'inci sırasına alınmasına; 13, 14 ve 15 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul konuşacaktır.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve Genel Kurulun sevgili emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, AKP Grubu, milletvekilinin iki görevi olduğunu görmezden geliyor. Bakın, milletvekilinin, evet, bir, yasa yapma görevi vardır ve ondan da önemlisi, özellikle muhalefet milletvekilleri için, ikinci bir görevi, denetim görevidir. AKP, bu denetim görevini çeşitli vesilelerle engellemek istiyor. Bu denetim görevini milletvekili hangi yollarla yapar? Soru önergesi verir, araştırma önergesi verir, daha önce gensoru verilirdi vesaire. Önce İç Tüzük'le denetleme görevini engellemeye kalktılar, arkasından Meclis Başkanlığı bünyesinde bir denetim mekanizması kurdular.

Bizim verdiğimiz soru önergeleri, araştırma önergeleri önce bir inceleniyor ve “Şu konuda denetim görevini şu cümle geçerse yaparsınız, aksi takdirde yapamazsınız.”

Bakın, biraz önce biz kayyumların yolsuzluklarıyla ilgili bir araştırma önergesi verdik. Bakın, değerli arkadaşlar, Meclis Başkanlığına sunduğumuz, grup başkan vekillerimizin imzasıyla sunulan bir araştırma önergesi nasıl reddediliyor? “‘Kayyumların yolsuzlukları...’ cümlesindeki ‘yolsuzlukları’ çıkarırsanız getirebilirsiniz.” deniyor. Arkadaşlar, kayyumların yolsuzluğunu biz söylemiyoruz; Sayıştay, sizlerin, bu ülkenin Sayıştay’ı söylüyor, raporlar koymuş. Biz buna “yolsuzluk” demeyeceğiz de ne diyeceğiz?

Bakın “asimilasyon” diyoruz. “‘Asimilasyon politikalarıyla örtme...’ Bu cümleyi çıkarın.” diyorlar. Bakın “Yolsuzluk üzerine kurgulanmış yönetim anlayışı” diyoruz; evet, yolsuzluk üzerine kurulmuş bir yönetim anlayışınız var.

Bakın, belediye başkanlarınızı aldınız, hiçbirini yargı önüne koymadınız ama muhalefeti dizayn görevine gelince her türlü yol ve yöntemi kullanıyorsunuz. Yargıyı bir sopa olarak kullanıyorsunuz, muhalefet ses çıkarmasın istiyorsunuz. Kolluğu bir güç olarak kullanmak istiyorsunuz, muhalefet ses çıkarmasın istiyorsunuz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, peki, AKP bunları niye yapıyor? Bakın, sağlıkta şiddetle ilgili bir gündem vardı Türkiye’de. AKP diyor ki: “Benden bir şey talep etmeyin. Benden talep ederseniz ben onun içine bugün 7 bin sağlık çalışanını yokluğa mahkûm edecek maddeleri de koyarım, sizin karşınıza öyle getiririm.” Bakın, peki niye bugün bu öneriyi veriyor? Bizim denetim görevimizi alarak bir an önce bu yasayı Meclisten geçirmek istiyorlar. Niye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Çünkü yaptıkları çok açık; Anayasa’ya, hukuka aykırıdır. Anayasa’ya, hukuka aykırı olan bir teklifi toplumda tartıştırmamak için, sabaha kadar çalıştırıp, Meclise angarya uygulayıp, toplumda tartışılmasını engellemek suretiyle bunu bir an önce gündemden düşürmek istiyorlar.

Bakın, 7 bin sağlık çalışanını açlığa, yokluğa mahkûm ediyorsunuz. Bu, asla kabul edilebilir bir şey değil. Bu, Anayasa’ya aykırıdır. Bu, hukuka aykırıdır; Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırıdır her şeyden önce. Onun için, bakın, Meclisin denetim faaliyetleri, iç hukukumuzda da, biraz önce söylendi, İç Tüzük’te de engellenmemiştir. Siz arkadan dolanarak, bir öneriyle Meclisin denetim görevini, vekilin denetim görevini almak istiyorsunuz, biz buna şiddetle muhalefet ediyoruz. Bu öneri geçmemelidir buradan.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Toğrul.

Öneri üzerinde söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Engin Altay’a aittir.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Söz alma gerekçem, AK PARTİ'nin bir grup önerisiyle 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'min kırk sekiz saat geçmeden Genel Kurulun gündemine alınmasıyla ilgilidir. Şimdi, bu kırk sekiz saat meselesi, artık AK PARTİ için bir ritüel oldu, buna Sayın Türkkkan da değindi, ben buna girmeyeceğim.

Şimdi, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu kanunda konuşacağım konuşmayı şimdi yapıyorum. Sizin vicdan sahibi insanlar olduğunuzu biliyorum. Bu yönüyle de hiç siyaset yapmadan, kendi vicdanımdan, aklımdan, beynimden geçenleri sizinle paylaşmak istiyorum.

Önce şunu söyleyeyim: “Binali Yıldırım ile Engin Altay’ın, hatta Mustafa Şentop’un ortak özelliği ne olabilir?” desem, sanıyorum cevap veremezsiniz. Birbirine zıt partilerde siyaset yapıyoruz, bir sürü şey sayılabilir. Binali Bey ile ben, ikimiz de solağız, bir ortak özelliğimiz var ama benim asıl söylemek istediğim şu: Sayın Binali Yıldırım da -şu anki Meclis Başkanımız, önceki Başbakanımız- ben de, şu anki Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Şentop da -örnek çoktur- her üçümüz de güvenlik soruşturması mağduruz. Ben beş yıl, Sayın Binali Yıldırım iki yıl, yanlış hatırlamıyorsam Sayın Şentop üç yıl güvenlik soruşturması mağduru olarak aç açık kaldık.

Sayın milletvekilleri, anlamışsınızdır, getirdiğiniz kanun teklifinin 5’inci maddesiyle ilgili de konuşuyorum aslında. Türk Silahlı Kuvvetleri savaş meydanlarında ya da dağda terör örgütleriyle mücadele ederlerken vurdukları düşman askerine, yaralıysa önce yarasını sararlar, sonra ona çorba verirler. Sizde bu kadar bile vicdan yok. (CHP sıralarından alkışlar) “Sizde” derken bu kanunu bize gönderenleri kastediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye çok önemli terör örgütleriyle mücadele ediyor. Bu, bir gerçek. Bunun başında FETÖ, PKK, DAESH, sayarsınız gider. Eğer yürütme bir kimsenin terör örgütüyle ilişkisini tayin ve tespit ederse ortada bir yargı vardır, bir yargı kararıyla zaten bu kimsenin kamu hizmetine girme hakkı men edilir. Siz, şimdi -daha vahim- kamudan KHK’yle attığımız birinin bir özel sektörde çalışmasına bile tahammül etmeyerek insanlık dışı bir şey yapıyorsunuz. Suçların şahsiliği prensibi vardır. Örneğin, X kişisi bir terör örgütüyle şu veya bu oranda ilişkilenebilir. Bu ilişki bu kişinin ceza almasını gerektiriyorsa onu yollayacağınız yer savcılıktır, mahkemedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Lakin bunu yapmayı da “Ben bunu Türkiye’de aç bırakacağım.” dersiniz ona da bir şey demem ama onun evladına, çoluğuna çocuğuna yazık etmiş olursunuz, suç işlemiş olursunuz. Terör tehdidine yönelik, Hükûmetin hassasiyetini de sizlerin hassasiyetini de anlıyorum ama çözüm bu değil değerli milletvekilleri, çözüm bu değil. Devlette zaten çalıştırmıyorsunuz. “Efendim, özel hastanede de çalışamaz.” Niye? “E, bu hastanenin SGK’yle anlaşması var.” Bu, tam tabiriyle şudur: Faşist Kenan Evren “Asmayalım da besleyelim mi?” demişti, siz de şimdi diyorsunuz ki: “Aç bırakmayalım da ölmesinler mi?” Ayıptır, günahdır, yukarıda Allah var. Deminden beri ayetler üzerinden polemik yapıyorsunuz. Allah her şeyi bilir ve görür. Bırakın, onların kısmen terör örgütleriyle olan ilişkilerinin gerekli şeyini yargı veriyorsa verir, vermiyorsa insanlığa karşı işlenen her suçun Allah katında da zaten bir bedeli vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan, suistimal ettim, özür dilerim.

BAŞKAN – Yok, estağfurullah.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Dolayısıyla sizden rica ediyorum, Türk Silahlı Kuvvetlerinin savaş meydanında düşmana yaptığını bu ülkenin insanlarından esirgemeyin, onlar yanlış yola düşmüş ise bile. “15 Temmuz bakımından FETÖ’yle, darbeyle ilişkisi olanların hepsi cezaevinde.” diyebiliyoruz biz zaten. Yazık, günah.

Tekrar rica ediyorum, Sayın Grup Başkan Vekilim, Hükümetle tekrar konuşun, bu 5’inci maddeyi geri çekin. Yani bu, hakikaten bu Meclisin, bu dönem bu Meclisi oluşturan sizlerin bizler için tarihî bir vebali, tarihî bir günahı ve tarihî bir ayıbı olur diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun, yerinizden.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunda cevap verecek ne var?

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum.

Sayın grup başkan vekilinin konuşmalarında geçen eleştiriler ile ağır ithamları, “vicdansızlık, insafsızlık” gibi kelimeleri ayırt ederek bu kelimeleri kabul etmediğimizi, bu teklifi getiren arkadaşlarla ilgili bu suçlamaları kabul etmediğimizi bir kere beyan ediyorum, bir.

İkinci olarak: Burada -getirilen teklifle- kamuda görev yapacak kişilerde aranan niteliklerle ilgili, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun aradığı şartları taşıma ve mesleğin şartlarını taşımayla ilgili düzenlemelere ilişkin bir teklifte bulunulmuş. Bu, Sağlık Komisyonunda enine boyuna konuşulmuş, orada eleştirilerle beraber yeni bir forma bürünmüş ve Genel Kurula gelmiş. Tabii ki biz, muhalefet partilerinin bu konudaki tekliflerini dinleyeceğimizi, onları değerlendireceğimizi ve en son formunu hep beraber Meclis iradesiyle burada vereceğimizi de ifade ettik. Bu konudaki tekliflere açığız ama bu konudaki suçlamalara kapalıyız çünkü hak edilmeyen suçlamalar söz konusudur, onları kabul etme imkânımız söz konusu değildir.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akbaşıoğlu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, söz vereceğim ama biraz sonra zaten kanunun görüşmelerine başlayacağız, kanunla ilgili tartışmaları oraya bırakmak daha doğru olmaz mı sizce?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Elbette ama kastetmediğim bir ifadeyi bana mal etti Sayın Akbaşıoğlu. Yani ben sataşmadan dolayı...

BAŞKAN – Yerinizden buyurun.

39.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben, AK PARTİ'nin hiçbir sayın milletvekilini vicdansızlıkla itham etmedim, etmem.

Ben, 5'inci maddenin içerik bakımından büyük bir vicdansızlık olduğunu söylüyorum, böyle düşünüyorum ve sizlerle, hep birlikte inşallah, bu 5'inci maddeyle ilgili ortak bir yol bulacağımız umudunu dile getirerek AK PARTİ'ye mensup sayın milletvekillerinin vicdanına seslendim.

Sayın Mevkidaşım, bilginize sunarım efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1'inci sırasına alınmasına; 13, 14 ve 15 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, sisteme girmek suretiyle İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre söz talep eden 5 sayın milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Değerli milletvekilleri, bir teknik hata oldu. Sisteme ilk giren 5 kişiye söz vereceğim. Ben onları şimdi okuyamıyorum burada. Ondan sonra sisteme girenlere şimdi söz vermeyeceğim. Kanun görüşmeleri sırasında zaten bu hak devam ediyor. Ben daha önce tespit edebildiklerime şimdi sırayla söz vermekle yetineceğim.

Sayın Arkaz...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 10 Kasım cumhuriyetin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete intikalinin 80'inci yıl dönümünde rahmetle andığına ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, umudunu yitirmiş bir millet olup, kongreler toplayıp “Milletin istiklalini milletin azim ve kararlılığı kurtaracaktır.” deyip Millî Mücadele'nin fitilini ateşleyen, Yunan Polatlı'ya dayandığında Elmadağ'da karargâh kurup “Son kurşunuma kadar savaşırım.” cesaretini gösteren, istiklalini kaybeden millete devlet kurmak için “Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir.” diyerek hedef gösteren, devletimizin ve cumhuriyetimizin kurucusu, Başkomutan, Başöğretmen, büyük devlet adamı, Türklüğün gururu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete intikalinin 80'inci yılında rahmet, minnet, hasret ve özlemle anıyorum. Ruhu şad olsun.

Ne mutlu Türk'üm diyene.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

41.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, ziraat, gıda ve su ürünleri mühendisleri ile veterinerlerin iki yıldır atama beklediğine ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, ziraat mühendisleri, veterinerler, gıda mühendisleri, su ürünleri mühendisleri başta olmak üzere tarım alanında çalışabilecek yetmişmiş 150 bin yurttaşımız işsiz beklemektedir. İki yıla yakın bir süredir atama bekleyen bu vatandaşlarımızın sesi ne zaman duyulacaktır? Türkiye gibi bir tarım ülkesinde bu kadar yetmişmiş insan neden değerlendirilmemektedir? Et başta olmak üzere gıda fiyatlarına her gün zamların geldiği bir ortamda belki de istihdam edilmesi gereken ilk meslek gruplarından olan bu uzmanlar ne zaman kamuya atanacaklardır? Bu insanlar, yetmişmiş beyinler değerlendirilmezse geçmişte Türkiye kendi kendine yeten 7 ülkeden 1'i olarak anılırken kısa bir süre sonra kendi kendini yiyen bir ülke olarak anılacaktır. Bundan da hepimiz sorumlu olmak durumunda kalacağız.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özyürek...

42.- Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek'in, 1949 yılında Çin tarafından işgal edilen Doğu Türkistan'ın özbeöz Türk vatani olduğuna ilişkin açıklaması

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, Doğu Türkistan 1949 yılında Çin devleti tarafından işgal edilmiş özbeöz bir Türk vatani. Çin'in işgalinden sonra Doğu Türkistan'da Uygurların ve diğer Türk soydaşlarımızın yaşadığı şehirler, kasabalar boşaltılmıştır; herkese toplama kamplarına getirilerek işkence yapılmakta ve çocukların isimleri değiştirilerek Çinlilerin adları verilmektedir. En önemlisi de kamplardaki kişilerin akıbeti meçhuldür yani toplu soykırım yapılmasından korkulmaktadır. Bu, Birleşmiş Milletler raporunda vardır.

Tek vatan, tek bayrak, tek millet, tek devlet anlayışının teminatı Türk milletidir.

Saygılar.

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu...

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Cumartesi Annelerinin Ramazan Yazıcı'nın mezar yerinin açığa çıkartılarak ölümünde sorumluluğu olanların cezalandırılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Cumartesi Anneleri altı yüz doksan dokuz hafta Galatasaray Meydanı'nda bitmeyen yaslarını tuttular ve kayıplarını aradılar, adalet talep ettiler ancak 700'üncü haftada maalesef dağıtıldılar ve o meydanda yas tutmaları ve adalet istemeleri engellendi. Genel Başkanımız ve biz de onlara söz verdik, Galatasaray Meydanı'nda tekrar bu yaslarına devam edene kadar onların açıklamalarını burada okuyacağız dedik ve o sözümüzü yerine getiriyoruz.

711'inci haftasında Cumartesi Anneleri, Diyarbakır-Silvan arasında bir minibüsle yolcu taşımacılığı yapan ve 22 Kasım 1996 tarihinde Silvan Melikahmet Garajı'nda kendilerini polis olarak tanıtan 3 kişi tarafından gözaltına alınan 36 yaşındaki Ramazan Yazıcı için adalet istedi. Olayın peşini bırakmadılar, aile ve İnsan Hakları Derneği olaydan iki yıl sonra, Ramazan Yazıcı'nın elleri ve ağız bağlı olan cansız bedeninin 3 Aralık 1996 tarihinde İdil'e bağlı Sarıköy ve Mağara köyleri arasında bulunduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – ...ve İdil Merkez Mezarlığı'na kimliği meçhul kişi olarak gömüldüğü gerçeğine ulaşmıştı. Ancak mezarlıkta kimliği meçhul kişilerin gömülmesine ilişkin kayıt tutulmadığı için Yazıcı'nın mezar yeri bulunamamıştı. Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığındaki dosyada bugüne kadar hiçbir gelişme yaşanmazken AİHM'e taşınan dava mahkûmiyetle sonuçlandı. Soruşturmanın etkin bir biçimde yürütülmesi soruşturma organlarının temel görevidir. Ramazan Yazıcı'nın mezar yerinin açığa çıkartılarak sorumluluğu olan tüm görevlilerin adil bir yargılama faaliyeti sonucunda cezalandırılmalarını talep ediyoruz. Bu konuda yargıyı göreve davet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Koncuk...

44.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL KONCUK (Adana) – Efendim, tabii, az önce eski Çalışma Bakan Yardımcısı Orhan Yegin AK PARTİ döneminde sendikal hakların son derece ileri bir seviye kazandığını ifade etti. Aslında görüntüde öyle bir şey var ama uygulamada maalesef toplu görüşmeli sendika kanununun dahi gerisine düşen bir 4688 sayılı Sendika Kanunu'yla karşı karşıyayız. Tamamen ipler iktidarın elinde, kararı veren o, sendikalar orada –yanlış anlaşılmasın- bir orta oyunu oynamaktan öte hiçbir fonksiyon yerine getirmiyor. Tabii, memurların büyük bir çoğunluğunun bir sendikaya üye olmaya zorlandığını da hesap ettiğimizde memur sendikacılığın bahsedebilmek artık Türkiye'de maalesef mümkün değil.

Saygılar.

BAŞKAN – Sayın Koç...

45.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı Belediyesindeki usulsüzlüklere ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, Ağrı halkının iradesini kayyumla ele alan Ağrı Belediyesi nakit yetersizliğinden dolayı 27 milyon TL'lik elektrik alımını ödeyemedi. Belediyenin İller Bankasına 6 milyon, faiziyle birlikte 27 milyon borcu olduğu ortaya çıktı. Borç tutarı bilançoda ise toplam 7 milyon TL olarak gösterildi. Belediyenin gecekondü fon hesabı açmadığı, bu fona yatırılması gereken 25 milyon TL'yi normal gelir gibi kayıtlara aldığı tespit edildi. Belediyenin 2 milyon TL otopark parasını da başka amaçlar için kullandığı ortaya çıktı. Belediyenin mülkiyetinde ki ihaleyle kiraya verilen 65 adet taşınmazı da mevzuata aykırı olarak başka kişilere kiraya verdiği, bu kişilerin kira süresini sürekli olarak uzattığı belirtildi. Belediyenin 4 milyon tutarında doğrudan mal ve hizmet alımı yapması usulsüzlük olarak kaydedildi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.16

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeymus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karara gereğince gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 5 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 5 milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1186) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 12) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 12 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen milletvekillerinin adlarını okuyorum: İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Necdet İpekyüz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ali Şeker.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal’a aittir.

Buyurun Sayın Vural Çokal. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, 10 Kasım Cumartesi günü Şemdinli ilçesine bağlı Derecik Ortaklar köyünde Süngütepe Üs Bölgesi’ndeki karakolda mühimmatın patlaması sonucu şehit düşen askerlerimize Allah’tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun. Yaralı 25 Mehmetçik’imize de acil şifalar diliyorum.

Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ni geçen hafta Sağlık Komisyonunda şiddetli bir şekilde ele aldık. Ben de bir göz hekimiyim ve fizyoloğum. Hepimizin malumu olduğu üzere, doktor olabilmek için çok ciddi bir eğitimden geçmek

(x) 12 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

ve yaşlılarımızdan çok daha fazla çalışmak zorundayız. Bu, anaokulundan başlayıp üniversite sınavıyla bir aşamadan geçen ve tıp fakültesini bitirdikten sonra Tıpta Uzmanlık Sınavı'yla devam eden hem çok zorlu hem de çok yıpratıcı yirmi iki-yirmi üç yıllık bir eğitim süresidir, aynı zamanda hem ülkemiz hem de bu merhalelerden geçen doktorlarımız ve onların ailelerine ciddi ekonomik yükü olan bir süreçtir. Bu süreçte kimi anneler ellerindeki altınları, kimi babalar evlerini ya da arsalarını satarak çocuklarını milletimize hizmet etmesi için okutmuş ve bütün sıkıntılarına katlanmışlardır. Hepimiz birer anne ve baba olarak biliriz ki çocuk yetiştirmek bütün aile bireylerinin büyük fedakârlıklarıyla olmaktadır. Biz hekimlerin tek amacı, okulu bitirdikten sonra oldukça itibarlı olan mesleğimizi kamuoyu önünde icra etmektir. Yani biriktirdiğimiz paramız, zenginliğimiz, bütün değerimiz, onurumuz mesleğimizdir. En başta, biz doktorların aldığı eğitim ve yaşam felsefesi teröristliğe falan uygun değildir. Hekimlik mesleği kutsal bir meslektir ve insan odaklıdır. İnsan hayatıyla ilgili kararlar alırsınız, insanı iyileştirmeyi ve yaşatmayı hedeflersiniz. Meslektaşım olan tüm arkadaşlarımız da bilir, biz bu mesleği büyük bir özveriyle yaptık ve bugünlere geldik. Hastalarımızı muayene ederken öylesine özveriyle ve büyük bir tutkuyla bunu yapmışızdır ki yeri gelip uykusuz yeri gelip aç kalmışızdır. İnsanları böyle boş gerekçelerle itham edip işinden edenlerin en başta bunu bilmesi gerekir.

Sunum biçiminde sanki sağlıkta çalışanların yaşamış olduğu şiddeti engellemeye yönelik bir torba yasaymış gibi kamuoyuna lanse edilen ama sadece bir maddesi sağlıkta çalışanların uğradığı şiddetle ilgili bir madde içeren ve o da sorunu çözmekten ziyade usule ilişkin bir madde olan torba yasa yani burada, sağlıkta çalışanların uğradığı şiddete yönelik engelleyici, caydırıcı bir madde hükmü yok, usule ilişkin bir şey var. Getirdiğiniz teklif, 44 maddelik bir teklif ve sağlık alanında birçok noktayı değiştirmeyi hedefleyen bir teklif, 16 ayrı kanunda ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik öngören bir teklif.

Bu yasa teklifi hazırlanırken Türk Tabipleri Birliğiyle, Sağlık Emekçileri Sendikasıyla, Dış Hekimleri Birliğiyle, Türk Eczacıları Birliğiyle ve bütün sendika ve demokratik kitle örgütleriyle birlikte konuşarak, sorunları gerçek yerinde tespit ederek ve gerçekten çözüm aramak için ele alınmalıydı.

Türkiye'deki sağlık sistemine baktığımızda, yeterli sayıda doktor ve sağlık personeli yetiştiremiyoruz veya yetiştiriyoruz ama yeterli gelmiyor. Türkiye'de yaklaşık 142 bin civarında hekimimiz var ve 1 doktora 572 hasta düşüyor. Türkiye'de 10 bin kişiye yaklaşık 17 doktor düşüyor, OECD ülkelerine baktığımızdaysa 10 bin kişiye 35 doktor düşüyor yani bu rakamlardan çok açık ve net bir şekilde anladığımız şu ki: Türkiye'de bir hekim açığı var, Türkiye'de sağlık personeli açığı var. Hekim açığının bu kadar çok olduğu ülkede biz ne yapıyoruz? Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan değişiklikler KHK'yle ihraç olarak mağdur olan hekimlerimizi kapsamaktadır.

Yasama yılının başında bir araştırma önergesi vermiştik, 15 Temmuz ihanetinin sorumlusu olan FETÖ'nün siyasi ayağının Meclis tarafından araştırılmasını istedik. Bu hain örgütün eğitim, yargı, emniyet ve ordudaki ayakları tespit edildi; çaycısı, çorbacısı bulundu ama gelin görün ki siyasi ayağı hâlâ ortaya çıkarılmadı. Ahtapot gibi her tarafı sarmış bu örgütün siyasi ayağının olmaması mümkün mü? Sayın Genel Başkanımızın da söylediği gibi, bu ihanet şebekesinin hiç mi milletvekili yoktu, hiç mi grup başkan vekili yoktu, hiç mi bakanı yoktu? Biz bu sorulara cevap istiyoruz.

OHAL Komisyonunun içine dâhil ettiğiniz üyelerin içinde hiç FETÖ'cü yok muydu? Bugün OHAL Komisyonunda incelediğiniz kişileri iki yıldan beri neden incelemelerini bitirmeyip mağdur etmektesiniz? Örnek olarak Şaban Dişli doktor oysaydı sizin bu düzenlemenize göre güvenlik

soruşturmasına takılıp hiçbir yerde hekimlik yapamazdı ancak büyükelçi olarak atandı. “Şarabı ben içersen helal, sen içersen haram” mı, bu mudur bakış açımız?

Kişisel ve subjektif değerlendirmeler yapılmamalı, tam tersine hukukun ve iç mevzuatın temel ilkelerine ve imza attığımız uluslararası sözleşmelere, temel insan hak ve hürriyetlerine bağlı kalınmalıdır. Eğer böyle bir bağ yoksa yani bu maddede ifade edildiği gibi bir idari tasarruf olan güvenlik soruşturmasıyla oradaki güvenlik güçlerinin yorumlarına, kişisel yorumlarına dayalı bir güvenlik soruşturmasıyla bu bağ kuruluyorsa, sadece bu bağ, işte, bu kadar zor yetişen bir hekimi mesleğini yapamaz hâle getiriyorsa, aç bırakacak bir sonuç doğuruyorsa burada bir sorun vardır diye düşünüyorum.

Onun için üzerinde hassaslıkla durmak istediğim konu bu bağın objektif hukuka uygun kriterlerle belirlenmesidir. Yine Anayasa'mızın 38'inci maddesi -“masumiyet karinesi” olarak da geçer-“Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu kabul sayılamaz.” der, herkes masumdur. Son hüküm olarak da, “Kanun önünde eşitlik” maddesiyle herkes kanun önünde eşittir, hiç kimse diğerinden farklı olarak değerlendirilemez.

Şimdi, bu anayasal kurallar çerçevesinde mevcut teklife baktığımız zaman mevcut teklif ne getiriyor? Hiçbir yargı kararı olmaksızın bütünüyle bir idari değerlendirmeyi tarif ediyor. Bu idari değerlendirme kişilere yönelik hiçbir kesinleşmiş yargı kararı olmadan, istihbarat raporlarına dayalı olarak bürokratik mekanizmalar içerisinde kişilere düşünce ve kanaatlerine yönelik olarak yöneltilmiş olan suçlamaları içeriyor. Bu çerçeveden baktığımızda keyfi değerlendirmeler yapılması riskini içeriyor. Tamamen keyfi, tamamen subjektif değerlendirmelere dayalı raporlarla, bu kadar zor yetişen ve amacı insanı yaşatmak olan hekimlerimiz bir anda işlerini yapamaz hâle gelebiliyorlar; işte, sıkıntı bu.

Terör örgütlerinin temel amacı kaos çıkarmak ve insana zarar vermektir, öldürmektir ama doktorları tam tersidir, insanı yaşatmaktır. Şimdi, bir sağlık personeli ile bir terör örgütünü bağlantılı kılmak için, hukuk devleti yani aslı hukuk olan bir devlet, bunun bazı kriterlerini koymalıdır. Devlet, terör örgütleriyle tabii ki mücadele etmelidir, devletimize karşı suç işlemiş olan ve bu suçu yargı kararıyla kesinleşen hekimlerin cezalarını çekmeleri elbette gerekir. Biz İYİ PARTİ olarak suçlu ile suçsuzun bir an evvel ayırt edilmesini istiyor, suçsuzların mağdur edilmesini istemiyoruz.

Ülkemizde yargıya, adalete olan güven bu kadar azalmışken yıllarca eğitim almış, emek vermiş hekimlerimizin görevlerini yapmasına engel olunması onları açlığa mahkûm etmek demektir. Ancak şu anda fiiliyatta savunması dahi istenmeden ihraç edilen, hakkında adli işlem yapılmamış, “Kovuşturmaya gerek yok.” kararı alınmış, beraat etmiş hekimlerin hiçbir yerde çalışmamalarını sağlamak toplumda kırılmalara ve adalet duygusunda zedelenmeye sebep olacaktır.

Mevzubahis olan en az 6-7 bin doktorun işsiz bırakılmasıdır, bunların on binlerce takipli hastası vardır, 2 bini akademisyen doktordur yani bilim adamıdır. Şimdi, böyle bir meslek grubunu basit siyasi gerekçelerle, ispatlanmamış yasal birtakım nedenlerle, ithamlarla bir anda sokağa bırakmak hiçbir vicdanın kaldıracığı bir şey değildir. “Yaşam hakkı” diyen, hastaları yaşatmaya çalışan doktorlar için şu anda getirilen yasa bu doktorlar için ölüm yasasıdır; içinde şiddetle ilgili maddeler bulunmasına rağmen bu yasa teklifi, doktora en büyük şiddeti getiren bir yasa teklifidir.

SGK'yle anlaşması olmayan çok az sağlık kuruluşu vardır, bunlarda ancak isim yapmış hekimler çalışmaktadır. İlgili teklifte yer alan hükme göre tıp doktorluğu diplomasını kullanamayacak hekimler, iş yeri hekimliği dâhil, hiçbir alanda mesleklerini icra edemeyecekler ve mesleki anlamda men yemiş olacaklar ki bu durum söz konusu hekimler için mesleki ve sosyal bir ölüm niteliği taşımaktadır. “Ancak

SGK'yle sözleşmesi olmayan sağlık kurumunda çalışabilecek ve özel muayene açabilecek" ifadesi ise yeni mezun olmuş ve hiçbir ihtisası olmayan pratisyen hekimlerin yine elini kolunu bağlamaktadır. Özel hastanede yani SGK kapsamındaki bir hastanede çalışamazlar; peki, radyoloji, patoloji, onkoloji, nükleer tıp, yan dal branşları anestezi uzmanı bu arkadaşlar, hekim olan bu insanlar muayenehanede hekimlik yapamazlar, SGK kapsamında olmayan bir kurumda çalışmalarını mümkün değildir.

İnsan hayatını kurtarmak için eğitim almış doktoru mafya düzenine mi itmek istiyorsunuz? Organ nakli uzmanını organ mafyasının içine mi itmek istiyorsunuz? 5'inci madde kabul edildiği anda terörle mücadele etmiş olmuyorsunuz, aksine organize suç ve terör örgütlerine yetişmiş kalifiye eleman sağlama ihtimalinin önünü açmış oluyorsunuz. Mesela mafya örgütleri, terör örgütleri ve organ nakli kaçakçıları ucuza, karın tokluğuna çalışacak yetişmiş eleman elde etmiş olmayacak mı?

Henüz daha soruşturması devam edenlere suç yaftası yapıştırılmaz.

Bir de bu kişilerin tanzim ettikleri raporların idari sonuç doğuramayacağı söyleniyor. Bahsettiğiniz kişiler doktor; teşhis, tedavi, yeri gelince ameliyat yapıyorlar. Bu kişiler hekimlik yapacaklar ama verdikleri raporlar kabul edilmeyecek, reçeteleri kabul olacak. Hani nerede kaldı kanun önünde eşitlik?

Bu getirilen düzenleme, maalesef, caydırıcı bir unsur içermiyor. "Mezun oldun, altı yüz gün seni aç bırakabilirim." "İhtisas yaptın, ben seni çalıştırmayabilirim." "Herhangi bir hüküm giymemene rağmen, herhangi bir ceza almamana rağmen, ben seni KHK'yle işten attıktan sonra sen hiçbir yerde çalışamazsın." Buna ne hakkınız var?

Bu yasa teklifinde, siyasi olmaktan ziyade vicdan ve insaf duygularımızı ön plana çıkarmalıyız. Bakın, bu insanların sadece mesleklerini icra etme kapasitelerini ellerinden almıyorsunuz; onurlarının, itibarlarının ve onlardan hizmet alacak insanlarla beraber düşündüğünüz zaman, birçok insanın ve ailelerinin de yıkımına neden oluyorsunuz.

Bizler eğer demokrasiye inanıyorsak o zaman demokrasinin gelişmesine hizmet edecek bir çaba içerisinde olmalıyız. Lütfen, kendi iradenizi, halka verdiğiniz, seçmeninize verdiğiniz sözleri yerine getirmek üzere düşünmenizi ve empati yapmanızı rica ediyorum. Sizi vicdanınıza davet ediyorum. Burada bir tartışma yapmak istemiyorum, sadece vicdanlarınız ayağa kalksın; yarın öbür gün gece yastığa başınızı koyduğunuzda gelecek intihar vakalarının, aile dramlarının sizi rahatsız etmemesi için elinizi vicdanınıza koyup karar vermenizi istiyorum. Siyasi parti liderlerimiz olabilir ama bir de bizi bu dünyada ve öteki dünyada sorgulayacak bir vicdanımız ve kul hakkımız var.

Şu anda binlerce öğretmen merdiven altı, kapalı kapılar arkasında dershane hizmeti sunuyor. Aynısa sağlıkta olmayacak mı? Eğer çıkış yasağı yok ise bu arkadaşlardan bir kısmının yurt dışına çıkma ihtimali çok yüksek. 100 binlerce lira harcayarak yetiştirdiğimiz bu hekimlerimizi yurt dışına sürüklemek zorunda kalıp başka ülkelere "Biz yetiştirdik, buyurun, kaymağını siz yiyin." demek olmayacak mı? Şu anda yurt dışından çalışma izni vererek Suriye muhalifi olan hekimleri çalıştırıyoruz. Kendi vatandaşımızı öldürerek Suriyelilere kapı mı açıyorsunuz?

Bu yasanın amacı nedir? Yasalar ne için çıkarılır? Ceza yasalarındaki birtakım yaptırımlar neye yöneliktir? Islaha yöneliktir, insanı kazanmaya yöneliktir.

Teklifin 5'inci maddesi, Anayasa'nın 2'nci, 10'uncu, 11'inci, 18'inci, 38'inci ve 48'inci maddelerine aykırıdır. Anayasa'nın üçüncü bölümü olan "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" kısmında madde 48'de "Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir." madde 49'da ise "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir." denmektedir.

Yine, Avrupa Sosyal Şartı gibi Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere de aykırılık teşkil etmektedir.

Aklı başında hiçbir hekimin, aklı başında hiçbir tabip odasının bu uygulamaları savunması mümkün değildir. Bu mesele de sağ-sol meselesi, iktidar-muhalefet meselesi değildir. Bu bir insanlık meselesidir, bu bir vicdan meselesidir. Bu vicdansızlığa kimsenin katkı sunmaması gerekmektedir.

Lütfen, anayasal olarak en temel hakkımız olan “Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir.” ilkesini “sağlıkta şiddet torba yasası” adı altında 5’inci maddeye kurban etmeyelim.

Kanun hükmünde kararnemenin kanun olmayıp kanun hükmünde olduğunu, eski lehçede adına “ferman” dendiğini; çağdaş toplumların kanunla, Eski Çağ toplumlarının fermanla yönetildiğini ve kanunun ise günümüzde sadece Meclis yoluyla millî irade sayesinde yapıldığını ifade etmek istiyorum. Özetle Meclisimiz var ve biz hekimler kanunla yönetilmek istiyoruz.

Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bana mail atan bir meslektaşımın bir mektubunu okumak istiyorum müsaade ederseniz. Bu bir doktor ve hissettiklerini bana bir mektupla dile getirdi. Aile hekimiymen KHK’yle 29 Ekim 2016 yılında ihraç edilmiş ve Down sendromlu bir kızı olan, kanser tedavisi gören engelli bir doktor annenin sessiz çığıdır bu mektup.

“Kimselerin bilmesini istemediğim, hayatımın en travmatik yıllarını anlatmadan yaşadığım durumu anlatabilmem mümkün değil.

4 yaşlarında başlayan ve 9 yaşına kadar devam eden, çok yakın bir aile üyesi tarafından sistematik olarak şiddet ve çocuk tacizi yaşadım. Çocukluk ve gençlik yıllarım yaşadığım bu travmanın yıkıcı etkisiyle çok zor geçti. Uzun yıllar kimseye söyleyemedim ve bu sırla yaşadım. Yaşadığım çevre dar düşünceli bir yapıya sahip olduğu için, bir kız çocuğu olarak üniversite sınavına tek giriş hakkım vardı. Sınavı kazanamazsam, benden önceki ablalarım gibi erken yaşta evlendirilecektim. Bu yüzden benim tek kurtuluşum okuyup bir meslek sahibi olmaktı. Uzun ve yorucu geçen yılların ardından mezun oldum ve doktor olarak atamam yapıldı. İlk görev yerimde, benim gibi doktor olan eşimle tanışıp evlendim. Bir kızımız oldu. Doğumdan on gün sonra yapılan genetik analizlerle Down sendromlu bir melek sahibi olduğumuzu öğrendik. Eşim de ben de her zaman, kızımızın bize Allah’ın bir emaneti olarak gönderildiğini düşündük. Yaşadığım her zorluğun Allah’ın bir imtihanı olduğunu düşündüm ve ‘sabr’ dedim. Zaman zaman ağlasam da Down sendromlu bir bebekle yaşamının zorluğu kadar sevgisi de bambaşkaydı.

Yüzde 98 engelli annemi de Down sendromlu kızımı da başımızın tacı olarak bildik. Ancak kaderin benim için çizdiği imtihanlar bitmemiş olacak ki kızım 9 yaşındayken bana ‘invaziv duktal karsinom’ isimli meme kanseri tanısı konuldu. Tanı kesinleştikten sonra eve geldim ve aynı odada oturan annem ile kızımın yüzlerine baktım ve ‘Allah’ım, evladımı annesiz, annemi de evlatsız bırakma.’ diye dua ettim. Ne kadar ağlasam da ‘Yine bana sabretmek düştü.’ diyerek tevekkül ettim. Çok zorlu bir süreç beni bekliyordu. Meme kanseri nedeniyle ilk ameliyatı olduktan bir ay sonra yapılan taramalarda rahim ağzı kanseri olduğum tespit edildi. Meme kanseri ve rahim ağzı kanseri tanısı aldıktan sonra, 2015 yılında, on bir aylık süreç içinde 4 kez ameliyat geçirdim. Bu süreçte Alperen Ocakları ile Doktor Halil Kol eşliğinde, kurban kesimi, Alperen Ocakları Sivas Şubesine kitap ve maddi yardım, gene aynı ocakların organize ettiği, Başkan Tarık Sarı’nın organize ettiği Halep’teki kurban kesimi, Adana Ülkü Ocaklarıyla, Ankara Ülkü Ocaklarıyla, Türkmenevi kreşine her ay kırtasiye yardımı, her ay gıda yardımı gibi birçok organizasyonda yer aldım.

Her zaman ‘Devletimin benden alacağı olmasın, 80 milyon insanın hakkını ödeyemem. Benim devletimden alacağım olsun, o da helalühoş olsun.’ dedim. Temel yaşam prensibim, her zaman devletimin ve milletimin bekası oldu. Hâlen Ergene ilçesi MHP yönetim kurulu üyesiyim. 2’nci kanser ameliyatından üç gün sonra Çorlu’da milliyetçilerin ve Atatürkçülerin düzenlediği şehitlere saygı duruşu yürüyüşüne gittim.” Akademisyen bir arkadaş kitabında kendisinden günümüzün Tomris Han’ı diye bahsetmiştir. “Ve son kanser ameliyatımdan iki ay sonra bir gün, her zaman lanetle andığım 15 Temmuz darbe girişimi yaşandı. 28 Temmuzda sürpriz bir şekilde eşimle birlikte açığa alındık ve sonrasında eşim 1 Eylülde, ben de 29 Ekimde ihraç edildik. O gece KHK’yle ihraç edilenler listesinde adımlı gördüğümde inanmadım, devletim bana bunu yapmaz dedim. Yeni bir imtihan süreci başladı. Türkçü ve devletçi kimliği olan ben, terörist ilan edilmişim. Hayatımın belki de en korkunç ve en zor günüydü. Yukarıda anlattığım bütün zorluklar bunun yanında birden o kadar küçüldü ki gözümde ve ihraç edildikten on beş gün sonra eşimle beraber 31 kişi 15 Temmuz darbe girişiminden yaklaşık sekiz dokuz ay önce kapanmış bir sağlık derneğine üye olduğumuz gerekçesiyle gözaltına alındık, bir de 2014 yılında aldığımız evin senetlerini Bank Asyaya ödedik. Eşim tutuklandı, on iki ay tutukluluk ardından serbest bırakıldı. Bankayla ilgili bilirkişi raporu “Şüpheli hareket yoktur.” diye geldi. Dava süreci devam ediyor.

Meme kanseriyle birlikte başka hastalıklarım da olduğu için devlet hastanesi sağlık kuruluna girdim ve yüzde 68’lik engelli raporu aldım. Bu sırada kendime bir iş imkânı olur diye çok zor olduğunu bildiğim iş yeri hekimliği sınavına çalıştım dedim. Bazı ihraç edilmiş doktorlar iş yeri hekimliği yapıyorlardı. Benim sertifikam 2006 yılından olduğu için geçersizdi, tekrar sınava girmem gerekiyordu. Gecemi gündüzüme kattım, Aralık 2017’deki iş yeri hekimliği sınavından 80 aldığımı öğrendiğimde havalara uçtum. Bu sevincim de yarım kaldı ve benim gibi KHK’yle ihraç edilen hekimlerin sertifikaları onaylanmadan askıya alındı. Eşim de mayıs ayında aynı sınava girdi, o da 80 aldı ancak onunki de askıya alındı. İki buçuk yıldır aile yardımlarıyla geçinmeye çalışıyoruz. Ben artık o kadar çaresizlik içindeydim ki bir şeyler yapmalıyım dedim ve doğal taş tespiti ve takı yapıp satmaya başladım, ufak tefek bir katkısı oldu. Ekim ayında nihayet beklediğimiz haber geldi ve iş yeri hekimliği sertifikalarımız onaylandı. Yaşadığımız mutluluğu anlatamam. Nihayet kimseye yük olmayacağız ve çok sevdiğimiz mesleğimizi icra edebileceğiz, evladımıza tekrar özel ders alırdabileceğiz diye düşünüp çok mutlu olduk. Devletimin şefkat elinin uzanmasını beklerken 5’inci maddeyle âdeta ölüm fermanımızı imzalamaya çalışması beni tamamen bitirmiştir. Artık dayanma gücüm kalmadı ve ben artık güçlü bir kadın olmaktan çok ama çok yordum. Çaresizlik nedir bilir misiniz? Kanser tedavisi gören, Down sendromlu hasta bir çocuğu olan bir doktor anne olarak çaresizliğin zirvesini yaşamaktayım. Ben on binlerce KHK’liden sadece biriyim ve bilmediğiniz, sesini duyuramayan, hikâyesini anlatmaktan çekinen binlercesi var. Hikâyemin tamamını anlatmak zorunda kalmak beni derinden üzmüştür. Yazdığım her kelimedede travma dolu hayatımı tekrar ve tekrar yaşadım ” diyerek bana duygularını ifade etmiştir. Lütfen, bu 5’inci maddeyle, hekim arkadaşlarımızı -bu meslektaşımızın yazdığı mektupla- sesini duyuramayan diğer meslek grubundaki arkadaşlarımızı da Meclis gündemine getirmeyi öneriyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Vural Çokal.

Gruplar adına ikinci konuşma, Milliyetçi Hareket Partisi Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan tarafından yapılacaktır.

Buyurun Sayın Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Teklifin tümü üzerindeki görüşlerimizi aktaracağım.

Bilindiği gibi, görüşülmekte olan bu kanun teklifi, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri tarafından hazırlanmış ve Hükümet tarafından da Sağlık Bakanlığı tarafından da mutabık kalınan konuları içermektedir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, kanun teklifini, Genel Başkanımızın belirlediği ilkeler doğrultusunda, millet ve devletimizin bekası için sürdürdüğümüz Cumhuriyetçi İttifakı kapsamında genel olarak destekliyoruz.

Kanun teklifi, sağlık hizmetlerinin bazı maddelerinde düzenlemeler içermektedir. Tabii ki bu kanun teklifi, bu kanun teklifini veren milletvekillerinin ve partilerinin görüşünü ifade etmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim sağlık hizmetleriyle ilgili elbette farklı görüşlerimiz de vardır. Bu nedenle, bu kanun teklifinde Milliyetçi Hareket Partisi olarak tamamen katıldığımız maddeler olduğu gibi, eksik bulduğumuz, yetersiz bulduğumuz maddeler de vardır; hatta, bize göre öncelikli olan bazı konular vardır. Bunların da bu teklif içerisinde olmasını bekledik, onunla ilgili düzenlemeler içermemektedir.

Şimdi, kanun “sağlıkta şiddet yasası” olarak topluma lanse edildi. Nereden çıktı, nasıl oldu bilmiyorum ama bir haftadır tüm basın kuruluşlarında verilen teklifle sağlıkta şiddetin önleneyeceği söylendi. Şimdi, bu kanun teklifinde 42 madde vardır, sağlıkta şiddetle ilgili sadece 1 madde vardır, onun için sağlıkta şiddetle ilgili genel bir düzenleme içermemektedir; sadece 1 maddede, sağlıkta şiddet gerçekleştiğinde buna nasıl davranılacağıyla ilgili hükümler vardır.

Daha önce de çok konuştuk, bu şekilde, bu hâliyle sağlıkta şiddeti önlemesi mümkün değildir. Evet, sağlıkta şiddet yoğun bir şekilde maalesef yaşanmaktadır. Ülkemizde hekimlere, diğer sağlık çalışanlarına yönelik şiddet vardır, hatta canlarına kıymaya, kıyımlarına sebep olmaktadır ve bu artarak devam etmektedir. Bu durumda yapılacak düzenlemeler vardır ama bu düzenlemelerin -daha önce de ifade ettiğimiz gibi- esas muhatabı Sağlık Bakanlığıdır. Sağlık Bakanlığının sağlıkta şiddeti önlemek için hastanelerde birtakım önlemler alması lazım. Hekim ile milleti karşı karşıya getirmemek gerekir, hekime yönelik algı üzerinde çalışmak gerekir. Şiddetin en fazla olduğu yerler hastane acilleridir. Hastane acilleri üzerinde düzenleme yapmak, burada güvenlik tedbirlerini artırmak, acildeki yoğunluğu azaltmak gerekir. Onun dışında, bu şiddet uygulayanları şiddet uygulamaktan caydırmak için Türk Ceza Kanunu’nda bir değişiklik yapılması gerekir. Bununla ilgili teklifimizi vermiş bulunuyoruz. Bu teklifimiz Adalet Komisyonunda beklemektedir. Bir an önce bunun da görüşülmesini ve Genel Kurula gelmesini bekliyoruz. Eğer bu gelirse şiddet uygulayanlara Türk Ceza Kanunu’nda dört yıla kadar hapis teklif ediyoruz ve bunda bir kamu davası olarak yargılanmayı ve tutuklu yargılanmayı düzenleyen hükümler getirmek istiyoruz. Böylece, şiddet uygulayanı bir kez daha caydırabiliriz diye düşünüyoruz. Bir an önce bu düzenlemenin Meclis Genel Kuruluna gelmesini bekliyoruz.

Kanun teklifinde ilaç ve eczacılıkla ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Biz bu düzenlemeleri de genel olarak destekliyoruz. Eczacılık mesleğinin eczacılar tarafından yapılmasını istiyoruz. İlaç satışının mutlaka eczacılar tarafından yapılması, marketlerde ilaç satılmaması gerektiğini vurgulamak istiyoruz. Asla bir sermayenin zincirleri şeklinde eczaneler açılmamalı, eczaneler eczacılar tarafından açılmalı ve eczacılar tarafından ilaç satılmalıdır. Bu konuda da hassasiyetimiz ve duyarlılığımız vardır.

Elbette her türlü ilacın ülkemizde üretilmesini istiyoruz. İlaç millî bir konudur, stratejik bir konudur. Bununla ilgili önlem alınmasını ve bununla ilgili AR-GE çalışmalarının yapılmasını destekliyoruz. Ülkemizde mutlaka her ilaç bulundurulmalıdır. İlaç bulundurmak ve bununla ilgili düzenlemeleri yapmak da elbette Sağlık Bakanlığının görevidir. İlaç bulunmaması nedeniyle herhangi bir vatandaşımızın tedavisinin aksamasını da doğru bulmuyoruz.

Kanun teklifinde organ nakli ve tüp bebekle ilgili düzenlemeler de vardır. Bu konular da önemli konulardır, ülkemizin ihtiyacı olan konulardır. Temel olarak bu konuları da destekliyoruz. Elbette, organ naklinin düzenlenmesi, disiplinize edilmesi gerekir. Organ naklinin ticari konu olmaması gerekir, ticarete malzeme yapılmaması gerekir ve bununla ilgili düzenlemeleri de destekliyoruz. Aynı şekilde, tüp bebekle ilgili düzenlemeleri de doğru buluyor ve destekliyoruz, bunun da disiplinize edilmesi lazım. Mutlaka evli çiftler arasında bu işlemin yapılması gerekir.

Fakat bunların yeterli olmadığını da ifade etmek istiyoruz. Organ nakli bizim ülkemizde sadece kardeşlerden, eş ve dosttan yapılmaktadır. Bu düzenleme ya da böyle bir uygulama, organ nakli bekleyen kişilerin, hastaların sorunlarını çözmektedir. Gelişmiş ülkelerde, dünyada organ nakli konusu kadavradan yapılmaktadır. Kadavradan organ nakli konusunda ise biz son derece geri durumdayız. Organ bağıışı konusunu özendirmemiz gerekir. Elbette, bununla ilgili açıklama yapması gereken en önemli kurum olarak da Diyanet İşleri Başkanlığını görüyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığının bunun üzerinde toplumdaki olumsuz algıyı ortadan kaldırması gerekir. Tabii ki organ bağıışı yapmak ya da öldüğünde organ bağıışında bulunmuş olmak bence çok önemli ve yararlı bir konudur ve burada yapılan organ bağıışında bence kişinin sorumluluğu yoktur. Diyanet İşleri Başkanlığının bununla ilgili açıklama yapması gerekir. Çünkü Peygamber Efendimiz'in bir hadisi var "Ameller niyetlere göredir." der, eğer organını veren kişi sadece bir insana faydalı olmak için bunu yapmışsa buradan başka da bir sorumluluk doğmayacağını düşünüyorum. Keşke, Sayın Diyanet İşleri Başkanı resmî kıyafetle cumhuriyet düşmanı, Atatürk düşmanı bir zatı ziyaret edeceğine bu konulara vakit ayırsa da bunlara hüküm getirirse veya bunlara açıklama getirirse daha iyi olurdu diye düşünüyorum.

Diğer bir konu tütün ürünleridir. Tütün ürünlerinin satışıyla ilgili kısıtlamaları da doğru buluyoruz. Dünyanın her yerinde bu tür düzenlemeler vardır. Ekonomik anlamda da tütün, alkol ve uyuşturucu madde, kötü madde olarak değerlendirilir, bunun satışıyla ilgili kısıtlamalar da doğru düzenlemelerdir. Biz de tütün satışının kısıtlanmasıyla ilgili yapılan düzenlemeleri doğru buluyoruz. Fakat bir gerçeğe de dikkatinizi çekmek istiyorum. Maalesef, tüm bu önlemlere, çabalara rağmen... Ki bu çabalar yeni çabalar değildir, 2002'den sonra başlamış çabalar değildir. Bu çabalar bizim de hükümet ortağı olduğumuz 57'nci Hükümette, hatta daha önce, 90'lı yıllarda başlayan bir mücadeledir. Özellikle, tütünle mücadelede Sağlık Bakanı Bülent Akarcalı'yı da anmak lazım. İlk düzenlemeyi yapan kişi Bülent Akarcalı'dır. Ondan sonraki dönemde Sağlık Bakanlığı olarak 57'nci Hükümet döneminde de bizzat o dönemde çalışırken biz de tütünle ilgili birtakım düzenlemeler, kampanyalar yaptık. Bu ürünlerin satışıyla ilgili ya da tütün ürünleri kullanımının kısıtlanması, buna başlayan insanların bundan caydırılmasıyla ilgili birçok çalışma yaptık. Tabii, 2002 sonrasında Adalet ve Kalkınma Partisi de bununla ilgili düzenlemeler yaptı ama şu an durumun iyi gitmediğini düşünüyorum. Sigaraya başlamada hâlâ bir sorun yaşıyoruz, sigara kullanımında bir sorun yaşıyoruz, sigara tüketiminde sorun yaşıyoruz. Hatta milletvekillerimiz Meclis içerisinde sigara tüketiyorlar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ben şahidim.

SEFER AYCAN (Devamla) – Şimdi, bu konuda esas sorun, çocuklarımız sigaraya başlıyor ve sigara tüketimi de azalmamış bulunuyor. Fakat burada çok daha tehlikeli bir durum var; bunun, fiyat politikasından kaynaklanan bir durum olduğunu düşünüyorum. Bu sigaraların fiyatının çok yüksek olması daha tehlikeli bir durumu ortaya çıkartıyor, kaçak sigara satışı artıyor. Şimdi, satışı kısıtlamak için birtakım düzenlemeler yaparken Ulus'ta, Kızılay'da açıkta, tezgâhlarda sigara satılmaktadır, hatta ne olduğu belirsiz sigaralar satılmaktadır. Ve bu sigaralar 3 lira, 5 lira daha ucuz diye bunu almakta vatandaş, ne olduğu belirsiz sigaralar tüketilmektedir. Üstelik bu sigaralar veya bu tür uyuşturucu maddeler zaten özellikle terör örgütleri tarafından yönetilmektedir ve çok ciddi ayrı bir sorunla karşı karşıyayız. Maalesef ülkemizde tütün ürünlerinin satışı, alkol kullanımı, hatta hatta madde kullanımı ilkokul çocuklarının seviyesine kadar inmiş durumdadır ve bu çok vahim bir durumdadır.

Bir diğer konu da tabii ki bununla ilgili, nargile konusudur. Sigarayla ilgili yaptığımız kısıtlamalara rağmen nargile kullanımıyla ilgili herhangi bir kısıtlama yapılmamaktadır; oysa nargile daha tehlikeli bir durumu ifade etmekte, daha çok solunumu, “inhale” edilmeyi gerçekleştirdiğinden daha fazla risk taşıyan bir durumdur. Onun için bunlarla ilgili mutlaka önlem alınması lazım.

Kanunda aile hekimliğiyle ilgili de birtakım düzenlemeler var. Bilindiği gibi, aile hekimliği uygulaması Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından 2004 yılında çıkartılan bir kanunla yapılmıştır. Bu kanun Hükûmete özgü bir kanundur. Evet, tüm dünyada aile hekimliği uygulaması vardır fakat her ülkede aile hekimliği uygulaması farklı farklı modeller şeklindedir. Türkiye'ye getirilen aile hekimliği modeli de Hükûmete özgü bir modeldir fakat geldiği günden beri bazı sorunlar yaşanmaktadır. Mesela, aile hekimliğinin uygulamasının temeli sevk sistemidir fakat gelir gelmez sevk sistemi kaldırılmıştır. Şimdi yine birtakım değişiklikler getirilmektedir. Ne vardır değişiklikte? Mesela, vatandaşın aile hekimini seçme hakkı varken burada aile hekimini Sağlık Bakanlığı tespit edebilmektedir. Bu da aile hekimliğinin özüne aykırıdır veya aile hekimleriyle ilgili en çok sorun oluşturan veya sakınca gördüğümüz, buradan kaygı duydukları bir durum vardır; aile hekimlerinin şirket kurabileceğine dair bir ifade vardır. Bu da aile hekimlerinde huzursuzluk yaratmaktadır. Buna ne gerek olduğu da tartışmalı bir konudur ve başka bir konu da aile hekimleriyle ilgili sayı değişikliğinin de, kayıtlı kişi sayısının da değiştirilebileceğine dair bir hüküm vardır. Bu da yeni bir belirsizliğe ve soruna sebep olabilecek diye düşünüyorum.

Tüm bunları dikkate aldığımızda, oluşturulan kanun, 2004 yılında çıkartılan Aile Hekimliği Kanunu zaten “pilot kanun” diye geçer. Bu kanunun, bir an önce, tüm tarafların bir araya gelerek daha etraflı bir şekilde gözden geçirilmesi ve yaşananlarla, deneyimlerle birlikte aile hekimliği uygulamasının güncellenmesi gerektiğini düşünüyoruz ve bunu öneriyoruz.

Burada bölge tabanlı uygulamaya geçişe yönelik bir ifade vardır. Sağlık Bakanlığının aile hekimi atayabileceğini ya da aile hekimine kayıt etmeyi atayabileceğini ifade etmektedir. Tüm bu sorunların çözümü için bireysel değil de bölge tabanlı bir yaklaşım gösterirsek bu sorunların da çözülebileceğini düşünüyoruz. Onun için acilen Aile Hekimliği Kanunu'nda bir düzenleme yapmamız gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi, kanunda döner sermayeyle ilgili de düzenlemeler vardır. Döner sermaye miktarının artırılmasıyla ilgili hükümler görüyoruz, 10 milyar Türk lirası olması. Bence bu rakam bile yetmeyecektir çünkü şu an Sağlık Bakanlığında, özellikle kamu hastanelerinde devlet bütçesinden sadece personel maaşları ödenmekte, onun dışındaki her şey döner sermayenin üzerine kalmış durumdadır. Bu noktada döner sermaye uygulamasının sağlık hizmetlerinde tümüyle işletme mantığına sebep olduğunu da

görüyoruz, bunu da sakıncalı buluyoruz. Aslında sağlık hizmeti hekim ile hasta arasındaki ya da vatandaş arasındaki bir iştir. Hekim ya da hastane bir işletme değildir, hasta da müşteri değildir ve bu nedenle, oradaki döner sermaye mantığının kârlılık esasına ya da daha fazla gelir getirmeye dayalı bir yaklaşıma sebep olmaması lazım.

Şu an döner sermayelerde ciddi sıkıntı yaşanmaktadır. Özellikle üniversite hastanelerinin döner sermayelerinde çok ciddi sorunlar vardır ve bu sorunlar yüzünden hastane birtakım faaliyetleri yerine getirememektedir. Fakülte hastaneleri ciddi borç yükü içerisindedir. İşte tüm bunları dikkate alarak döner sermaye üzerindeki yükü, olaya bir işletme mantığıyla, kârlılık ilkesiyle bakmayla ilgili anlayışları değiştirmemiz gerekir.

Bir de korkarak bir şeyi ifade etmek istiyorum. Döner sermaye, sadece cari harcamaları ve sağlık personeline katkı paylarını karşılamak için yetmektedir. Bu yap-kirala-işlet-devret modeli yaygın hâle geldiğinde, hastanelerin ödeneklerinin ya da kira giderlerinin döner sermayeden karşılanması durumunun mümkün olamayacağını da düşünüyoruz. Zaten şu anki hâliyle yetmeyen döner sermayenin, eğer kira gelirlerini de eklersek, bu şekildeki ödemeleri karşılaması mümkün değildir. Bu nedenle, bu kira yükünün döner sermayenin üzerinden alınması gerekir. Bu da tabii ki genel bütçeye yüklenmesi anlamına gelir. O da çok ciddi bir yük getirecektir tüm hastaneler açısından ve bunun ciddi bir sağlık harcamasına ya da kira giderlerine de sebep olacağına ve hastanelerin döner sermayesinde sıkıntı yaratacağına da şimdiden dikkat çekmek istiyorum.

Son olarak, yine yasa teklifi içerisinde olan bir hususa değinmek istiyorum. Sağlık bilimleri üniversitesi kurulması veya bununla ilgili düzenlemelerin de Anayasa'ya uygun olmadığı görüşündeyiz çünkü kamu üniversitesinin nasıl kurulacağı bellidir. Kamu üniversitesinin YÖK'e bağlı olarak kurulması gerekirken burada Sağlık Bakanlığının bünyesinde, onun yapılandığı müteveli heyet altında bir üniversite yönetimi oluşmaktadır ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Aycan.

Buyurun.

SEFER AYCAN (Devamla) – ...bunun da Anayasa'ya çok uygun olmadığını belirtmek istiyorum çünkü Anayasa'mızda üniversitelerin, kamu üniversitelerinin nasıl kurulacağı ve nereye bağlı olacağı da net olarak bellidir. Bunun dışındaki istisnalar olarak sadece askeriyeye akademi kurma ve polise akademi kurma hakkı verilmiştir, onun dışında herhangi bir kuruma üniversite kurma hakkı verilmemiştir.

Elbette eksiklikleri de var, bunlarla ilgili fazla vaktinizi almayacağım. Aşırı reddi, sağlık personelinin özlük haklarıyla ilgili düzenlemeler, gerçekçi sağlık insan gücü planlamaları bizim öncelikli konularımızdır. Bu konularla ilgili burada bir düzenleme bulmuyoruz. Bu hâliyle birçok kısımda bazı sorunları giderecek ama yasada bazı eksiklikler olduğunu da düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aycan.

Gruplar adına üçüncü söz, Halkların Demokratik Partisi Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'e aittir.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bugün ne tesadüf ki hem Sağlık Bakanlığının bütçesi görüşülüyor hem de sağlıkla ilgili yaklaşık on gündür Türkiye’de konuşulan bir gündem üzerine değerlendirme yapıyoruz. Bir kısım arkadaşlarımız Türkiye’deki sağlık veya sağlıksızlık üzerine, yukarıda bütçe üzerine değerlendirmelerini sürdürürken bir haftadır burada ele alınan konuda dönem dönem gündem dışı konuşmalarda da hep bu sorun dile getirildi. Hangi sorun dile getirildi? Şiddet konusundan yola çıkıldı, özellikle hekim ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddet konuşuldu. Şimdi, bir sağlık çalışanı olarak, bir sağlık emekçisi olarak, hekim olarak ve meslek örgütünde çalışan birisi olarak sağlıkta ilk eğitime başladığımızda, hekimlik eğitimine başladığımızda bize “Önce zarar verme.” diye bir öğreti öğretilir. Siz önce zarar vermeden yola çıkarsanız birçok şeyi düzenlersiniz, aslında siyaset kurumu da böyledir ama maalesef bugün getirilen düzenlemelere baktığımızda, ortaya çıkan birçok çalışmaya baktığımızda zarar veriyoruz. Bakınız, son on altı yılda, AKP döneminde Hükümet gerek sağlıkta ve gerek eğitimde yapboz oyunu gibi, Lego gibi bozup bozup kendi kendine düzenlemeler getiriyor ve artık eleştirdiğimizde geçmişini unutup, bugünle ilgili söylem çıkartıp bugünlere yanıt veriyor. Neden bunu söylüyorum? Birçok şeyi düzenlerken torba yasa diye bir şey çıkartıyorsunuz ve torba yasayı da kamufle etmek için üstüne bir şablon yerleştiriyorsunuz. Meclisin İkinci Yasama Yılı ekim ayında açıldı ve 2 Ekim günü İstanbul’da bir hekim katledildi bir hastası tarafından iş yerinde. İkinci Yasama Yılında, 2 Ekimden sonra bu madde üzerine, hekimlere şiddet üzerine bir yığın konuşma yapıldı ve şiddet yasasının bir an önce çıkarılması gerektiği konusunda Mecliste basın açıklamaları yapıldı, bu kürsüden kınamalar yapıldı ve bir an önce yasanın çıkması için de herkes sorumluluğa davet edildi. Nitekim Halkların Demokratik Partisi bir önerge de verdi, daha farklı partiler de önerge verdi ama hiçbir şey çıkmadı. Bunu niçin söylüyorum? Kamuoyu duyarlılık gösterdi çünkü meslek örgütleri, tabip odaları, sendikalar her tarafta eylem yaptılar. Hatta şu anda Ankara’da, biraz ileride, Kuşulu Park’ta fener ve meşalelerle hekimler buradan çıkacak sonucu bekliyorlar. Televizyonlar alt yazıyla şöyle geçti: “AKP tarafından Meclise şiddeti önleme yasa teklifi getirildi.” ve bizi aradılar. Beni arayan hekim arkadaşlar, sağlık çalışanları “Ne oluyor?” filan, bir heyecan “Keşke olsa da bir baksak.” Sadece 24’üncü madde, o da bir komiklik olsun diye bırakılmış, hiçbir şey yok. Birazdan niçin komiklik olduğunu söyleyeceğim, onu da anlatacağım.

Bu, buraya yakışmayan ve ciddiyetle alakası olmayan bir şey. Bir kere, sağlık gibi bir konu, Türkiye’nin en büyük, hassas ve hepimizi ilgilendiren konusu torbaya sığmaz, çuvala sığmaz, yüz yüze konuşmamız lazım, kaçmamamız lazım. Sağlık Kürt’e, Türk’e, Arap’a değil, sağlık herkesedir; anne karnından tutun, ölüm şekline kadar hepimizi ilgilendiren bir konudur. Bunları açık açık konuşmamız lazım. Niçin bunu söylüyorum? Hekimlik bir meslektir. Hekimlik ta insanların doğuşuyla başlamıştır. Kimileri şifa dağıtmak üzerine, kimileri bitkilerden başka yollarla hep şifa dağıtmaya çalışmış ve modern tıbbı kadar gelinmiştir. Modern tıpla beraber de hekimlik yine şifa dağıtmak için yoluna devam etmiştir ama bunu önlemek için bir düzenleme yapılmış. Nedir düzenleme? Bunun uluslararası alanda etik kuralları olduğu gibi, her ülke de kendisine göre “Kim hekimlik yapabilir, yapamaz?” konusunda bir belirleme yapmış ama bütün dünyada hekimliğin yapılmak için olmazsa olmazı eğitim almak ve diploma sahibi olmaktır.

Şimdi, siz diploma sahibi hekimleri hekimlikten alıyorsunuz, fişlemeye çalışıyorsunuz, ellerini kollarını kelepçeleyip “Hiçbir şey yapamazsınız.” diyorsunuz. Şimdi, şiddetle bağlantısına geldiğimizde, hekim ve sağlık çalışanlarını hedef gösteren, sistemin on altı yıllık uygulamalarıdır. Arkadaşlar, 2005’ten sonra hekimler öldürülüyor, sağlık çalışanları öldürülüyor. Öldürülüyor diyorum, bunlar ambulans kazasıyla değil, iş kazasıyla değil; iş esnasında birileri gelip onların canlarına kastediyor.

Şimdi, benden önceki konuşmacı da söyledi, 2 madde ekleyecektik, Komisyonunda 2 madde ekleyecektik -Komisyon üyeleri de burada, Sayın Demircan da burada- 2 madde, önerdik, Halkların Demokratik Partisi olarak dedik ki: “Bu kadar madde konuşuluyor, 2 madde ekleyelim, Komisyondan geçsin, gelsin Genel Kurula, hiç zor değil.” Şimdi, kim buna karşı çıkacak yani insanlara şiddetin önlenmesine? Sadece sağlık çalışanları, hekimler için değil; şiddetsiz toplum için çalışması lazım bu Parlamantonun, bu kurumun, olmadı.

Şimdi, arkadaşlar, hekimlik mesleği, bir hasta gelecek, iyileştirecek değil; hekimlik mesleği, biliyoruz ki hepimiz bir deprem olduğunda... Kocaeli’de deprem oldu -Marmara depreminde- herkes koştu; Van’da deprem oldu, herkes koştu; Düzce’de deprem oldu, herkes koştu. Ha kimi zaman Afrika’da, Gazze’de, Somali’de bir problem çıktığında hekimler gidiyor. Hekimler bu işi yaparken, mesleğini uygularken etnik kökenine, inancına bakmaz, o anda neyse onu yerine getirir, yapar. Ama hekimlik sadece iyileştirmek üzerine değil; hekim aynı zamanda temiz içme suyuna bakar, temiz gıdaya bakar, yoksullukla mücadele eder, insanların huzur içinde olması için çalışır ve en önemlisi çatışma ve savaşa karşı çıkar, barışı savunur. Çünkü bir hekim yaşatmak üzerine kuruluysa, bunu düşünüyorsa savaşa karşı çıkmadığında, çatışmaya karşı çıkmadığında kendi mesleğine haksızlık etmiş olur. Bu sadece hekimlikle de sınırlı değil; bir sağlık çalışanının olmazsa olmaz dikkate alması gereken bir konudur. Siz bunu yapmadığımızda tümüyle alakasız olur.

Şimdi, konuya gelelim. Torbaya birçok madde konulmuş. Sağlık Bakanlığını zaten bakanlıktan çıkarmışız, şirkete dönüştürmüşüz, sadece hastane açan, hastane işleten, ilaç parası veren... İlaçla ilgili düzenlemeyi düşünmüşüz, onların olması lazım ama “sektör” diyoruz, “sektör” “işletme” diyoruz, kalite ölçüyoruz, gelene müşteri gibi bakıyoruz.

Bir taraftan, koruyucu sağlık hizmetlerini unutmamız veya istatistiklerle oynuyoruz. Sabah bütçede de söyledi arkadaşlarımız, bebek ölüm hızıyla oynuyoruz. Şu anda Türkiye’deki bebek ölüm hızında Sağlık Bakanlığının verileri ile Türkiye İstatistik Kurumunun verileri birbirini tutmuyor. Türkiye’de bu kurumlar, ikisi de farklı; UNICEF’le tutmuyor. Bunu niçin söylüyorum? Her şeyi kendi keyfinize göre hazırlıyorsunuz. Biz gördük, bu gelen torba teklife ilgili gerek buradaki Komisyon üyelerinin gerek Sağlık Komisyonu üyelerinin sadece kendilerinin bile bilgileri yoktu, birileri tarafından yazılmış “Bunu oradan geçirmemiz lazım.” Sağlık Bakanlığı işletmeye dönüştüğü gibi, Sağlık Bakanlığı giderek tümüyle bir keyfiyete geliyor.

Şu anda da gerekirse üniversite olsun, Sağlık Bakanlığı demiyor, sağlık üniversitesi gibi... Çünkü bu teklifin içinde üniversitelerle ilgili düzenleme var, iş yeri hekimleriyle ilgili düzenleme var, sigarayla ilgili düzenleme var, aile planlamasıyla ilgili düzenleme var ama bütün kamuoyu ve Parlamento dâhil herkes iki konu üzerinde konuştu: Biri şiddet, diğeri de 5’inci madde. Hiç kimse maddenin içeriğinden öte... Artık bilindi, sosyal medyada “5’inci madde” denildiğinde... Bu, Türkiye tarihine de girdi. 5’inci madde üzerinde konuşuluyor. Nedir 5’inci madde? 5’inci maddede siz diyorsunuz ki: “Hekimlik yapamazsınız.” Nasıl yapamazsınız? Herhangi bir yasal dayanağı da yok. Kısaca -bizi dinleyenler için- üç tane ayağı var: Bir öğrenci tıp fakültesine giriyor, okuyor -zorla girmiş, etüde gitmiş, dershaneye gitmiş, bir yığın şartlarda- okurken herhangi bir öğrenci etkinliğine katılmış, herhangi bir derneğin aktivitesine katılmış, ne bileyim, herhangi bir sanatla ilgili, müzikle ilgili bir grubun düzenlediği bir şeyi dinlemiştir, birileri -çok iyi bileceksiniz- fişlemiş. Fişleme cumhuriyet tarihinden beri Türkiye’nin en büyük ayıptır. İnsanların nüfus kütüklerinden, soyadlarından tutun, yerleştikleri yerden tutun kırmızı noktalar, fişlemeler hep baş belası olmuştur.

İYİ PARTİ burada. Ben anımsıyorum, Sayın Durmuş Yılmaz burada değil ama Hükümet, zamanında Durmuş Yılmaz'ı Merkez Bankasına önerdi. O günkü Cumhurbaşkanı dedi ki: "Kapıcıların verdiği bilgiye göre hiç uygun değildir." Bunu unuttunuz mu ya? El vicdan ya! Birileri anneleri namaz kılıyor diye bir yerlere giremiyordu. Niye? Fişlemesi var. Ya, biraz vicdan ya! Birileri Kürtçe konuşuyor diye fişleniyor.

Ben hekimim, ilk başladığımda benim ilk şikâyetim hastanede Kürtçe konuşmaktı. El vicdan ya! Birileri herhangi bir etkinliğe gittiği için çeşitli resmî kurumlara alınmıyordu. Niçin? Fişleme. Ya, bunun ayıbını hepimiz yaşadınız. 28 Şubat nasıl unutulur? Şimdi, Sayın Demircan burada, konuştuk, Sayın Tamer de burada, dedik ki: "Bu maddenin gerekçesini bize açıklayın. Nedir yani?" "Millî Güvenlik Kurulunun aldığı karar doğrultusunda..."

Bakın, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz burada, anayasacılarımız da var, Millî Güvenlik Kurulu karar alamaz, alamaz. Ama maddeyi okuduğunuzda yazıyor. Anayasa'ya aykırı. Millî Güvenlik Kurulu nasıl karar alabilir? Tavsiyede bulunabilir. Bu zaten Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı, birçok şeye aykırı. Gelelim, 28 Şubatta yaşananlar unutuluyor, 28 Şubatta Millî Güvenlik Kurulunun aldığı kararlar unutuluyor, bu partinin geçmişine baktığımızda -kütük- yaşadığı şeyler unutuluyor, Millî Güvenlik Kurulunun tavsiye kararları önümüze getiriliyor ve "karar" diye söyleniyor.

Şimdi, arkadaşlar, siz böyle yapınca, burada, Sayın Tamer hatırlar, Sayın Demircan hatırlar ama bizi dinleyenlerin bilmesi açısından... Genç bir hekim -sabaha karşı Komisyon Başkanımızdan rica ettik, o da uygun gördü, söz verdik- kamuda çalışmıyor çünkü mezun olmuş diplomasını vermiyorlar, bir yerde iş yeri hekimliği... Bizim bütün üyelere döndü ne dedi biliyor musunuz: "Ben burada benim fermanımın yazıldığına düşünüyorum." Az önce arkadaşımız söyledi.

Bak, "ferman" kelimesi birçok şeyi insana çağrıştırıyor olumsuz anlamda. Ve hekim arkadaşımızla bugün konuştum "Ne yapıyorsun, ne ediyorsun?" diye, içi ağlıyor, "O kadar umutsuzum ki benim hakkımda fişleme yapan ekibin hepsi cezaevinde. Rektörü cezaevinde, polisler cezaevinde, tutanağı düzenleyenler cezaevinde. Ve benim babamın benden söz ederken gözü doluyor, annem ağlıyor. Ben hekimlik yapamayacağım. Altı yüz gündür bana engel oluyorlar ve altı yüz günün sonunda 'Hadi git ama öyle bir yere gideceksin ki kamuda da çalışamayacaksın, özel yerde de çalışamayacaksın.'" Nasıl özel yerde çalışamayacaksın? Sosyal Güvenlik Kurumuyla anlaşılan özel bir yerde çalışamayacaksın. Ya ayıptır! Yarın öbür gün diyeceksin ki "Kamu hizmetinden de yararlanma, otobüste ön koltukta oturma veya diplomana siyah çarpı koyalım veya Hitler dönemindeki gibi sen beyaz önlüğün üstüne bir pazı bandı bağla, siyah bant bağla." Bunu mu düşüneceğiz ya?

Biraz önce depremden, selden, felaketten söz ettik, siz bir mesleğin uygulanmasını nasıl yasaklıyorsunuz? En yakın örneği, biraz böyle vicdanlılar ve bizi dinleyenler: Arabadasınız, araba otomatik kilitlendi ve balyozla camı kırmak zorundasınız ve ben hekimim, oradayım ve KHK'yle atılmışım. Ne yapacağım ben? Ne yapacağım? Sonra da ben rapor tutacağım, diyeceğim ki "Böyle böyle oldu.", siz o raporu mahkemede geçerli saymayacaksınız. Böyle şey mi olur ya? Siz bir mesleği, bir uygulamayı, ta öteden bugüne kadar gelen bir uygulamayı nasıl engelliyorsunuz? Şimdi bütün bunları aldığımızda, bu fişlemeleri, bu uygulamaları aldığımızda bir keyfiyet ve kendi kendine çelişkilerle dolu arkadaşlar.

Bugün görüştüğüm bir hekim diyor ki "Ben atanamıyorum. Fakat askere gidiyorum, atanamamamın gerekçesi fişlenme, kanun hükmünde kararnamaya uydurmuşlar, çeşitli fişler uydurmuşlar." Askerlikte şu anda asteğmen olarak görev yapıyor, 7 bin lira maaş alıyor. Şimdi bir taraftan diyorsunuz ki "Millî

Güvenlik Kurulu karar almış.”, bir taraftan diyorsunuz ki “Sakıncalı, fişlenmişsiniz.” Kendi kendinize keyfiyetle uyluluyorsunuz, sonra diyorsunuz ki... Buyurun, ortada.

Şimdi, arkadaşlar, gün gelir sizi çarpar. Daha önce yaşamışsınız annelerinizle, eşlerinizle. Bu ülkede eşlerinin başı türbanlı olduğu için bakanlık yapamayanlar vardı, bakanlık konutuna gidemeyenler vardı. Bu ülkede Kürtçe konuştuğu için, Kürtçe sağlık hizmeti vermeye çalıştığı için yargılananlar vardı, aileleri ve kendileri bir yığın sıkıntı yaşadılar. Şu anda bu Parlamentoda bizim gruptaki hekimlerin bir kısmı kanun hükmünde kararnameyle işten atılmış. Bazı vekil arkadaşlarımızın kardeşleri üniversitelerde akademisyenken kamuda çalışmaları yasaklandı. Nedir? Ablası parlamenter. Nedir? Ağabeyi bu. Yarın gelir, sizi vurur ki vurmuştu. Bundan vazgeçmek lazım ve bu kararların tümüyle kurallara uygun olması lazım.

Siz bütün her şeyi keyfiyete bağlarsanız bu keyfiyet tümüyle yok olur. Bakın, raporlar konusu... “Rapor yazamaz.” diyorsunuz. Bir taraftan da konuşurken savunmada diyorlar ki: “İş yeri hekimliği yapabilir.” İş yeri hekiminin ilk işi, bir kişi geldiğinde periyodik muayene yapmaktır. İşe giriş muayenesi yaptıracaksınız, form doldurursunuz. O işe giriş belgesi Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına gider. Düşünün ki iş kazası oldu, iş kazasıyla ilgili bir rapor düzenleyecek ve bununla işveren yargılanabilecek. Bugün Türkiye’deki iş kazalarına zaten artık “cinayetleri” diyoruz, kaza da demiyoruz, ölümler var. Oradaki hekim KHK’yle atılmış, orada tutanak tutacak ve bunu, mahkeme, üç ay sonrasında “Ya, bu atılmış...” Bir de mahkeme ve noterlerin işi yok, resmen UYAP’a girecekler ve ikide bir güncelleme yapacaklar kim fişlenmiş, kim fişlenmemiş diye. Yargı da yok, bir şey de yok. Ya, böyle çelişkili bir şey mi olur ya? Bir şey hazırlarken insan hiç olmazsa özenir bözenir ya.

Geçmişte olağanüstü hâl yine vardı. O dönemde ben tabip odasında aktivisttim. Olağanüstü hâl bölge valileri bölge dışına sürüyordu ve diyordu ki: “Olağanüstü hâlden aldığımız yetkiyle sizi bölge dışında düşünüyoruz. Git Yozgat’a, Tokat’a ya da başka yere.” İşine son vermiyordu. Siz şimdi bir mesleğin uygulanmasını ortadan kaldırılıyorsunuz ve bir gerçekçe sunmuyorsunuz, tümüyle keyfiyet. Bu keyfiyet giderek zaten bir tarza dönüşmüş: “Bize muhalefet eden herkes bizim keyfiyetimize göre fişlenir, onunla ilgili bir kısıtlama getirilir.” Bugün hekimlere yapılan şey aslında birçok mesleğe bir sinyal vermektir “Sizin başınıza da gelebilir.” diye.

Şimdi, biz burada konuşurken bizi izleyenler “Ya, hep hekim ve sağlık çalışanlarından söz ediyorsunuz...” 130 bin KHK’li var ve tümü fişleme üzerine. Ya, bu fişlemeyle ilgili kendi kendinize düşündüğünüzde nereden nereye geldiğinizi bileceksiniz.

Bizim bir diğer konumuz, burada bütün bunlar ele alınırken her seferinde biz bu konuyu gerek Demircan’la gerek arkadaşlarla konuştuğumuzda “Ya, buna bir çözüm bulalım, bir çözüm bulalım, bir çözüm bulalım...” Biliyor musunuz, sağlıkla ilgili şiddet yasası konuşulurken sabah altı buçukta şiddet çıktı, şiddete maruz kaldı ve herkes bizimle dalga geçti “Nasıl bu olay oluyor, nasıl bu durumla karşı karşıya geliyorsunuz?” diye.

Şimdi, normalde, Anayasa’ya göre, kişilerin mesleklerini icra ederken, uygularken tümüyle özgür olması lazım. Siz bu özgürlükleri kısıtlarsanız bütün Türkiye’deki özgürlükleri kısıtlamış olursunuz.

Bakın, bugün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde, Cizre’ye giden ambulansa engel olduğu için duruşma vardı. Bizim 2 arkadaşımız orada ve Hükümetin temsilcileri, devletin temsilcileri -az önce görüştüm- cevap verememişler; yani ambulans bir yere gidiyor, ambulansa engel olunuyor. Ya ambulans bize de gelebilir, birçok yere de gidebilir. Sağlık çalışanları yemin ederken, hiçbir zaman, insanların inancına, etnik kökenine, nereden, nasıl geldiğine bakmaz. Tırnak içinde, kendi kendimize

tanımladığımız “terör”, kendi kendimize tanımladığımız “fişlemeler” baş belasıdır, herkes herkese bir hafta biçebilir. FETÖ’cüler bunu yaptı, şimdi onlar perişan. Aynı şeyi şimdi siz yapıyorsunuz, inanın yarın siz de perişan olacaksınız. En güzeli, bizim partimizin savunduğu, öteden beri dile getirdiği özgürlüklerdir, hürriyetlerdir, yan yana gelmektir, eşitliktir. Bunu yapmazsak perişan oluruz.

Bir diğeri, şehir hastaneleri. Yani -buna değinmeden edemeyeceğim- bir taraftan Sağlık Bakanlığı gidip bir yer kiralyor. Bu torba yasada şehir hastaneleriyle ilgili sözleşmeleri on yıl uzatıyoruz, on yıl; bir kriz var zaten, şu anda zaten kendi bütçesini geçmiş, on yıl boyunca uzatıyoruz. Ya bu çok ayıp bir şey. Yani bu yetkiyi kime veriyoruz, bu paralar kime gidiyor, kime peşkeş çekiyoruz? Çünkü sektör gibi düşünüyoruz, onlara bir hizmet yaratmak istiyoruz.

Diğeri üniversitelerle ilgili. Sağlık Bakanlığı... Tekrar burada, torba yasayla getirilen maddelerden biri Sağlık Bilimleri Üniversitesiyle ilgili; müteveli heyetini değiştiriyor. Müteveli heyeti... Karar burada, gösterebilirim, karar Anayasa Mahkemesinde daha önce iptal edilmiş. Tek bir iki cümle değiştirilmiş, bir iki fonksiyonu değiştirilmiş, bunu tekrar değiştirmeye kalkıyorsunuz. Zaten YÖK üyesini siz atıyorsunuz, bakanı siz atıyorsunuz, bakan yardımcısını siz atıyorsunuz, hepsini siz atıyorsunuz, bununla yetinmiyorsunuz, bakanlığın iç işlerine de müdahale ediyorsunuz. Kendi kendinize bir düzenleme getiriyorsunuz. Demek bunun arkasında bir rant var, başka bir keyfiyet var, başka bir plan var. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir maddeyi siz niye değiştiriyorsunuz, getiriyorsunuz? Demek ki Anayasa artık size bağlı, ona göre değiştiriyorsunuz.

Bir diğeri, bütün bu torba yasayla beraber dile getirilen konulardan biri, meslek örgütlerine yapılan budama. Türkiye’de zaten sivil toplum örgütleri bir sıkıntı yaşıyor. “Sivil” dediğimizde de illa buralarında apolet olmayan anlaşılmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum

BAŞKAN – Tabii, sözlerinizi toparlayın Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sivil... Bazen apolet burada yoktur, daha militanca düşünürsünüz, militarist düşünürsünüz; bazen de tümüyle sivil düşünürsünüz.

Türkiye’nin bugün, en önemli sorunlarından biri demokratik kitle örgütlerinin zayıf ve cılız kalmasıdır ama sizin döneminizde, zaten bu Parlamento binasında bile muhalefete tahammülünüz yok. İnsanlar sosyal medyada bir şey paylaştıklarında kıyamet kopuyor. Türkiye’deki sosyal medya yargılamaları dünyaya örnektir, Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yaptığı müracaatlar dünyaya örnektir. Birçok örneğe rağmen bu kısıtlamalar devam ediyor. Bunu niçin söylüyorum? Türk Tabipleri Birliği, Türk Dış Hekimleri Birliği gibi örgütlerin, kurumların demokratik mücadelesinde zayıf kalması için, üye sayısının azaltılması için kendi kendinize onların mesleğiyle ilgili yapacağı uygulamalara sınırlama getiriyorsunuz. Düşünün ki bir hekim hem Avcılar’da çalışsın hem Kartal’da çalışsın hem Bursa’da çalışsın hem Çanakkale’de çalışsın; buna yetki veriyorsunuz. Bir mesleği icra etmeyi meslek örgütü belirler, siz denetleyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın İpekyüz.

Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Mesleğin nasıl kalacağını, nasıl yapılacağını bunlar belirleyebilir.

Sayın Başkan, konuşacak çok şey var dediğim gibi çünkü sağlık, hepimizi ilgilendiren bir konu. Hepimizin nasıl ki sağlık yemininde “Herhangi bir inanç, etnik kökene -ırka, cinse- bağlı kalmadan” dediğimiz, Hipokrat Yemini’ne bağlı kalan evrensel bir meslek olduğunu dile getiriyorsak evrensel uygulamaların da Parlatentonun, Meclisin görevi olması lazım. Yıllardan beri Türk Tabipleri Birliğinde ve Diyarbakır’da, bölgede bizim dile getirdiğimiz: “Sağlıktan ve özgürlükten tasarruf olmaz.” Bir deyimdir, özdeyiştir, hekim bir ağabeyimizin dile getirdiği bir deyimdir. Sağlıktan tasarruf tümüyle hastalıklara neden olur, perişanlığa neden olur; özgürlükten tasarruf da esarete neden olur. Umarım, sağlık dolu, özgürlük dolu günlere bir vesile olur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın İpekyüz.

Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ali Şeker’e aittir.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ALI ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık Bakanımız “İlk yasa olarak sağlıkta şiddet yasasını çıkaracağız.” deyince biz sevinmiştik ama sağlıkta şiddet yasasını sağlıkçıya açlık, sağlıkçıya şiddet yasasına dönüşmüş hâlde görünce karşımızda doğrusu üzüldük.

Komisyon çalışma şartları... Malumunuz, orada on bir saat beklememize rağmen bize söz verilmedi ve bunun üzerine nahoş tartışmalar yaşanmak zorunda kalındı. Konu, paydaşlarına sorulmadı. TTB senelerdir “Sağlıkta şiddet yasası getirilsin.” dedi, onlara sorulmadı, bir oldubittiyle birdenbire karşımızda bu yasayı gördük.

Bu torba yasa kuvvetler ayrılığına da aykırı çünkü burada bu kanunu düzenleyecek olan, bu kanun teklifini hazırlayacak olan milletvekilleri ama biliyoruz ki biz, başka yerlerden geldi bu teklif.

Bu torba yasa, doktorları, mezun olur olmaz açlığa mahkûm eden bir yasa; mezun olur olmaz başına çuval geçiren bir yasa ve iki sene boyunca da ailesinin eline bakmak zorunda bırakacak bir yasa. Bu hekimleri iki yıl meslekten uzaklaştırdığımızda o iki yıl sonra bu yeni mezunlar yeni bilgilerinin unutacaklar, o pırl pırl beyinler Türkiye’ye faydalı olmak yerine unuttukları o bilgilerle heba olup gidecek. Hani, derler ya “millî servet, millî servet...” Bir hekimin yetişmesi kolay mı? Bir hekim o kadar zorlu sınavlardan, o kadar uzun çalışmalardan sonra ancak hekim olabiliyor. Ama maalesef, siz bunların hiçbirisini düşünmüyorsunuz, düşünmeden, sorgulamadan böyle bir yasayı getirebiliyorsunuz. Siz diyorsunuz ki “Biz düşünmüyoruz, sorgulamıyoruz, siz de düşünmeyin, sorgulamayın, itiraz etmeyin yoksa en yüksek puanları da alsanız sizi aç bırakırız. Sizi, aynı, Hitler’in Yahudilere yaptığı gibi açlığa mahkûm ederiz. Mussolini’nin faşist korporatist ‘Kim, nerede, nasıl çalışacak?’ denen sistemi gibi kimin, nerede çalışacağına, hangi şartlarda çalışacağına biz karar veririz.” AKP, özetle, tüm muhalefete sindirme harekâtı yapıyor ve cadı avı yapıyor.

Yapılmaya çalışılan, yaşanan haksızlıklara karşı muhalefeti örgütleme kapasitesi olan eğitimli meslek gruplarına karşı bir mesleki soykırımdır. Hekime, eczacıya, doktora, öğretmene, mühendise, mali müşavire, avukata, düşünen herkese yapılan yani özetle, eğitimli meslek gruplarına yapılan bir mesleki soykırımdır.

TTB’nin yetkilerini buduyorsunuz. Hâlbuki Danıştay, daha önce, Sağlık Bakanlığının bir hekimin bir artı iki yerde çalışacağı düzenlemesini iptal etti. Şimdi, bu konuda tek yetkili TTB. TTB’nin de

yetkisini elinden aldığınızda bu düzenleme havada kalacak, isteyen, istediği kadar yerde çalışacak. Bir kişi İstanbul'da oturup, Kars'ta ameliyat yapıp, Muğla'da hastasını takipsiz bırakabilecek. Bu düzenleme bir kere halk sağlığına aykırı bir düzenleme.

Teklifin özellikle 5'inci maddesi Anayasa'ya aykırı. Anayasa'nın 10 maddesine aykırı bir düzenleme getiriyorsunuz. Bir kanunu görüşebilmek için önce Anayasa'ya aykırı olup olmadığına bakmak lazım ama biz, Komisyonda gördük ki Anayasa'ya aykırılığına bakılmamış, sadece laf olsun diye bir iki kelime düzeltmesi yapılmış. Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine bir kere aykırı bu getirdiğiniz kanun teklifi, 5'inci maddesinde düzenlenen devletin temel amaç ve görevlerine, 6'ncı maddesinde düzenlenen egemenlik ilkesine, 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine, 11'inci maddesinde düzenlenen Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ilkesine, 38'inci maddesinde düzenlenen kazanılmış haklar ilkesine, 48'inci maddesinde düzenlenen çalışma ve sözleşme hürriyetine, 49'uncu maddesinde düzenlenen çalışma hakkı ve ödevine, 70'inci maddesinde düzenlenen kamu hizmetlerine girme hakkına temelinden aykırı. Yani külliye Anayasa'ya aykırı bir kanunu burada bize dayatıyorsunuz. KHK'lerle haksız yere atılanlardan 70'i intihar etti ve getirdiğiniz, çıkartmak istediğiniz bu kanunla onlarca da yine maalesef intihar edecek ve bu vebal, bu kanunu çıkartmak isteyenlerin olacak. Bizim bunu vicdanımızdaki sese kulak verip engellememiz lazım. Bu kadar aykırılığa rağmen bu madde geçerse toplumsal barış, uzlaşma yok olacak. Toplumsal rızanın olmadığı düzenleme uygulanamaz, meşrulaştırılmaz. Terörle mücadele yapmak istiyorsanız biz de bunun yanındayız ama bu, hukuk içerisinde kalınarak yapılır. Yoksa kanunsuz düzenlemelerle terör örgütünün ekmeğine yağ sürersiniz. Binlerce hekim kamudan özele geçecek, kamu hizmetleri de aksayacak. Yani kamudan özele geçen hekimlerin alanları da boşaltılacak.

KHK ihraçlarına yapılan itirazları değerlendirmek üzere kurulan KHK komisyonu yüzde 7'sinin boş yere atıldığını tespit etti. Bu mahkemelere başvurduğumuzda belki bu KHK'lerin yüzde 50'sinin haksız olduğunu göreceğiz. Bu kadar insan, bu kadar masum varken içinde böyle bir düzenlemeye kimsenin hakkı yok.

Bir hekim kolay yetişmiyor ve Türkiye'de bin kişiye düşen hekim sayısı 1,86'yla OECD içerisinde en sondayız arkadaşlar. Bunu rağmen biz olanların da bir kısmını kenara koyacağız, 7 bin kadarını. 7 bin hekim de kenara konulduktan sonra herhâlde bu 1,60'a falan düşecek. En gerideyiz, daha da geriye gitmenin ne âlemi var?

Bakanımız geçen bir konuşmasında "Hekim sayısı açısından oldukça gerideyiz, istatistikler hekim ihtiyacımızın daha uzun süre devam edeceğini göstermektedir." diyor. "Terörle mücadele edeceğiz." diyerek masum hekimleri bu konuda cezalandırıyorsunuz. Doktorların eğitim ve çalışma hakkını gasbediyorsunuz. "Devlette çalışmıyorlar, gitsin özelden çalışsın." dediniz, şimdi SGK anlaşmalı özelden de çalışmıyorlar. Hastanelerin yüzde 99'u zaten SGK anlaşmalı.

Altı yüz gün çalışma yasağı getiriyorsunuz. Altı yüz gün bu genç hekimleri, pırl pırl beyinleri annesinin babasının eline avucuna bakmak zorunda bırakıyorsunuz. Mesleğiyle ilgili hiçbir eylemi, hiçbir suçu, hiçbir cezası yokken, mahkeme tarafından verilmiş hiçbir karar yokken bir bekçinin notuyla, bir kapıcıdan alınan bilgiyle ve daha önce FETÖ'cü olduğu tespit edilen 81 ilin 74'ünün emniyet müdürü FETÖ'cüyken, o kişilerin hazırladığı raporlarla siz bu çocukları, bu gençleri açlığa mahkûm ediyorsunuz.

Cemaate Ankara'yı parsel parsel satan Melih Gökçek iltisaklı değil, yapışık değil ama babası herhangi bir okulda açılış yapıyor diye, hamallık yapıyor diye onunla irtibat kuruyorsunuz.

Bunlar bağımsız mahkemelerde suçsuz olacaklar ve yarın bir gün tazminat alacaklar.

Berkin Elvan'ın cenazesine katıldı diye, Özgecan Aslan'ın anmasına katıldı diye, bir sendikanın basın açıklamasına katıldı diye, bir siyasi partinin açıklamasına katıldı diye, Gezi'ye katıldı diye insanları hekimlik yapmaktan alıkoyamazsınız. Hukuk devleti olmaktan çıkışımızın bir kilometre taşındayız, buna müsaade etmemek gerekiyor.

672 sayılı OHAL KHK'siyle "iltisak" kavramını, terör örgütüyle ilişkili yasadışı getiren arkadaşlarımız da maalesef FETÖ'yle de yan yana fotoğraf çektiren arkadaşlarımız.

Siz aynı yağmurda islananlar, "Dön artık bitsin bu hasret." diyenler ilişkili değilsiniz de masum, yeni mezun tıp fakültesi öğrencisi, yeni doktor olmuş kişiler mi iltisaklı?

5'inci maddeyle doktorları, 11'nci maddeyle TTB'yi ve 18'inci, 19'uncu maddeyle de Türk Dış Hekimleri Birliğini cezalandırıyorsunuz.

Az önce de söylediğim gibi, bu OHAL kararnamesiyle hukuksuz bir şekilde getirilen o uygulamaları, o fişleri, biz, bir kanun maddesiyle hukuksuz bir şekilde, Anayasa'ya aykırı bir şekilde kalıcı hâle getiriyoruz. Ve bir stadyum dolusu insanı, 7.500 kişiyi -aileleriyle hesapladığımızda 30 bin kişiyi- açlığa mahkûm ediyorsunuz ve hiçbir mahkeme kararı olmadan.

1.500 hekim bu güvenlik soruşturması nedeniyle göreve başlatılmamış durumda. Bunun 850 kadarı yeni mezun, 600 kadarı da eski mezun olmak üzere.

Özdemir Aktan'ı attınız, Profesör Doktor Cem Terzi'yi attınız. Profesör Doktor Cem Terzi onkolojik cerrahı. Profesör Doktor Zelal Ekinci Kocaeli'de çocuk nefrolojisi ve çocuk romatolojisi profesörüydü ve böbrek hastası çocuklara bakıyordu orada. Türkiye'de altı merkezden birini yönetiyordu ve orada hastalara şifa dağıtıyordu. Ne yaptık? Biz onu attık, SSK'yle anlaşması olmayan bir özelde sadece parası olan zenginlere hizmet verir hâle getirdik, üniversitede kapıdan gelen herkese hizmet veren, o çok nadir bulunan profesörü.

Nursel Şahin... Yine, yoğun bakım hastalarına bakmak için yer bulamadığımız yerde "Sen evde otur, aklıktan öl; hastalar da yoğun bakım bulamadıkları için ölsün." diyoruz.

Mihriban Yıldırım bugün kapının önünde gözaltına alındı. "Ne yapalım? En iyisi kendimizi yakalım, bunlardan kurtulmanın başka yolu yok." diyordu, bugün kapının önüne geldi bu haksız yasaya baş kaldırmak için, onu da maalesef arkadaşıyla birlikte gözaltına aldınız.

Bir kadın şiddete uğrayıp KHK'li bir doktora gitse onun raporu geçersiz sayılacak. Düşünebiliyor musunuz, bir çocuk istismara uğrasa, KHK'li bir hekim ona rapor düzenlese onun raporu geçersiz sayılacak. Böyle bir kanuni düzenleme olmaz. İnsanları mağdur etmeye, insanlara sorun yaşatır bir hâle getirmeye hakkınız yok.

Burada KHK öyküleri var, "Akademisyenlerden KHK Öyküleri" Maalesef haksız yere atılan akademisyenlerden birisi Yardımcı Doçent Doktor Filiz Arıöz, "SSPE hastalığı" dediğimiz kızamık nedeniyle felç geçiren çocuklara yönelik yerli ve millî ilaç bulma projesinin bir yöneticisiydi. O kişi maalesef KHK'yle atıldı. Şöyle bir şey yazıyor kitabında: "Öğrencilerim ilgilenmeyi, yayın yapmayı bırakacak mıyım? Bırakmayacağım elbette, bırakmadım da. Hatta ihraçtan önce gönderdiğim uluslararası bir yayınının kabul haberi geldi." Uluslararası yayın haberinin kabulü geldiği gün o yetmiş öğretim üyesi üniversiteden atıldı. Sadece o mu atıldı? Onun atılmasıyla birlikte orada projeyi yönettiği kişiler de atıldı. Daha sonra da o kişinin ismi çıkmasın diye özel olarak yazı gönderildi, dediler ki: "Uluslararası yayında o kişinin ismi olmasın." Yaptığı neydi? Bir hastalığa ilaç üretmek ve

bu konuda bir çalışma yürütmek. Neden attınız bunu? “Çocuklar ölmesin.” diye bir imza attığı için. Ki imza atmak en pasif eylemdir. Yani bir hekim, bir bilim adamı “Çocuklar ölmesin.” diyecek tabii ki, “barış” diyecek tabii ki, hiçbir zaman için savaştan yana olmayacak.

Eğer gerçekten FETÖ’yle mücadele etmek istiyorsanız -ÖSYM elinizde- soru bankalarında, oradaki ÖSYM’nin bilgi bankasında, kim, hangi sorulara aynı cevapları verdi; siz isterseniz bulursunuz ve o kişilerin nereden soru aldıklarını da tespit edebilirsiniz, gerekli işlemi yapabilirsiniz. Ama sizin derdiniz onları tespit etmek değil, sizin derdiniz muhalifleri cezalandırmak.

17’nci maddeyle üniversitelerin özerkliğini elinden alıyorsunuz. Daha önce Anayasa Mahkemesi demişti ki: “Sağlık Bakanlığı Müsteşarı olursa özerklik olmaz.” Siz bakan yardımcısını koydunuz o maddeye ve oradan Anayasa Mahkemesini dolanmaya çalışıyorsunuz.

Şehir hastaneleri damga vergisi muafiyeti; itirazımız üzerine müteahhitlerin cebine girecek yüz milyonlarca lira engellenmiş oldu. Böylece -binde 1,89- bu şehir hastanelerinin kiralari üzerinden oluşacak olan damga vergisi vatandaşın cebinde kaldı.

Sağlıkta şiddet yasasıyla ilgili özellikle neoliberal politikaların ortaya çıkmasından sonra -1980’den sonra başladı- Edip Can Kürklü’yle başlayan hekim katliamları AKP döneminde 11 hekim arkadaşımızın katledilmesiyle devam etti ve en son Fikret Hacıosman arkadaşımızı maalesef kaybettik.

Dünün darbecileri sakıncalı piyade yaratıyordu, bugünün darbecileri de sakıncalı hekim yaratıyor. Hekimden darbeci olmaz arkadaşlar. Hekimden darbeci arayacağınıza ellerine silah verdiğiniz o darbecileri doğru düzgün ayıklayın, doğru düzgün siyasi ayakla mücadele için doğru düzgün bir mücadele örgütleyin. Biz Hipokrat yemini etmiş olan hekimler insan yaşamını uzatmak için çalışıyoruz. İnsan yaşamına dair en ufak bir zarar bir hekimden gelmez.

Burada Türk Tabipleri Birliğinin bildirgesi var. 60 tabip odası -her yerde tabip odası yok biliyorsunuz- bir bildiri kaleme aldı. Onları dinlemediniz; onlar, Türkiye’deki hekimlerin yüzde 95’ini temsil eden tabip odaları bu bildiriye şöyle diyorlar: “Aşağıda imzası bulunan TTB Merkez Konseyi ve tabip odası başkanları olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna gelecek Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’yle ilgili uyarılarımızı, kaygılarımızı, itirazlarımızı ve beklentilerimizi sizlere bir kez daha iletiyor; söz konusu teklifte hekimler ve sağlık ortamı için telafisi güç, etik dışı olmanın yanı sıra hukukla da bağdaşmayan maddelerin yer aldığı ve bu maddelerin bu hâliyle yasalaşmasının tarihsel bir hata olacağını bir kez daha hatırlatmak istiyoruz.” diyorlar.

“1) Teklifin 24’üncü maddesinde yer alan tedbirler şiddeti önlemek açısından yetersizdir ve sağlıkta yaşadığımız şiddet ikliminin farkına varılmadığının göstergesidir. Neredeyse her yıl bir hekimin ölmesine ve yüzlencesinin yaralanmasına yol açan sağlık ortamındaki şiddetin önlenmesi için yasa maddelerinin caydırıcı niteliğe sahip ceza ve uygulamaları içermesi zorunludur.

2) Teklifin 5’inci maddesinde yer alan hekimlik yapılmasına dair kısıtlama ve yasaklamalar mevcut anayasal hukukumuz, evrensel hukuk normları ve hepsinden önemlisi, hekimliğin esasını oluşturan etik ve tıbbi deontolojik kurullarla bütünüyle çelişen bir içeriktedir. Kaldı ki ülkemizde hekimliğin kimler tarafından ve nasıl uygulanabileceğine dair hukuksal düzenlenmeler açık ve yeterlidir. Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun’un 28’inci maddesi ‘Hekimlik mesleğinin icrası için; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...) zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık,

sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak gerekir.’ denilmektedir.” Siz terör örgütü üyeleriyle mücadele ediyorsanız bu madde sizin bu mücadeleniz için yeterli. Yeter ki siz bu maddeyi kullanmak isteyin ve kullanın.

“Tüm bu gerekçelerle, TBMM’de yasa yapma gücünüzü hukuk, etik, deontoloji ve vicdandan yana kullanmanızı, yeni mağduriyetler yaratmamak için söz konusu yasa teklifini geri çekmenizi ya da uyarılarımız doğrultusunda revize etmenizi talep ediyoruz.” diyor Türk Tabipleri Birliğinin 60 tabip odası.

İstanbul Tabip Odası da vicdanlarınıza sesleniyor, diyor ki: “Öyle değil; bu tehdit hepimize. ‘Benim terör örgütlerine üyeliğim, mensubiyetim veya iltisakım yahut irtibatım yok, beni ilgilendirmez.’ diye düşünebilirsiniz. Öyle değil; bu madde kapsamına alınmanız için herhangi bir yargı kararı gerekmiyor. Sizin terör örgütlerine üyeliğiniz, mensubiyetiniz veya iltisakınız yahut irtibatınız olup olmadığını değerlendirmek tamamen yöneticilerin iki dudağının arasında. Onlar sizinle ilgili böyle bir değerlendirme yaparsa ne itiraz etmeniz ne de dava açmanız mümkün değil. Anında kamudan ihraç edilebilirsiniz ve de SGK anlaşmalı sağlık kurumlarında da çalışamazsınız.” SGK anlaşmalı olmayan kurum özelde yüzde 1 bile değil.

“‘Yok canım, benim terör örgütlerine üyeliğim, mensubiyetim veya iltisakım yahut irtibatım olmadığını herkes bilir.’ diye de düşünebilirsiniz. Öyle değil; bu ülkede terör örgütleriyle hiçbir ilişkisi olmayan aydınların, gazetecilerin, milletvekillerinin, generallerin, hatta eski bir Genelkurmay Başkanının nasıl da terör örgütü üyesi, yöneticisi olarak tutuklanıp hapse atıldığını hepimiz biliyoruz.

‘Ne alaka? Ben hayatımda karakola bile düşmedim.’ diye düşünebilirsiniz. Öyle değil; güvenlik soruşturması engeline takılmanız için hakkınızda herhangi bir gözaltı, yargılama, cezaya çarptırma işlemi gerekmiyor. Doğum yeriniz, etnik kimliğiniz, mezhebiniz, muhalif kimlikli bir akrabanız, okuduğunuz gazete, mahalle bakkalınızın veya apartman görevlinizin sizinle ilgili vereceği bilgi ya da sosyal medyada yaptığınız bir paylaşım bunun için yeterli.

‘O kadar da değil, öyle bir haksızlıkla karşılaşırsam itiraz eder, durumun düzeltilmesini sağlarım.’ diye de düşünebilirsiniz. Öyle değil ama güvenlik soruşturmanız bir kez bir şekilde negatif geldiye herhangi bir makama başvurarak düzelttirmeniz mümkün değil.” İdare mahkemesine başvurup dava açtığınız durumda da yine “Neden negatif bir sonuç olduğunu öğrenemiyoruz?” diye sorduğunuzda size cevap verilmiyor çünkü sizinle ilgili iddialar mahkemelere dahi sunulmuyor, “Hakkınızda bir fiş var, size de gösteremeyiz.” deniyor. “Ben zaten özelde çalışıyorum, kamudan ihraç edilmeyeceğim için bu düzenlemeler bana uygulanmaz.” diye düşünebilirsiniz ama öyle de değil. Bugün kamuda çalışanlara haksız, hukuksuz olduğu bu kadar açık olan bu yasakları getirenlerin yarına aynı düzenlemeyi özel sağlık sektörünü kapsayacak şekilde genişletmeyeceklerinin hiçbir garantisi yok.

Son olarak “Ben zaten mevcut siyasi iktidarı destekliyorum. Bana bir şey olmaz.” diye düşünebilirsiniz, öyle de değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayınız Sayın Şeker.

Buyurun.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Bu ülkede siyasi zeminin her zaman kaygan olduğunu, dünün anlı şanlı mağrurlarının birdenbire nasıl birer mağdura dönüştüğünü hep birlikte izliyoruz. Yarın ne olacağını hiç kimse bilemez.

İstanbul Tabip Odası olarak diyorlar ki: “TBMM’nin gündemindeki bu kanun teklifi sadece şu an KHK’lerle kamudan ihraç edilmiş ya da güvenlik soruşturması nedeniyle ataması yapılmamış hekimleri değil, hepimizi tehdit ediyor. Yarın bir gün mezun olacak olan hekimleri de tehdit ediyor.”

Bu vicdansızlığa ortak olmayın, 5’inci maddeyi geri çekin diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şeker.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.11

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.52****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16'ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerde.

Şimdi teklifin tümü üzerinde şahsı adına söz alan ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Murat Emir görüşlerini aktaracaktır.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu yasa tasarısı, önümüze “sağlıkta şiddet yasası” olarak getirildi, öyle tanımlandı ama aslına bakarsanız bu yasa, “sağlıkta şiddet yasası” olarak tanımlanmayı asla hak etmiyor. Neden? Çünkü, toplamda baktığımız zaman 44 maddeden oluşuyor, ancak sadece ve sadece 1 maddesi, sağlıkta şiddeti önlemeye dönükmüş gibi görünüyor. Aslında dönükmüş gibi görünüyor çünkü gerçekte yapılan şeyin sağlıkta şiddeti önlemeye dönük olmadığını hepimiz biliyoruz.

Komisyon çalışmalarında, bu teklifi getirenlere aynen şunu söyledim: Bu teklif öylesine eksik bir teklif ki sağlıkta şiddetin azaltılmasına dönük olarak sağlık emekçilerinin ve ülkemizin, milletimizin istediği, beklediği, talep ettiği hiçbir unsuru taşımadığı için lütfen bunu geri çekin. Yani hiç olmazsa böyle yanlış, böyle eksik bir düzenleme yapacağımıza hiç yapmayın ve insanların aklıyla da, onuruyla da meslek ahlaklarıyla da alay etmemiş olun. Gerçekten de Komisyon çalışmalarında bir miktar sağlıkta şiddetle ilgili düzelmeye olmuşsa da yine de sağlık emekçilerinin beklediği oranda bir değişiklik yok.

Sağlık alanında her gün şiddete maruz kalıyor sağlık emekçileri. 12 doktor görevi başında, hekimlik yaptığı için katledildi Türkiye’de ve saat başı Türkiye’de 1 doktor, hasta veya hasta yakınları tarafından darbedilirken biz Meclis olarak bu konuya anlamlı, etkili bir çözüm üretebilmiş değiliz. Aslına bakarsanız bunun ciddi bir sorun olduğunu, bir an evvel çözülmesi gerektiğini Hükümet de biliyor, Parlatmentonun bütün aktörleri, bütün parti grupları biliyorlar. 2013’te o zamanki sağlıkta şiddet sorunu iyice ayyuka çıktığı zaman Mecliste bir komisyon kurulmuştu ve bu komisyon çok ciddi çalışmıştı, bir rapor üretmişti. Ve o raporda sağlıkta şiddetin önlenmesine dönük yapılması gerekenler ayrıntısıyla yazılmıştı. Sağlıkta şiddeti sadece bir yasa metniyle düzeltmeyeceğinizi, sağlık alanını bir bütün olarak değerlendirmeniz gerektiğini, hastaların sağlıklı, nitelikli, kaliteli bir sağlık hizmetine olgun koşullarla ulaşmasının sağlıkta şiddetin azaltılmasının temel, asgari şartı olduğunu söylemişti ama bunu duyan olmadı. Şimdi, gelinen noktada sağlık emekçileri ciddi, tutarlı ve gerçekten sağlıkçılara yapılacak şiddeti önleyecek, akli başında yasalar talep etmektedirler ve buradaki o tek madde, hiçbir şekilde sağlık emekçilerinin de halkımızın da beklentilerini karşılamamaktadır.

Değerli arkadaşlar, bu yasa teklifinin ilgiyle izlenmesinin, dikkatle izlenmesinin ve Türkiye'nin son bir haftadır gündeminde olmasının bir diğer temel noktası da meşhur 5'inci madde. Meşhur 5'inci madde neydi? Sonuç olarak, terör örgütüyle irtibatlı, iltisaklı, bir şekilde ilişkilendirilmiş olan kişilerin çalışma haklarının fiilen ellerinden alınmasıydı.

“Özelde çalışılabilir.” diyor ama aslında bakarsanız Türkiye’de sağlık hizmetinin yüzde 99 oranında alıcısı, Sosyal Güvenlik Kurumudur. Dolayısıyla, bu yapılan şey aslında bir işsizlikti, işinden men etmeydi.

Peki, devletin buna hakkı var mı? Asla yok çünkü zaten eğer anayasal suçlar işlenmişse yani bir hekimin -FETÖ olur, başka bir terör örgütü olur- anayasal bir suç işlemişse, eğer bununla ilgili bir yargı kararı var ise zaten hekimlik yapma olanağı yok, bizim kanunlarımız zaten buna engel oluyor. Ama siz, yargı kararı olmaksızın kimin hazırladığı, kimin yaptığı, hangi ölçütleri kullandığı belli olmaksızın “FETÖ”yle veya bir başka terör örgütüyle mücadele ediyorum.” görüntüsü altında insanları böylesine işsizliğe, açlığa mahkûm ederseniz ağır bir vebale girersiniz, bununla da kalmazsınız, hukuk devletini temelinden sarsmış olursunuz.

Gerçi Komisyon çalışmalarında bu noktada belirli bir olgunlaşmanın olduğunu görüyoruz. Hâlâ ülkemizde toplumumuzun talep ettiği “Bir an evvel bu yasa olgunlaştırılsın, hukukun evrensel ilkelerine de bizim Anayasa’mızın, Anayasa Mahkememizin koyduğu ölçütlere de ve hukuk devletinin ruhuna da uygun eşitlikçi bir yasa hâline getirilsin.” beklentimiz var. Bu çalışmaların yürütüldüğünü büyük bir mutlulukla görüyorum.

Aslına bakarsanız bu teklifteki birçok madde, bizim de diğer muhalefet partilerinin de ve AKP Grubunun da katkılarıyla ya geri çekildi ya da olgunlaştırıldı. Aslında bunun için AKP Grubuna da bir teşekkür etmekte de yarar görüyorum. Ama değerli arkadaşlar, 5'inci madde açısından baktığımız zaman hâlâ gideceğimiz bir yol var, şu hâliyle 5'inci madde kabul edilebilir değildir ve şu hâliyle de haksız hukuksuz ve “iltisak”, “irtibat” gibi kimsenin anlamadığı, kimsenin bilmediği ölçütlerle insanların açlığa mahkûm edilmesi asla ve asla kabul edilemez.

Bir diğer nokta, güvenlik soruşturması. Bakınız, güvenlik soruşturması aslında bizim 657 sayılı Kanun’umuzda çok açık. Evet, bir devletin tabii ki istihbaratına, güvenlik örgütüne, polisine, askerine veya kritik bilgileri elinde bulunduran, bilen, araştıran kurumlarına elbette ki olağanın üstünde bir değerlendirme yapma ihtiyacı vardır ve bu ihtiyaç anlaşılabilir. Ama mesleğe yeni başlayacak bir hekime “Güvenlik soruşturması yaptım ben sana ve senin hekimlik yapmanı uygun görmüyorum.” demek, aslında bakarsanız onu mesleğinden menetmektir. Çünkü hekimler, okullarını bitirdikleri anda, çok büyük oranda, ihtisas yapmak üzere kendilerini hazırlamışlardır, mesleklerine kendilerini hazırlamışlardır, bir an evvel sağlık ocaklarına gidip birinci derece sağlık hizmetini verip hastalarıyla buluşmak, hastalarına şifa dağıtmak üzere kendilerini motive etmişlerdir. Şimdi bu kişilere ne olduğu belli olmayan, kimin yaptığı belli olmayan, hangi ölçütleri kullandığı belli olmayan bir sorgulama sonucunda “Sen güvenlik soruşturmasından geçemedin, dolayısıyla doktor olamazsın, kamuda çalışamazsın.” demek, çok büyük bir haksızlıktır.

Bakın, her zaman söylediğimiz, terör örgütleriyle mücadele edeceksiniz, elbette edeceksiniz. Biz zaten terör örgütleriyle mücadelede Hükûmetin her zaman yanında olduk, her zaman istenen desteği verdik ama terör örgütleriyle mücadele etmenin biricik yolu, biricik sınırı hukuktur. Hukukun dışına çıkarsanız terör örgütünden de bir farkınız kalmaz. Zaten bugün, aslında, FETÖ’yle mücadelenin

zaman zaman göstermelik olduğu, zaman zaman aksadığı, zaman zaman FETÖ borsalarının kurulduğu -bakın, bu kelime bana ait değil, AKP Grubundan bir milletvekiline ait- parası olanın kurtulduğu, parası olmayanın, tutuklandığı, parası olmayanın, mesleğine başlatılmadığı ama para karşılığında bütün soruşturmalardan azat edildiği Türkiye'nin bir gerçeğidir.

Bakınız, siyasi ayak orada duruyorken dokunulmamış, onun dışında, ciddi bir yargılamaya yapılmamış, yargılama süreçleri uzatılmış, FETÖ'nün delillendirilmesinde, terör örgütünün büyütülmesindeki o delillendirilmesinde etkili çalışmalar yapılmamış, bugün bunların hiçbiri yokken bir kılıç gibi kamu çalışanlarının ve sağlık çalışanlarının önünde tutuyorsunuz ve böylelikle de insanları, doktorları çalışma hakkından menetmiş oluyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, sürem kısılırken bu kanun teklifiyle ilgili çok önemsedığım bir noktaya daha değinmek isterim. Bakın, Komisyon çalışmaları etkili yapılmadı. Gerçi, daha önceki dönemlere baktığımız zaman, Komisyon çalışmaları sırasında da Genel Kurul çalışmaları sırasında da bütün milletvekillerinin ve grup başkan vekillerinin ve elbette Komisyon Başkanının olumlu katkılarıyla bu yasa teklifi olgunlaştırıldı -biraz önce teşekkür ettim- ama çok daha fazlası yapılabilirdi. Mesela, organ nakliyle ilgili 2 madde var. “Bu maddeler için kimden görüş aldınız?” dediğimiz zaman hiçbir cevap alamıyoruz. Oysa Türkiye'nin yüz akı bilim adamları, yüz akı merkezleri var, onlardan görüş alınmamıştır. Mesela, Türkiye'nin organ turizmine dönük bir yasaklamasının Türk hukukunda olmaması bir eksiklik. Aynen organı saklayan, alan, ticaretini yapanın suçlanması gibi, organ turizmi de mutlaka bu yasanın içine dercedilmeliydi değerli arkadaşlar.

Tabii, sürem bittiği için devam edemiyorum ama burada yapılması gereken, ülkenin beklediği, doktorların beklediği, şiddetin olmadığı, sağlık alanının barış içerisinde yaşatıldığı, herkesin nitelikli, kaliteli, ulaşılabilir sağlık hizmetine ulaştığı ve çok daha önemlisi, gencecik doktorların çalışma hakkının gasbedilmediği, onların da sağlıklı bir biçimde, sağlıklı bir ortamda nitelikli bir sağlık hizmeti vermek üzere görevlerinin başında olduğu, hastalarına şifa dağıttığı bir Türkiye'yi hep beraber kurmayı umuyorum ve bunun için de bu teklifte hâlâ eksiklik vardır, hâlâ yol yakındır. Özellikle 5'inci maddede de herkesi olgun bir şekilde bu teklife katkı vermeye davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emir.

Şahıslar adına ikinci söz Konya Milletvekili Abdullah Ağralı'ya aittir.

Buyurun Sayın Ağralı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

ABDULLAH AĞRALI (Konya) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; tasarının geneli hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, 2003 yılından itibaren AK PARTİ hükümetleriyle uygulamaya konulan Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın 1'inci fazında yeni hizmet modelleri geliştirilmiş, sağlık hizmetlerine erişimin önündeki engeller kaldırılmış, hakkaniyet temelli, evrensel kapsayıcılığı hedefleyen uygulamalar hayata geçirilmiştir. Dünyayla kıyasladığımızda bugün en geniş sağlık güvencesini sağlayan ülkeler arasındayız.

Dünyada toplumun tüm sağlık sorunlarını tam olarak çözmüş, sağlık çalışanlarının, hasta ve hasta yakınlarının beklentilerini tam olarak karşılayan bir sağlık sistemine rastlamak mümkün değildir. Sağlık alanında yapılan her sorunun çözümü, başka sorunların habercisi olmaktadır. Artan nitelikli sağlık hizmetleri ve diğer etkenlerin varlığıyla artan ortalama yaşam süreleri, beraberinde yeni kronik hastalıkların ortaya çıkmasını, yeni terapi ve rehabilitasyon araçları ihtiyacını doğurmuştur. Belki de

bu manada, dün yarasına merhem olması beklenen hasta profili bugün çok başka bir profil olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde hastaların kısa sürede tedavi olduğu, evinde nitelikli sağlık hizmetini ücretsiz olarak aldığı bir durumu ortaya çıkarmıştır. Sağlık alanındaki bu değişimin ve dönüşümün toplum hayatına belirgin bir etki yaptığını görmekteyiz. Sağlıkın toplumu mobilize etme pozisyonunu ve siyasete etkisini hep beraber müşahade etmekteyiz.

Yakın zamanda, sıra kapmak için gece yarısı hastaneye giden hasta ve hasta yakınlarını, hastane kuyruklarında sıra beklerken düşüp hayatını kaybeden emeklilerimizi, yine ilaç alabilmek için yapılan mücadeleleri, sosyal güvenlik hastanelerinde gazete kâğıtlarına sarılı sayılı ilaçların verildiğini, doktorsuz sağlık kuruluşlarını, yeterli sayıda poliklinik, muayene odası olmamasından kaynaklanan, haftada bir gün de olsa hastasını muayene etmek için yer arayan doktorların, yine parası ve sosyal güvencesi olmayan hastalara hastane acillerinde bakılmadığı, ödeme gücü olmadığından rehin alınan hasta, rehin alınan cenazelerin olduğu bir dönemden geldiğimize inandırmak bile bu dönemde zor hâle gelmiştir. Hangi model ve sistemi geliştirirsek geliştirelim sağlıkta “Hastalık yoktur, hasta vardır.” ilkesi her zaman belirleyici olmuştur ve sistem geliştirmeyi zorlaştırmıştır. Daha iyi bir gelecek için sağlıkın geliştirilmesi ve daha sağlıklı bir hayat için uluslararası alanda ülkemizin gücünü ve potansiyelini harekete geçirecek sınır ötesi sağlık hizmetlerini ve sağlık turizmi konusunu konuşur hâle gelmek sağlıkta dönüşümün bir neticesidir. Bütün bu zorlu sağlık hizmetlerinin sunumunda aynı organizasyon içerisinde insan odaklı sağlık çalışanları, hasta ve hasta yakınlarının memnuniyetini optimize etmeye çalışmak takdir edersiniz ki kolay olmamaktadır. Sağlık çalışanlarının özverisiyle bugün bu nitelikli sağlık hizmetlerini sunmaktayız.

Üzülerek söylemek gerekirse sağlık kurumlarımızda neredeyse her hafta vicdanları yaralayıcı şiddet olaylarının yaşandığını görmekteyiz. Bu olaylar bir anda ülke gündemine oturmakta ve anında televizyon, gazete ve sosyal medyada yoğun bir şekilde tartışılmakta ve çözüme yönelik öneriler beyan edilmektedir. Tüm sektörlerde olduğu gibi, sağlık çalışanlarına şiddet, verilen sağlık hizmetlerini aksatmakta ve sağlık çalışanlarını derinden etkilemektedir.

Sağlıkta şiddet yalnızca ülkemize özgü bir durum olmayıp dünyanın hemen her tarafında benzer olaylarla maalesef karşılaşmaktayız. Tüm dünyada sağlık hizmetlerinde yaşanan şiddet sorunu genel olarak; bir, sağlık sisteminden kaynaklanan sebepler; iki, sağlık personelinin kaynaklanan sebepler; üç, hasta ve hasta yakınlarından kaynaklanan sebepler şeklinde kategorize edilmektedir. Bu kapsamda tüm dünyada sağlık kuruluşlarındaki kapasitenin artması, teknik altyapı eksiklikleri, uzun randevu ve bekleme süreleri, olumsuz çalışma mekânlarının hasta ve hasta yakınlarının stres düzeyini artırdığı, performans uygulamalarının getirdiği iş yükü, sağlık personeli sayısının yetersizliği nedeniyle yaşanan aksaklıklar, kurumlarda şiddet konusunda erken uyarı sistemlerinin olmaması, yine bazı sağlık çalışanlarının hasta ve hasta yakınlarıyla sağlıklı bir iletişim dilini kullanamaması, güvenlik personelinin şiddet konusunda yeterince eğitime alınmaması, yine panik hâlinde acil servislere müracaat eden hasta ve hasta yakınlarına ayrıntılı izahın yeterince yapılamaması, hasta ve hasta yakınlarının sağlık çalışanlarına karşı bazen anlayışsız davranışları, yine, işlerini bir an önce bitirip gitme kaygısıyla sağlık çalışanlarına kötü davranılması ve bazen de maalesef, hasta ve hasta yakınlarının hekimden yasal olmayan taleplerde bulunmaları gibi sebepler ve bu uygulamalar sağlıkta şiddetin başlıca sebepleri olarak görülmektedir.

Ülkemizde sağlıkta şiddetin azaltılması konusunda, şiddete konu olan bu sebepler AK PARTİ hükümetleri döneminde telafi edilmeye çalışılmıştır.

Bu kapsamda, beyaz kod uygulamasına geçilmiş, hastanelerde güvenlik tedbirleri artırılmış, sağlık hizmeti sunumunun yapıldığı mekânların fiziki ve teknik eksikleri giderilmiş, nitelikli sağlık tesislerine kavuşturulmuştur.

Sağlık çalışanlarına karşı şiddetin önlenmesi açısından bir başlangıç olması adına bu teklifi önemsiyoruz.

Yine, bu teklifle, tüp bebek uygulamalarının kapsamı genişletilmiş, nesebin korunmasına yönelik aykırı davranışlara yaptırımlar getirilmiştir.

Yine, bu teklifle, terör örgütü üyeliği sebebiyle kamu görevine alınamayan tabip ve diş tabiplerinin özel mesleki faaliyetlerine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

Bu teklifle, tütün ürünlerinde markanın ve ambalajın cezbedici özelliği ortadan kaldırılmış, kapalı dolaplarda, kişilerin doğrudan ulaşamayacağı, göremeyecekleri şekilde satışa sunulmalarıyla tütün kullanımının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Bu çerçevede, kanuni düzenlemeyi gerektiren alanlar Komisyonumuzda görüşülmüş, yaklaşık altmış saate yakın tartışmalar neticesinde, kanun teklifi Genel Kurulda görüşülmek üzere gönderilmiştir.

Şimdi, bazı değerli konuşmacı arkadaşlarımızın belirttiği gibi, sanki AK PARTİ hükümetleri döneminde hekimlerin elleri kelepçeleniyor ve açlığa mahkûm edildiği düşünülüyor.

Sağlık Bakanlığının toplam verilerine baktığımızda, ülkemizde 183.847 hekim çalışmakta, bunların yaklaşık 27 bini özel sağlık kuruluşlarında çalışmaktadır.

İlgili kanunun 12'nci maddesi, yine, hekimlerin mesleklerini nerelerde icra edeceğini tanımlamaktadır.

Şimdi, bu yasa teklifiyle ilgili konuştuğumuzda, 15 Temmuz ihanetini ve 15 Temmuz ihanetinin sonuçlarını unutmamak lazım. Evet, sağlık çalışanlarını korumak hepimizin görevi ama görevlerini suistimal eden, sahte raporlarla, sahte raporlarla bu sağlık hakkını suistimal eden hekimlere karşı da bu düzenlemenin yapılması kaçınılmazdır.

Yine, kendi şahsi kanaatimi belirtmek istiyorum. Değerli konuşmacılar hastanelerin verimliliğini, borç yükü altında olduğunu ifade ederken aslında birtakım çelişkili konuşmalar da beyan etmişler. Tabii ki hasta-hekim ilişkisi bir müşteri ilişkisi değildir, hastaneler kâr zarar eksenli organizasyonlar değildir ama gelir gider dengesinin kurulduğu modern işletmeler şeklinde yönetilmelidir.

Yine, ifade edilen düzenlemelerde yapboz tahtası hâline getirilmiş sağlık sisteminden bahsedildi. Sağlık işletmeleri, sağlık organizasyonları yaşayan bir canlı organizma gibi; her gün değişik ihtiyaçlara cevap verecek şekilde çalışma yapmamız gerektiği kanaatindeyim.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulda görüşülecek konuların ülkemiz ve sağlık çalışanları için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağralı.

Değerli milletvekilleri, sisteme giren milletvekili olmadığı için soru-cevap işlemi yapılmayacaktır.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.12

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeymus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16’ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri görüşmek için 14 Kasım 2018 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.15

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığa ait arsa ve araziler ile bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4192)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Sayın Fatih DÖNMEZ** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

1. Bakanlığınıza bağlı arsa ve araziler var mıdır? Arsa ve araziler kaç metrekaredir?
2. Bu arsa ve araziler başka kurum, kuruluş, vakıf, oda ve derneklere satılmış mıdır? Satıldıysa hangi usul ve esaslarla satılmıştır? Satışı gerçekleştiren Tapu Müdürlüklerinin isimleri nelerdir? Satış bedelleri, pafta ve parsel bilgileri nedir?
3. Bakanlığınıza ait arsa ve araziler başka kurum, kuruluş, vakıf, oda ve derneklere kiralanmış mıdır? Kiralandı ise hangi kurum, kuruluş, vakıf, oda ve derneklere ne kadar bedelle kiralanmıştır?
4. Bakanlığınız hissesinin bulunduğu arsa ve arazilerin satışları için ihaleler düzenlenmiş midir? İhale duyuruları her kamu kurumuna ait resmi internet sitelerinden yapılmış mıdır?
5. Satışların kamuyu zarara uğratmaması için bilirkişi raporları düzenlenmiş midir? Bilirkişi raporlarında belirtilen değerlerin altında satışı gerçekleştirilen arsa ve araziler bulunmakta mıdır? Bulunmaktaysa hangileridir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

08 Kasım 2018
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **31806**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-4192)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 22.10.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.369662 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/4192 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-4192 Esas Numaralı Önerge Cevabı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN
TANRIKULU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

Sorular:

- Bakanlığınıza bağlı arsa ve araziler var mıdır? Arsa ve araziler kaç metrekaredir?
- Bu arsa ve araziler başka kurum, kuruluş, vakıf, oda ve derneklere satılmış mıdır? Satıldıysa hangi usul ve esaslarla satılmıştır? Satışı gerçekleştiren Tapu Müdürlüklerinin isimleri nelerdir? Satış bedelleri, pafta ve parsel bilgileri nedir?
- Bakanlığınıza ait arsa ve araziler başka kurum, kuruluş, vakıf, oda ve derneklere kiralanmış mıdır? Kiralandı ise hangi kurum, kuruluş, vakıf, oda ve derneklere ne kadar bedelle kiralanmıştır?
- Bakanlığınız hissesinin bulunduğu arsa ve arazilerin satışları için ihaleler düzenlenmiş midir? İhale duyuruları her kamu kurumuna ait resmi internet sitelerinden yapılmış mıdır?
- Satışların kamuyu zarara uğratmaması için bilirkişi raporları düzenlenmiş midir? Bilirkişi raporlarında belirtilen değerlerin altında satışı gerçekleştirilen arsa ve araziler bulunmakta mıdır? Bulunmaktaysa hangileridir?

Cevaplar:

Bakanlığımız adına tahsisli toplam 318.018 m² arsa bulunmakta olup, herhangi bir satış ve kiralama işlemi yapılmamıştır.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığa atanan üst düzey bürokratlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4417)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Sayın Fatih DÖNMEZ** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

1. Göreve geldiğiniz tarih itibariyle Bakanlığınıza ataması yapılan üst düzey bürokrat sayısı kaçtır? Söz konusu kişilerin atamaları hangi birimlere yapılmıştır?
2. Göreve başlayan üst düzey bürokratlar kaç yıllık mesleki tecrübeye sahiptirler?
3. Göreve başlayan üst düzey bürokratlarınızdan kaç kişi kurumun kadrolu personeli ve kaç kişi açıktan atama ile çalışmaktadır?
4. Göreve başlayan üst düzey bürokratlara makam aracı, ücretsiz GSM hattı, lojman tahsis edilmiş midir? Tahsis edilmiş ise bu ayrıcalık kimlere uygulanmıştır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

09 Kasım 2018

Sayı : 64272063-610- 31881
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-4417)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 22/10/2018 tarihli ve 43452547-120.07-E-370411 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/4417 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-4417 Esas Numaralı Önerge Cevabı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN
TANRIKULU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

Sorular:

- Göreve geldiğiniz tarih itibariyle Bakanlığınıza ataması yapılan üst düzey bürokrat sayısı kaçtır? Söz konusu kişilerin atamaları hangi birimlere yapılmıştır?
- Göreve başlayan üst düzey bürokratlar kaç yıllık mesleki tecrübeye sahiptirler?
- Göreve başlayan üst düzey bürokratlarınızdan kaç kişi kurumun kadrolu personeli ve kaç kişi açıktan atama ile çalışmaktadır?
- Göreve başlayan üst düzey bürokratlara makam aracı, ücretsiz GSM hattı, lojman tahsis edilmiş midir? Tahsis edilmiş ise bu ayrıcalık kimlere uygulanmıştır?

Cevaplar:

Bakanlığımıza 11.07.2018 tarihinden günümüze kadar üst düzey bürokrat olarak 4 kişinin ataması yapılmıştır. Göreve başlayan üst düzey bürokratlar ortalama 20-25 yıllık tecrübeye sahiptirler. Bürokratlardan 3'ü bakanlığımız personeli 1'i açıktan atama ile çalışmaktadır. İlgililere mevzuat dışında herhangi bir tahsis yapılmamıştır.

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM resmi internet sitesindeki özgeçmişine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4514)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Binali YILDIRIM* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=27&p_sicil=7543 adresinden yayınlanması için gönderdiğim özgeçmişim : '1965 yılında Isparta Şarkikaraağaç'ta doğdu. Bursa İmam Hatip Lisesini ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi. Yurdun çeşitli yerlerinde görev yaptıktan sonra Süreyyapaşa Göğüs Hastanesinde Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz ihtisası yaptı. 2000 yılından itibaren uzman olarak İzmit Seka Devlet Hastanesinde çalıştı. MAZLUMDER Kocaeli Şube Başkanlığı ve daha sonra MAZLUMDER Genel Başkanlığı görevlerinde bulundu. Çeşitli Sivil Toplum Kuruluşları ve Platformlarda görev aldı halen de aktif görev almaya devam etmektedir. Yerel ve ulusal medya kuruluşlarında insan hakları ve siyaset eksenli makaleleri yayımlandı. 6 Ocak 2017 tarihinde 679 Nolu Kanun Hükmünde Kararname(KHK) ile İzmit Seka Devlet Hastanesinde Göğüs Hastalıkları Uzmanı olarak çalışırken ihraç edildi. Orta düzeyde İngilizce ve Arapça bilen Gergerlioğlu, evli ve 3 çocuk babasıdır.' yayımlandıktan bir hafta sonra kaldırılmıştır.

Kaldırılan bu özgeçmişim yerine : 'Ömer Faruk GERGERLİOĞLU Isparta / Şarkikaraağaç - 1965, Muhittin, Nebiye. Doktor; Bursa İmam - Hatip Lisesi ve Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi. Yurdun çeşitli yerlerinde görev yaptıktan sonra Süreyyapaşa Göğüs Hastanesinde Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz ihtisası yaptı. 2000 yılından itibaren uzman olarak İzmit Seka Devlet Hastanesinde çalıştı. MAZLUMDER Kocaeli Şube Başkanlığı ve Genel Başkanlığı görevlerinde bulundu. Çeşitli sivil toplum kuruluşları ve platformlarda aktif görev aldı. Yerel ve ulusal medya kuruluşlarında insan hakları ve siyaset eksenli makaleler yayımlandı. Orta düzeyde İngilizce ve Arapça bilen Gergerlioğlu, evli ve 3 çocuk babasıdır.' KHK ibaresi kaldırılmış şekilde bir özgeçmiş eklenmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile ihraç olduğum bilgisinin Meclis sitesindeki özgeçmişimden çıkarılmasının sebepleri nelerdir?
- 2- Herhangi birinin www.mevzuat.gov.tr de KHK numarasını yazarak veya bazı gazetelerin online platformlarından kolaylıkla erişebildiği bir bilginin Meclis sitesinde yazılmamasındaki mahsurları nelerdir?
- 3- Bütün KHKlarda imzası bulunan TBMM Başkanı Sayın Binali Yıldırım'ın 134.207 (sadece kamudan ihraçla) kişinin işsiz kalınmasının görünür olmasını engellemek için milletvekillerinin özgeçmişlerinden bu bilginin kaldırıldığı iddiası doğru mudur?
- 4- KHK ile görevden ihraç edilmeye uygulanan mevzuat övünülecek bir şeyse KHK ibaresi neden siteden kaldırıldığıyla ilgili yok övünülecek bir şey değilse bu kadar insanın neden ihraç edildiğiyle ilgili elinizde somut bir bilgi var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 34226
Konu : Soru Önergisi

13 .11.2018

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 17.10.2018 tarihli ve (7/4514) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile TBMM resmi internet sitesindeki özgeçmişiniz soru konusu yapılmıştır.

Bilindiği üzere, TBMM Albümü on yıldır Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı tarafından derlenmekte ve Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı tarafından bastırılarak tüm milletvekillerimize dağıtılmaktadır.

Özgeçmiş bilgilerinin derlenmesinde; milletvekilleri tarafından genel kabul gören objektif uygulamalar kapsamında; doğum yeri ve doğum tarihi, medeni durum, çocuk sayısı gibi kişisel bilgiler, mezun olduğu yurtiçi ve yurtdışı okullar gibi eğitim bilgileri, yüksek lisans ve doktora gibi akademik kariyer bilgileri, kamu ve özel sektör tecrübeleri, üyesi bulunduğu sivil toplum kuruluşları, önceki dönem milletvekilliği bilgisi, bildiği yabancı diller gibi bir özgeçmişte bulunması gereken temel verilerden oluşmuş kriterler esas alınmaktadır.

Milletvekillerimizin, yukarıda belirtilen ve yıllardır benimsenen objektif uygulamalar ve kriterlerin dışına çıkacak şekilde, TBMM Albümünde yer almasını istediği birbirinden farklı içerikli özgeçmiş talepleri söz konusu olabilmektedir. Bu taleplerin tamamının albüme işlenmesi durumunda; albüm bütünlüğünün ve yeknesaklığının kaybolacağı, albümde her milletvekili için belirlenen sınırlı alanda fiziki imkânsızlığın oluşacağı aşikârdır. Bu nedenle birçok milletvekilinin benzeri talepleri karşılanamamış ve ilgi önergede yer alan ifadenin özgeçmişinize konulması da bu kapsamda mümkün olmamıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

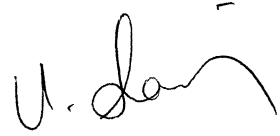

Mustafa ŞENTOP

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

4.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, TBMM Yerleşkesine giriş yasağı konulan kişilere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4516)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

Yaklaşık bin kişinin TBMM yerleşkesine giriş yasağı bulunduğu iddia edilmekte. Kamuoyunda bilinen Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı Canan Güllü, Ankara Tabip Odası Başkanı Vedat Bulut, Türkiye Küçük Millet Meclis'i Başkanı Oya Özden, İnsan Hakları Derneği Başkanı Öztürk Türkdoğan'ın da dahil olduğu sivil toplum örgütü, sendika, meslek odası, dernek başkanları ve üyeleri bulunmakta.

Bu bağlamda;

1. 2016-2018 yılları arasında TBMM Yerleşkesine giriş yasağı konulan kaç kişi vardır? Bu kişilerin kaç sivil toplum kuruluşu, meslek kuruluşu, sendika temsilcisidir? Bu yasakların süresi nedir? Kamuoyunda da bilinen bu isimlere yasak konulmasının gerekçesi nedir?
2. 2016-2018 yılları arasında konulan yasağın kaç kaldırılmış, kaç devam etmekte?
3. TBMM Yerleşkesine giriş yasağı uygulaması hangi mevzuat ya da mevzuatlara dayandırılmakta?
4. TBMM çatısı altında birçok milletvekili düzenlediği basın toplantısında konunun uzmanı olan kişilere kürsüde söz vermekte. Kaç kişiye 2016-2018 yılları arasında milletvekilinin basın toplantısında söz aldıktan sonra TBMM giriş yasağı uygulanmıştır? Bu uygulamanın gerekçesi nedir?
5. Basın toplantılarını düzenleyen milletvekilleri olduğu halde bilim insanlarının sadece alanlarıyla ilgili görüş bildirilmesinden doğru yasak konulması neye dayandırılmaktadır?
6. Bu konuda her parti milletvekilinin misafirine aynı uygulama yapılmakta mıdır, yoksa sadece muhalefet partisi milletvekillerinin misafirlerine mi yasak konulmaktadır? Basın toplantısına katıldığı için hakkında tutanak tutulan herkese eşit muamele yapılmakta mıdır?

7. 'Güçlü toplum, güçlü sivil toplum' demokrasinin vazgeçilmez ilkesidir. Bu anlayış çerçevesinde sivil toplum kuruluşlarının, meslek odalarının, sendikaların temsilcilerine konulan yasaklar ne zaman kaldırılacaktır? Yasakların kaldırılması konusunda bir girişiminiz olacak mıdır?
8. Cumhuriyet'in temel felsefesi "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" sözüne dayanmaktadır. Bu ülkenin yurttaşlarına halkın meclisine giriş yasağı konulmasının gerekçesi nedir? Bu yasaklar Cumhuriyet'in kurucu iradesini teşkil eden TBMM'nin maneviyatı ve temsil ettiği değerlerle çelişiyor mu?
9. Giriş yasağı konusunda TBMM hakkında açılmış kaç dava vardır? Bu davalarla ilgili durum nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 380900

08. 11.2018

Konu : Soru Önergesi

Sayın Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

İlgi : 18.10.2018 tarihli ve (7/4516) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Yerleşkesine giriş yasağı konulan kişiler soru konusu yapılmıştır.

TBMM Yerleşkesine giriş yasağı ile basın toplantısına katılım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik Yönetmeliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisinde Basın ve Yayın Mensuplarının Çalışmaları Hakkında Yönetmelik'te düzenlenmiştir. TBMM ziyaretçi girişlerine, ilgili mevzuatın ihlali ve bu ihlallerin tutanakla tespiti halinde, TBMM Güvenlik Koordinasyon Kurulunca sınırlama getirilmektedir. Sınırlamalar belli bir meslek grubu ya da sivil toplum örgütü veya hangi siyasi partiye mensup milletvekilinin misafiri olduğu gibi subjektif kriterlere göre değerlendirilmemekte ve ilgili mevzuata aykırı davranan tüm ziyaretçileri kapsamaktadır. 2016-2018 yılları arasında ilgili mevzuata aykırı davrandığı tespit edilen 169 kişi hakkında tutanak tanzim edilmiştir. Ancak, söz konusu yasakların birçoğu geçici olarak uygulanmakta ve Güvenlik Koordinasyon Kurulu tarafından her toplantıda yeniden gündeme alınmaktadır. Son yapılan Kurul toplantısında alınan kararlarla birlikte 25.10.2018 tarihi itibarıyla soru önergesinde bahsi geçen konulardan dolayı hiçbir ziyaretçinin TBMM'ye girişinde sınırlama bulunmamaktadır.

Giriş yasakları ile ilgili olarak yargı süreçleri devam etmekte olan 2 iptal davası bulunmaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

5.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, kanun ve KHK'lerle ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4643)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Aşğıdaki sorularımın Meclis Başkanı Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Nurhayat ALTACA KAYIŞOğLU
Bursa Milletvekili

Meclis'imizin 27. Dönemi 1 Ekim 2018 tarihinde gerçekleşen oturum ile başlamıştır. 26 ve daha önceki dönemlerde Meclisimizin görev yetkileri dâhilinde birçok kanun ve düzenleme gerçekleştirilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Meclisimizin kuruluşundan bu yana dönemler itibarıyla çıkarılan, değiştirilen ve kaldırılan kanun sayısı ne kadardır?
2. 26. Dönemin son kanunu ve sayısı nedir?
3. En çok değiştirilen kanunlar ve değişiklik sayılarıyla yürürlükten kaldırılan kanun sayısı ne kadardır?
4. Çeşitli dönemlerde çıkartılan Kanun Hükmünde Kararname sayısı ne kadardır?
5. 20 Temmuz 2016 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnamelerin listesi nedir?
6. TBMM tarafından onaylanan uluslararası antlaşma sayısı nedir?
7. Bu uluslararası antlaşmalar içinde şeh koyduklarımız var mıdır?
8. TBMM'nin çıkardığı genel ve özel afların sayısı ve listesi nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 380919
Konu : Soru Önergesi

08.11.2018

Sayın Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU
Bursa Milletvekili

İlgi : 19.10.2018 tarihli ve (7/4643) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kanun ve KHK'lerle ilgili çeşitli verilere ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

- 1- Soru cevabı
- 2- Meclis ve Dönemler İtibarıyla Kanun Sayıları Tablosu
- 3- Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname Listesi

CEVAPLAR:

Cevap 1 ve 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışından 07.11.2018 tarihine kadar kabul edilen kanun sayıları, meclis ve dönemler itibarıyla Ek-2’de sunulmuştur. Yürürlükte olan ve mülga kanun sayıları Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü Mevzuat Bilgi Sistemi’nden (www.mevzuat.gov.tr) edinilebilmektedir. Buna göre, 07.11.2018 tarihi itibarıyla 911 kod kanun yürürlüktedir. Tüm dönemler için mülga kanun sayısı ise 114’tür. Bunların dışında, 27.10.1988 tarihli ve 3488 sayılı Uygulanma İmkânı Kalmamış Olan Kanunların Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun ile 1.657 kanun; 26.04.2007 tarihli ve 5637 sayılı Uygulama İmkânı Kalmamış Bazı Kanunların Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun ile 118 kanun uygulama imkanı kalmadığı gerekçesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Kanunların değişiklik sayıları ile ilgili veri tutulmamaktadır.

Cevap 2.- 26’ncı Dönem’in son kanunu, 16.05.2018 tarihli ve 7144 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’dur.

Cevap 4.- 1982 Anayasası’nın kabulünden itibaren çeşitli hükümetlerce çıkarılan kanun hükmünde kararname sayıları, hükümet dönemlerine göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANAN KHK SAYILARI		
HÜKÜMET	DÖNEM	SAYI
45. HÜKÜMET	13.12.1983-21.12.1987	115
46. HÜKÜMET	21.12.1987-09.11.1989	70
47. HÜKÜMET	09.11.1989-23.06.1991	41
48. HÜKÜMET	23.06.1991-20.11.1991	25
49. HÜKÜMET	21.11.1991-25.06.1993	14
50. HÜKÜMET	25.06.1993-05.10.1995	75
54. HÜKÜMET	28.06.1996-30.06.1997	6
57. HÜKÜMET	28.05.1999-18.11.2002	51
60. HÜKÜMET	29.08.2007-06.07.2011	14
61. HÜKÜMET	06.07.2011-29.08.2014	21

Cevap 5.- 20.07.2016 tarihinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin listesi Ek-3’te yer almaktadır.

Cevap 6 ve 7.- Mevzuat Bilgi Sistemi’nden (www.mevzuat.gov.tr) edinilen verilere göre kanunla uygun bulunarak onaylanan uluslararası andlaşma sayısı 3.108’dir. Şerh konulan uluslararası andlaşma sayısı ile ilgili veri tutulmamaktadır.

Cevap 8.- Mevzuat Bilgi Sistemi’nden (www.mevzuat.gov.tr) edinilen verilere göre, genel af niteliğindeki kanun sayısı 34’tür.

Meclis ve Dönemler İtibarıyla Kanun Sayıları Tablosu

Meclis	Dönem	Kanun Sayısı
Kurucu Meclis	1	538
	Toplam	538
Millî Birlik Komitesi	1	239
	Toplam	239
Millî Güvenlik Konseyi	1	268
	Toplam	268
Millet Meclisi	1	704
	2	483
	3	598
	4	304
	5	212
	Toplam	2301
TBMM	1	339
	2	836
	3	627
	4	871
	5	920
	6	699
	7	562
	8	716
	9	746
	10	644
	11	426
	17	435
	18	359
	19	375
	20	249
	21	386
	22	914
	23	548
	24	418
	25	0
	26	491
	27*	6
	Toplam	11567
Genel Toplam		14913

* 07.11.2018 tarihi itibarıyla

Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler

Sıra	KHK No.	KHK'nin Başlığı	Kanun No	Kanun Tarihi
1	667	Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararname	6749	18.10.2016
2	668	Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	6755	08.11.2016
3	669	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname	6756	09.11.2016
4	670	Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7091	08.02.2018
5	671	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Kurum ve Kuruluşlara İlişkin Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	6757	09.11.2016
6	672	Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname	7080	06.02.2018
7	673	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7081	06.02.2018
8	674	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	6758	10.11.2016
9	675	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7082	06.02.2018
10	676	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7070	01.02.2018
11	677	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7083	06.02.2018
12	678	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7071	01.02.2018
13	679	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7084	06.02.2018
14	680	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7072	01.02.2018
15	681	Olağanüstü Hal Kapsamında Milli Savunma ile İlgili Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7073	01.02.2018
16	682	Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7068	31.01.2018
17	683	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7085	06.02.2018
18	684	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7074	01.02.2018
19	685	Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7075	01.02.2018
20	686	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7086	06.02.2018

Sıra	KHK No.	KHK'nin Başlığı	Kanun No	Kanun Tarihi
21	687	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7076	01.02.2018
22	688	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7087	07.02.2018
23	689	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7088	07.02.2018
24	690	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7077	01.02.2018
25	691	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7069	31.01.2018
26	692	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7089	07.02.2018
27	693	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7090	07.02.2018
28	694	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7078	01.02.2018
29	695	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7092	08.02.2018
30	696	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7079	01.02.2018
31	697	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7098	13.02.2018
32	701	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	7150	31.10.2018

6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığında görev yapan TBMM personeline ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/4829)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

Ecz. Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili

24 Haziran genel seçimlerinin ardından yürürlüğe giren yeni anayasaya uyum amacıyla çıkartılan KHK ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle TBMM'ye bağlı olan Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı'na bağlanmıştır.

Bu düzenlemeler yeni anayasaya uyum çerçevesinde adlandırılmayacak keyfi ve hukuksuz düzenlemelerdir. TBMM idari teşkilatında görevli personel geçici görevlendirmeye Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nda çalışmalarını sürdürseler de özlük haklarına yönelik kayıp yaşayabilecekleri başta olmak üzere endişe içindedir.

Kurum içinde yapılan geçici görevlendirmelerle kalifiye personelin uzmanı olmadığı alanlarda ve il dışında görevlendirilmek suretiyle personele mobbing uygulandığı yönünde ciddi şikayetler gelmektedir. Hereke Halı Fabrikası'nda halı dokuma ustası olarak görevli personelin İstanbul Yıldız Şale Fabrikası'na halı onarım göreviyle görevlendirilmesi ve İstanbul'dan Yalova Köşkü'ne görevlendirilen personelin her gün yakıt ücreti ve 140 TL'yi bulan köprü geçiş ücreti ödemek zorunda kalması örnekler, bu şikayetlerden bazılarıdır. Aynı şekilde ziraat teknikeri ve sanatkar olarak görevli personelin, isteği dışında koruma memuru olarak görevlendirildiği de belirtilmektedir. Kalp krizi geçirerek yaşamını yitiren personelin, sürekli görev yerinin değiştirilmesinden kaynaklanan stres nedeniyle kalp krizi geçirdiği de iddia edilmektedir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın yakın arkadaşı olan ve eski TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Yasin Yıldız'ın Milli Saraylar Daire Başkanı olarak görevlendirilmesiyle, milli saraylara yönelik geniş çaplı bir operasyon yapılacağı, rotasyonların artırılarak, personelin emekliliğe zorlanacağı iddiaları tarafımıza ulaşmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nda geçici görevlendirmeye çalışan TBMM personeli sayısı kaçtır? Milli sarayların cumhurbaşkanlığına bağlanmasıyla, burada görevli TBMM personelinden işten çıkartılan bulunmakta mıdır? İşten çıkartılan TBMM personeli varsa, bunun sayısı kaçtır?
2. Milli Saraylar'ın cumhurbaşkanlığına bağlanmasının ardından kurum içinde farklı fabrika, müze, saray, köşk ya da kasırdaki görevlendirilen toplam personel sayısı kaçtır?

3. Yapılan görevlendirilmelerin ardından uzmanlık alanı dışında görevlendirilen toplam personel sayısı kaçtır? Halı dokuma ustalarının, halı onarım göreviyle, ziraat teknikerlerinin ya da sanatkarların koruma memuru olarak görevlendirildiği iddiaları doğru mudur?
4. Kurum içinde oda ve masa dahi gösterilmeden bekletilen personel sayısı kaçtır? İşgücü kaybına ve kamu zararına neden olan bu durumun gerekçeleri nedir?
5. Yemek ücretlerinin yüksek olduğu ve gece nöbetlerinde yemek hizmeti verilmediği iddia edilmektedir. Gece nöbetlerinde yemek hizmeti verilmemesi ve yemek ücretlerinin yüksek olmasının gerekçesi nedir?
6. Tehlikeli iş sınıfı olarak geçen Milli Saraylar Atölyeleri'nde işyeri doktoru ve ambulans hizmetine son verildiği iddia edilmektedir. Bu iddia doğruysa bunun gerekçesi nedir? İşyeri doktoru uygulamasına son verilmesinin ardından, atölyelerde iş kazası yaşanmış mıdır? Yaşanan iş kazaları nedeniyle yaşamını yitiren ya da yaralanan personel bulunmakta mıdır?
7. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nda çalışanların çocukları için kreş açılması düşünülmekte midir?
8. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na bağlı misafirhanelerde, Cumhurbaşkanlığı'na devrin ardından iktidar partisine muhalif olduğu düşünülen FOX TV ve Halk TV gibi kanalların televizyonlardan kaldırıldığı iddia edilmektedir. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na bağlı misafirhanelerdeki televizyonlarda hangi kanalların yayınları bulunmaktadır?
9. Milli Saraylar Başkanlığı'nda görevli TBMM İdari Teşkilatı personelinin özlük hakları ve sorunları konusunda tarafınıza şikayet ulaştırmış mıdır? TBMM personelinin özlük hakları ve sorunlarının çözümü noktasında bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07-374598

08.11.2018

Konu : Soru Önergesi

Sayın Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili

İlgi : 18.10.2018 tarihli ve (7/4829) esas numaralı yazılı soru önermeniz.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığında görev yapan TBMM personeline ilişkin ilgi önerenizde yer alan sorularımızdan Başkanlığımızı ilgilendiren 1 ve 9'uncu sorular ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ve 9.- 2.7.2018 tarihli ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı birimler, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu kapsamında çıkarılmıştır. 12 sayılı Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. Anılan Başkanlık bünyesinde kadrosu TBMM Başkanlığında bulunan 1.397 personel görev yapmaktadır. Bahse konu personelle ilgili özlük haklarında herhangi bir kayıp ve işten çıkarma işlemi söz konusu değildir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

**16'NCI BİRLEŞİM
13 KASIM 2018 SALI
SAAT: 15.00**

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Plan ve Bütçe Komisyonu

- 13.11.2018 Salı - Saat: 10.00
- 14.11.2018 Çarşamba - Saat: 10.00
- 15.11.2018 Perşembe - Saat: 10.00
- 16.11.2018 Cuma - Saat: 10.00

* Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

- 14.11.2018 Çarşamba - Saat: 11.00

* İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

- 14.11.2018 Çarşamba - Saat: 10.00

* Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

- 14.11.2018 Çarşamba - Saat: 11.00

* Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

- 14.11.2018 Çarşamba - Saat: 11.00
- 15.11.2018 Perşembe - Saat: 11.00

* Dışişleri Komisyonu

- 15.11.2018 Perşembe - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

16'NCI BİRLEŞİM

13 KASIM 2018 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 21 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazadan kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1)

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, gazetecilik mesleğinin sorunlarının araştırılarak bu sorunların giderilmesi için bir denetim mekanizması kurulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2)

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3)

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 27 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilindeki haşhaş üreticilerinin zararlarının giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, bazı illerde tarım sektörünün sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 28 milletvekilinin, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, seçim güvenliğinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde meydana gelen tren kazasının nedenlerine ilişkin tüm iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, ekonomideki kötüye gidişin nedenlerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 23 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Botan Vadisi'nde yapılacak olan barajların bölgeye etkilerinin araştırılarak olası zararların önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 22 milletvekilinin, Menderes Nehri'ndeki kirliliğin çevreye ve insan sağlığına etkilerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli önlemlerin ve bu önlemlerin maliyetinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, İstanbul'da çeşitli hastanelerde çocuk gebeliği vakalarının gizlendiğine ilişkin iddiaların tüm yönleriyle incelenerek başka benzer vakaların tespiti ve önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 22 milletvekilinin, 20 Temmuz 2016'da ilan edilen Olağanüstü Hal Yönetimi'nin ülkeye etkilerinin tespit edilerek olumsuz etkilerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, çiftçilerin buğday üretiminde yaşadığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 19 milletvekilinin, Mersin'de kurulması planlanan balık çiftliklerinin çevre ve insan yaşamına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

19.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde seçim öncesinde yaşanan olayların tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde 14 Haziran 2018 tarihinde yaşanan silahlı çatışma olayı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, Van havzasındaki lahana sektörünün ve lahana üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanlarının sorunlarının ve bu kurumların işleyişinin incelenerek bu çalışanlara memur statüsü tanınması olanaklarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, meslek hastalıklarında yaşanan artışın sebeplerinin incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Marmara Denizi’nde yaşanan “kırmızı su” oluşumunun nedenlerinin ve çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, şifalı olarak nitelendirilen bitkilerin denetimsiz satışı ile medya organlarının konuya ilişkin yayınların olumsuz etkilerinin incelenerek gerekli denetim ve önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, yangın merdivenleri için gerekli standartların tespit edilerek gerekli yasal düzenleme ve denetimlerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, kitap okumanın özendirilmesine yönelik çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, yerel yönetimlerin spor hizmetlerine daha çok katkı yapabilmeleri için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, demiryolu piyasasının serbestleştirilmesinin TCDD üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yüksek fruktozlu mısır şurubunun üretimi, satışı ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, kamuda madencilik alanında istihdam edilen mühendislerin bir süre sonra işten ayrılmalarının nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, tohum üretimindeki dışa bağımlılığın ve yerli tohum üretimindeki sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

35.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, bağış adı altında yapılan yardımların ekonomik ve sosyal sonuçlarının araştırılması ve denetiminin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

36.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, erken çocukluk eğitiminin geliştirilmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

37.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, şiddet olaylarında görülen artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

38.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, medya ve internetin çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'nin Ulukışla ilçesinin potansiyel gelişmişlik düzeyine ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

40.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Veterinerlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

42.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, üniversite mezunları arasındaki işsizliğin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, pamuk üretiminde yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

44.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, tehlikeli işlerin sınıflandırılması, denetimi ve bu alanda karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, şoför ve nakliyatçı esnafının sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'deki şifa merkezlerinin tüm yönleriyle araştırılarak tanıtılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 32 milletvekilinin, Devlet Malzeme Ofisinin çeşitli sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, sanat tarihi eğitimine gereken önemin kazandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, Aladağlar Milli Parkının durumunun ve Park'ta yapılabilecek çalışmaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, EPDK'nın Gün Öncesi Piyasası ve Dengeleme Güç Piyasasındaki fiyat politikalarının tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'de yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

52.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, 14-17 yaş grubunda okullaşma oranının düşme nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

53.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Türkiye'deki öğrencilerin PISA testinde başarısız olma sebeplerinin incelenerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, madencilik sektörünün sorunlarının incelenerek sektörün sürdürülebilir gelişimi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

56.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Niğde'de kalsit madenciliğinin sorunlarının incelenerek gelişim olanaklarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

57.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, engellilere Evde Bakım Ücreti ödenmesi için şart koşulan gelir tespiti uygulaması kapsamında yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli yasa değişikliklerinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

58.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın örgütlenme, yapılan çalışmalar ve çalışanların sorunları bağlamında incelenmesi ile gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

59.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, iş güvenliği ve işçi sağlığı denetimleri ile Mesleki Yeterlilik Belgesi alınmasında yaşanan sorunlar incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

60.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen ve Sayıştay ile TBMM'nin denetimi dışında kalan projelerdeki uygulamaların incelenerek olası risklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

61.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yabancıların ve yabancı ortaklı Türk şirketlerinin Türkiye'de yaptıkları tarım yatırımlarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

62.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Ege Denizi'nde yer alan Türk adalarının Yunanistan tarafından sahiplenildiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

63.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, imalat sanayindeki sorunların ve bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

64.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, bireysel silahlanmanın olumsuz etkilerinin incelenerek bireysel silahlanma oranının en aza indirgenmesi alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, demiryolu yapım, onarım ve uluslararası standartlara uyum çalışmalarının bütün yönleriyle incelenerek aksaklıkların giderilmesi için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

66.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/66)

67.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, ithalat kolaylığı sağlanan tarım ürünlerinin tarım sektörüne olumsuz etkilerinin incelenerek yerli ürün üretim ve pazarlamasındaki sorunlara dair çözüm yollarının bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/67)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, Sümer Holding A.Ş.'nin özelleştirilmesi sürecinde yaşanan sorunların ve yapıldığı iddia edilen hatalı uygulamaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/68)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, Suriye'den gelen göçmen çocukların eğitim-öğretime katılımlarının sağlanması için gerekli tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/69)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, eğitim kurumu yöneticilerinin belirlenmesinde sıklıkla uygulama değişikliğine gidilmesinin yarattığı sorunların ve bunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/70)

71.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, öğrenci mutsuzluğunun nedenlerinin tespit edilerek sorunun çok yönlü bir şekilde incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

72.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, harp ve vazife şehitlerinin yakınları ile malul gazilere tanınan ancak "Muharip Gaziler" ve yakınlarının yararlanmadığı hakların ve bu gazilerin diğer sorunlarının belirlenerek gerekli çözümlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün mevcut sorunlarının incelenerek gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

74.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, eğitim-öğretimde cinsel taciz ve istismar olaylarının incelenerek bu alanda alınabilecek önleyici tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, başta tarım sektöründeki tekelleşme olmak üzere çiftçilerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

76.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, ülkemizde matematik alanındaki başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek matematik eğitimi açısından alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

77.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, su kaynaklarının doğru kullanımı için gerekli önlemlerin tespit edilerek ilgili yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, yabancı göçmen işçilerin kaçak olarak çalıştırılmasından kaynaklanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

79.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

80.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 23 milletvekilinin, Muğla'nın Yatağan ilçesindeki bir termik santralde yaşanan kazanın nedenlerinin araştırılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

81.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 21 milletvekilinin, fındık üretiminde görülen verim düşüşünün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

82.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 22 milletvekilinin, kredi sicili bozuk vatandaşların sözde kredi danışmanlık şirketleri tarafından yanıltılarak dolandırıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

83.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 25 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

84.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

85.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, milli şuurun ve manevi değerlerin çocuklara ve gençlere kazandırılması için eğitim sisteminde yapılması gereken değişikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)

86.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, çocuk ihmali ve istismarı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

87.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, iş yaşamında kadınlara yönelik ayrımcılık sorunun tüm yönleriyle araştırılarak kadın istihdamının artırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

88.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, basın özgürlüğüne getirilen sınırlamaların tahlil edilerek sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

89.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, son yıllarda yaşanan maden facialarında özelleştirme politikalarının etkilerinin araştırılması ve bütünlüklü çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/89)

90.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde artış gösteren iş kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/90)

91.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Iısu Barajı inşası nedeniyle Hasankeyf'te meydana gelen zararın tespiti ile kültürel ve tarihi mirasın korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

92.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 19 milletvekilinin, eczacılara yönelik şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

93.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 28 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/93)

94.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, Çanakkale'de faaliyet gösteren termik santrallerin ve maden ocaklarının çevreye ve insan sağlığına etkilerinin tüm yönleriyle incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

95.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 milletvekilinin, demiryollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

96.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

97.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, küresel ısınmanın etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

98.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, liselere ve üniversiteye giriş sınavlarındaki başarısızlığın sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98)

99.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemlili alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

100.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, Türkiye'ye sığınan Ezidilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

101.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 19 milletvekilinin, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

102.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, sokak hayvanlarının sorunlarının incelenerek sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/102)

103.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli önlemlerin ve sorunun çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/103)

104.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 20 milletvekilinin, OHAL döneminde yapılan düzenlemelerin üniversiteler ve akademisyenler üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/104)

105.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekilinin, Doğu Karadeniz'deki sel afetlerinin nedenlerinin incelenmesi ile afetlerden etkilenenlerin belirlenip kayıplarının tazmininin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/105)

106.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekilinin, döviz kurundaki artışları ve olası ekonomik krizi önleyici bir çözüm modeli geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/106)

107.- Ordu Milletvekili Seyit Torun ve 21 milletvekilinin, Ordu’da yaşanan sel felaketinin nedenlerinin araştırılarak meydana gelen zararların tazmini için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/107)

108.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, geçmişte yaşanan faili meçhul cinayetlerin incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108)

109.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunların incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)

110.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan hamile veya yeni doğum yapmış kadınların yaşadıkları sorunların tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)

111.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 19 milletvekilinin, Kamu Personeli Seçme Sınavında teknik bir hata yaşandığı iddialarının araştırılarak olası mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

112.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, son günlerde ortaya çıkan şarbon hastalığı vakalarının incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/112)

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/113)

114.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Ceza yargılamalarında kullanılan Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi’nin yol açtığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

115.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Türk Telekom’un özelleştirilmesi sürecinde kamunun zarara uğratıldığı iddialarının incelenerek sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/115)

116.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul’daki yeni havalimanı inşaatında yaşandığı iddia edilen iş kazalarının ve işçi ölümlerinin incelenerek sorunların çözümü için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/116)

117.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 milletvekilinin, son dönemde görülen şarbon vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/117)

118.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin ulaşım sorununun tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/118)

119.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/119)

120.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin su sorununun nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)

121.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı ve 19 milletvekilinin, Kastamonu’da meydana gelen sel felaketlerinin nedenlerinin araştırılması, meydana gelen zararın tespit edilmesi ve benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121)

122.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 milletvekilinin, darbe girişimi sonrası ihraç edilenlerin iş yaşamına katılımda karşılaştıkları iddia edilen engellerin incelenerek bunların kaldırılması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

123.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız ve 20 milletvekilinin, Aydın’daki çevre kirliliğinin ve kanser vakalarının nedenlerinin incelenerek yer altı ve üstü kaynaklarının korunması için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

124.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)

125.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 20 milletvekilinin, Tekirdağ’ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)

126.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve 22 milletvekilinin, son günlerde artış gösteren çocuk kaçırma ve kayıp olaylarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespiti için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

127.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin sonuçlarının araştırılarak ortaya çıkan sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/127)

128.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı ve 19 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/128)

129.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, internet, televizyon ve radyo aracılığıyla satış ve pazarlaması yapılan bazı ürünlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak bunların satışının önüne geçilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/129)

130.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130)

131.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 22 milletvekilinin, elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki artışın nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131)

132.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, Adana Şehir Hastanesi’nde yaşanan sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/132)

133.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, çiftçilerin sorunları konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

134.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, taşeron çalışanların kadroya geçiş sürecinde yaşadıkları sorunlar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/2)

135.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, kâğıt ve kâğıda bağlı sektörlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133)

136.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek başta tarımsal üretim potansiyeli yüksek iller olmak üzere ulusal üretimi destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134)

137.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ve 20 milletvekilinin, Balıkesir Ayvalık'a bağlı Altınova'da yapılması planlanan demir madeni arama faaliyetlerinin sosyal ve ekonomik hayata etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135)

138.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, canlı hayvan ithalatındaki kontrol mekanizmalarının incelenerek gerekli denetimlerin sağlanması ve şarbon hastalığının önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/136)

139.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ile inşaatın ekonomik ve ekolojik etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/137)

140.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 26 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için ilgili mevzuat, uygulama, eğitim ve denetimlerin incelenerek saptanan eksiklikleri giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)

141.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 22 milletvekilinin, Burdur Gölü'ndeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun engellenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)

142.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve tersine çevirmeye yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/140)

143.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 21 milletvekilinin, Başta Çorlu'da meydana gelen tren kazası olmak üzere ulaşım sektöründeki kazaların nedenlerinin ve özelleştirme uygulamalarının kazalardaki payının incelenerek alınacak tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/141)

144.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, öğrenci sayısındaki artış hızı ve sosyolojik etkenler dikkate alınarak ikili eğitim uygulamasının nedenlerinin ve yarattığı sorunların incelenerek saptanan sorunları giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/142)

145.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143)

146.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144)

147.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Niğde Altınhisar, Yeşilyurt, Çömlekçi, Ulukışla, Keçikale'de bulunan tarihi kalıntıların incelenerek kültür varlıklarının korumaya alınması ve turizm potansiyelinin artırılması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145)

148.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, başta esnaflara yönelik kredi uygulamaları olmak üzere esnafların sorunlarının incelenerek gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146)

149.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Orta Anadolu’da tarım ve hayvancılığın sorunlarının incelenerek çiftçilerin sorunlarının çözümü için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147)

150.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, akaryakıt kaçakçılığı sorununun incelenerek denetim ve düzenlemelerdeki eksikliklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/148)

151.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, özelleştirme sonrası Tekel’in zarar etme sebeplerinin incelenerek şirketteki her türlü sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/149)

152.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/150)

153.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, atıl durumdaki kamu yatırımları ile kamu zararı oluşan diğer durumların tespit edilerek kamu kaynaklarının verimli kullanımının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/151)

154.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, Kırklareli’nde yapılması planlanan Entegre Termik Santralinin çevreye ve insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek sürdürülebilir kalkınma için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/152)

155.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 26 milletvekilinin, sulak alanlara yönelik tehditlerin incelenerek bu alanların korunması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/153)

156.- Yozgat Milletvekili Ali Keven ve 22 milletvekilinin, Yozgat’taki çiftçilerin sorunlarının incelenerek çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/154)

157.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 21 milletvekilinin, iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının yaşadığı sorunların tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/155)

158.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, Tuz Gölü’ndeki küçülmenin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/156)

159.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 22 milletvekilinin, Yıldız Dağları bölgesinde yaşayan vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/157)

160.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ve 22 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/158)

161.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 28 milletvekilinin, kamu kaynaklarının kullanımında toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetilmesinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/159)

162.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van ilinin çeşitli sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160)

163.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 25 milletvekilinin, yerel basın sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161)

164.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162)

165.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, engellilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/163)

166.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, Kayseri'nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/164)

167.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının nedenlerinin incelenerek kazanın sorumlularının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/165)

168.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve 19 milletvekilinin, İşsizlik Fonu tarafından tahvil satın alınıp satılarak kamu bankalarına sermaye aktarıldığı iddialarının tüm boyutları ile incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/166)

169.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

170.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, Hatay'daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

171.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi ile istismar mağdurlarının yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/169)

172.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, yükseköğretime yerleşme oranındaki devamlı düşüşün nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/170)

173.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, Akdeniz anemisi hastalığının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması ve kamuoyunun konuya ilişkin farkındalığının artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/171)

174.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/172)

175.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 22 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/173)

176.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, anadilde eğitim alamayan çocukların eğitim hayatında yaşadıkları sorunların tespit edilerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/174)

177.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'de kapanan ticari işletmelerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/175)

178.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 19 milletvekilinin, hasta mahpusların temel sağlık haklarına erişimlerine dair sorunların incelenerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/176)

179.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek bu tür olayların yeniden yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/177)

180.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, kadın yoksulluğunun nedenlerinin incelenerek yoksulluğa sebep olan etmenlerin ortadan kaldırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/178)

181.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz ve 20 milletvekilinin, Düzce'nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/179)

182.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 26 milletvekilinin, Gaziantep'teki her türlü ulaşım sorununun incelenerek tespit edilen sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/180)

183.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 27 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak vakaları önleyici politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/181)

184.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 23 milletvekilinin, ekonomik gidişatın basın-yayın sektörüne etkilerinin incelenerek başta kâğıt temini olmak üzere sektörün sorunlarının çözülmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/182)

185.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için madenin kullanım alanlarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/183)

186.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 28 milletvekilinin, ALS hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/184)

187.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 milletvekilinin, SMA hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/185)

188.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/186)

189.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, eğitimde başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek başta sınav sistemleri olmak üzere eğitimdeki sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

190.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, orman yangınlarındaki artışın sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması ile ormanlık alanlardaki azalmanın etkilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

191.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 22 milletvekilinin, İzmir Aliğa'da denizde meydana gelen petrol sızıntısının insan yaşamına ve ekolojik sisteme verebileceği zararların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

192.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 26 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen projelerin incelenerek olası kamu zararlarının ve sözleşmelerdeki hataların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190)

193.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay'daki narenciye üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunları giderici ve üreticiyi teşvik edici çalışmalar yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/191)

194.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Hatay'da zeytincilik sektöründe yaşanan sorunların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/192)

195.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 23 milletvekilinin, Türk vatandaşlığı kazanmayı kolaylaştıran düzenlemelerin yarattığı sorunların tespit edilerek olası sorunları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/193)

196.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Eski Ankara, Balıkesir, Bursa ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanları'nın görevleri boyunca yapılan imar değişikliklerinin ve İmar Komisyonu üyelerinin malvarlıklarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/194)

197.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 27 milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/195)

198.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, TRT'deki yurtdışı görevlendirmelerin incelenerek bu görevlendirmeler sırasında tahsis edilen kaynaklar ile kamunun zarara uğratılıp uğratılmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/196)

199.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Hatay'da yerli hayvan yetiştiriciliğinin korunması ve geliştirilmesi için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/197)

200.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, Suriye'deki iç savaşın Hatay'a etkilerinin incelenerek olumsuz etkilerin bertaraf edilmesini sağlayıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/198)

201.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun ve ekonomik krizin önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199)

202.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Yusufeli'nin yeni bir yerleşim alanına taşınacak olmasından kaynaklanan sorunların incelenerek ilçe halkının mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200)

203.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, Hopa Limanı'ndaki yükleme-boşaltma faaliyetleri esnasında yayılan toz bulutlarının insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin incelenerek liman çevresinde yaşayanların mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201)

204.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin'de faaliyet gösteren bir madencilik şirketinin faaliyetlerinin devamı amacıyla çeşitli kişilere maddi menfaat sağladığı iddialarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/202)

205.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, çeşitli firmalar tarafından yapılan dolandırıcılık faaliyetlerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/203)

206.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek başta Alpu Termik Santrali olmak üzere olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/204)

207.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında İŞKUR tarafından yapılan alımlarda haksızlık yapıldığına dair iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/205)

208.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın iş güvenliği uygulamalarının incelenerek Başkanlığın işlerinde iş kazalarının önüne geçilmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/206)

209.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve İl Müdürlükleri'nde çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/207)

210.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, özel sektörde çalışan çevre mühendislerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/208)

211.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/209)

212.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, kamuda çalışan avukatların özlük haklarına dair sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/210)

213.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, bazı vakıf ve dernekler arasında ayrımcılık yapıldığına ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211)

214.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ulaşım sektöründe çalışanların sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212)

215.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Yusufeli Barajı ve bağlantılı HES projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213)

216.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerin incelenerek uygulamadaki sorunların önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/214)

217.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 30 milletvekilinin, Kırıkkale'nin sorunlarının incelenerek başta sanayi alt yapısı olmak üzere şehrin tüm sorunları için çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215)

218.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 30 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin insan sağlığına ve çevreye olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/216)

219.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 32 milletvekilinin, linyit rezervlerinin incelenerek çevreye duyarlı termik santraller kurulmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/217)

220.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, TRT'nin maddi kaynaklarını kullanım biçiminin ve personel politikasının incelenerek tüm iş ve işlemlerde şeffaflığı sağlayıcı tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/218)

221.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 25 milletvekilinin, Ergene Nehri’ndeki kirliliğin sebeplerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/219)

222.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Sarp Sınır Kapısı’nda yaşanan sorunların incelenerek başta fiziki yetersizlikler olmak üzere sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/220)

223.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Arhavi’deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/221)

224.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, yüksek gelir elde ettiği iddia edilen iş insanlarının vergi rekortmenleri arasına giremeyişinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222)

225.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin Cerattepe’deki maden sahası hakkında verilen bilirkişi raporunun bilimsel gerçeklere uygunluğunun incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/223)

226.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin’de yüksek gerilim enerji hatları güzergâhlarından kaynaklanan sorunların araştırılarak yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/224)

227.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 27 milletvekilinin, şarbon hastalığının yarattığı tehlikenin tüm yönleriyle incelenerek gıda güvenliğinin sağlanması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/225)

228.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 25 milletvekilinin, ilaç fiyatlarındaki artışların yarattığı sorunların incelenerek ilaç teminindeki sıkıntıların bertaraf edilmesi ve yerli ilaç üretiminin desteklenmesine yönelik politikalar geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/226)

229.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin’de yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/227)

230.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 30 milletvekilinin, kâğıt fiyatlarındaki artışın yerel basına olan etkilerinin incelenerek yerel basının devamlılığı için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/228)

231.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, banka çalışanlarının çalışma koşullarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/229)

232.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 26 milletvekilinin, tarladan sofraya ürün fiyatındaki artışın sebeplerinin incelenerek gıdaya ucuz erişimin sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/230)

233.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/231)

234.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/232)

235.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay’daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/233)

236.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234)

237.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 25 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235)

238.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan engelli mahkûmların özel ihtiyaçlarının tespiti ve bunlara çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236)

239.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, yoksulluğun çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenerek maddi sıkıntı yaşayan çocuklar için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237)

240.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara’da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek olayın yaşanmasında sorumluluğu bulunanların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/238)

241.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, son 15 yıldaki orman yangınlarının sebep ve sonuçlarının araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/239)

242.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, basın özgürlüğü konusundaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/240)

243.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Kars ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/241)

244.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, döviz kurundaki dalgalanmaların sebeplerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/243)

245.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, bilim ve sanayi alanındaki sorunların incelenerek bu alanlarda ilerlemenin sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/244)

246.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 35 milletvekilinin, ihtiyaç sahiplerine ücretsiz kömür dağıtımında yaşandığı iddia edilen uygunsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/245)

247.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, Erzurum ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/246)

248.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, öğrencilerin barınma ve hayatını idame ettirmede yaşadığı sorunların incelenerek sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/247)

249.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 32 milletvekilinin, çam fıstığı üretimindeki düşüşün nedenlerinin incelenerek verimsizlik sorununun çözümü için gerekli çalışmaların sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/248)

250.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, büyükşehirlerde köylerin mahalleye dönüştürülmesinin yol açtığı sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/249)

251.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, bebek ve çocuk ticaretinin nedenlerinin incelenerek bu duruma sebep olan faktörlerin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/250)

252.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, deprem fonunda biriken paranın ve deprem toplanma alanlarının kullanım biçimlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/251)

253.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, kentsel dönüşüm nedeniyle mağdur olan vatandaşların sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/252)

254.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 26 milletvekilinin, Suriye iç savaşının Türkiye'ye etkilerinin incelenerek başta vatandaşlarımızın terör örgütlerince kandırılması olmak üzere savaş sonrası yaşanabilecekler için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/253)

255.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 40 milletvekilinin, Hatay'da uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin incelenerek kullanımla etkin mücadele için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/254)

256.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, tarımda dışa bağımlılığın kaldırılması, yerli tohumculuğun geliştirilmesi ve Hatay'ın bir tarım merkezi olarak yapılandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/255)

257.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, bedelli askerlik uygulamalarından elde edilen gelirin nasıl harcadığının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/256)

258.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 41 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/257)

259.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, iş kazaları sonucu meydana gelen ölümlerin nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/258)

260.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, topluma kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasına yönelik yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/259)

261.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 28 milletvekilinin, başta Şile'deki gemi batması olayının nedenleri olmak üzere denizcilik sektöründeki sorunların ve denetim eksikliklerinin incelenerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/260)

262.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek özgür bir eğitim ortamı için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/261)

263.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/262)

264.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, İstanbul Otopark İşletmeleri Ticaret A.Ş.'deki yolsuzluk iddialarının incelenerek kamu zararının önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/263)

265.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, İskenderun Körfezi'ndeki kirliliğin nedenlerinin incelenerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/264)

266.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/265)

267.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 30 milletvekilinin, İstanbul'da hatalı yapılaşmanın sonuçlarının incelenerek gerekli yeşil alan ve deprem toplanma alanlarının sağlanması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/266)

268.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, beslenmenin insan sağlığına etkilerinin incelenerek insan sağlığına zararlı gıdalar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/267)

269.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/268)

270.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 19 milletvekilinin, işçi ve emekçilerin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/269)

271.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Bolkar Dağlarının Ulukışla ilçesi sınırları içerisinde kalan kısmında yapılan tesislerin tamamlanamamasının nedenlerinin araştırılarak yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/270)

272.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 30 milletvekilinin, Gediz Havzası'ndaki kirliliğin temizlenmesi ve Havza'nın korunması için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/271)

273.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, kamuda tasarruf politikalarının uygulamaya konulduğu son dönemde bazı kamu kurum ve kuruluşlarında yüksek harcamalar yapıldığı iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/272)

274.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, göç konusunun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli politikaların geliştirilmesi için çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/273)

275.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 30 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilinde yaşanması muhtemel depremlerin etkilerinin en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/274)

276.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Türkiye'deki erken çocukluk eğitimindeki durumun tespit edilerek ortaya çıkan sorunların giderilmesi için çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/275)

277.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, uygulanan tarım politikalarındaki yanlışlıkların belirlenerek durumun tüm yönleriyle ele alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/276)

278.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 32 milletvekilinin, Aksu Çayı'ndaki kirliliğin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/277)

279.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 28 milletvekilinin, çöp ve atık yönetimi konusunda gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/278)

280.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının önüne geçmek için alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/279)

281.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 27 milletvekilinin, sağlık sistemindeki eksikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/280)

282.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 milletvekilinin, SMA hastalığından muzdarip vatandaşlar ve ailelerinin sorularının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/281)

283.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 26 milletvekilinin, Menderes Nehri’ndeki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak ortaya çıkan zararların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/282)

284.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 24 milletvekilinin, zabıtalardan sorunlarının incelenerek bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/283)

285.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, taşımaya eğitimin yarattığı sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/284)

286.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 32 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/285)

287.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, çay üretimi ve satışında yaşanan sorunların araştırılarak yaşandığı iddia edilen mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/286)

288.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 35 milletvekilinin, Tuzla’da yapılan kimyasal atık deşarj işlemlerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/287)

289.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 28 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek yerli tarımsal üretimin tüm paydaşlarını destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/288)

290.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde ek ders karşılığı çalışan personelin özlük haklarına ilişkin yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/289)

291.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, basın sektörünün ve gazetecilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/290)

292.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Uzman Jandarmaların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/291)

293.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 32 milletvekilinin, Ankara’nın tarihi değerlerinin ortaya çıkarılması ve bu değerlerin korunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/292)

294.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 26 milletvekilinin, İzmir Bergama’daki altın madenciliği çalışmalarının insan sağlığına ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/293)

295.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, hazırlanıp uygulanmayan kamu projelerinden kaynaklanan zararların araştırılarak bu konuda yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/294)

296.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Polis Meslek Yüksek Okullarında yaşandığı iddia edilen keyfi mülakat iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/295)

297.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 27 milletvekilinin, Türkiye'ye göç ederek çevre dengesinin bozulmasına sebep olan canlıların tespit edilerek endemik canlıların korunması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/296)

298.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 28 milletvekilinin, üniversite ve kamu hastanelerinde yaşandığı iddia edilen ödeme gecikmelerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/297)

299.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 30 milletvekilinin, ayçiçek üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/298)

300.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 28 milletvekilinin, Elbistan Akbayır'da yapılması planlanan termik santralin bölge ekonomisine ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/299)

301.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ziraat mühendisi istihdamının yeterli olup olmadığının incelenerek milli tarımsal üretim için gerekli ziraat mühendisi istihdamının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/300)

302.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Arhavi'deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/301)

303.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 28 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının incelenerek nedenlerinin ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/302)

304.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin'deki tünellerde sıklıkla kaza yaşanmasının nedenlerinin incelenerek tünellerin standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/303)

305.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/304)

306.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 29 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın ve bu konudaki ihmallerin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/305)

307.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/306)

308.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, tüp mide ameliyatlarında yaşanan sorunların incelenerek gereksiz yahut hatalı yapılan ameliyatların önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/307)

309.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 26 milletvekilinin, faili meçhul siyasi cinayetlerin tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/308)

310.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 29 milletvekilinin, uyuşturucu kullanım oranlarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/309)

311.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 26 milletvekilinin, et ve canlı hayvan ithalatındaki sorunların incelenerek yerli üretimi destekleyici politikalar üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/310)

312.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin esnafının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/311)

313.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 29 milletvekilinin, olası depremlere karşı bina onarım ve güçlendirme çalışmalarının incelenerek bu konuda yaşanan aksaklıkların saptanarak giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/312)

314.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 28 milletvekilinin, bebek ölüm oranındaki yüksekliğin nedenlerinin incelenerek sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/313)

315.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 28 milletvekilinin, iş kazalarının nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/314)

316.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 31 milletvekilinin, Suriye’den gelen göçmen kadın ve çocukların sorunlarının incelenerek için dil, barınma ve okullaşma sorununun çözümü için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/315)

317.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 28 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek eğitim kalitesinin artırılması için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/316)

318.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 32 milletvekilinin, gözü altında yaşandığı iddia edilen kayıp vakalarının incelenerek sorumluların ve kayıpların akıbetlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/317)

319.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 milletvekilinin, gıda güvenliğinin sağlanması ve zararlı gıdaların piyasaya girişinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/318)

320.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 31 milletvekilinin, Tarsus Boğazpınar’da yapılması planlanan HES projesinin çevreye ve canlı yaşamına olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/319)

321.- Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 19 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin yöntemlerin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/320)

322.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 19 milletvekilinin, ekonomik gerekçelerle tedavi hizmetlerinde aksamalar olduğuna ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/321)

323.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 21 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/322)

324.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/323)

325.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, Trakya’da kanser vakalarındaki artışın nedenlerinin incelenerek sorun hakkındaki çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/324)

326.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/325)

327.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, Kanun Hükmünde Kararname ile meslekten çıkarılanların avukatlığa kabul edilmemesinden ileri geldiği iddia edilen hak ihlallerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/326)

328.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, buğday üretiminde ve stoklarında yaşanan sorunların incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/327)

329.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, yargı bağımsızlığını olumsuz etkileyen durumların incelenerek tam bağımsız yargının sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/328)

330.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan ve 20 milletvekilinin, İstanbul’da bir okulun inşaatının mahkeme kararı hilafına devam ettiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/329)

331.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan ve 20 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanının ihale ve inşaat sürecindeki usulsüzlük iddialarının incelenerek olası riskleri bertaraf edici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/330)

332.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/331)

333.- Van Milletvekili Bedia Özgöçke Ertan ve 19 milletvekilinin, ekonomik durumun intihar vakalarına etkilerinin incelenerek bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/332)

334.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/333)

335.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin ve halka etkilerinin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/334)

336.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 19 milletvekilinin, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişle kurulan yeni yapının kamu çalışanlarının iş hayatına, verimliliklerine ve motivasyonlarına olan etkilerinin araştırılması ve tespit edilecek sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/335)

337.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Sayıştay tarafından Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ilişkin hazırlanan 2017 denetim raporundaki bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/336)

338.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Sayıştay tarafından hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporundaki Sağlık Bakanlığına ilişkin bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/337)

339.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, otomotiv sektöründe görülen daralmanın sonuçlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/338)

340.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, konkordato müessesinin yarattığı mağduriyetlerin tüm yönleriyle araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/339)

341.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TRT bünyesinde yaşanan sorunların incelenerek Kurum'un yayıncılık ve personel politikalarındaki sorunların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/341)

342.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 35 milletvekilinin, Türk Lirası'nın değer kaybetmesinin nedenlerinin incelenerek değer kaybının önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/342)

343.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, sanayi sektörünün başta enerji girdi maliyetleri olmak üzere tüm sorunlarının incelenmesi ve bu sorunlara çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/343)

344.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 21 milletvekilinin, iş hayatına bağlı olarak yaşanan intihar vakalarının incelenerek gençlerin iş dünyasında yaşadıkları sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/344)

345.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, mühendis, mimar ve şehir planlamacıların özlük haklarındaki sorunların incelenerek yapılması gereken iyileştirmelerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/345)

346.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, Çukobirlik'in ekonomik durumunu iyileştirmek için yapılması gerekenlerin tespit edilerek Birliğin tarıma desteğinin artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/346)

347.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 21 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/347)

348.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 24 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının nedenlerinin incelenerek başta yüksek riskli fabrikalar olmak üzere bu yangınların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/348)

349.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/350)

350.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, dini inançları istismar etmek suretiyle ticari kazanç sağlamaya çalışanların tespit edilerek dini istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/351)

351.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 23 milletvekilinin, hasta mahpusların durumlarının araştırılarak tedavi koşullarının iyileştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/352)

352.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürüldüğü iddialarının incelenerek süreçte yaşananların tüm yönleriyle ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/353)

353.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/354)

354.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 31 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/355)

355.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van depremine bağlı olarak ortaya çıkan ve devam eden sorunların incelenerek sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/356)

356.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 32 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/357)

357.- Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 20 milletvekilinin, besicilik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/358)

358.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 milletvekilinin, başta Gaziantep'te faaliyet gösterenler olmak üzere yerel basının sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/359)

359.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 30 milletvekilinin, kamu yönetiminde israfın önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/360)

360.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 31 milletvekilinin, Türkiye'de futbol alanındaki ırkçı ve ayrımcı nitelikteki olayların incelenerek bu olayların yinelenmemesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/362)

361.- İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 31 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/363)

362.- İstanbul Milletvekili Fethi Açikel ve 19 milletvekilinin, üniversitelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/364)

363.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/365)

364.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, yerli tıbbi cihaz üretiminin artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/366)

365.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, Ladik, Eber, Akşehir, Burdur ve diğer göllerdeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/367)

366.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, madde bağımlılığındaki ve buna bağlı ölümlerdeki artışların nedenlerinin incelenerek bu konuda önleyici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/368)

367.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 21 milletvekilinin, buğday üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/369)

368.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 24 milletvekilinin, SMMM ve YMM’lerin mesleki sorunlarının araştırılarak bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/370)

369.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, mısır üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/371)

370.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması, yönetimi ve kirlenmesinin önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/372)

371.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 29 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin doğal çevreye, insan sağlığına, ekonomik, sosyal ve siyasal hayata etkilerini araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/373)

372.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 30 milletvekilinin, Gaziantep ve tüm Türkiye’de artan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının tüm boyutlarıyla araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/374)

373.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 31 milletvekilinin, kadın sığınma evlerinin koşullarının ve ihtiyaçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/375)

374.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 30 milletvekilinin, Balıkesir’de faaliyet gösteren maden ocaklarının çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/376)

375.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 25 milletvekilinin, taş ve kum ocaklarının çevreye, insan sağlığına ve tarihi yapılarla olası zararlarının incelenerek bu zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/377)

376.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter ve 20 milletvekilinin, Uzman jandarma ve çavuşların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/378)

377.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Tunceli’nin Nizamiye ilçesinde operasyon sırasında hipotermi nedeniyle iki askerin şehit olduğu olayın tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/379)

378.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 28 milletvekilinin, Alevi vatandaşların evlerinin işaretlendiği iddialarının araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/380)

379.- Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı ve 32 milletvekilinin, 674 sayılı KHK ile kayyım atanan belediyelerdeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırılık iddialarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/381)

380.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/382)

381.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu ve 21 milletvekilinin, Çin’de Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan Uygur Türkleri’ne yönelik olumsuz uygulamaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/383)

382.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, çiftçilerin kredi temininde ve borçların geri ödenmesinde yaşadıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/384)

383.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, Beyşehir Gölü’ndeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun olumsuz etkilerini bertaraf etmek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/385)

384.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, yükseköğretim kurumlarının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/386)

385.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, ortaöğretim kurumlarındaki başarı düşüklüğünün ve sorunların incelenerek eksiklik ve sorunların giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/387)

386.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 20 milletvekilinin, KHK ile kamu görevinden çıkarılıp takipsizlik veya beraat kararı aldığı halde görevine iade edilmeyenlerin yaşadıkları sıkıntıların tespiti ve mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/388)

387.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 22 milletvekilinin, Ladik Gölü’nde görülen su seviyesindeki düşmenin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/389)

388.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 19 milletvekilinin, havayolu şirketlerindeki çalışma koşullarının araştırılarak personelin çalışma koşullarının iyileştirilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/390)

389.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası başlatılan dayanışma kapsamında toplanan yardımların hangi şekilde kullanıldığının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/391)

390.- İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ ve 20 milletvekilinin, İstanbul Havalimanı’nın adının belirlenmesi ve yapım sürecindeki iş güvenliğine ilişkin iddialar hakkında bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

391.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, rektörlerin tutum ve davranışları ile akademik ve idari personelin unvan yükselmelerinde uygulanan kriterlerin araştırılarak gerekli çözüm önerilerinin getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/393)

392.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 30 milletvekilinin, kayyum atanan Gercüş Belediyesi’nde yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/395)

393.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 32 milletvekilinin, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nde yaşandığı iddia edilen hukuka aykırı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların sona erdirilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/396)

394.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve 32 milletvekilinin, üniversitelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/398)

395.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, kamuda istihdam edilen tüm sözleşmeli personelin kadroya geçişinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/399)

396.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 20 milletvekilinin, tarımda yaşanan sorunların yerel ve ulusal çerçevede incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/400)

397.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhuğlu ve 21 milletvekilinin, İstanbul’da yaşanan çökme, göçük ve toprak kaymalarının nedenlerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/402)

398.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekilinin, SMA hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle incelenerek bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/403)

399.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 20 milletvekilinin, işsizliğin artmasının sebeplerinin incelenerek artışın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/404)

400.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 25 milletvekilinin, Akarçay kapalı havzasında bulunan Akşehir ve Eber göllerinin kurummasının nedenlerinin incelenerek kurumunun önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/408)

401.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu’nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409)

402.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 29 milletvekilinin, Kadri Boğdu isimli vatandaşın öldürülmesi olayının incelenerek olayın ve sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/411)

403.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, HDP üyelerinin tutuklanmalarının topluma ve ülke demokrasisine etkilerinin incelenerek süreçte yaşanan olası hukuka aykırılıkların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/412)

404.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 22 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/413)

405.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi suretiyle Türkiye’nin tarım alanında söz sahibi bir ülke olmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/414)

406.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, Kazdağları Milli Parkı’nda yapılması planlanan projelerin incelenerek bunların çevreye olası olumsuz etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/415)

407.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, asgari ücretle çalışan vatandaşların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/416)

408.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa-Ankara hızlı tren projesinin zamanında bitirilememesinin nedenlerinin incelenerek projede yaşanan aksaklıkların giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/417)

409.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, sanayileşmiş kentlerdeki kirliliğin nedenlerinin ve enerji üretim tesislerinin çevreye etkilerinin incelenerek olası zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/418)

410.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, İznik Gölü ile göl ve çevresindeki yaban hayatı korucu tedbirlerin belirlenerek göl yakınındaki deltalandaki kirliliğin giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419)

411.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa’da ulaşımda nihai planın oluşturularak ulaşımdaki aksaklık ve koordinasyon bozukluklarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/420)

412.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 20 milletvekilinin, Bursa’daki hava kirliliği oranlarının incelenerek kirliliğin ve olası zararlı etkilerinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/421)

413.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 23 milletvekilinin, kentsel dönüşüm kapsamında gerçekleşen bina yıkımlarının hukuka uygunluğunun incelenerek bu binalar arasında asbestli yapılar olup olmadığının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/422)

414.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 21 milletvekilinin, dilencilige zorlanan insanların bu durumdan kurtarılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/423)

415.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 20 milletvekilinin, Döllük-Güllüce Sulama Projesi kaynağına bor ve tuz karışıp karışmadığının tespit edilerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/424)

416.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 21 milletvekilinin, Bursa’daki deprem riskinin incelenerek olası bir depreme karşı yapı stoku ve diğer gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/425)

417.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 21 milletvekilinin, kamu ihalelerinin incelenerek iktidarın özel sektör üzerinde baskı kurduğu iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/426)

418.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 21 milletvekilinin, Kestel’de hava ve toprak kirliliğinin incelenerek kirliliğin sağlık üzerindeki etkilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/427)

419.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 22 milletvekilinin, 17 ve 25 Aralık 2013 tarihinde gerçekleştirilen yolsuzluk operasyonlarına dayanak olduğu iddia edilen delillerin FETÖ terör örgütü tarafından üretilen sahte deliller olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/428)

420.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 25 milletvekilinin, Türkiye’de ortadan kaldırılan bazı hastalıkların yeniden nüksetmesinin nedenlerinin incelenerek bu hastalıkların yayılmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429)

421.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu ve 20 milletvekilinin, Uludağ ve Bursa Ovaları’nın yer altı ve üstü zenginlerinin tespit edilerek bu zenginliklere zarar veren unsurların bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430)

422.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, fazla çalışmadan kaynaklanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431)

423.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, hayvancılık alanında yaşanan sorunların incelenerek aile yetiştiriciliğine dayalı bir sistem oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/432)

424.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, tarım kooperatiflerinin durumlarının, faaliyetlerinin ve sorunlarının incelenerek geliştirilmeleri için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/433)

425.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/434)

426.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 24 milletvekilinin, Türkiye’de depresyonun yaygınlık durumunun incelenerek hastalığın nedenleri ve sonuçları konusundaki farkındalığı artırıcı ve hastalığı önleyici çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/435)

427.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 20 milletvekilinin, inşaat sektöründeki iş güvenliği uygulamalarının incelenerek iş kazalarının önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/436)

428.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 21 milletvekilinin, İngiltere’den çöp ithal edilmesinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/437)

429.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, şarbon ve diğer hayvan hastalıklarının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalıkların önlenmesi ve sektörün sorunlarının bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/438)

430.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve olası etkilerinin bertaraf edilmesine yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/439)

431.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 27 milletvekilinin, Türkiye’de gelir dağılımındaki adaletsizliğin nedenlerinin incelenerek adaletsizliğin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/440)

432.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, Türkiye’deki kaya gazı potansiyelinin tespit edilerek bu potansiyelin ekonomiye kazandırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441)

433.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, radyasyonlu alanlarda çalışan sağlık personelinin sorunlarının incelenerek bu personelin sağlığının korunması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/442)

434.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürülmesi olayının tüm yönleriyle incelenerek olayın Türkiye’nin itibarını zedelememesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443)

435.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin incelenerek bu şiddetin önlenmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444)

436.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu iddiaların doğruluk durumunun saptanması ve ihlallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445)

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

TBMM Basımevi/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 12

Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 5 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1186) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1186 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Katılma Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- Madde Gerekçeleri 6

• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu.....12

• Muhalefet Şerhleri.....25

• Teklif Metni.....61

• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....61

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Ahmet Demircan

Samsun

Recep Şeker

Karaman

İsmail Tamer

Kayseri

Hacı Bayram Türkoğlu

Hatay

Mustafa Açıkgöz

Nevşehir

Arife Polat Düzgün

Ankara

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1186 esas numaralı “Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne imza vermek istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

31.09.2018

Öznur Çalık

Malatya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1186)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere 2003 yılından itibaren uygulamaya konulan Sağlıkta Dönüşüm Programının birinci fazında hizmet sunum modelleri geliştirilmiş ve hizmete erişimin önündeki engeller kaldırılmıştır. Sağlık kuruluşları birleştirilerek ve ücretsiz aile hekimliği sistemine geçilerek hakkaniyetli şekilde hizmet tüm ülke sathına yaygınlaştırılmış ve herkesin hizmete erişimi sağlanmıştır. İkinci basamakta yapılan düzenlemelerle ve hastane alt yapılarının güçlendirilmesi ve iyileştirilmesiyle hizmete erişim ve kalite yükseltilmiştir.

Diğer taraftan, sağlık hakkının tamamlayıcısı durumunda olan sağlık güvencesi (sosyal güvenlik hakkı) sağlanmadığı takdirde sağlık hakkına erişimin önündeki engellerin kaldırıldığından söz edilemez. Bu minvalde herkesin sağlık hakkını en geniş şekilde kullanabilmesi için 2006 yılına kadar parçalı ve herkesi kapsayıcı olmayan sosyal güvenlik sistemimiz 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile tek ve herkesi kapsayıcı hale getirilmiştir. Dünya ile kıyasladığımızda bugün en geniş sağlık güvencesi sağlayan ülkeler arasında bulunmaktayız.

Bugün artık, sağlık hizmetlerinde dün yakınma konusu olan konular gündemden kalkmış, kuyruklar değil hasta memnuniyeti ve güvenliği, sağlık hizmetinin kalitesi; aşılama oranlarındaki düşüklükler yerine aşı takvimine yeni aşılardan eklenmesi gibi konular ele alınmakta ve uygulamaya konulmaktadır.

Daha iyi bir gelecek için sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı hayat programları, sektörler arası işbirliği için çok yönlü sağlık sorumluluğu, uluslararası alanda ülkenin gücünü artıracak sınır ötesi sağlık hizmetleri ve sağlık turizmi gibi konular üzerinde çalışılmaktadır.

Diğer taraftan sosyodemografik dönüşüm, hızla gelişen teknoloji, sürekli değişen ve artan sosyal ihtiyaç ve talepler, her sistemin sürekli olarak revizyonunu ve iyileştirilmesini gerekli kılar. İdarenin fonksiyonlarından biri olan kontrol aşamasında elde edilen sonuçlara göre sistemde gereken düzeltme ve değişikliklerin yapılması elzemdir. Keza Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine uyum için icap eden düzenlemelerin yapılması da zaruridir. Bu çerçevede, kanun gerektiren alanları tanzim üzere işbu Kanun Teklifi hazırlanmıştır.

Teklif ile;

• İlaç ve eczacılık alanında ihtiyaç duyulan bazı düzenlemelerin yapılması ve idari yaptırımların güncellenmesi,

• Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemine geçiş için yapılan kanuni düzenlemelere bağlı bazı teknik düzeltmelerin yapılması,

• Sağlık çalışanlarına karşı şiddetin önlenmesi ve sağlık hizmetlerinin daha iyi, etkili ve verimli yürütülebilmesinin sağlanması,

• Nesebin korunmasına yönelik olarak üremeye yardımcı tedavi uygulamalarında donasyon, üreme hücreleri ve embriyonun başkalarında kullanılmaması, taşıyıcı annelik gibi hususların düzenlenmesi ve aykırı davranışlara yaptırımlar getirilmesi,

• Tütün ürünlerinin, markanın ve ambalajın cezbedici özellikleri ortadan kaldırılarak tek tip olarak tasarlanmış düz ve standart paket biçiminde piyasaya arz edilmesi ve kapalı dolaplarda, kişilerin doğrudan ulaşamayacağı ve göremeyeceği şekilde satışa sunulması,

• Anayasa Mahkemesi kararları ve uygulamada karşılaşılan problemler dikkate alınarak, sözleşmeli aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının çalışma yaş hadleri ve izin hakları ile aile hekimliğine ilişkin bazı hususların düzenlenmesi,

• Üremeye yardımcı tedavi (tüp bebek) uygulamalarında genel sağlık sigortası kapsamının genişletilmesi,

• Halk sağlığının korunması ve halkın aldatılmaması amacıyla gıdanın etiketi, tanıtımı veya reklamında kullanılacak sağlık beyanları için Sağlık Bakanlığının uygunluk görüşünün alınması ve farmosötik formdaki takviye edici gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne ilişkin usul ve esasların Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca belirlenmesi,

• Tabip ve diş tabiplerinin çalışma izinleri Sağlık Bakanlığınca verilmekte olduğundan, birden fazla tabiplik ve diş tabipliği görevi için meslek odasından izin alınması zorunluluğuna ilişkin düzenlemelerin yürürlükten kaldırılması,

• Terör örgütü üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı sebebiyle kamu görevinden çıkarılan veya güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabip ve dış tabiplerinin özel mesleki faaliyetlerine ilişkin kurallar (bunların sadece sosyal güvenlik kuruluşu ile sözleşmesi bulunmayan sağlık kuruluşlarında veya muayenehanede çalışabilmesi ve düzenledikleri raporların yargı kararlarına ve idari işlemlere esas alınmaması.) getirilmesi,

gibi bazı konularda düzenleme yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Halen ecza ticarethanelerinde yalnız eczanelere ve ilaç üreticilerine ilaç satılabilmektedir. Türkiye’de ruhsatlı olmayan veya ruhsatlı olup piyasada bulunmayan ilaçlar, reçeteli olarak şahsi kullanım için Sağlık Bakanlığının izniyle Türk Eczacıları Birliği tarafından (2006 yılından beri) yurtdışından temin edilmektedir.

Bu şekilde tedarikte sıkıntılar yaşanmakta olduğundan, Türk Eczacıları Birliğinin yanında Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından uygun görülen kurum/kuruluşlar aracılığı ile şahsi kullanım için yurtdışından ilaç temin edilebilmesine cevaz verilmektedir. Ancak bu şekilde temin edilen ilaçlar için belli bir süre içerisinde ruhsat başvurusu yapılması ve ruhsat alınması zorunlu kılınmıştır.

Madde 2- Cezaların zamanında ve gecikmeden tesis edilebilmesi için mahalli mülki idarelere göndermeden Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna da ceza uygulayabilme yetkisi verilmekte ve caydırıcılığı sağlamak üzere fiilin niteliği ve önemine göre para cezalarının alt ve üst sınırı yeniden belirlenmektedir.

Madde 3- Yeni düzenlenen Kanununun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yurtdışından temin edilmiş ilaçlar için ruhsat başvurusunda bulunma süresinin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başlayacağı belirtilmektedir.

Madde 4- Şirket tarafından ecza ticarethanesi açılması durumunda mesul müdür olarak atanacak eczacının şirket ortağı olması şartı, muvazaalı ve sembolik ortaklıklara sebebiyet vermektedir. Kanunda eczacı olmayan kişiler tarafından, eczacı mesul müdür atanmak suretiyle ecza ticarethanesi açılmasına cevaz verildiğine göre, şirketlerin de aynı kurala tabi kılınması uygun olacak ve muvazaalı ortaklıkları ortadan kaldıracaktır.

Madde 5- Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek kamu görevinden çıkarılan veya güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabipler ve dış tabiplerinin meslek icralarına ilişkin kurallar getirilmektedir. Bunların sadece sosyal güvenlik kuruluşu ile sözleşmesi bulunmayan sağlık kuruluşlarında veya muayenehanede çalışabileceği ve düzenledikleri raporların yargı kararlarına ve idari işlemlere esas alınamayacağı öngörülmektedir. Ayrıca Devlet hizmeti yükümlüsü olanların, birinci grup ilçe merkezleri için belirlenen Devlet hizmeti süresi kadar müddetle mesleklerini icra edemeyecekleri belirtilmektedir.

Madde 6- Üretimin güncel standartlara uygun olarak teminini sağlamak üzere maddede düzenleme yapılmaktadır.

Madde 7- Tıbbî müstahzarların ruhsatlandırma süreçlerinin daha kısa sürede yapılmasını temin etmek üzere ruhsatlandırmaya esas tahlillerin Bakanlıkça yetkilendirilen laboratuvarlarda da yaptırılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 8- Beşerî tıbbi müstahzarların yasal tedarik zinciri dışında satış, dağıtım ve pazarlamasını yapanlar veya aracılık edenlere de idari para cezası uygulanması caydırıcılığı artıracaktır.

Madde 9- Maddedeki “hastalıkları teşhis ve tedavi” ifadesi, uygulamada hem teşhis hem de tedavi ettiği yönündeki sağlık beyanının birlikte aranmasını zorunlu kılmaktadır. Halbuki yalnızca teşhis veya yalnızca tedavi etme beyanları da tüketiciyi aldatmaktadır. Bu bakımdan cümledeki “ve” bağlacı “veya” şeklinde değiştirilerek tüketicinin aldatılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- Cezanın amacını ve caydırıcılığı sağlamak üzere maktu para cezası kaldırılarak fiilin mahiyeti ve sonuçlarına göre idari para cezaları yeniden belirlenmektedir. Buna göre;

- a) Reçetesiz olarak veya eczaneler ile eczane ticarethaneleri dışında ilaç satılmasının,
- b) İlaçların eczanelerle ecza depolarından başka yerlere satılmasının,
- c) İlaç sayılmayan bazı ecza ve kimya ürünlerinin izinsiz ithalinin, bunların izinli laboratuvarlar dışında üretilmesinin,
- ç) Bakanlıkça istenilen fiyat tadilinin yapılmamasının,
- d) Kanunun diğer hükümlerine muhalefetin cezaları yeniden belirlenmektedir.

Ayrıca cezaların zamanında ve gecikmeden uygulanabilmesi için mahalli mülki idarelere göndermeden Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunu da ceza uygulayabilme yetkisi verilmektedir.

Madde 11- Tabiplerin birden fazla tabiplik görevi kabul etmeleri için tabip odasından izin almalarına ilişkin düzenlemeler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 12- Eğitim-öğretim süresi 5 yıl olan eczacılık fakültelerinde eczane stajlarının yapıldığı ve bu stajların takibi, kontrolü, sınavları, etkinliği ve benzeri hususların fakülteler tarafından değerlendirmeye tabi tutulduğu; yardımcı eczacıların çoğunluğunun istihdam edildiği serbest eczaneler tarafından yardımcı eczacı çalıştırmaktan ticari kaygılar nedeniyle imtina edilmesi ve eczacıların yardımcı eczacılık yapabileceği eczane bulmasında uygulamada zorluklarla karşılaşılması sebebiyle yardımcı eczacılıkla ilgili düzenlemeler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 13- Yardımcı eczacılığın kaldırılmasına bağlı olarak gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Madde 14- Madde ile, Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı için tahsis edilen döner sermaye miktarının her bütçe yılında Cumhurbaşkanı tarafından ihtiyaca göre artırılması hususu düzenlenmektedir.

Madde 15- Halen yürürlükteki Kanun hükmü, Sağlık Bakanlığına bağlı Döner Sermaye işletmelerinin saymanlık hizmetlerinin, Maliye Bakanlığınca kurulacak döner sermaye saymanlığı ve Maliye Bakanlığınca atanacak sayman ve saymanlık personeli tarafından yürütüleceğini hükme bağlamıştır. Ancak Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetlerinin Bakanlıkça yürütülmesi; Bakanlık tarafından teklif edilen ve Maliye Bakanlığınca uygun görülenlerin ise Maliye Bakanlığı tarafından yürütülebilmesi uygun ve gerekli olduğundan, Kanunda bu yönde değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Madde 16- Madde ile, Bakanlığın yeni teşkilât yapısının gerektirdiği değişiklik ve atıf düzeltmesi yapılmaktadır.

Madde 17- 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanununun 15 inci maddesinde değişiklik yapılarak hukuka aykırı olarak organ ve doku alan, satan, satın alan, satılmasına aracılık eden, saklayan, nakleden veya aşıl原因, organ veya doku teminine yönelik olarak ilan veya reklam veren veya yayınlayan kişiler hakkında uygulanacak cezalarda, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa atıf yapılarak kanunlar arasında uyum sağlanmaktadır.

Diğer taraftan üremeye yardımcı tedavi işlemleri kapsamında uygulanabilen donasyon, üreme hücreleri ve embriyonun başkalarında kullanılması, taşıyıcı annelik gibi işlemlere izin verilmediğinden, bu konudaki kuralları ihlal edenlere cezai müeyyideler öngörülmektedir.

Madde 18- Halkımızın inançları, değer yargıları ve sosyo kültürü muvacehesinde üremeye yardımcı tedavi işlemleri kapsamında uygulanabilen donasyon, üreme hücreleri ve embriyonun başkalarında kullanılması, taşıyıcı annelik gibi işlemlere izin verilmemekteydi. Ancak son yıllarda bu alanda kamuoyuna yansıyan ihlaller, meselenin mahiyeti ve ehemmiyeti, bu konuda kanuni düzenleme yapılması zaruretini ortaya çıkarmıştır. 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanununa eklenen ek maddeler ile, üremeye yardımcı tedavi uygulamalarına ilişkin kurallar ve yasaklar vazedilmekte, canlıdan organ naklinin; alıcının en az iki yıldan beri fiilen birlikte yaşadığı eşi ile dördüncü dereceye kadar (dördüncü derece dâhil) kan ve kayın hısımlarından yapılabileceği; bunların dışında kalan canlıdan organ nakillerinin Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonlarının etik açıdan değerlendirmesiyle gerçekleştirileceği öngörülmektedir.

Madde 19- Ülkemiz limanlarına uğrayan gemilerin sağlık işlem ve kontrollerinde Kanunda gösterilen lazımlere uymayanlara verilecek idari para cezaları çok yüksek belirlenmiştir. Bu durum, fiil ile cezaların orantılı olması ilkesine aykırı olduğundan madde ile, 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanununun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılarak cezalar makul seviyede yeniden tespit edilmekte ve idari para cezalarından, kaptan ve donatanın müteselsilen sorumlu oldukları belirtilmektedir.

Madde 20- 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 158 inci maddesine ilişkin olarak Anayasa Mahkemesince verilen karar muvacehesinde Sağlık Bilimleri Üniversitesinin Mütevelli Heyeti yeniden teşkil edilmektedir.

Ayrıca üniversite kadrolarına yapılacak öğretim üyesi atamalarının Mütevelli Heyetince onaylanması öngörülmektedir.

Madde 21- Dış hekimlerinin birden fazla tabiplik görevi kabul etmeleri için tabip odasından izin almalarına ilişkin düzenlemeler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 22- Tabiplerin birden fazla tabiplik görevi kabul etmeleri için tabip odasından izin almalarına ilişkin düzenlemelerin yürürlükten kaldırılmasına bağlı olarak uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

Madde 23- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesisleri ile üniversitelerin tıp ve dış hekimliği alanında lisans ve uzmanlık eğitimi veren kurumlarının birlikte kullanımı hususunda uygulamada karşılaşılan problemlerin çözümüne yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 24- 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 12 nci maddesi ile, sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tutuklama nedeni varsayılan suçlar arasına alınmış ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel de görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulamasında kamu görevlisi sayılmıştır.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla Sağlık, İçişleri ve Adalet bakanlıklarınca gerekli tedbirler alınmakla birlikte, sağlık hizmetlerinin daha iyi ve verimli yürütülebilmesi için sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle işlenen suçlarda uygulanacak bazı adli işlemlerin yeniden düzenlenmesi ve sağlık çalışanlarının şiddete karşı daha etkin korunması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Madde ile, 3359 sayılı Kanunun ek 12 nci maddesinde düzenleme yapılarak, sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlardan şüpheli olanların, kolluk görevlilerince yakalandıktan sonra gerekli işlemleri yapılarak Cumhuriyet başsavcılığına mevcutlu olarak sevki sağlanmaktadır. Cumhuriyet savcısı gerekli adli işlemleri tamamladıktan sonra şüpheliyi, koşulları bulunması halinde tutuklanması talebiyle sulh ceza hâkimliğine sevk edebilecek ve bu suçların soruşturmasında kolluk görevlileri, müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini işyerlerinde alabilecektir. Ayrıca bu düzenlemeler, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlar hakkında da uygulanacaktır.

Düzenleme ile, sağlık çalışanlarına karşı şiddetin önlenmesi amaçlanmakta ve sağlık hizmetlerinin daha iyi, etkili ve verimli yürütülebilmesi ile kesintiye uğramaması sağlanmaktadır.

Madde 25- Sinema salonlarında gösterilen filmler ve reklâmlar ile tiyatro salonlarında sergilenen eserlerde ve internet ile topluma açık sosyal medya ve benzeri ortamlarda tütün ürünü kullanılması veya görüntüsünün kullanılması durumu, mevcut düzenleme kapsamında değerlendirilmediğinden, bu hususun açıklığa kavuşturulması, ayrıca sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlere ilave olarak üniversite kampüs alanları içinde bulunan işletmelerde de sigara satışının engellenmesi gerekli görülmüştür.

Ayrıca madde ile, satış noktalarında tütün ürünlerinin kapalı dolaplarda, kişilerin ulaşamayacağı ve göremeyeceği şekilde satışa sunulması hedeflenmiştir.

Madde 26- Tütün ürünleri paketleri ile nargile şişelerinin üzerine, zararlarını belirten resimli ve Türkçe yazılı uyarı veya mesajların konulacağı alan yüzde altmışbeşten yüzde seksenbeşe çıkarılmaktadır. Ayrıca Türkiye’de üretilen veya ithal edilen tütün ürünlerinin; markanın yazım şekli, yazı karakteri, punto boyutu, paket üzerindeki konumu, paketlerin rengi, paket üzerinde yer verilen uyarı mesajları, diğer zorunlu yazı, ibare, şekiller dahil olmak üzere aynı şekilde tek tip olarak tasarlanmış düz ve standart paket biçiminde piyasaya arz edileceği ve buna ilişkin düzenlemelerin Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılacağı öngörülmektedir.

Madde 27- 4207 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onüçüncü fıkrasında düzenlenen tütün ürünlerinin satışa arzına ilişkin usul ve esaslara uyulmaması durumlarında uygulanacak yaptırımlar düzenlenmektedir. Ayrıca idari müeyyidelerin uygulanmasında karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğini sağlanması açısından, ceza takdirinde dikkate alınacak kriterler belirtilmiş ve kapatma cezasından sonra aynı dönem içinde tekrarlayan ihlallerde, her defasında işletmeye yirmi günden bir aya kadar kapatma cezası verilmesi öngörülmüştür.

Madde 28- Türkiye’de üretilen ya da ithal edilen tütün ürünlerinin yedi ay içinde 4207 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine uygun hale getirilmesine ilişkin düzenleme yapılmakta ve bu doğrultuda hazırlanacak alt düzenlemelerin süresi düzenlenmektedir.

Madde 29- Anayasa Mahkemesi kararları ve uygulamada karşılaşılan problemler dikkate alınarak, sözleşmeli aile hekimlerinin ve aile sağlığı çalışanlarının çalışma yaş hadleri, izin hakları ve kamu görevlisi olmayanlar için işsizlik sigortası primi ödenmemesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Buna göre, aile hekimlerinin ve aile sağlığı çalışanlarının çalışma yaş hadleri 65 olarak belirlenmiş; aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının izin hakları da mevcut uygulama paralelinde kanunla düzenlenmiştir.

Ayrıca, tereddütlerin giderilmesi bakımından vakıf üniversitelerinin de eğitim aile sağlığı merkezi açmasına yönelik açık bir düzenleme yapılmaktadır.

Madde 30- Mevcut hükümde, kişilerin aile hekimine kaydı yapıldıktan sonra, aile hekimi değişikliğinin ancak belli bir süre sonra ve yine kişilerce yapılacağı öngörülmüştür. Pilot uygulama dâhil on yıllık uygulama sürecinde sadece kişilere bırakılan aile hekimi değiştirme hakkından dolayı bazı problemler yaşanmaktadır. Örneğin kişiler, yer değiştirerek başka bir il veya ilçeye ikamet amacıyla gittikleri halde aile hekimlerini değiştirmemektedir. Bu durumda özellikle koruyucu sağlık hizmetleri bakımından çocukluk çağı aşıları, gebelerin izlemi gibi temel sağlık hizmetlerinde aile hekimleri kişilere ulaşamamakta, dolayısıyla kişiler bu hizmetlerden habersiz veya mahrum kalabilmektedir. Bu ve benzeri sebeplerle sağlık hizmetlerinin planlamasına uygun olarak, örneğin kişinin ikameti değiştiğinde otomatik olarak kendisine yakın aile hekimine kaydının alınması gibi çözümlerin geliştirilmesine imkân sağlanmaktadır.

Diğer taraftan 2023 yılına kadar iki bin nüfusa bir aile hekimliği birimi kurulması hedeflenmiştir. Bu hedeflere ulaşabilmek ve optimum kayıtlı nüfus ile aile hekimliği hizmeti sunabilmek için her bir aile hekimi için kayıtlı kişi sayısının coğrafi şartlar, sağlık hizmet planlaması gibi kriterler esas alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Sağlık Bakanlığınca belirleneceği öngörülmüştür.

Madde 31- Aile hekimliği hizmetini sunan kişiler, aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları olarak tanımlanmış olmakla birlikte; “aile sağlığı elemanı” ismi yerine “aile sağlığı çalışanı” isminin kullanılmasının daha uygun olduğu ve bu hizmeti sunan kişiler tarafından da daha iyi kabul gördüğü değerlendirildiğinden, Kanunda geçen “aile sağlığı elemanı” tabirleri “aile sağlığı çalışanı” olarak değiştirilmektedir.

Madde 32- Yürürlükteki hükmün lafzına göre, yalnızca kadın infertilitesinde tüp bebek tedavisi sağlanabilmekte; erkek infertilitesinin olduğu durumlarda tüp bebek uygulamalarında sıkıntı yaşanmaktadır.

Madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63 üncü maddesinde değişiklik yapılarak bu sorunun giderilmesi, ayrıca tüp bebek uygulamasında yalnızca kadının yaşının önemli olduğunun belirtilmesi, eşi tarafından bakmakla yükümlü olmayan, halen çalışan genel sağlık sigortalısı olmasına rağmen en az beş yıllık genel sağlık sigortalılık ve 900 gün genel sağlık sigortalısı prim gün sayısı olmayan kadının, eşinin bu kriterlere sahip olması halinde tüp bebek tedavisinin finansmanının sağlanması ve kalıtsal bir hastalığı olan veya bu hastalık için taşıyıcı olduğu bilinen

çiftin sağlam çocuk sahibi olmasına ya da hasta çocuğu (talasemi, hemofili vs. gibi kalıtsal genetik hastalıklar) olup ikinci çocuğun sağlam doğmasına yönelik yapılacak preimplantasyon genetik tarama yapılarak uygulanan yardımcı üreme yöntemi tedavilerinin finansmanının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 33- Madde ile, 5624 sayılı Kan ve Kan Ürünleri Kanununun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılarak kan ve kan ürünleri üretim yerleri ile ilgili yaptırımlar ihtiyaçlara ve günün şartlarına göre yeniden düzenlenmektedir.

Madde 34- Halk sağlığının korunması amacıyla gıdanın etiketi, tanıtımı veya reklâmında kullanılacak sağlık beyanları için Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça izin verilebileceği belirtilmektedir.

Madde 35- Ürün gruplarının doğru sınıflandırılmasının yapılması ile pazardaki mevcut karışıklığın önlenmesi ve halkın güvenli ürün kullanımının sağlanması amacıyla farmasötik formda olan takviye edici gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne ilişkin usul ve esasların Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca belirleneceği öngörülmektedir.

Madde 36- 27 nci maddenin ikinci cümlesindeki ürünler (kaynak suları, içme suları, doğal mineralli sular ve tıbbi amaçlı sular) bakımından belediyelere ve il özel idarelerine de müeyyide uygulanmasına imkân sağlanmakta ve bu suretle belediyeler ve il özel idarelerinin sularla ilgili görevlerini bihakkin yapması ve halk sağlığının korunması amaçlanmaktadır.

Madde 37- Farmasötik formda olan takviye edici gıdalar ile özel tıbbî amaçlı diyet gıdaların üretimi, ithalatı, ihracatı ve kontrolüne ilişkin görev ve yetki Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda olduğundan bu konuda idari yaptırım uygulama yetkisi de, mahalli mülki amir ile birlikte Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna verilmektedir.

Madde 38- 6428 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen entegre şehir hastanelerinde yüklenici şirketin sözleşme kapsamında yer alan miktara bağlı tıbbi destek hizmetlerinde bulunan hizmetlerinin piyasa testinin 10 yılın sonunda gerçekleştirilmesi hususu düzenlenmektedir.

Madde 39- Hizmetlerin teminatı olarak yüklenici şirketler tarafından idareye teslim edilen teminat mektuplarına konu bedellerin her yıl yurtiçi üretici fiyatları artış oranında güncellenmesi öngörülmektedir.

Madde 40- 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamındaki iş ve işlemler işletme döneminde de damga vergisinden müstesna tutulmaktadır.

Madde 41- Halen müfettiş, denetmen, denetçi, aktüer ve kontrolör istihdamında yabancı dil şartı bulunmadığından, mevcut müfettiş yardımcısı, denetmen yardımcısı, denetçi yardımcısı, aktüer yardımcısı ve stajyer kontrolör olarak çalışanların belirtilen kadrolara atanmalarında da yabancı dil şartının aranmaması öngörülmektedir.

Madde 42- 112 il ambulans servisi başhekimlerinin de nitelikleri belirlenmekte ve bu suretle sözleşmeli çalıştırılması öngörülmektedir.

Madde 43- Yürürlük maddesidir.

Madde 44- Yürütme maddesidir.

Sağlık, Aile, alışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, alışma ve Sosyal İşler Komisyonu

9/11/2018

Esas No: 2/1186

Karar No: 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

2/1186 esas numaralı ‘‘Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’’ Komisyonumuzun 01/11/2018, 05/11/2018 ve 06/11/2018 tarihinde yapılan toplantılarında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

1. Giriş

Samsun Milletvekili Ahmet DEMİRCAN ve 5 Milletvekili tarafından hazırlanan ve 30/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen 2/1186 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Komisyonumuzun 01/11/2018, 05/11/2018 ve 06/11/2018 tarihli birleşimlerinde incelenip, görüşülmüştür.

2/1186 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Sağlık Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Yüksek Öğretim Kurulu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Türkiye İş Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türk Eczacılar Birliği, Türk Tabipler Birliği, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Türk Dişhekimleri Birliği, Dünya Sağlık Örgütü, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Ankara Eczacılar Odası temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin Genel Gerekçesi

Teklif'in genel gerekçesi incelendiğinde;

- Sağlık hizmeti sunum modellerinin geliştirilmesi ve hizmete erişimin önündeki engellerin kaldırılmasına yönelik 2003 yılından itibaren uygulamaya konulan Sağlıkta Dönüşüm Programının birinci fazında, sağlık kuruluşları birleştirilerek ücretsiz aile hekimliği sistemine geçildiği sağlık hizmetlerinin tüm ülke sathına yaygınlaştırıldığı ve herkesin sağlık hizmetine erişimine imkan sağlandığı,

- Sağlıkta Dönüşüm Programının ikinci fazında gerçekleştirilen düzenlemeler ile hastane alt yapılarının güçlendirildiği ve iyileştirildiği, böylece sağlık hizmetine erişimin kalitesinin yükseltildiği,

- Bugün ülkemizin dünya ülkeleri ile kıyasladığımızda en geniş sağlık güvencesi sağlayan ülkeler arasında bulunduğu, herkesin sağlık hakkını en geniş şekilde kullanabilmesi için 2006 yılına kadar parçalı ve herkesi kapsayıcı olmayan sosyal güvenlik sistemimizin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile tek ve herkesi kapsayıcı hale getirilmesinin büyük önem arz ettiği ve böylece herkes için sağlık hakkına erişimin önündeki engellerin ortadan kaldırıldığı,

- Sağlık hizmetlerinde dün yakınma konusu olan konular yerine bugün hasta memnuniyeti ve güvenliği ile sağlık hizmetinin kalitesinin konuşulduğu, aşılama oranlarındaki düşüklükler yerine işe aşı takvimine yeni aşılardan eklenmesi gibi konuların öne çıktığı,

- Uluslararası alanda ülkenin gücünü artıracak sınır ötesi sağlık hizmetleri ve sağlık turizmi, sektörler arası işbirliği için çok yönlü sağlık sorumluluğu, sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı hayat programları gibi hususların daha iyi bir gelecek için üzerinde çalışılan konulardan olduğu,

- Her sistemin sürekli olarak revizyonunun ve iyileştirilmesinin gerektiği karşısında sosyodemografik dönüşüm, hızla gelişen teknoloji, sürekli değişen ve artan sosyal ihtiyaç ve taleplerinde göz önünde bulundurulması gerektiği, bu kapsama sistemde gereken düzeltme ve değişikliklerin yapılmasının idarenin fonksiyonlarından biri olan kontrol aşamasında elde edilen sonuçlarla birlikte değerlendirilmesi gerektiği,

- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin bütün kurum ve kurallarıyla yürürlüğe girmiş olmasından dolayı Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine uyum için icap eden düzenlemelerin yapılması zarureti,

hususlarına yer verilmektedir.

3. Teklif Maddelerinin İçeriği

2/1186 esas numaralı Kanun Teklifi ile;

- Halen ecza ticarethanelerinde yalnız eczanelere ve ilaç üreticilerine ilaç satılabildiği, piyasada bulunmayan ilaçların ise Sağlık Bakanlığının izniyle Türk Eczacıları Birliği tarafından (2006 yılından beri) yurtdışından temin edildiği, ilaç tedarikinde yaşanan sıkıntılardan dolayı Türk Eczacıları Birliğinin yanında Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından uygun görülen kurum/kuruluşlar aracılığı ile şahsi kullanım için yurtdışından ilaç temin edilebilmesine imkan tanındığı,

- Ecza ticarethaneleri ile sanat ve ziraat işlerinde kullanılan zehirli ve müessir maddeler satıcılığı yapanların Kanuna aykırı hareketlerinden dolayı kesilen cezaların zamanında ve gecikmeden tesis edilebilmesi için mahalli mülki idarelere göndermeden Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna da ceza uygulayabilme yetkisinin verildiği ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla fiilin niteliği ve önemine göre para cezalarının alt ve üst sınırlarının yeniden belirlendiği,

- Yurtdışından temin edilmiş ilaçlar için ruhsat başvurusunda bulunma süresinin, 984 sayılı Ecza Ticarethaneleriyle Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanununa eklenen geçici 1 inci maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başlayacağı,

- Şirket tarafından ecza ticarethanesi açılması durumunda mesul müdür olarak atanacak eczacının şirket ortağı olması şartının muvazaalı ve sembolik ortaklıklara sebebiyet verdiği, Kanunda eczacı olmayan kişiler tarafından eczacı mesul müdür atanmak suretiyle ecza ticarethanesi açılmasına cevaz verilmesinden dolayı şirketlerin de aynı kurala tabi kılınması ile muvazaalı ortaklıkların ortadan kaldırılacağı,

- Terör örgütü üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı sebebiyle kamu görevinden çıkarılan veya güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabip ve dış tabiplerinin özel mesleki faaliyetlerine ilişkin kuralların (bunların sadece sosyal güvenlik kuruluşu ile sözleşmesi bulunmayan sağlık kuruluşlarında veya muayenehanede çalışabilmesi ve düzenledikleri raporların yargı kararlarına ve idari işlemlere esas alınmaması) yeniden düzenlendiği,

- 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununda yapılan düzenlemeler ile tıbbi üretimin güncel standartlara uygun olarak temininin sağlanması, tıbbi müstahzarların ruhsatlandırma süreçlerinin daha kısa sürede yapılmasını teminen ruhsatlandırmaya esas tahlillerin Bakanlıkça yetkilendirilen laboratuvarlarda da yaptırılabilmesi, beşerî tıbbi müstahzarların yasal tedarik zinciri dışında satış, dağıtım ve pazarlamasını yapanlar veya aracılık edenlere de idari para cezası uygulanması,

- 1262 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde geçen “hastalıkları teşhis ve tedavi” ifadesinin uygulamada hem teşhis hem de tedavi ettiği yönündeki sağlık beyanının birlikte aranmasını zorunlu kıldığı, yalnızca teşhis veya yalnızca tedavi etme beyanlarının da tüketiciyi aldattığı, bu bakımdan cümledeki “ve” bağlacı “veya” şeklinde değiştirilerek tüketicinin aldatılmasının önüne geçildiği,

- Reçetesiz olarak veya eczaneler ile eczane ticarethaneleri dışında ilaç satılmasının, ilaçların eczanelerle ecza depolarından başka yerlere satılmasının, ilaç sayılmayan bazı ecza ve kimya ürünlerinin izinsiz ithalinin, bunların izinli laboratuvarlar dışında üretilmesinin, Bakanlıkça istenilen fiyat tadilinin yapılmamasının ve Kanunun diğer hükümlerine muhalefetin cezalarının yeniden belirlendiği, cezaların zamanında ve gecikmeden uygulanabilmesi için mahalli mülki idarelere göndermeden Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna da ceza uygulayabilme yetkisi verildiği,

- Tabiplerin ve dış hekimlerinin birden fazla tabiplik görevi kabul etmeleri için tabip odasından izin almalarına ilişkin düzenlemelerin yürürlükten kaldırıldığı,

- Yardımcı eczacıların çoğunluğunun istihdam edildiği serbest eczaneler tarafından yardımcı eczacı çalıştırmaktan ticari kaygılar nedeniyle imtina edilmesi ve eczacıların yardımcı eczacılık yapabileceği eczane bulmasında uygulamada zorluklarla karşılaşılması sebebiyle yardımcı eczacılıkla ilgili düzenlemelerin yürürlükten kaldırıldığı,

- Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı için tahsis edilen döner sermaye miktarının her bütçe yılında Cumhurbaşkanlığı tarafından ihtiyaca göre artırılmasının düzenlendiği,

- Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetlerinin Bakanlıkça yürütülmesi ile Bakanlık tarafından teklif edilen ve Maliye Bakanlığınca uygun görülenlerinin ise Maliye Bakanlığı tarafından yürütülebilmesine imkan sağlandığı,

- 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanununda değişiklik yapılarak hukuka aykırı olarak organ ve doku alan, satan, satın alan, satılmasına aracılık eden, saklayan, nakleden veya aşıl原因, organ veya doku teminine yönelik olarak ilan veya reklam veren veya yayımlayan kişiler hakkında uygulanacak cezalarda, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa atıf yapılarak kanunlar arasında uyumun sağlandığı,

- Üremeye yardımcı tedavi işlemleri kapsamında uygulanabilen donasyon, üreme hücreleri ve embriyonun başkalarında kullanılmasına ve taşıyıcı annelik gibi işlemlere izin verilmediğinden bu konudaki kuralları ihlal edenlere cezai müeyyideler öngörüldüğü,

- 2238 sayılı Kanuna eklenen ek maddeler ile, üremeye yardımcı tedavi uygulamalarına ilişkin kurallar ve yasakların vazedildiği, canlıdan organ naklinin alıcının en az iki yıldan beri fiilen birlikte yaşadığı eşi ile dördüncü dereceye kadar (dördüncü derece dâhil) kan ve kayın hısımlarından yapılabileceği, bunların dışında kalan canlıdan organ nakillerinin Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonlarının etik açıdan değerlendirmesiyle gerçekleştirileceği,

- 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanunundaki bazı cezaların makul seviyede yeniden tespit edildiği ve idari para cezalarından, kaptan ve donatanın da müteselsilen sorumlu olduklarının belirtildiği,

- 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda yapılan değişiklik ile Anayasa Mahkemesince verilen karar muvacehesinde Sağlık Bilimleri Üniversitesinin Mütevelli Heyetinin yeniden teşkil edildiği ve üniversite kadrolarına yapılacak öğretim üyesi atamalarının Mütevelli Heyetince onaylanması,

- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesisleri ile üniversitelerin tıp ve dış hekimliği alanında lisans ve uzmanlık eğitimi veren kurumlarının birlikte kullanımı hususunda uygulamada karşılaşılan problemlerin çözümüne yönelik düzenleme,

- Sağlık hizmetlerinin daha iyi ve verimli yürütülebilmesi için sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle işlenen suçlarda uygulanacak bazı adli işlemlerin yeniden düzenlenmesi ve sağlık çalışanlarının şiddete karşı daha etkin korunması,

- Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlardan şüpheli olanların kolluk görevlilerince yakalandıktan sonra gerekli işlemleri yapılarak Cumhuriyet başsavcılığına mevcutlu olarak sevkini sağlanması, Cumhuriyet savcısının gerekli adli işlemleri tamamladıktan sonra şüpheliyi, koşulları bulunması halinde tutuklanması talebiyle sulh ceza hâkimliğine sevk edebilmesi ve bu suçların soruşturmasında kolluk görevlilerinin müşteki, mağdur veya tanık ifadelerinin işyerlerinde alabileceği, bahis konusu düzenlemelerin özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlar hakkında da uygulanacağı,

- Sinema salonlarında gösterilen filmler ve reklâmlar ile tiyatro salonlarında sergilenen eserlerde ve internet ile topluma açık sosyal medya ve benzeri ortamlarda tütün ürünü kullanılması veya görüntüsünün kullanılması durumu mevcut düzenlemeler kapsamında bulunmadığından Teklif ile söz konusu yerlerde de tütün ürünleri kullanılmasının ve görüntülerine yer verilmesinin yasaklandığı, sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlere ilave olarak üniversite kampüs alanları içinde bulunan işletmelerde de sigara satışının yasaklandığı,

- Tütün ürünleri paketleri ile nargile şişelerinin üzerine, zararlarını belirten resimli ve Türkçe yazılı uyarı veya mesajların konulacağı alan yüzde altmışbeşten yüzde seksenbeşe çıkarıldığı ve Türkiye’de üretilen ya da ithal edilen tütün ürünlerinin yedi ay içinde 4207 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine uygun hale getirilmesi,

- Tütün ürünlerinin satışı arzına ilişkin usul ve esaslara uyulmaması durumlarında idari müeyyidelerin uygulanmasında karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğini sağlanması açısından, ceza takdirinde dikkate alınacak kriterlerin belirtildiği ve kapatma cezasından sonra aynı dönem içinde tekrarlayan ihlallerde her defasında işletmeye yirmi günden bir aya kadar kapatma cezası verilmesi,

- Sözleşmeli aile hekimlerinin ve aile sağlığı çalışanlarının çalışma yaş hadleri, izin hakları ve kamu görevlisi olmayanlar için işsizlik sigortası primi ödenmemesine yönelik düzenleme yapılması,

- Sağlık hizmetlerinin planlamasına uygun olarak, örneğin kişinin ikameti değiştiğinde otomatik olarak kendisine yakın aile hekimine kaydının alınması gibi çözümlerin geliştirilmesine imkân sağlanması ve optimum kayıtlı nüfus ile aile hekimliği hizmeti sunabilmek için her bir aile hekimi için kayıtlı kişi sayısının coğrafi şartlar, sağlık hizmet planlaması gibi kriterler esas alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Sağlık Bakanlığınca belirleneceği,

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılarak tüp bebek uygulamasında yalnızca kadının yaşının önemli olduğu, eşi tarafından bakmakla yükümlü olmayan, halen çalışan genel sağlık sigortalısı olmasına rağmen en az beş yıllık genel sağlık sigortalılık ve 900 gün genel sağlık sigortalısı prim gün sayısı olmayan kadının, eşinin bu kriterlere sahip olması halinde tüp bebek tedavisinin finansmanının sağlanması, kalıtsal bir hastalığı olan veya bu hastalık için taşıyıcı olduğu bilinen çiftin sağlam çocuk sahibi olmasına ya da hasta çocuğu (talasemi, hemofili vs. gibi kalıtsal genetik hastalıklar) olup ikinci çocuğun sağlam doğmasına yönelik yapılacak preimplantasyon genetik tarama yapılarak uygulanan yardımcı üreme yöntemi tedavilerinin finansmanının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından sağlanması,

- 5624 sayılı Kan ve Kan Ürünleri Kanununda değişiklik yapılarak kan ve kan ürünleri üretim yerleri ile ilgili yaptırımların ihtiyaçlara ve günün şartlarına göre yeniden düzenlendiği,

- Halk sağlığının korunması amacıyla gıdanın etiketi, tanıtımı veya reklâmında kullanılacak sağlık beyanları için Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça izin verilebileceği,

- Ürün gruplarının doğru sınıflandırılmasının yapılması ile pazardaki mevcut karışıklığın önlenmesi ve halkın güvenli ürün kullanımının sağlanması amacıyla farmasötik formda olan takviye edici gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne ilişkin usul ve esasların Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca belirleneceği,

- Kaynak suları, içme suları, doğal mineralli sular ve tıbbi amaçlı sular bakımından belediyeler ve il özel idarelerine de müeyyide uygulanmasına imkân tanındığı ve bu suretle belediyeler ve il özel idarelerinin sularla ilgili görevlerini bihakkın yapması ve halk sağlığının korunması,

- Farmasötik formda olan takviye edici gıdalar ile özel tıbbî amaçlı diyet gıdaların üretimi, ithalatı, ihracatı ve kontrolüne ilişkin görev ve yetki Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda olduğundan, bu konuda idari yaptırım uygulama yetkisinin de mahalli mülki amir ile birlikte Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna verilmesi,

- 6428 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen entegre şehir hastanelerinde yüklenici şirketin sözleşme kapsamında yer alan miktara bağlı tıbbi destek hizmetlerinde bulunan hizmetlerinin piyasa testinin 10 yılın sonunda gerçekleştirilmesi, hizmetlerin teminatı olarak yüklenici şirketler tarafından idareye teslim edilen teminat mektuplarına konu bedellerin her yıl yurtiçi üretici fiyatları artış oranında güncellenmesi ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin işletme döneminde de damga vergisinden müstesna tutulması,

- Mevcut müfettiş yardımcısı, denetmen yardımcısı, denetçi yardımcısı, aktüer yardımcısı ve stajyer kontrolör olarak çalışanların belirtilen kadrolara atanmalarında da yabancı dil şartının aranmaması,

- 112 il ambulans servisi başhekimlerinin de niteliklerinin belirlenmesi ve bu suretle sözleşmeli çalıştırılması

öngörülmektedir.

4. Komisyonumuzda Teklifin Geneli Üzerinde Yapılan Görüşmeler

Teklif'in geneli üzerindeki görüşmelerde Komisyon Başkanı Ordu Milletvekili Şenel YEDİYILDIZ tarafından;

- İlaç tedarikinde yaşanan sıkıntılardan dolayı Türk Eczacıları Birliğinin yanında Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından uygun görülen kurum/kuruluşlar aracılığı ile şahsi kullanım için yurtdışından ilaç temin edilebilmesine imkan tanındığı,

- Terör örgütü üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı sebebiyle kamu görevinden çıkarılan veya güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabip ve diş tabiplerinin özel mesleki faaliyetlerine ilişkin kuralların yeniden düzenlendiği,

- Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemine geçiş için yapılan kanuni düzenlemelere bağlı bazı teknik düzeltmelerin yapılması,

- Sağlık çalışanlarına karşı şiddetin önlenmesi ve sağlık hizmetlerinin daha iyi, etkili ve verimli yürütülebilmesinin sağlanması,

- Nesebin korunmasına yönelik olarak üremeye yardımcı tedavi uygulamalarında donasyon, üreme hücreleri ve embriyonun başkalarında kullanılmaması, taşıyıcı annelik gibi hususların düzenlenmesi ve aykırı davranışlara yaptırımlar getirilmesi,

- Tütün ürünlerinin, markanın ve ambalajın cezbedici özellikleri ortadan kaldırılarak tek tip olarak tasarlanmış düz ve standart paket biçiminde piyasaya arz edilmesi ve kapalı dolaplarda, kişilerin doğrudan ulaşamayacağı ve göremeyeceği şekilde satışa sunulması,

- Anayasa Mahkemesi kararları ve uygulamada karşılaşılan problemler dikkate alınarak, sözleşmeli aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının çalışma yaş hadleri ve izin hakları ile aile hekimliğine ilişkin bazı hususların düzenlenmesi,

- Üremeye yardımcı tedavi (tüp bebek) uygulamalarında genel sağlık sigortası kapsamının genişletilmesi,

- Halk sağlığının korunması ve halkın aldatılmaması amacıyla gıdanın etiketi, tanıtımı veya reklâmında kullanılacak sağlık beyanları için Sağlık Bakanlığının uygunluk görüşünün alınması ve farmasötik formdaki takviye edici gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne ilişkin usul ve esasların Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca belirlenmesi,

- Tabip ve diş tabiplerinin çalışma izinleri Sağlık Bakanlığınca verilmekte olduğundan, birden fazla tabiplik ve diş tabipliği görevi için meslek odasından izin alınması zorunluluğuna ilişkin düzenlemelerin yürürlükten kaldırılması,

ifade edilmiştir.

Teklif'in geneli üzerinde yapılan görüşmelerde ilk imza sahibi Samsun Milletvekili Ahmet DEMİRCAN tarafından;

- Ülkemizin 2003'ten itibaren sağlıkta önemli gelişmelere imza attığı, birinci basamak aile hekimliği ihdas edildiği, koruyucu sağlık hizmetlerine ücretsiz ulaşıldığı, alt yapı iyileştirmelerinin yapıldığı, hem hekim sayısının hem de sağlık personeli sayısının artırılmasının yanı sıra hizmet mekanlarının ve hizmetin kalitesinin de yükseltildiği,

- 2003'te ülkemizin sahip olduğu yatak sayısının 160 bin, nitelikli yatak sayısının ise 6 bin civarında olduğu, şu an ise nitelikli yatak sayısının bile 130 binleri geçtiği, ancak miadını doldurmuş hastanelerin ve koğuş sistemindeki büyük odaların da ortadan kaldırılması suretiyle toplamda yaklaşık 235 bin civarında yatak kapasitesine sahip olduğu,

- Daha önce işverene bağlı olarak çalışanlar için SSK, kendi adına çalışanlar için BAĞ-KUR ve kamuda çalışanlar için Emekli Sandığı sisteminin bulunduğu, bahis konusu tüm sigortalıların birleştirilmesi ile 2006 yılında 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği ve herkesin sağlık hizmetine eşit ulaşımına imkan sağladığı,

- Geçen günlerde ise Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketinin kurulduğu, böylece ülkemizin gelişmiş sağlık hizmeti standardının uluslararası alanda da boy göstermeye başladığı ve sağlık turizminden ülkenin hak ettiği payı almasının önünün açıldığı,

- Bu teklifin bir torba yasa şeklinde hazırlandığını ancak sağlık ile ilgili pek çok hususu barındırdığı için sağlığın torba yasası diye anılmasının uygun olacağı,

- Teklifin Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçmeden çok önceden planlanan bir çalışma olduğu, hatta bu çalışmanın Bakanlar Kuruluna tasarı olarak sunulmuş imzaya açılmış olmasına rağmen erken seçim kararı ile sonuçlandırılmadığı,

- Teklif maddelerinin pek çoğunun önceden çalışılmış maddeler olduğu, yürütmenin de görüşleri alınarak yürütmenin de ihtiyaç duyduğu düzenlemelere de yer verildiği,

- İnsanların derdine deva bulmaya çalışan, insanların ıstırabını dindirmeye çalışan sağlık çalışanlarına şiddeti anlayabilmenin mümkün olmadığı, Teklif ile şiddeti uygulayan faillerin Savcılığa götürülüp, orada işlemlerinin tamamlanmasından sonra salınıp salıverilmeyeceğine karar verileceği, cezai müeyyidelerin artırılıp artırılmayacağına ilişkin düzenlemelerin ise önümüzdeki günlerde Adalet Bakanlığının Türk Ceza Kanunu üzerinde yapacağı çalışmalarda gündeme gelmesinin beklendiği,

- Kamu özel işbirliği modelinde hizmetler ile ilgili teklifler alınırken amortisman süresinin kısa tutulması halinde amortismanların maliyetlere yükleneceği, makul amortisman süresinin değişik kalemlerde Bakanlıkça uygulayabilmesi için sürenin on yıla kadar öngörülmesi

ifade edilmiştir.

Teklif'in geneli üzerinde yapılan müzakerelerde aleyhte söz alan milletvekilleri tarafından;

- Teklifin tamamının kurum, kuruluş ve ilgili sivil toplum örgütleri ile meslek odalarının görüşlerinin daha ayrıntılı biçimde ele alınarak görüşülmesi amacıyla bir alt komisyonda görüşülmesinin uygun olacağı,

- Teklif içeriğinde sağlıkta şiddet konusu ile ilgili yeterli miktarda düzenleme bulunmadığı, özel hastanelerde çalışan hekimlerin çalışma alanlarının azaltılmasına yönelik düzenleme yapıldığı, bunun hekimlerin ve dış hekimlerinin sosyal güvenlik kurumları ile anlaşması olmayan yerlerde çalıştırılabilmesinin fiilen çalıştırılmaması anlamına geldiği,

- Sağlıkta şiddeti önlemek adına cezai yaptırımları ağırlaştıracak caydırıcı hükümler getirilmesi gerektiği,

- Sağlıkta şiddetin en önemli nedeninin uzun süre sırada beklemekten kaynaklandığının, bu bakımdan sorununun doğru ve yerinde tespit edilmesi gerektiği,

- Reçeteli ilaç satımının hayatın pratiği ile uyuşmadığı, gecenin bir vakti ağrı kesici gibi ilaçların eczanelerden temin edilmesi halinde Teklif maddelerinin uygulanması halinde eczacıların orantılı olmayan cezalar ile karşılaşabileceği,

- Tıp fakülteleri ve dış hekimliği fakültelerinin Devlet hastaneleri ile ortak kullanımına imkan tanıdığı, bu hususun teşkilatlanma ve yönetim açısından sorunlar doğurabileceği,

- Teklif ile hekimlerin birden çok ilde çalışmasının önünün açıldığı ve bu izni vermeye yetkili olan meslek kuruluşlarının yetkilerinin alınmasının sakıncalı durumlar oluşturacağı,

-Organ nakli hususundaki düzenlemede geçen dördüncü derece dahil hısımlar ifadesinin geniş bir kapsama alanı olduğu ve bu bakımdan suistimallere sebebiyet verebileceği,

- Eczacılar Birliğinin dışarıdan getirdiği ilaçların Sağlık Bakanlığının öngördüğü kurumlara verilecek olması ile kamusal özelliğini yitirerek ticari bir meta haline gelebileceği,

- Yurt dışından getirilen ilaçların kamu hizmetinin bir alt dalı olan sağlık hizmeti olarak verilmesi gerektiği, düzenleme ile kar amacı güdülecek bir uygulamaya dönüştürülmemesi gerektiği, bu durumun ticarileşmesi sonucunda ise ülke ekonomisi açısından zararları olabileceği,

- Yardımcı eczacılık uygulamasının kaldırılmasının eczacılık mesleğinde niteliği azaltacağı ve istihdamı engelleyeceği sonuçlar doğuracağı, bu bakımdan uygulamaya devam edilmesinin daha sağlıklı olacağı,

- Yurt dışından gelen ilaçların ruhsatlandırılmasının ilaç güvenliği ve halk sağlığı yönünden olumlu bir düzenleme olduğu,

şeklinde görüşler dile getirilmiştir.

Teklif'in geneli üzerinde yapılan müzakerelerde lehte söz alan milletvekilleri tarafından;

- İhraca konu olan hekimlerin bugün birçok meslek grubundan ihraç olanların sahip olmadığı bir ayrıcalıktan veya özgürlükten yararlandığı, başka bir ifade ile hekimlerin özelde çalışabilme ayrıcalığı bulunduğu ve Sosyal Güvenlik Kurumuyla sözleşmesi olmayan kurumlarla çalışabileceği, iş yeri hekimliği yapmalarına da bir mani bulunmadığı,

- Yurt dışından ilaç getirilmesinin öncelikli tercih konusu olmadığı, Türk Eczacılar Birliğinin Sağlık Bakanlığıyla yapılan bir protokol çerçevesinde ilaç getirdiğini, ilaçların yurt içinde üretilmesine öncelik verildiği, yapılan düzenlemeler ile yurt dışından ilaç temini hususuna yasal dayanak kazandırıldığı,

- Yardımcı eczacılığın kaldırıldığını ancak ikinci eczacılığın yasada düzenlenmeye devam ettiğini, bu anlamda yasal bir boşluk oluşmadığını ve eczacıların ihtiyacı olan eczacıyı ikinci eczacı olarak istihdam edebileceği,

- Eczacının acil durumlarda değil, gerçekte hiçbir durumda ilaç vermemesi gerektiği, zira eczacının tedavi yapmaya veya müdahalede bulunmaya yetkili olmadığı, yaptığında hayat kurtarıcı olsa bile kazara hastaya bir şey olduğunda hastayı öldürmekle suçlanabileceği,

- Eczacıların ağır kesici gibi ilaçları reçetesiz satışı için öngörülen cezaların yüksek bulunabileceğini, ancak eczacılar için reçetesiz ilaç satışına daha önceden de ceza uygulamasının mevcut olduğu, şu an ise ceza miktarlarında artış öngörüldüğü,

- Ciddi yan etkileri ve potansiyel etkileri olan ilaçların reçetesiz satılmaması gerektiği, özellikle reçetesiz antibiyotik satışının yürürlüğe girdikten sonra antibiyotik kullanımında çok ciddi oranlarda düşüş yaşandığı ve bunun ileride toplum ve halk sağlığı alanında hastalığa karşı dirençlilik olarak ortaya çıkacağı,

- Şiddete uğrayan sağlık çalışanlarının Cumhuriyet Savcılıklarına yaptıkları şikayetlerden daha sonra vazgeçtiği veya ifade verme ve tanık olarak dinlenme gibi hususlarda Savcılığa gitmek istemedikleri için şikayetlerinden vazgeçtiklerine şahit olduğu, bu nedenle sağlık çalışanlarının Savcılıklarca yapılacak işlemlerinin buldukları veya çalıştıkları yerde yapılmasının önem arz ettiği,

- 18 yaşına kadar herkesin kayıtsız şartsız genel sağlık sigortası kapsamında olduğu, 18 yaşından sonra ise ailede sadece bir kişiden alınan 60 lira karşılığında bütün ailenin genel sağlık sigortası kapsamına alındığı ve bu uygulamanın dünyada örnek gösterilen bir uygulama olduğu,

- Şehir hastanelerinde hasta garantisi verilmediği, kamunun sağlıkta hizmet alımı için ortalama bir sayı üzerinden ihaleye çıktığı, şehir hastanelerinin işletmesinin Sağlık Bakanlığında olduğu, şeklinde görüşler dile getirilmiştir.

5. Teklifin Maddeleri Üzerindeki Değerlendirmeler ve Değişiklikler

Geneli üzerinde yapılan görüşmeleri müteakip, Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Komisyonumuzca, 2/1186 esas numaralı Teklif metninin;

- Çerçeve 1 inci maddesi; ilk cümlesinde geçen "kurum/kuruluşlar" ibaresinin "kamu kurum ve kuruluşları" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 2 nci maddesi; son cümlesinde geçen "idari para cezası ve idari yaptırım kararı" ibaresinin kanun dilinin daha açık ve anlaşılır olması amacıyla "idari para cezası veya idari yaptırım kararı" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 3 üncü maddesi; daha önceden başlamış olan ruhsat işlemlerinin devam etmesi amacıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yurt dışından temin edilmiş ilaçlar için ruhsat başvurusunda bulunmamış olanların başvuru süresinin ve daha önceden ruhsat başvurusu yapılmış ilaçlar için iki yıllık ruhsat alma süresinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başlamasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 4 üncü maddesi; aynen,

- Çerçeve 5 inci maddesi; güvenlik soruşturması sebebiyle göreve alınmayanlara yönelik sınırlamanın kaldırılmasını ve bunların tüm özel sağlık kuruluşlarında çalışabilmelerine imkan verilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Oral patoloji alanında uzmanlık belgesi verilmesine ilişkin geçiş hükümlerinin düzenlenmesini teminen yeni bir hükmün çerçeve 6 ncı madde olarak eklenmesi ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Oral patolojinin diş hekimliğinde ana dal olarak belirlenmesini teminen yeni bir hükmün çerçeve 7 nci madde olarak eklenmesi ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 6 ncı maddesi; çerçeve 8 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 7 nci maddesi; çerçeve 9 uncu madde olarak aynen,

- Çerçeve 8 inci maddesi; mevcut ceza hükümlerinin yeterli olmasından dolayı metinden çıkarılması ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 9 uncu maddesi; çerçeve 10 uncu madde olarak aynen,

- Çerçeve 10 uncu maddesi; mevcut ceza hükümlerinin yeterli olmasından dolayı metinden çıkarılması ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 11 inci maddesi; aynen,

- Çerçeve 12 nci maddesi; yardımcı eczacılık ile ilgili düzenlemelerin yürürlükteki haliyle uygulanmasını teminen metinden çıkarılması ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 13 üncü maddesi; yardımcı eczacılık ile ilgili çerçeve 12 nci maddenin Teklif metninden çıkarılmasına paralel olarak metinden çıkarılması ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 14 üncü maddesi; çerçeve 12 nci madde olarak aynen,

- Çerçeve 15 inci maddesi; çerçeve 13 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 16 ncı maddesi; çerçeve 14 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 17 nci maddesi; çerçeve 15 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 18 inci maddesi; çerçeve 16 ncı madde olarak aynen,

- Çerçeve 19 uncu maddesi; cezaların mevcut şekli ile kalmasından dolayı metinden çıkarılması ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 20 nci maddesi; Mütevelli Heyetin atama yetkisinin zaten bulunması ve öğretim üyeleri atamalarının Mütevelli Heyet tarafından onaylanmasına yönelik düzenlemelere ihtiyaç duyulmamasını teminen ve Sağlık Bakanlığı uhdesindeki eğitim ve araştırma hastanelerinde öğretim elemanı kadrolarının belirlenmesinde hizmetin niteliği ve sunumu açısından Sağlık Bakanlığının sürece katılımını teminen değiştirilmesi ve çerçeve 17 nci madde olarak düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 21 inci maddesi; çerçeve 18 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 22 nci maddesi; çerçeve 19 uncu madde olarak aynen,

- Çerçeve 23 üncü maddesi; hastane adına sözleşme imzalayacak yöneticinin ihtiyaca göre belirlenmesine imkân sağlanması amacıyla “hastanenin başhekimini” ibaresinin “hastane” şeklinde değiştirilmesi ve çerçeve 20 nci madde olarak düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 24 üncü maddesi; çerçeve 21 inci madde olarak aynen,

- Halen birlikte kullanımda olan sağlık tesislerinde çalışacak üniversite personeli ile de bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ek 9 uncu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında sözleşme yapılmasını teminen yeni bir hükmün çerçeve 22 nci madde olarak eklenmesi ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 25 inci maddesi; 4207 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin onüçüncü fıkrasında yapılan değişikliğin metinden çıkarılmasını teminen değiştirilmesi ve çerçeve 23 üncü madde olarak düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 26 ncı maddesi; çerçeve 24 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 27 nci maddesi; çerçeve 25 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 28 inci maddesi; çerçeve 26 ncı madde olarak aynen,

- Çerçeve 29 uncu maddesi; çerçeve 27 nci madde olarak aynen,

- Çerçeve 30 uncu maddesi; çerçeve 28 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 31 inci maddesi; çerçeve 29 uncu madde olarak aynen,

- Çerçeve 32 nci maddesi; çerçeve 30 uncu madde olarak aynen,

- Çerçeve 33 üncü maddesi; çerçeve 31 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 34 üncü maddesi; sağlık beyanının kullanılmasına ilişkin izin prosedüründe bürokrasinin azaltılarak doğrudan uygulayıcı Kurumun iznine bağlanmasını teminen değiştirilmesi ve çerçeve 32 nci madde olarak düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 35 inci maddesi; takviye edici gıdalara ilişkin sağlık beyanı dışındaki iş ve işlemlerin Tarım ve Orman Bakanlığınca yürütülmesinin uygun olmasını teminen metinden çıkarılması ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 36 ncı maddesi; çerçeve 33 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 37 nci maddesi; çerçeve 34 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 38 inci maddesi; çerçeve 35 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 39 uncu maddesi; çerçeve 36 ncı madde olarak aynen,

- Çerçeve 40 inci maddesi; 6428 sayılı Kanununun 9 uncu maddesine ilişkin değişikliğin metinden çıkarılmasından dolayı metinden çıkarılması ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 41 inci maddesi; çerçeve 37 nci madde olarak aynen,

- Çerçeve 42 nci maddesi; çerçeve 38 inci madde olarak aynen,

- Halen Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kuruluşlarında çalışan ve şiddete uğrayan personel için uygulanan hukuki yardımın Devlet ve vakıf üniversitelerinde sağlık hizmeti sebebiyle şiddete maruz kalan sağlık çalışanları için de uygulanmasını teminen yeni bir hükmün çerçeve 39 uncu madde olarak eklenmesi ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- USHAŞ'ın misyonunu gerçekleştirebilmesi ve daha efektif hizmet verebilmesi için yurt dışında sağlık ve eğitim kuruluşları için bina inşa etmek, yurt içindeki eğitim kurumlarına yurt dışından öğrenci teminine aracılık etmek, yurt dışında eğitim kurumu açmak ve eğitim faaliyetinde bulunulmasını teminen yeni bir hükmün çerçeve 40 ıncı madde olarak eklenmesi ve takip eden maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 43 üncü maddesi; çerçeve 41 inci madde olarak aynen,
  - Çerçeve 44 üncü maddesi; çerçeve 42 nci madde olarak aynen,
- kabul edilmiştir.

Teklif'in tamamı değiştirilen maddeler dâhil olmak üzere tereddütleri gidermek ve anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler, kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Kayseri Milletvekili İsmail TAMER ve Samsun Milletvekili Ahmet DEMİRCAN özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Şenel Yediyıldız</i>	<i>Müşerref Pervin Tuba Durgut</i>	<i>Arife Polat Düzgün</i>
Ordu	İstanbul	Ankara
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sefer Aycan</i>	<i>Burhanettin Bulut</i>	<i>Tuba Vural Çokal</i>
Kahramanmaraş	Adana	Antalya
Üye	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
<i>Vildan Yılmaz Gürel</i>	Üye	Üye
Bursa	<i>Semra Güzel</i>	<i>Arslan Kabukcuoğlu</i>
Üye	Diyarbakır	Eskişehir
<i>Ali Muhittin Taşdoğan</i>	(Muhalefet şerhim ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Gaziantep	Üye	Üye
Üye	<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>	<i>Habip Eksik</i>
<i>Ali Şeker</i>	Hatay	Iğdır
İstanbul	Üye	(Muhalefet şerhi ektedir)
(Muhalefet şerhi ektedir)	<i>Kani Beko</i>	Üye
Üye	İzmir	İzmir
<i>Recep Şeker</i>	(Muhalefet şerhimiz ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Karaman	Üye	Üye
	<i>İsmail Tamer</i>	<i>Abdullah Ağralı</i>
	Kayseri	Konya

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye	Üye
<i>Halil Etyemez</i>	<i>Ali Fazıl Kasap</i>	<i>Selim Gültekin</i>
Konya	Kütahya	Niğde
	(Muhalefet şerhimiz ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Demircan</i>	<i>Neslihan Hancıoğlu</i>	<i>Ahmet Eşref Fakıbaba</i>
Samsun	Samsun	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi ektedir)	
	Üye	Üye
	<i>Rizgin Birlik</i>	<i>Ünal Demirtaş</i>
	Şırnak	Zonguldak
		(Muhalefet şerhi ektedir)

MUHALEFET ŞERHİ

30/10/2018 tarihinde 6 AK PARTİ’li vekilin imzası ile 2/1186 Esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı’na sunulmuştur. Teklif aynı gün komisyon üyelerine gönderilmiştir.

44 maddeden oluşan,16 ayrı kanun ve 2 KHK’da değişiklik yapılmasını öngören teklif ile ilgili olarak uzlaşmacı yasa yapım tekniğine aykırı bir yöntem izlenmiştir. AK PARTİ’nin rutin yasa yapma tekniği haline gelen “Torba Yasa” uygulaması ne yazık ki bu teklifte de izlenmiştir.

Komisyonun ilk toplantısı 1 Kasım 2018 tarihinde yapılmıştır. Baştan sona konunun kamuoyunda detaylı bir şekilde tartışılmasına, paydaşları tarafından teklifin incelenmesine fırsat verilmeden bir yasa yapma süreci yürütülmüştür. Bunun yanında teklif kamuoyuna “Sağlıkta Şiddeti Önleme” yasası olarak lanse edilmiştir. Ancak teklifin içeriğine bakıldığında sağlıkta şiddet ile mücadele bahsinden ziyade, hekimlerin uluslararası sözleşmeler, Anayasa ve yasalara aykırı olarak mesleklerinden men edilmelerine neden olacak, dolayısıyla toplum sağlığını da doğrudan olumsuz etkileyebilecek düzenlemeleri ile Anayasa’ya temel aykırılıklar taşıyan çok sayıda madde yer almaktadır.

Teklif üzerinde komisyonda toplam 4 toplantı yapılmıştır. Yapılan bu toplantılar grubumuzca gerçekleştirilen uyarılar dikkate alınmaksızın, sağlıksız bir çalışma ortamına sebep olacak şekilde uzun ve kesintisiz saatler boyunca sürmüştür. Komisyon başkanının ve AK PARTİ’li üyelerinin AK Parti 3 grup başkan vekilinin yönlendirmesi ile uzlaşmadan uzak, dayatmacı tutumu ve komisyon başkanının grubumuz üyeleri başta olmak üzere muhalefet milletvekillerine söz hakkı vermemesi ve bir “oldu bitti” anlayışı içinde teklifi yasalastırma çabası komisyonda gerginliğe sebep olmuştur. Özellikle teklifin 5inci maddesi üzerinde yapılan görüşmelerde 3 AK Parti Grup Başkan Vekilinin komisyon başkanına yapmış olduğu aleni telkin ve yönlendirmeler, Anayasa’ya temel aykırılıklar nedeniyle muhalefet partilerinin yapmış olduğu itirazlar dinlenmemiş, konu ile ilgili olarak usul tartışması talepleri de değerlendirilmemiştir. Bu durum da muhalefet milletvekilleri tarafından tutanak altına alınmıştır.

Konunun paydaşları olan Türk Tabipler Birliği (TTB), Türk Eczacıları Birliği (TEB), Türk Diş Hekimleri Birliği (TDB) gibi meslek örgütleri ile konuyla doğrudan bağlantılı olan sendikalar ve diğer sivil toplum örgütlerinin teklife ilişkin görüşlerine komisyon tarafından başvurulmamış, yasa yapım sürecinde de bu paydaşların teklife ilişkin uyarıları grubumuzun yoğun ısrarı sonunda kısmen dinlenmiştir.

TEKLİFİN GENELİ ÜZERİNE;

Teklif getirdiği düzenlemelerle hukuksal ve toplumsal açıdan önemli ve telafisi olmayan etkiler doğuracak niteliktedir. Özellikle teklifin kilit maddesi olarak nitelenebilecek 5’inci maddesi hem hali hazırda KHK ile ihraç olan hekim ve diş hekimlerini hem de bugüne dek güvenlik soruşturması olumsuz sonuçlananlar ile bundan sonra güvenlik soruşturması olumsuz sonuçlanacak olan çok sayıda hekim ve diş hekimini doğrudan etkilemektedir. Madde aşağıda detaylandırılarak anlatılacağı üzere, kamu sağlığını da doğrudan olumsuz etkileyecek içeriğe sahiptir.

AK PARTİ, 16 Nisan Referandumunu ile sert kuvvetler ayrılığına geçildiğini ısrarla savunurken getirilen teklife ilişkin AK PARTİ'nin dayattığı yasa yapım süreci sert kuvvetler ayrılığına da zedelemiştir. Parlatmentonun bağımsız ve tarafsız olması gerekirken yasa yapım sürecinde grubumuz milletvekillerinin ifade özgürlüğü bizzat Komisyon başkanına AK PARTİ Grup başkanvekillerinin yaptığı baskı vasıtasıyla engellenmek istenmiştir. Oysa parlatmentolar, kuvvetler ayrılığı ilkesi gereğince yasa yapma sürecinin en önemli ayağı ve mutfağıdır. Yürütme organının, yasama organı üzerinde tahakküm kurmak istemesi, tarafımızca kabul edilemez. Zira bu durum kuvvetler ayrılığı ilkesi ile bağdaşmayan, kaliteli yasa yapma sürecini sekteye uğratan bir tutumdur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde komisyonlarda görüşülen yasa tekliflerinin, öncelikli olarak Anayasa'ya aykırılıkları değerlendirme konusu yapılmalıdır. Söz konusu teklifin 5'inci maddesi, Anayasa'nın çok sayıda maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Bu sebeple komisyon görüşmelerinde Anayasa'ya aykırılık teşkil eden 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasına dair grubumuzun önergesi, komisyonun AKP'li üyeleri tarafından reddedilmiştir.

Teklifin özellikle 5'inci maddesine gerekçe olarak her ne kadar terör örgütleri ile mücadele edilmesi gerektiği AKP milletvekillerince vurgulansa da, iktidarın geçmişteki eylemlerinin terör örgütlerine böyle bir zemin yarattığı da unutulmaması gereken bir noktadır.

Terör örgütleriyle elbette mücadele edilmelidir. Buna kimsenin itirazı olamaz ancak bu mücadele hukuk zemininde, hukukun temel ilkeleri ve hukuk zedelenmeden yapılmalıdır. Terör örgütleri ile gerçekçi bir mücadele için yapılabilmesi için kişiler hakkında bağımsız ve tarafsız yargı tarafından verilen kararların dayanak kabul edilmesi daha doğru olacaktır. Yargısız infazlarla en temel haklardan olan çalışma hakkını kişilerin ellerinden almak terörle mücadele etmek değildir. Tam tersine terörle mücadeleye zarar vermektedir.

İçişleri eski Bakanı Efsan Ala, geçmişteki açıklamalarında emniyetteki FETÖ soruşturması hakkında, 81 il emniyet müdüründen 74'ünün FETÖ'cü olduğunu belirtmiştir. Hal böyle iken bu emniyet müdürlerinin tuttuğu istihbarat raporlarına dayanılarak binlerce hekimin ve dış hekiminin mesleklerinden men edilerek hayatlarının karartılması FETÖ ile mücadelenin içini boşaltan bir tutum olacaktır.

Güvenlik soruşturması olumsuz gelen hekimlerin mahkemeler yoluyla ya da farklı kanallar vasıtası ile aldıkları yanıtlarda açılmış bir soruşturma ya da davalarının olmadığı herhangi bir ceza almadıkları da öğrenilmiştir.

Bu kişilerin aldıkları uzun süren eğitimleri nedeniyle mezun olduktan kısa bir süre sonra 25 yaşını tamamlamış olmaları da bu genç hekimleri sağlık güvencesiz bir hale sokacaktır.

Ek olarak ilgili düzenlemeler ile Anayasal bir hak olan eğitim alma haklarından biri olan uzmanlık eğitimi alma hakkı da Anayasa'ya aykırı bir şekilde ellerinden alınmaktadır.

Çok geniş bir alanda mağduriyet yaratacak bu düzenleme terör örgütü ile gerçek anlamda mücadelenin sulandırılmasına yol açarak meşruluğuna gölge düşürecek ve akamete uğratacak sonuçlar doğuracaktır.

Söz konusu düzenlemenin 5'inci maddesi Anayasa'ya uluslararası mevzuata ve hukukun temel ilkelerine açıkça aykırıdır. Hipokrat yemini etmiş, temel amacı insanları iyileştirmek ve yaşıtmak olan hekimlerin kesinleşmiş bir yargı kararı olmaksızın idari soruşturmalarla ve

subjektif değerlendirmelerle mesleklerini yapamaz ve kendisini eşini ve çocuklarını açlığa mahkum hale getirilmesi hukuka aykırı olduğu kadar vicdana da aykırıdır. Ülkemizde hekim açığının çok olması ve hatta bu açığın Suriyeli doktorların dahi çalıştırılarak giderilmeye çalışıldığı bir dönemde nitelikli iş gücü olan hekimlerimizin ve sağlık çalışanlarının işlerini yapamaz hale getirilmesi toplum sağlığını da son derece olumsuz etkileyecektir.

ANAYASA'YA AYKIRILIK NEDENLERİ;

Teklifin 5'inci maddesi ile getirilen; "Tabipler ve diş tabipleri" ile ilgili ekleme, oldukça uzun ve içiçe birçok düzenlemeyi beraberinde getirmektedir. Bu çerçevede, hekimlik mesleği bakımından ayrımcılık yaratan, sınırlayıcı, kısıtlayıcı ve yasaklayıcı "özel kategoriler" öngörmektedir. ıkarma işlemi tarz ve koşulları ile göreve alınmama şekli, öncelikli ve ciddi bir sorundur.

Teklifin 5'inci maddesi, Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine, 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine, 38'inci maddesinde düzenlenen kazanılmış haklar ilkesine, 48'inci maddesinde düzenlenen çalışma ve sözleşme hürriyetine, 49'uncu maddesinde düzenlenen çalışma hakkı ve ödevine ve yine 70'inci maddesinde düzenlenen kamu hizmetlerine girme hakkına aykırıdır.

Anayasa'nın 2'nci maddesine göre; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir". Kişiden kişiye değişen, subjektif, yargı kararına dayanmayan tüm düzenlemeler Anayasa'nın 2'inci maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Burada gözetilmesi gereken, tarafsız ve objektif hukuk kriterleridir.

Anayasa'nın 10'uncu maddesine göre; "Herkes bir ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayrım gözetilmeksizin kanun önünde eşitittir." Yine 10'uncu maddenin son fıkrasına göre "Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." düzenlemesi getirilmiştir. Teklifte, hekimlik mesleği, kesinleşmiş bir yargı kararı olmaksızın hekimlerin elinden alındığı için eşitlik ilkesine kesin bir aykırılık taşımaktadır.

Anayasa'nın 38'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasına göre; "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz." Masumiyet karinesi hukukun en temel ilkelerinden biridir. Oysa teklifteki düzenleme ile kesinleşmiş bir yargı kararı olmaksızın idari bir tasarrufla, insanların hekimlik yapma hakları ellerinden alınmaktadır. Bu maddenin kesinleşmiş bir hüküm tanımadan bu şekilde insanların hekimlik haklarını ve çalışma haklarını elinden alıyor olması, 5'inci maddeyi baştan sakat hâle getirmektedir.

Anayasa'nın 48'inci maddesine göre; "Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir." Yıllarca eğitimini almış ve yıllarca şifa dağıtmayı meslek olarak edinmiş ve kendisinin, ailesinin geçimini sağlamış hekimlerimizin ve sağlık personelimizin sözleşme hürriyetleri açıkça kısıtlanmıştır. Sağlık kurumuyla hekim ya da sağlık personeli arasında olan bir özel sözleşme niteliğindeki iş akdi sözleşmesinin engellenmesi sözleşme özgürlüğünü temelden sarsan bir durumdur.

Anayasa'nın 49'uncu maddesine göre; “Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.” 5'inci madde ile dünyanın en zor mesleklerinden biri olan hekimlerin çalışması açıkça engellenmektedir. Dolayısıyla bu madde açısından da teklifin 5'inci maddesi Anayasa'ya açık aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasa'nın 70'inci maddesine göre; “Her Türk kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.” denmektedir. Tıp fakültesini bitirmiş, hipokrat yemini etmiş ve mesleki yeterlilikleri olan bu insanların görevlerinin gerektirdiği şartlar dışında getirilen düzenlemeler açık bir şekilde 70'inci maddenin ikinci fıkrasına aykırılık taşımaktadır.

Bunun yanında, bu maddedeki düzenleme uluslararası mevzuat açısından da hukuka aykırılıklar içermektedir.

Avrupa Sosyal Şartı'nın 1, 2 ve diğer ilgili maddelerinde “Çalışma hakkı etkili bir şekilde korunur.” düzenlemesi getirilmiştir. Yani devlet çalışma hakkını etkili bir şekilde koruma yükümlülüğü altındadır. Getirilecek yeni düzenleme Türkiye'nin uluslararası kamuoyundaki hukuki ve ekonomik görünümünü ciddi bir şekilde etkileyecek ve itibarını zedeleyecek niteliktedir.

Teklifte olumlu olarak nitelenebilecek bazı düzenlemeler olsa da başta Anayasa'ya, hukukun temel ilkelerine, uluslararası sözleşmelere, yasa yapma tekniğine aykırı olması nedeniyle teklife muhalefet ediyoruz.

Teklif metninin son hali üzerinden maddelere ilişkin itirazlarımız şunlardır;

MADDE 1:

Kanun maddesinin ilk halinde Türkiye'de ruhsatlı olmayan veya ruhsatlı olup da çeşitli sebeplerle piyasada bulunmayan beşeri tıbbi ürünlerin temininde Sağlık Bakanlığı tarafından uygun görülen “kurum, kuruluşlar” ifadesi önergemiz doğrultusunda “kamu, kurum ve kuruluşları” olarak düzeltilmiştir. Hasta sağlığını ve kamu ekonomisini doğrudan etkileyen bir faaliyetin ticari nitelikli kuruluşlara devredilmesi, hizmet sunumunu aksatacak, kamu ekonomisi açısından yük doğuracaktır. İlaç gibi hassas bir konuda özel şirketlere yer açılmamalıdır. Türkiye'de ruhsatlı olmayan veya ruhsatlı olup da çeşitli sebeplerle piyasada bulunmayan beşeri tıbbi ürünler için ruhsat alınması ve eczanelerden sunulması olumlu bir adımdır.

MADDE 5:

5'inci madde bahse konu teklifin en sorunlu ve Anayasa'ya birçok yönden aykırılık taşıyan maddesidir.

Maddenin ilk hali ile 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde getirilmiş ve terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulu'na devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek

ilgili mevzuat çerçevesinde kamu görevinden çıkarılan veya güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabipler ve dış tabiplerinin yalnızca SGK ile anlaşması olmayan hastanelerde çalışabileceği, bunlardan devlet hizmeti yükümlüsü olanların 600 güne tekabül eden bir süre ile mesleklerini icra edemeyecekleri, mesleklerini icra edebilenlerin ise düzenledikleri raporlarının yargı kararları ve idari işlemlerce esas alınmayacağı hükme bağlanmak istenmiştir.

Komisyon süresince grubumuzun gösterdiği yoğun itirazlar sonucunda madde üzerinde AK PARTİ grubunca kısmi bir düzenlemeye gidilmiş, güvenlik soruşturmasından geçemeyen tabiplerin ve dış tabiplerinin SGK ile anlaşmalı hastanelerde çalışmaları önündeki yasak kaldırılmış, raporlarının kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçersiz sayılacağı belirtilmiştir.

Ancak aşağıda detaylandırılacağı üzere madde son hali ile de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa Sosyal Şartı gibi ülkemizin imza attığı uluslararası sözleşmeler ile Anayasa'nın 2inci, 6ncı, 10uncu, 11inci, 17nci, 38inci, 48inci, 49uncu, 90ıncı ve 118inci maddeleri başta olmak üzere Anayasa'nın özüne ruhuna ciddi aykırılıklar taşımakta, hukuk devletini derinden sarsma tehlikesi barındırmaktadır.

15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen ve iki yıl süren olağanüstü hal yönetiminin verdiği sınırsız yetkiyi kullanan iktidar, ardı ardına çıkardığı OHAL KHK'ları ile bugüne dek 125 bini aşkın kişiyi kamudan ihraç etmiştir. “FETÖ ile mücadele” adı altında başlatılan ihraçlar bir süre sonra “cadı avı”na dönüştürülmüş, aralarında “Barış İmzacıları”nın da bulunduğu çok sayıda muhalif kamudaki işlerinden atılmış, “Devlet herkese iş vermek zorunda değil. Özelde çalışanlar” denilmiş, pasaportlarına el konmuştur.

OHAL sürecinde çok sayıda anayasal hak ihlal edilmiş, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi geçici süreli askıya alınmıştır. Bu süreçte en yaygın ve kapsamlı olarak ihlal edilen hak, çalışma hakkı olmuştur. Sağlık emekçileri ve hekimler bu hak ihlalden yoğun şekilde etkilenmiştir. OHAL döneminde çıkartılan KHK'larla ihraç edilen hekim sayısı 1.927'si Sağlık Bakanlığı'ndan, 1.417'si tıp fakültelerinden olmak üzere toplam 3.344'dür. Ayrıca, güvenlik soruşturması nedeniyle atanmayan 1.500 kadar yeni mezun tıp doktoru bulunmaktadır.

KHK ihraçlarına yapılan itirazları değerlendirmek üzere kurulan OHAL Komisyonu'na yapılan başvuruların değerlendirilmesi sonucunda, ihraçların % 7'sinden fazlasının haksız ihraçlar olduğu sonucuna verilmiştir. Bu değerlendirmenin bağımsız mahkemeler tarafından yapılması durumunda, ihraçların çok daha fazlasının haksızlığa uğradığının ortaya çıkacağı açıktır.

KHK ihraçları nedeniyle 70'in üzerinde kamu çalışanı kendilerine haksızlık yaptıklarını düşünerek intihar etmiştir. Düzenlemeyle getirilen çalışma hakkı ihlali nedeniyle çok sayıda yeni intihar vakasının olabileceği açıktır.

İhraç edilen bu hekimler, yapılan düzenleme ile SGK anlaşması olan sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışamayacaktır. Özel sağlık kuruluşlarının yaklaşık % 99'u SGK anlaşması olan kuruluşlardır.

Yine bu maddeyle yapılan düzenlemeyle, OHAL KHK'sı ile getirilen güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması olumsuz sonuçlanan hekimlerin 600 gün süre ile hizmetlerini icra etmeleri yasaklanmış, yazacakları raporlar geçersiz kılınmıştır.

Oysa Anayasamızın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu Anayasal güvence altına alınmıştır. Hukuk devletinden kasıt, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

İlgili madde hem ilk hali, hem de redakte edilmiş hali ile Anayasa'nın 2nci maddesine çok açık bir aykırılık taşımaktadır. Maddenin yasallaşması hukuk devleti ilkesine ve demokrasimize onulmaz bir zarar verecektir. Özellikle 15 Temmuz sonrası darbe girişimi bahane edilerek sürdürülen cadı avında sıklıkla kullanılan "irtibat ve iltisaklı olma" kavramı soyut, sübjektif değer yargılarına dayalı içerikte olduğu için hukuk devleti ilkesi ile aleni bir çelişki içermektedir. İltisak ya da irtibat, hukuki ölçütlere vurulabilecek kavramlar olmamakla birlikte bu kavramlar, sadece çağdaş ceza hukukuna yabancı olmakla sınırlı kalmayıp, yürürlükteki Türk Ceza Hukuku kurallarına da aykırıdır.

İlgili maddede belirtilen değerlendirmeyi gerçekleştirecek kişi ve makam belli değildir. Anayasa madde 6'ya göre, "hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz". Yine maddede yer alan "ilgili mevzuat" hükmü de belirsiz ve muğlak bir atıftır.

Düzenleme Anayasamızın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10uncu maddesine de açık aykırılık taşımaktadır. Devlete sübjektif kriterler ve gerekçeler ile bu eşitliği bozucu tutum ve davranış geliştirme yetkisi verilmektedir.

Yine Anayasamızın "Anayasamızın bağlayıcılığı ve üstünlüğü" başlıklı 11inci maddesi de düzenleme ile açıkça çiğnenmekte, idare Anayasaya açık aykırı bir yetki ile donatılmak istenmektedir.

Düzenlemenin ihlal ettiği önemli bir Anayasa ilkesi de "Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar" başlıklı 38inci maddesinde düzenlenen evrensel ilkelerdir. Anayasamız gereğince suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ancak bahse konu düzenleme ile kişiler herhangi bir yargı kararı olmaksızın, bir OHAL KHK'sı ile ya da sübjektif bir güvenlik soruşturması sonucunda suçlu ilan edilerek hak mahrumiyeti ile cezalandırılmak istenmektedir.

Yine Anayasa gereğince ceza sorumluluğu şahsi iken ilgili düzenlemenin kapsadığı kişiler arasında yakınları, aileleri, tanıdıkları terör örgütü ile irtibat ve iltisaklı bulunduğu için kamu görevinden çıkarılan yahut kamu görevine alınması sakıncalı görülen kişiler yer almaktadır.

Anayasamızın "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" başlıklı kısmında yer alan "Çalışma ve Sözleşme Hürriyeti" başlıklı 48inci madde açıkça "Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir" derken; 49uncu madde "Çalışma, herkesi hakkı ve ödevidir" der. Yine "Hizmete Girme" başlıklı 70inci madde "Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına

sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez” der. Düzenleme bu üç hükmü de açık şekilde ihlal etmektedir.

“Güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabipler ve dış tabipleri” deyiimi, Anayasal düzenlemelere aykırıdır. Güvenlik soruşturması yolunun öznel ve keyfi kullanılma tarzının yaratacağı sakıncaların yanı sıra, böyle bir ölçüt yukarıda bahsedilen Anayasa madde 70’e de açıkça aykırıdır. Güvenlik soruşturması 657 sayılı Devlet Memuru Kanunu’nun (DMK) 48. Maddesinde yer alan devlet memurluğuna alınacaklarda aranan genel şartlar arasına 676 sayılı KHK ile eklenmiştir.

Güvenlik soruşturması konusu ise 4045 sayılı kanunun 1. Maddesi’nde düzenlenmiştir. Bu maddede kimler için güvenlik soruşturması yapılacağı “*Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması: kamu kurum ve kuruluşlarında, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları halinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ve ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel hakkında yapılır.*” şeklinde sayılmıştır.

OHAL KHK/676 ile 657 sayılı DMK madde 48’e yapılan ekleme ile, güvenlik görevlileri için öngörülen güvenlik soruşturması, devlet memurları bütünü için öngörülmüştür. Bu bir OHAL düzenlemesi olup, Anayasa’ya aykırıdır. Böyle bir düzenlemenin, “arşiv araştırması” da eklenilerek hekimler için de geçerli kılınması kabul edilemez.

Teklifte atıf yapılan Milli Güvenlik Kurulu bir karar mercii değildir. Bu nedenle, bu kullanım tarzı, Anayasa madde 118’e açıkça aykırıdır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa Sosyal Şartı gibi uluslararası sözleşmelere aykırılık içeren düzenleme “usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümlerinin esas alınacağı” hükmünü içeren Anayasamızın 90ıncı maddesine de aykırıdır.

Yine Anayasamızın “Kamu Hizmeti Görevlileriyle İlgili Hükümler”ini düzenleyen 128inci maddesi “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir” derken ilgili düzenlemede yer alan güvenlik soruşturması kriterinin bir OHAL KHK’sı ile mevzuatımıza girmiş olması da bir diğer açık aykırılıktır.

Teklif maddesi ile hekimlere çalışmalarını açısından mekânsal bir sınırlama da getirilmektedir. Böylece, çalışma mekânı olarak iki kategori hekim yaratılmak istenmektedir.

Anayasaya bu denli çok boyutlu ve ciddi aykırılık taşıyan, hukuk devletini onulmaz şekilde derinden sarsacak olan bu düzenlemenin ilerleyen süreç içerisinde konunun subjesi kişilerce dava edilerek tazminata konu edileceği şimdiden öngörülmelidir. Böyle bir tazminat süreci sonunda Devletimizin ciddi boyutlarda tazminat yükümlülüğü ile karşı karşıya kalacağı açıktır. OHAL KHK’sı gerekçe gösterilerek anayasaya aykırılığı açık olan bu düzenleme ile görevden uzaklaştırılan ve çalışmalarını engellenen hekimler ve dış hekimleri uğradıkları kayıpları

kazanacakları bu tazminatlarla giderme olanağına kavuşurken; kamu, ödediği bu tazminat karşılığında alması gereken sağlık hizmetini de alamamış olacak ve dolayısıyla kamu zararı oluşacaktır. Kamu zararı oluşturacak kanunlar düzenlenemez.

Hekimlerin ve diş hekimlerinin çalışmasına ciddi kısıt getiren düzenlemenin etkilediği kesim elbette yalnızca konunun subjesi hekimler ve diş hekimleri değildir. Bizzat halk sağlığı ve kamu yararı da bu düzenlemenin yasalaşması neticesinde ciddi zarar görecektir. Ülkemizde hali hazırda ciddi bir hekim açığı mevcutken, uzun bekleme sürelerinin kısaltılması için nitelikli hekim yetiştirilmesi konusuna hassasiyetle eğilmek gerekiyorken düzenleme tam aksi bir anlayış ile binlerce yetmiş nitelikli hekimin sağlık hizmeti alanından uzaklaşmasına sebep olacak, doktor başına düşen hasta sayısının artmasına, halk sağlığının bozulmasına yol açacaktır. Bu açık, kamudan özel sektöre geçişi artıracak, kamu kurumlarının sağlık hizmeti sunmasında önemli aksamalara yol açacaktır. Yeni açılan şehir hastanelerinin ihtiyacı olan kadroları bulmakta sıkıntı yaşanırken, mevcut kamu hastanelerindeki hekimler de kamudan uzaklaşmış olacaktır. Yaşanan sürecin sağlıkta şiddeti arttıracak bir olaylar silsilesine yol açacak olması ise üzerinde düşünülmesi gereken ayrı bir husustur.

İlgili hekimler ve diş hekimlerinden mecburi hizmet yükümlülüğü olanların 600 gün gibi bir süreye tekabül eden 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında birinci grup ilçe merkezleri için belirlenen Devlet hizmeti süresi kadar müddetle mesleklerini icra edemeyecek olmaları bu hekimlerin ve diş hekimlerinin mesleklerine ve uzmanlıklarına ilişkin bilgilerinin meslek hayatlarının başında en taze olduğu dönemde, bilgilerinin, el becerilerinin, mesleki yetkinliklerinin körelmesine de yol açacaktır. Mecburi hizmet kanununun gerekçesi bir cezalandırma değil, hekim ihtiyacı olan yerlerde bu ihtiyacı karşılamasıdır. Bu kişiler açacakları tazminat davaları sonucunda yaşadıkları hak kayıplarına dair tazminatları kazanacak; bu nedenle de ayrı bir kamu zararı oluşacaktır.

Hekim raporları, uzmanlık bilgisine dayanılarak hazırlanan metin ve yapılan düzenlemelerdir. Böyle bir yaptırım, geçerli ve geçerli olmayan rapor ayırımı yaratmaktadır. Böyle bir düzenleme tarzı, sadece Anayasaya, hukukun genel ilkelerine veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası yükümlülüklerle aykırı değil, ahlaka ve akla da aykırıdır. Düzenlemeye konu hekimlerin ve diş hekimlerinin düzenledikleri raporların yargı kararlarına ve idari işlemlere esas alınmayacak olması hekimlik mesleğinin özü ile çelişmekle birlikte, ileride çok vahim sonuçlara yol açma tehlikesi de taşımaktadır. Aile içi şiddete uğrayan bir kadının, istismar mağduru bir çocuğun yaşadığı şiddeti ve istismarı raporlayan bir hekimin raporunun geçersiz kılınacak olmasının kamu güvenliği açısından yaratacağı tehlikelere de ısrarla dikkat çekmek gerekmektedir. Oysa, hali hazırdaki kanunlarla usulü aykırı olarak düzenlenen raporlarla ilgili soruşturma açmak ve bir suç varsa cezalandırmak mümkündür. Bunun için getirilen teklifteki gibi bir düzenleme de ihtiyaç yoktur.

Madde 5 ile getirilen düzenleme, “geçicilik, kısmi olma ve yargı denetimine açık olma” özellikleri ile tanımlanan OHAL yönetiminin doğasına aykırı olduğu gibi, OHAL yönetiminin neden olduğu tahribatı, genişletme, derinleştirme ve kalıcı kılma tehlikelerini beraberinde getirmektedir.

Madde 5 düzenlemesi, hukukun genel ilkelerine, bilime ve uzmanlık ilkelerine aykırı olduğu gibi, liyakat, eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı gibi Anayasa'nın ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere, aykırı olduğu gibi, ülkemizin, bireysel başvuruda bulunan yurttaşların mahkeme kararları yoluyla yakın geçmişteki kazanımlarına da aykırıdır.

Maddenin yazım tarzı teknik açıdan ve nitelik bakımından yasa yapım tekniğine açıkça aykırıdır. İçerik olarak, madde, Anayasa madde 2'nin ve devamı maddelerin gereği olan erkler ayrılığı ilkesini kaldırıp, "yasama/yürütme ve yargı" erklerini, "cezalandırma", daha doğrusu "yargısız infaz" biçiminde bir düzenlemeyi yansıtmaktadır.

Sonuç olarak, hukuku, bilimi ve uzmanlık ilkelerini dışlayan bir düzenlemenin terörle mücadele ile ilgisi bulunmadığı gibi, tam tersine, toplumsal barışı dinamitleyici etkilere yol açacaktır. Toplumsal barış, liyakat gereklerini ortadan kaldıran ayrımcı düzenlemeler ile değil, ancak hukuka, bilime ve akla dönüş ile sağlanabilir.

Tüm bu yasal gerekçeler ve toplumsal endişeler neticesinde ilgili maddenin Anayasaya aykırılık sebebiyle teklif metninden çıkarılması yönünde grubumuz milletvekillerce verilen önerge ile ilgili ek maddenin "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. Maddesinin 8. Fıkrası uyarınca kamu görevine alınmayan ya da güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sebebiyle kamu görevinden çıkarılan hekim ve dış hekimleri serbestçe muayenehane açabilir ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışabilir; ilgili mevzuata uygun olarak kazandığı Tıpta Uzmanlık Eğitimi, Tıpta Yan Dal Uzmanlık Eğitimi ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi yapabilir" şeklinde yine grubumuz milletvekillerce verilen değişiklik önergesi AK PARTİ'li milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Kanun teklifinin ilk halinde yer alan 10'uncu Madde ile 1262 Sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nun 20. Maddesinde değişiklik yapılarak reçetesiz ilaç satışı yapılması halinde kutu başına iki bin Türk Lirası idari para cezası öngörülmüştür. Verdiğimiz önerge doğrultusunda madde kanun metninden çıkarılmıştır. Reçetesiz ilaç satış yapılması durumunda eczacıya kutu başına iki bin Türk Lirası idari para cezası öngörülmüş olması caydırıcı olmaktan ziyade doğrudan doğruya ekonomik faaliyeti engelleme noktasına varacak nitelikte bir düzenlemedir. Verilecek cezanın gerçekten caydırıcı etki gösterip göstermeyeceği titizlikle değerlendirilmeli; verilen ceza ile eczanenin ekonomik sürdürülebilirliği açısından yaratacağı ekonomik külfet arasında açık bir orantısızlığın bulunmaması esas alınmalıdır.

MADDE 11:

Teklifin 11inci maddesi 23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun 5inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası ile ek 1inci maddesini yürürlükten kaldırmaktadır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler, özel kurum ve işyeri tabiplerinin çalıştıkları yer dışında görev yapmaları durumunda, bu tür çalışmaların sağlık hizmetlerine ve sağlık hizmet ortamına etkilerinin meslek odalarınca değerlendirilmesine ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Teklif sahipleri düzenleme gerekçesini, tabiplerin çalışma izinlerinin Sağlık Bakanlığı tarafından verilmesi olarak göstermektedir.

Ancak kaldırılmak istenen hükümler, teklif sahiplerinin iddiasının aksine yalnızca salt bir bildirim alma ve düzenleme yapma yetkisi ile sınırlı değildir. Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve tabip odaları ülkemizdeki hekimlerin hak ve yükümlülüklerini geçmişten gelen mesleki dayanışma anlayışı ile düzenleyen, gücünü ve yetkilerini doğrudan Anayasadan alan, ahilik anlayışını hekimlik mesleği çerçevesinde devam ettirmeye çalışan mesleki örgütlenme kuruluşudur. Ayrıca TTB doğası gereğince halk sağlığıyla ilgili her tür olumsuz gidişatı da gözetip gerekli tedbirleri almak ve uyarıları yapmakla mükelleftir.

Türkiye'deki hekimlerin %80'inin yani 83 bin hekimin üye olduğu TTB ve tabip odaları kaldırılmak istenen hükümlerde yer alan yetkileri kullanırken kamu yararını birincil kriter olarak alır.

Teklif ile kaldırılmak istenen yetkiyi kullanırken TTB bir hekimin birden çok yerde çalışması durumunun sağlık hizmetlerine, sağlık hizmeti ortamına ve dolayısıyla kamu sağlığına olası etkilerini gözeterek hareket eder. Yetkinin kullanımında temel amaç kamu yararının sağlanmasıdır. Teklif bu yetkiyi kaldırarak kamu yararını da olumsuz etkileyecektir.

Sağlık Bakanlığı'na kullanılan izin verme yetkisi çalışma belgesi verilmesinden ibarettir. Bu yetkinin kullanımı sırasında bu hekimlerin birden fazla yerde çalışmasının diğer sağlık kuruluşlarında çalışmalarına olan etkisi ve dolayısıyla sağlık hizmetlerinin akışına, bu sağlık hizmetlerinden yararlanacak olan hastalara etkisi dikkate alınmamaktadır. Ek olarak, Bakanlık tarafından düzenlenen çalışma belgesi yeni bir uygulama olmamakla birlikte tabip odaları tarafından kamu yararını önceleyerek yapılan değerlendirmelerin de alternatifi değildir.

Hekimlerin birden fazla yerde çalışmasını düzenleyen Sağlık Bakanlığı yönetmeliği Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Mevcut durumda kontrol sadece TTB tarafından sağlanmaktadır. Getirilen teklifle TTB'nin kontrol mekanizması da ortadan kaldırılacağından denetimsiz bir alan ortaya çıkacaktır. Hiçbir kontrol mekanizması olmayacağı için bir hekimin haftalık çalışma müddetince Türkiye'nin dört bir yanında sınırsız kurumda çalışmasına da olanak tanınmış olacaktır. Hekimler zincir hastanelerde Türkiye'nin dört bir yanında çalışmaya zorlanacaktır. Özellikle cerrahi branşlarda operasyon sonrası oluşabilecek komplikasyonlar karşısında hastalar riskle karşı karşıya kalırken; Türkiye'nin herhangi bir bölgesinde operasyon yapan hekimine ulaşamayacaktır. Bu da telafi edilemeyecek zararlara sebebiyet verecektir.

Yapılması gereken hekimlerin meslek örgütleri olan TTB ile bağlarının güçlendirilmesi iken tam aksi bir düzenleme yapılması kabul edilemez. Meslek örgütlerinin güçlendirilmesi, demokrasinin gelişmesi ve güçlendirilmesi için vazgeçilmez bir gerekliliktir. Meslek mensuplarının meslek odasıyla bağının güçlendirilmesi yerine, etkisiz kılınmasına dönük olarak yetkilerin ortadan kaldırılması yönünde düzenleme teklif edilmesi Anayasa'nın 2'nci ve 135'inci maddelerine aykırıdır.

Anayasa Mahkemesi geçmişte, benzeri bir konuya ilişkin olarak meslek örgütleri konusunda aşağıdaki değerlendirmeyi yapmıştır:

“Bir meslek örgütüne üyelik, işlevsiz olur ve biçimsel üyelikten öteye geçemezse, demokratik bir örgütlenmeden de söz edilemez. Bu tür işlevsiz örgütlenmeler, kuramsal ve somut olarak var olmalarına karşın, gerçek anlamda

varlıkları tartışmalı ve etkisiz hale gelir. Kamu hukuku kurallarına göre yönetilmesi anayasal güvence altında bulunan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının işlev ve etkileri de hukukun koruması altındadır.

İşlevsizliği ve biçimsel örgütlenmeyi aşmanın yolu, mesleğin tüm alanlarında ve meslekle ilgili işlemlerde, ilgili meslek kuruluşuyla organik bağlantının, meslek kuruluşunun kimlik ya da belgesinin esas alınması, diğer bir deyişle, meslekle ilgili faaliyetlerle meslek kuruluşu arasındaki olgusal bağın koparılmamasıdır.”

Tüm bu gerekçeler ile teklifin 11. Maddesinin teklif metninden çıkarılması yönünde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak verdiğimiz önerge AK PARTİ milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Kanun teklifinin ilk halinde yer alan 12 ve 13’üncü Maddeleri 2012 yılında TBMM’de grubu bulunan tüm siyasal partilerin uzlaşmasıyla 6197 Sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun’da yapılan değişiklik ile uygulamaya konulan "Yardımcı Eczacılık" ile ilgili düzenlemedir. Kanunda öngörülen geçiş sürecinin ardından yardımcı eczacılık uygulaması 2018 yılında hayata geçirilmiştir. Plansız-programsız-altyapısız ve eczacı öğretim üyesinden yoksun olarak her geçen gün bir yenisi açılan Eczacılık Fakülteleri ve fakülte kontenjanlarındaki artış ile kamuda ve ilaç sektöründe eczacı istihdamında yetersiz kalmaktadır. Yardımcı eczacılık düzenlemesinin getirilmesindeki amaç; serbest eczane açacak eczacıların pratik deneyim kazanmasını, eczanede eczacı işgücünün daha yaygın bir şekilde bulunmasını ve daha nitelikli eczacılık hizmeti verilebilmesini sağlamaktır. Mesleki kaliteyi yükseltecek, eczanedeki eczacı istihdamını artıracak yardımcı eczacı uygulaması, yürürlüğe girmeden değiştirilmemelidir. Üzerinden beş ay geçmesine rağmen yayınlanmayan Yardımcı Eczacı Çalıştırmaya Dair Kılavuzun bir an önce çıkarılmalıdır. Eczacılara yönelik istihdamı artırmak için hastane eczanelerinde yardımcı eczacı çalıştırılmalı ve serbest eczanelere muhakkak surette KOSGEB yahut İŞ-KUR desteği gibi kamu desteği sağlanmalıdır.

Bu uyarılarımız ve verdiğimiz önergeler doğrultusunda 12 ve 13. Maddeler kanun metninden çıkarılmıştır.

MADDE 15:

Teklifin 15nci maddesi ile 2238 sayılı “Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Kanunu’na eklenen Madde 15’in ikinci fıkrası ile ilgili kanuna Bu kanuna aykırı şekilde, embriyo ve üreme hücresi bağışlayan, aşılayan, bulunduran, kullanan, saklayan ve nakledenlerle bunların alım ve satımını yapanlar, alım ve satımına aracılık edenler veya komisyonculuğun yapanlar veya bu filleri özendiren, bunlara yönlendiren veya bunlara yönelik ilan veya reklam veren veya yayınlayan kişiler hakkında fiil daha ağır bir cezayı gerektiren bir suç teşkil etmediği takdirde üç yıldan beş yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezasına hükmolunacağı belirtilmektedir Maddede dört ayrı kategoride incelenebilecek mahiyette suç düzenlenmiştir. Buna göre, embriyo ile ilgili işlem yapan, embriyo alıp satan, buna özendiren, reklam veren kişiler aynı cezaya çarptırılacaktır.

Maddenin bu hali ile bir soruya yanıt veren hekimle komisyonculuk yapan bir kişi arasında ceza hukuku bakımından herhangi bir ayırım yapıp yapmadığı belirsizdir. Madde ile getirilen adli para cezası asgari limiti de çok ağırdır. Olması gereken bu maddenin her bir suç grubu için yeniden ve kademeli olarak düzenlenmesi, ayrıca suç olarak nitelenen fiillerin tipikliğe uygun olarak yeniden düzenlenmesidir.

MADDE 16:

Teklifin 16ncı maddesi ile 2238 sayılı “Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Kanunu”na eklenen Ek Madde 1’de, doğal yollarla çocuk sahibi olunamadığı veya tıbbi gereklilik bulunduğu hallerde ve kadın ve/veya erkeğin üreme hücrelerinin tıbbi yöntemlerle döllenmeye elverişli hale getirilmek ve vücut içinde veya dışında döllenmesini sağlamak suretiyle üreme hücreleri veya embriyo anne adayına uygulanabileceği hüküm altına alınırken bu yöntemin sadece evli olan eşler arasında gerçekleştirileceği belirtilmektedir. Bu tedavi uygulamalarının, Bakanlıkça belirlenen tıbbi esaslar çerçevesinde yalnızca Bakanlıkça yetkilendirilmiş hekimler tarafından ve Bakanlıkça ruhsatlandırılan üremeye yardımcı tedavi uygulama merkezlerinde gerçekleştirilebileceği belirtilirken donasyon ve taşıyıcı annelik yasaklanmıştır. Teklif çocuk sahibi olamayan çiftlerden tıbben uygun görülenlerin üremeye yardımcı tedavi yöntemleri aracılığıyla çocuk sahibi olmaları için yapılacak uygulamaların esaslarını, bu uygulamaları yapacak merkezlerin açılmasını, çalışmasını ve denetlenmesini düzenlemeyi amaçlamaktadır. Teklifte, üremeye yardımcı yöntemlerin kullanılmasında bu yöntemi kullanacaklar açısından birtakım kısıtlayıcı, yasaklayıcı hükümlere yer verilmekte, uygulamayı yapacak merkezler için ise bazı yaptırımlar öngörülmektedir.

Öncelikle, günümüzde boşanma olaylarının da yaygınlaşmasıyla ailelerin bir kısmının birden fazla resmi evlilik yaşamış bireylerden oluştuğu göz önünde bulundurulduğunda, metnin eşlerden en az birinin çocuk sahibi olmadığı şeklinde düzeltilmesinin, eşlerden birinin çocuğu olması durumunda, çocuğu olmayan eşin mağduriyetine neden olunmasının önüne geçilebilecektir.

Taslağın kapsamlı bir şekilde düzenlemeyi amaçladığı üreme hakkı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesinde düzenlenen "Özel Yaşama ve Aile Yaşamına Saygı Hakkı" ve 14. maddesinde düzenlenen "Ayrımcılık Yasağı" kapsamında korunan bir temel hak niteliğinde olduğundan, Anayasa'nın 90. ve 13. maddeleri uyarınca, bu hakka yönelik sınırlamaların da hakkın özüne dokunulmaksızın yapılması gerekmektedir. Mevcut düzenlemede, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin konuyla ilgili değerlendirmelerinin göz önünde bulundurulmadığı, hakkın özüne dokunan sınırların getirildiği görülmektedir.

MADDE 17:

Teklifte yer alan düzenleme ile özerk yapıda olması gereken mütevellî heyeti kapsamına siyasi bir kadro niteliğinde olan “Sağlık Bakanı yardımcısı, Sağlık Bakanının seçtiği bir üye” eklenmekte, üniversitenin özerkliği sarsılmaktadır.

Bu maddeye ilişkin olarak 2016 yılında yapılan ve Sağlık Bakanı müsteşarı ile Sağlık Bakanı tarafından atanacak bir kişi müteveli heyetinde yer aldığı düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından bilimsel özerkliğe aykırı olduğu gerekçesi ile iptal edilmiştir. Bugün AK Parti iptal edilen ve bilimsel özerkliği sarsan bu hükmü tekrardan yasa maddesi haline getirmeyi hedeflemektedir.

MADDE 18 – 19:

Teklifin 18 ve 19'uncu maddeleri TTB'den alınmak istenen hekimin birden fazla yerde çalışmasının meslek odasınınca değerlendirilmesi yetkisinin Türk Dış Hekimleri Birliği'nden alınmasını düzenleyen bir içeriğe sahiptir. Yukarıda madde 11'de sıralanan gerekçe ve izahat bu maddeler için de geçerlidir. 21 ve 22inci maddelerin benzer gerekçeler ile teklif metninden çıkarılması yönünde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak verdiğimiz önergeler de AK PARTİ milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Madde 20:

Teklifin 20'inci maddesindeki düzenlemede, bir hastanenin birden çok üniversite tarafından standartları belirlenmemiş bir şekilde kullanımı tıp ve uzmanlık eğitiminin kalitesini düşürecektir. Ayrıca bu da çalışanların özlük hakları ile ilgili kayıplara yol açacaktır.

MADDE 21:

Teklifin 21inci maddesi ile 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 12 nci maddesine "Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlardan şüpheli olanlar, kolluk görevlilerince yakalanır ve gerekli işlemleri yapılarak Cumhuriyet başsavcılığına sevk edilir. Cumhuriyet savcısı adli işlemleri tekemmül ettirir. Bu suçların soruşturmasında, kolluk tarafından müşteki, mağdur veya tanık olan sağlık personelinin ifadeleri işyerlerinde alınır. Bu fıkra hükmü, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlar hakkında da uygulanır." maddesi eklenmiştir.

Her ne kadar madde teklif sahiplerince sağlıkta şiddeti önleme düzenlemesi gibi kamuoyuna sunulsa da, madde ile düzenlenen ifadenin sağlık çalışanının bulunduğu yerde alınması, özel hastanelerde görev yapan personelin kamu personeli gibi değerlendirilmesi ilk kez getirilen düzenlemeler değildir. Genelge ve yönerge gibi normlar hiyerarşisinin alt basamaklarında bulunan araçlar ile bu konular halihazırda düzenlenmiş durumdadır. Madde yalnızca, düzenlemeleri kanun haline getirerek normlar hiyerarşisinin üst basamaklarına taşımaktadır.

Düzenleme elbette tarafımızca olumlu bulunmaktadır. Ancak düzenlemenin bu haliyle sağlıkta şiddet sorunu çözmekte yetersiz kalacağı açıktır. Teklifte yer alan düzenleme, sorunun özünü yani suçun önlenmesini ve suçtan caydırmayı hedeflemekten çok uzaktır.

Sağlıkta şiddetin çözümü için caydırıcı ve gerçekçi yasal düzenlemelerin uygulamaya konulması şarttır.

Sağlık Bakanlığı verilerine göre 2018 yılının ilk altı ayında 7.644 sağlık personeli hasta ve hasta yakınlarının özel ve fiziksel şiddetine maruz kalmıştır. 2013 yılından bu yana ise 67.927 sağlık personeli şiddet görmüştür. 2013-2017 arasında sağlık çalışanlarına yönelik saldırılarda en fazla şiddeti hekimler görmüştür. 34.634 hekime bu dönemde şiddet uygulanmıştır. Hekimleri, 21.706 sağlıkçıyla şiddet vakasıyla hekim dışı sağlık personeli, 5.126 sağlıkçıyla şiddet vakasıyla sözleşmeli şirket çalışanı, 4.203 sağlıkçıyla şiddet vakasıyla idare hizmet personeli ve 1.443 sağlıkçıyla şiddet vakasıyla dış hekimleri takip etmiştir. 2013-2017 arası olayın geçtiği birimlere bakıldığında ise ilk sırada poliklinikler gelmektedir. 19.751 personel şiddeti polikliniklerde yaşanmıştır. Poliklinikleri 19.110 sağlıkçıyla şiddet vakasıyla acil servisler takip etmiştir.

AK PARTİ iktidarı döneminde yaşanan sağlıkta şiddet vakalarında, sonuncusu Dr. Fikret Hacıosman olmak üzere 11 hekimimiz katledilmiştir.

Sağlıkta şiddetin önlenmesi hususunda grubumuzca teklifin 28inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki şekilde yeni bir madde ihdas edilmesi önerisinde bulunulmuştur.

“MADDE 29- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 194 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 194/A maddesi eklenmiştir.

Sağlık personeline karşı şiddet içeren tavır ve sağlık hizmetini kesintiye uğratma

MADDE 194/A- (1) Sağlık kuruluşlarında çalışan sağlık personeline yerine getirdiği sağlık hizmeti nedeniyle yapmaması gerek en bir işi yapması veya yapması gereken bir işi yapmaması için emir veren, baskı yapan, nüfuz icra eden veya her ne suretle olursa olsun hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kimseye üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Bu Kanunun 125 inci, 106 ncı maddelerinde düzenlenen fiillerin sağlık personeline karşı işlenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(3) Sağlık personeline yöneltilen birinci fıkradaki eylemlerin şiddet içermesi durumunda mezkûr ceza yarı oranında artırılır. Bu fıkra hükmüne göre verilen cezalarda hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmez ve bu cezalar adli para cezasına çevrilmez.

(4) Şiddetin ölümle sonuçlanması durumunda, fail ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

(5) Bu madde gereği yargılanan kişiler hakkında cezada indirim sebepleri uygulanmaz.”

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti artıran unsurlardan birisi, şiddeti uygulayan kişilerin cezalandırılmayacakları ya da önemsenecek bir yaptırımla karşılaşmayacakları düşüncesidir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddete asla hoşgörü gösterilmeyeceği, aksine şiddet suçlarının mutlaka cezalandırılacağı düşüncesinin yerleştirilmesi ve kamu sağlığını bozduğu için de ayrıca cezalandırılacağı düşüncesinin oluşturulması, önleyicilik açısından önemli bir adım olacaktır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin geldiği yer nedeniyle, Türk Ceza Kanunu'nun birinci maddesinde belirtilen önleyicilik ve koruyuculuk işlevinin sağlanabilmesi için yeni bir

düzenleme yapılarak kamu sağlığının korunması amacıyla harekete geçirilmesine çok acil ihtiyaç bulunmaktadır. Sağlıklı ve güvenli bir hayat herkesin hakkıdır. Bu hak, sağlık çalışanları için de özellikle mesleklerini ifa ettikleri ortamlarda önemlidir. Tehdit, baskı ve şiddet ortamlarında sağlık üretilemez. Sağlık hizmetlerinin gereği gibi yürütülebilmesi ancak sağlıklı ve güvenli çalışma ortamlarında sağlanabilir. İnsan yaşamıyla doğrudan ilişkisi olan sağlık hizmetini verecek kişilerin barışçıl bir çalışma ortamında, alacakları kararlarda ve yapacakları işlemlerde hiçbir baskı ve etki altında kalmadan işlerini yapabilmeleri gerekir. Sağlık çalışanlarının kendilerini güvende hissettikleri bir ortamda, hastaların da haklarının en iyi şekilde korunabilmesi söz konusudur. Teşhis ve tedavi hizmetlerinin ya da bir diğer deyişle sağlık hizmetlerinin kamusal nitelikte olduğunu göz önünde bulundurursak, sağlık çalışanlarına karşı uygulanan şiddet ya da teşhis ve tedavi hizmetine yapılan müdahale kamuya ve kamu sağlığına yönelik işlenen suçlar kapsamında kabul edilmelidir. Sağlık alanında şiddetin önlenmesi, hekimlerin, sağlık çalışanlarının sağlığının ve canlarının korunması, iş verimliliğinin sağlanması, sağlık hakkının güvence altına alınması için acil bir suç ve ceza maddesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Ancak grubumuzca verilen ve sağlıkta şiddeti önleme hedefi içeren yeni madde ihdası önerimiz AK PARTİ'li milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Sağlıkta şiddet konusu üzerine ciddiyetle eğilinmediği sürece, şiddet sorununun daha da büyüyeceği, bir çok sağlık çalışanın şiddete uğrayacağı ve canlarını kaybedeceği yönündeki endişemizi bir kez daha belirtmek durumundayız.

MADDE 25:

Madde 25'de öngörülen idari para cezalarındaki artış ile en düşük ceza 5 kat artırılarak üst ceza da 20 bine çıkarılarak tekel bayii, bakkal kuruyemişçi büfe gibi çok sayıda esnafın ödeme gücünün çok üstünde iş ve işletmelerini kaybetmelerine yol açacak bir maddedir. İşlenen suç ile öngörülen ceza arasında ölçülülük ve hakkaniyet bulunmamaktadır. Buradaki cezalar iş yerlerini ıslaha değil doğrudan kapatılmasına yol açacak bir düzenlemedir.

MADDE 27:

24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesine "yürütmek üzere" ibaresinden sonra gelmek üzere, Aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanları 65 yaşına kadar. İbaresindeki 'altmış beş' ifadesindeki kamu dışı aile hekimi ve aile sağlığı elemanını ilgilendirmektedir. Kamudan aile hekimine geçen kişiler ile ilgili ise 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek madde 17ye göre sınır "yetmiş iki"dir. Bu farklı uygulamanın önüne geçilmesi için ibarenin "yetmiş iki" olması gerektiği aşikârdır. Sonuç olarak kamu personeli görevini yerine getirmektedir.

"Bu şekilde kamu görevlisi olmayanlardan sözleşme yapılmak suretiyle çalıştırılan personel hakkında 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmaz" ibaresi aksi takdirde 4857 sayılı iş kanuna aykırı düşmektedir. Bu bir özlük hakkıdır.

“Aile hekimleri uzmanlık eğitimi veren vakıf üniversiteleri ile sağlık bakanlığı arasında bu maddenin birinci fıkrası kapsamında kurumsal sözleşme yapılabilir ve sekizinci fıkradaki usul ve esaslara göre üniversite hesabına ödeme yapılır.” İbaresini yanlıştır, zira burada nasıl bir planlamanın yapılacağı belirlenmemiştir. Sistemde kargaşaya ve aile hekimliği çevresinin daralmasına sebep olma ihtimali vardır. Vakıf üniversiteleri bilindiği gibi özel statüye sahiptir, ticari kazanç amaçlı olarak kurulmuş yapılanmalardır. Aile hekimliği kurumu ise tamamen ücretsiz hizmet veren halk sağlığı birimlerindedir.

“Aile hekimleri ferden veya müştereken personel çalıştırabilir ve işveren olabilir.” ifadesi aile sağlığı merkezinin işyeri olması anlamına gelmekte ve Yargıtay 4. Dairesi’nin aile hekiminin elden, direkt hizmet verdiği kişilerden ücret almaması veya fatura karşılığında gelir elde etmemesi nedeniyle aile hekimliği biriminin aile sağlığı merkezinin işyeri olamayacağı kararı uygun olarak çıkarılması gerektiği ortadadır.

Aile hekimliğinde ki özlük haklarından yıllık izin, kongre, seminer izni, evlenme, mazeret izni, doğum izni dahil olmak üzere tüm izinleri 657 Sayılı Kanunun 4/B kapsamında ki personele ilişkin izin hükümleri ile aynı olması hakkaniyete daha uygundur. Mevcut izinlerin kullanılmadığı takdirde de müteakip yıla aktarılması gerekmektedir.

“Aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının yıllık izinleri yıl içinde çalışılan süre ile orantılı olmak ve ait olduğu sözleşme döneminde kullanılmak üzere otuz gündür.” İfadesi aile hekimliği çalışanlarının ücretli izin hakkı bulunmamaktadır. Çalıştığı birimde aile hekimliği birimine bakacak, hizmetlerini görece bir arkadaşını bulamadığı takdirde ücreti kesilmektedir. Bu nedenle bazı aile hekimi ve aile sağlığı çalışanı izin kullanamamaktadır. Aile hekimliği çalışanları Anayasa mahkemesinin kararına göre “kamu hizmeti görmesi nedeni ile diğer kamu görevlisi statüsündedir. Ücretli izin hakkı ise Anayasal bir haktır. Bu sebeple Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanlarının yıllık izinleri yıl içinde çalışılan süre ile orantılı olmak üzere ücretli otuz gün olması gerektiği açıktır.

Tüm bu yasal gerekçeler ve toplumsal endişeler neticesinde ilgili maddenin Anayasaya aykırılık sebebiyle değiştirilmesi yönünde grubumuz milletvekillerince verilen değişiklik önergesi AK PARTİ’li milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

MADDE 28:

5258 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile “Aile hekimliği uygulaması kapsamında kişilerin aile hekimine kaydı yapılır. Sağlık Bakanlığınca belirlenen süre sonunda kişiler aile hekimlerini değiştirebilirler veya sağlık hizmet planlamasına uygun olarak Sağlık Bakanlığı kişilerin aile hekimi değiştirilebilir. Her bir aile hekimi için kayıtlı kişi sayısı; coğrafi şartlar, sağlık hizmet planlaması gibi kriterler esas alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Sağlık Bakanlığınca belirlenir.” Şeklinde değiştirilmiştir. Ancak aile hekimliği sisteminde kişilerin, vatandaşların istediği hekimi seçmesi temel prensiptir ve Anayasal haktır. Bu Anayasal hakkın vatandaşın elinden alınması Anayasaya aykırıdır.

Tüm bu yasal gerekçeler ve toplumsal endişeler neticesinde ilgili maddenin Anayasaya aykırılık sebebiyle madde metninden çıkarılması yönünde grubumuz milletvekillerince verilen önerge AK PARTİ’li milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

MADDE 29:

5258 sayılı kanunda yer alan “aile sağlığı elemanı” ibareleri “aile sağlığı çalışanı” şeklinde, “aile sağlığı elemanları” ibareleri “aile sağlığı çalışanları” şeklinde “elemanların” ibareleri “aile sağlığı çalışanlarının” şeklinde ve “aile sağlığı elemanlarıyla” ibaresi “aile sağlığı çalışanlarıyla” şeklinde değiştirilmiştir.

Yukarıdaki terimlerin; “halk” ibaresi ile değiştirilmesi gerekmektedir. “Halk Sağlığı elemanı”, “halk sağlığı çalışanı” gibi terimlerin kullanılması daha doğru olacaktır.

Türk Dil Kurumuna Göre; “Aile” kelimesi; Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik olarak tanımlanmaktadır.

Burada ki terimler “Aile” kavramını oluşturmayan bireyleri sistem dışında kalması gerektiğinin algısını yaratmaktadır.

Ya da daha önceden kullanılan “Sağlık Ocağı” ibaresinin kullanılması gerekmektedir. Öyle ki TDK’ya göre “ocak” kelimesi; Halk hekimliğinde bir önceki kuşaktan el verme suretiyle aktarılan bilgileri kullanarak belirli bir şikâyeti veya hastalığı iyileştirdiğine inanılan aile anlamını taşımaktadır.

MADDE 30:

Teklifin 30’uncu maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na eklenen 63 (e) fıkrasında, normal yollardan ocuk sahibi olamadığı ve yardımcı tedavi yöntemleri ile ocuk sahibi olabileceği belirlenen, evli ve 23 yaşından büyük 40 yaşından küçük kadına, son üç yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinin sonuç vermediği belgelendikten sonra, sözleşmeli kurumlarda 5 yıldır sigortalı ve 900 prim gün sayısına sahip kişilere 3 deneme için üreme tedavileri SGK tarafından karşılanacağı belirtilmektedir.

Öncelikle madde ile düzenlenmiş olan 3 yıl koşulu, “azospermi” hastaları için uygun olmadığından, metinde “azospermi ve benzeri rahatsızlıkları olanlar hariç olmak üzere” şeklinde bir ilave yapılmalıdır. Maddeye dondurarak saklama düzenlemesinin eklenmesi yurttaşlarımızın haklarının korunması bakımından önemlidir. “Üreme yeteneğinin korunması amacıyla yumurta/ sperm azalmasının tıbbi olarak teşpit edilmesi veya kadının 35, erkeğin 45 yaşını geçtiği durumlarda üreme hücreleri dondurularak saklanabilir” şeklinde bir hükmün eklenmesi uygulamada pek çok mağduriyetin önüne geçilmesini sağlayacaktır.

MADDE 31:

Teklifin 31. maddesi ile 5624 sayılı Kanunun 6. maddesine eklenen “6” numaralı fıkra ile getirilen artırımlı idari para cezalarının anlamı net değildir. Bir önceki fıkrada bir kat idari para cezası gibi bir formül öngörölmüşken, 3. tekrarda net bir tutar bildirilmemesi uygulamada sorun teşkil edecektir.

MADDE 35:

Tıbbi destek hizmetlerinde, en geç 5 yılda bir yapılması gereken piyasa testi süresi 10 yıla çıkarılarak yüksek fiyattan alınan ihaleler 10 yıl boyunca kamuya fazladan bedel ödeyecektir. Teknolojideki hızlı gelişmeler fiyatların hızlı düşmesine yol açmaktadır. Piyasa testi süresinin 10 yıla çıkarılması, yüksek fiyattan malzeme ve tıbbi destek alınmasına yol açacak böylece kamu zararı oluşacaktır.

Kamu-özel ortaklığı modeli olarak geliştirilen şehir hastaneleri projesi özetle, halen faaliyette olan kamu hastanelerinin, tahsis edilmiş kamu arazileri üzerinde müteahhitlere yaptırılan binalara taşınması ve bu hastanelerin 25 yıl süreyle müteahhit ortaklarla birlikte işletilmesi olarak tanımlanabilir.

Türkiye'deki şehir hastaneleri ihaleleri incelenerek kamu-özel ortaklığı modeli klasik kamu sektörü yatırımları ile karşılaştırıldığında; sermaye maliyeti daha pahalı, inşaat maliyeti daha pahalı, işletme/çalıştırma maliyeti daha pahalı, işlem maliyeti daha pahalı ve finansal değişkenlik daha risklidir.

Hastaneleri inşa edecek firmalara %70 doluluk garantisi verilmesi, yatırımcıya sağlanan hesapsız imtiyazlar yine kamu bütçesini zorlayacak ve bu bütçenin gelir kaynağı olan vatandaşa doğrudan yansıtacaktır.

Teklifin 35. maddesiyle "hizmet bedeli" tanımında değişikliğe gidilerek, şirketlere hasta garantisi verilen tıbbi hizmetlerde, pazar testi süresi 5 yıldan 10 yıla çıkartılmaktadır. Bu yolla Sağlık Bakanlığı'nın bu projeyi savunurken sıkça kullandığı "beş yılda bir pazar testi yaparak günün koşullarına göre en uygun şirketlerle çalışılacak" söylemi boşa çıkartılmış olacak. Fiyat güncellemesi amacıyla pazar testi yapma ara sürecinin 5 yıldan 10 yıla çıkartılacak olması, anlaşma yapılmış olan firmaya, işletmecilik anlamında 5 yıl daha kazandırmış olurken, kârlılığını 10 yıllık süre boyunca maksimize etmiş olacak. Bu durum, işletmeciye garanti olarak verilmiş olan hastaların, yani vatandaşlarımızın sağlık harcamalarının kümülatif bazda artışı anlamına gelmektedir.

Kanun teklifinin ilk halinde 40. Madde olarak yer alan düzenlemede ise daha önce şehir hastanesi yapan şirketlere sadece inşaat dönemiyle sınırlı olmak üzere tanınmış olan Harç ve Damga Vergisi muafiyeti, işletme dönemini de kapsayacak şekilde dönüştürülmekte idi. Şirketlere sağlanmak istenen bu yeni mali imtiyaz, kamunun vergi geliri kaybına neden olacaktı. Feragat edilmek istenen Harç ve Damga Vergisi nedeniyle Hazine'nin yaşayacağı gelir kaybına ilişkin bir etki analizi olmadığı, verilen %70'lik hasta garantisi, hastane kampusu işletmecilik haklarının şirketlerin elinde bulunacak olması ve vergi muafiyetlerinin sözleşme sürecinin tamamını kapsayacak biçimde genişletiliyor olması, grubumuza göre sağlığın, kamusal bir hizmet olma niteliğinden tümüyle uzaklaşması ve ticarileştirilmesi anlamını taşımaktadır. Bu gerekçelerle vermiş olduğumuz önerge doğrultusunda madde metni teklif metninden çıkarılmıştır.

Teklifin ilk halinde 34-35-37'inci maddeleri sağlık beyanı içeren gıdaların etiket ve reklamlarında Sağlık Bakanlığı'nın uygunluk şartının aranması ve farmasötik formda olan takviye edici gıdalar ile özel tıbbi amaçlı diyet gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne

ilişkin usul ve esasların ve söz konusu ürünlere uygulanacak idari yaptırımların Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca belirlenmesine ilişkindir. Tıbbi bitkisel ürünler, gıda takviyeleri ve tıbbi amaçlı gıdaları konusunda ciddi sıkıntılar yaşandığı; söz konusu ürünlerin sağlık beyanıyla aktar, baharatçı ve benzeri dükkanlarda satıldığı, içerikleri tam kontrol edilmediği ve denetlenmediği için önemli halk sağlığı sorunlarına yol açtığı bu nedenle üretim, ithalat-ihracat, ruhsatlandırma ve denetim süreçlerinin Tarım Bakanlığı tarafında değil Sağlık Bakanlığı tarafından yapılması gerekmektedir. Geç kalınmış bir düzenleme olmakla birlikte olumludur.

Ünal Demirtaş
Zonguldak

Ali Şeker
İstanbul

Kani Beko
İzmir

Neslihan Hancıoğlu
Samsun

Ali Fazıl Kasap
Kütahya

Burhanettin Bulut
Adana

MUHALEFET ŞERHİ

GENEL DEĞERLENDİRME

İşbu teklife ilişkin Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılmamış ve buna ilişkin usuli itirazlarımız değerlendirilmemiştir. İçtüzüğün “Anayasaya uygunluğun incelenmesi” başlıklı 38 inci maddesi uyarınca: “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.”

İlgili tasarinın ilk elden Anayasa'ya aykırı olup olmadığını denetiminin yapılması Komisyonun birincil sorumluluğundadır. Ancak bu teklife dair inceleme raporunda Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapıp yapılmadığına dair bir ibare yoktur. Bir kanun metninin ilkin Anayasa'ya uygunluk denetiminden geçmesi, sonrasında tartışmaya açılması İçtüzüğün de öngördüğü bir usuldür. Nitekim hiçbir yasa Anayasa'ya aykırı olamayacağından bu değerlendirmenin komisyon aşamasında yapılması da usulen bir ön şarttır. Bu şart gerçekleştirilmeksizin teklifin görüşülmesi usule ve yasaya aykırıdır.

Kaldı ki itirazlarımıza konu bu düzenlemede Anayasa'nın pek çok hükmüne aykırı hususlar olduğu açıktır. Anayasa'nın eşitlik ilkesi başta olmak üzere, sosyal devlet ilkesi, çalışma hürriyeti bağlamında ciddi anlamda sakıncalı düzenlemeler söz konusudur. Bu kadar açık bir şekilde Anayasa'ya aykırı düzenlemelerin yer aldığı bir teklifin üstelik itirazlarımıza rağmen denetimden geçirilmeksizin Komisyon aşamasına getirilmesi başlı başına hukuku çiğnemektir. Öte yandan İçtüzüğün 38 maddesi bunu açıkça düzenlediği halde İçtüzüğe aykırı işlem tesis edildiği de açıktır.

AKP 16 yıllık iktidarı boyunca yasa yapma stratejisini iki temel yaklaşımla sürdürmektedir. Bunlardan birincisi, farklı alanlardaki düzenlemeleri tek bir teklifin içerisine yerleştirecek şekilde torba yasa olarak Parlatentonun önüne sunmaktır. İkinci temel yaklaşım ise torba kanun teklifi içerisine toplumsal duyarlılığın yüksek olduğu bir konuda, -yetersiz de olsa- bir düzenleme yerleştirip geri kalan maddelerde kendi siyasi ajandasını yürütmesidir. Bu iki temel yaklaşıma ek olarak kanun teklifi görüşmelerinde, kendi ajandasındaki maddeleri kamuoyundan saklamak amacıyla muhalefetin söz hakkı kesilmekte ve komisyon/genel kurul görüşmelerinde gerginlikler yaratılarak dikkatler başka yöne çevrilmektedir.

Komisyonunda yapılan tartışmalar birçok anlamda anti-demokratik, otoriter ve sosyal devlet ilkesine tamamen ters bir tablo ile karşı karşıya kalınmasına yol açmıştır. Komisyon görüşmelerine katılan her vekilin, komisyon üyesi olsun ya da olmasın, madde önerileri hakkında görüş belirtmeye hakkı varken 5.madde önerisi konuşulurken komisyon üyesi vekillerinden Semra Güzel, ve yine bazı komisyon üyesi milletvekillerinin söz hakkı kullandırmaması komisyonda söz hakkının engellenmesine ve muhalefet vekillerinin yok sayılmasına yol açmıştır. 5.madde görüşmeleri sırasında söz hakkı verilmeyen vekiller için komisyon sırasında üye vekiller ve diğer vekiller tarafından protesto edildiği sırada komisyon başkanının maddeyi önerilen hali ile geçirmeye çalışması ve gürültüler arasında okuyarak onaylamaya sunması tam bir usulsüzlük durumu ortaya çıkarmıştır. Protesto sesleri arasında komisyon başkanının okuttuğu önergeler, yaptığı işlemler anlaşılmamıştır. Komisyon üyesi olmayan AKP'li milletvekilleri, komisyon başkanının etrafına toplanıp, talimatlar yağdırmıştır. Oylama için ellerin kalktığı görülmemiştir. Müzakerenin olmadığı bir ortamda, Komisyon başkanının yerinden kalkarak 5'inci maddenin kabul edildiğini protestolar arasında ilan etmiştir. Önergelerin içeriği anlaşılamamış ve okunan önergeler dağıtılmamıştır. Okunan madde önerisini duymamanın mümkün olmadığı bir ortamda bütün karşı koyuşlara rağmen madde önerisi okunmuş ve maddenin onaylandığı duyurulmuştur. Bu sırada AKP'li vekillerin dahi madde önerisini duyamadığı için el kaldırmadığı gözlemlenmiştir. Yine aynı maddenin görüşmeleri esnasından AKP grup başkanvekilleri Mehmet Muş ve Bülent Turan tarafından komisyonunun görüşünü etkileyecek şekilde komisyon üyelerinin kulaklarına fısıldadıkları görülmüştür. Bahsi geçen iddialar kamera kayıtları ile sabittir. Hem içtüzüğe hem etik çalışma kurallarına aykırı bir şekilde madde geçirilmeye çalışılmıştır. Sonrasında yapılan itirazlar ve tutulan tutanak neticesinde her ne kadar ilgili madde tekrardan görüşülse de bu maddenin içeriğine dair iktidar partisinin tutumu ve izlediği yol yöntem ikinci görüşmeye de yansımıştır

Önümüzdeki kanun teklifinin gerek içeriği gerekse de müzakere süreçleri AKP'nin yasa yapma stratejisinin uygulandığı bir alan olmuştur. Sağlık emekçilerine şiddetin engellenmesi ile ilgili adli takibat düzenlemesi adı altında kamuoyuna propaganda edilen kanun teklifi, hem AKP'nin kamuoyunda propaganda ettiği gibi sağlık emekçilerine yönelik şiddeti tamamen ortadan kaldırmamakta hem de sağlık emekçilerin sömürmeyi ve halk sağlığını tehlikeye düşürecek düzenlemeleri getirmek istemektedir.

AKP hükümeti, iktidara geldiği günden bu yana sağlığı kamusal hak değil, kaynak-gelir olarak gören politikalar yürütmüştür. AKP'nin sağlık alanını, kamusal bir hak olmaktan çıkararak özelleştirmeye çalışması söz konusu kanun teklifinin temel dayanaklarından birini oluşturmaktadır. Önce özelleştirilen hak, kanun sonrası uygulama yetkisini yürütme erkine devrederek icra makamının insafına bırakılmaktadır. Türkiye'deki yeni tahakküm sistemi olan yürütme erkine aşırı güç verilmesi, merkezden tabana doğru yayılmak istenmekte, Alman düşünür Carl Schmitt'ten esinle her alanda yerel "icra komiserleri" oluşturulmakta ve özelleştirilen hakların kullanımı veya sunumu bu icra komiserlerinin keyfi uygulamalarına terk edilmektedir. Bu kapsamda, ülke yukarıdan aşağıya olacak şekilde denge-denetleme, hukuk devleti ve sosyal devlet ilkeleri açılarından yeniden dizayn edilmekte; demokratik teamüller, hakların talebi, kullanımı ve sunulması ortadan kaldırılmak istenmektedir. Bu gidişatın varacağı yer bellidir. Yurttaşların haklarını kullanması önünde iki şart getirilmektedir: Para sahibi olmak ve iktidara yakın olmak. Nihayetinde komisyonda kabul edilen teklif de bu politikalarla parelerdir. Öncelikle, teklifin kimi maddeleri Anayasa'ya aykırılık göstermektedir, diğer yandan da doktorların çalışma hakkını kısıtlamakta ve sağlığı daha fazla piyasa açmayı hedeflemektedir.

Anayasa'nın yanı sıra bu kanun teklifinin genel amacı ve ilgili maddeleri, çalışma hakkı ve sağlık hakkını düzenleyen, Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü sözleşmelerine ve Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin ilgili maddelerine de açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Bu kanun teklifinde bulunan ve tarihin kara sayfalarında yerini alacak düzenleme, kuşkusuz ki, herhangi bir adli süreç işletilmeden, tamamen yürütme erkinin tasarrufu KHK'lar aracılığıyla işlerinden edilen hekimlerin Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşması olan hastanelerde çalışmasının engellenmesi düzenlemesidir. Güvenlik soruşturmasından kaynaklı çalışmayan hekim ve diş hekimleri 600 gün mesleklerini hiçbir şekilde yapamayacağı şekilde teklif düzenlenmiştir. Bu sürenin sonunda SGK ile anlaşması olmayan kurumlarda çalışma

hakki verilirken, Türkiye’de SGK ile anlaşması olmayan hastane yok denecek kadar azdır. Haksız yere, hukuksuz şekilde ihraç edilmiş olan hekimlere yönelik bu uygulama, esasında, hukukun değil psikanalizin; adaletin değil hınç, öfke ve iktidar kibrinin konusudur.

Teklifteki ilgili düzenleme, İtalyan siyaset felsefesi düşünürü Giorgio Agamben’in Kutsal İnsan/Homo Sacer üretiminin 21 inci yüzyıl versiyonu olarak tanım ve tarif edilebilir. Kutsal İnsan, Roma döneminde ortaya çıkan ve tarihsel süreç boyunca çeşitli şekillerde tanımlansa da bugün, kabaca, “insanın harcanabilir hayatı ama hayatının kurban edilemezliği” durumuna verilen addır. Söz konusu düzenlemenin ilgilisi olan hekimlere, yaşama “şansı” muktedir tarafından “bahşedilmekte”, ama sosyal varlığı, emeği, hakları harcanabilir hale getirilmek istenmektedir. Bir yandan sosyal hayatı diğer yandan emeği ve hakları iptal edilmek istenen hekim yurttaş, dayatılan toplum dışına çıkmak, geçimini sağlayamamak, haksız-korumasız bırakılmak dayatılmaktadır. Kuşkusuz ki, ihraç edilmiş hekimler başta olmak üzere OHAL KHK’ları ile işlerinden edilen yurttaşlar, iktidar pratiği ve penceresinden, 21 inci yüzyılın Kutsal İnsanları olarak görülmektedir. 20 nci yüzyılın Kutsal İnsanı mekân olarak kamplarda üretilirken, 21 inci yüzyılın Kutsal İnsanı, iktidar tarafından tüm ülke sathında üretilmektedir. 20 nci yüzyılda Kutsal İnsan, hukukun istisnasında üretilirken, 21 nci yüzyılda, ilgili kanun teklifindeki bir maddede örneğini göreceğimiz şekilde, hukukun içerisinde alınmaktadır. Bu farklılıklarına rağmen mutlak tahakküm açısından aynı iktidar mantığının işlediği ise açıktır.

Yukarıda ifade edilenlerin yanı sıra;

Teklif, kamu yararı ilkesini esas alan, Anayasal güvence altında bir kuruluş ve meslek örgütü olan TTB’nin sağlık alanındaki etki alanını daraltmayı hedeflemektedir. Hekimlerin birden fazla yerde çalışması durumunda TTB’den izin alma yetkisi teklifle kaldırılması, AKP’nin uzun süredir hedefinden olan meslek odalarının en etkililerinden TTB’yi ve konuya dair tüm sivil toplum kuruluşlarını zayıflatma hamlesidir. Teklif, hekimler ile söz konusu kuruluşlar arasındaki bağı kesecek ve böylelikle sağlığa erişimde kamu yararına yerine, kar odaklı sağlık hizmeti ön plana çıkmasına zemin hazırlanacaktır. Demokrasilerde meslek odalarının korunması ve örgütlenmesi önündeki engellerin kaldırılması icap ederken, teklif yetki alanı daraltarak, anti-demokratik bir işlev görmektedir.

Teklif, daha önce Anayasa tarafından iptal kararı verilen müteveli heyeti konusunda da hukukun arkasından dolanmaktadır. Müteveli heyetin, Rektör, Sağlık Bakanı Yardımcısı, Sağlık Bakanının seçtiği bir üye, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bir üye ve Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen bir üye olmak üzere beş kişiden oluşmasını amaçlayan teklif, 2016 yılında Anayasanın “bilimsel özerklik ilkesiyle bağdaşmamaktadır” gerekçesiyle verdiği iptal kararıyla özünde aynıdır ve Anayasaya aykırılığı sürdürmektedir.

Kar oranının yüksek olduğu bilinen ilaç ithali alanında Türkiye’de tek yetkili Türk Eczacılar Birliği iken, teklif ilaç tedarikine ilişkin başka kurum ve kuruluşlara da yetki vermeyi amaçlamaktadır. Bu durum ilaç sektörünün özelleştirilmesi anlamı taşırken, ilaç tedarikinin toplumun sağlığa ulaşmasının dışında başka amaçlar için kullanılması riskini oluşturmaktadır. Teklifin ilaçların dağıtımına dair halk sağlığını tehdit eden ve karı önceleyen bir başka noktası da sadece eczanelerde satılabilen ilaçların halk sağlığını tehdit etme ihtimali olan birimlerde de satılmasıdır.

Öte yandan bu teklif, Sayıştay raporlarıyla Sağlık Bakanlığı hakkında kimi usulsüzlükler tespit edilmiştir. Teklif ise usulsüzlüklerle anılan Bakanlık, miktarı 10 Milyar TL’yi bulan döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetlerinde tek yetkili kılmayı amaçlamaktadır. Bakanlığın bu konuda tek yetkili kılınması, denetim sorunlarını yol açacaktır.

Sonuç olarak işbu teklif, Anayasa, AİHS, ILO Sözleşmelerine aykırılık yönünden hukuk devleti ilkelerini ortadan kaldırmakta, siyasal açıdan hınç ve nefret yansımalarına sahip, sosyal açıdan hakları özelleştiren niteliklere sahiptir. Bu açılardan kanun teklifinin bütün olarak geri çekilmesi, siyasi partiler ve meslek örgütleri ile demokratik kitle örgütleri ile ortaklaşarak tekrar yasallaştırılmalıdır.

Maddeler Bazında Değerlendirme:

Madde 1: Tıbbi ürünler ile ilaçlar eczacıların uzmanlık alanındadır. Dolayısıyla yurtdışı ilaç tedarikine ilişkin başka kurum ve kuruluşlara yetki verilmesi durumunda sağlık amacının dışında, kar amacı güdülen bir ticari faaliyete dönüşme riskini açığa çıkacaktır. Bu nedenle yurt dışı ilaç tedariki sadece Türk Eczacılar Birliği aracılığıyla yapılmalıdır. Sağlık gibi son derece hassas bir konuda ilaç tedarik hususlarını ve kriterlerini belirleyecek kurumun ilaç konusunda uzman bir kurum olması gerekmektedir. Aksi takdirde ticari bir işletme haline gelecek olan ilaç

tedariği kötüye kullanıma ve istismara açık hale getirilecek ve halk sağlığı konusunda ciddi problemler ortaya çıkacaktır.

İlaç sektörünün özelleştirilmesi anlamına da gelen bu teklif sağlık gibi hayati bir konuda rekabet ortamını doğuracaktır ve bu durumdan olumsuz etkilenen vatandaşlar olacaktır. Gerekli görüldüğü takdirde Türk Eczacılar Birliğinin desteklenmesi, çalışma ağlarının genişletilmesi ve güçlendirilmesi gerekmektedir.

Madde 4: Teklifte bahsedilen 984 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır şeklinde ifade edildiği cümle şöyledir;

“Şu kadar ki, diplomalı eczacı olmak şartıyla, şeriklerden birinin ticarethane işlerinden mesul müdür gösterilmesi lazımdır.”

Tasarının 4.maddesi ile eczanelere, eczacı diploması olmayanların da ortak ve mesul müdür gösterilebilmesinin önü açılmak istenmektedir. Tasarının bu maddesiyle sağlık kurumlarından biri olan eczanelerin piyasalaşmasına neden olacak durumların açığa çıkmasına neden olacaktır. Eczacılık eğitimi almayan kişilerin ilaçlarla ilgili halk sağlığını öncelemeyeceği açıktır.

Madde 5: Teklifin 5.maddesiyle hakkında herhangi bir soruşturma ve kovuşturma olmayan ya da hakkında soruşturma varsa soruşturma sonucu beklenmeden, insanların emniyet ve istihbaratın muğlak, keyfi ve hukuksuz raporlarına dayanılarak işlerinden edilen hekimlerin SGK ile anlaşmalı olan yerlerde çalışmalarının önünü kapatılarak fiili ölüme mahkum edilmek istenmiştir. Ayrıca güvenlik soruşturmasından hukuksuz bir şekilde geçemeyen hekimlerin rapor yazma yetkisi ellerinden alınmıştır. Çok açık ve nettir ki rapor yazamayan bir hekimin özel bir hastanede istihdam edilmesi neredeyse imkânsızdır. Bu haliyle güvenlik soruşturmasından geçemeyen hekimler de aynı hukuksuzlukla ihraç edilen hekimler gibi fiili ölüme mahkûm edilmek istenmiştir.

Söz konusu teklif bu haliyle Anayasanın;

Kanun önünde eşitlik MADDE 10

Temel Hak ve Hürriyetlerin Kullanılmasının Durdurulması MADDE 15

Düşünce ve Kanaat Hürriyeti MADDE 25

Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti MADDE 26

Suç ve Cezalara ilişkin Esaslar MADDE 38'e aykırılık teşkil etmekle birlikte Türkiye'nin imzacısı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde belirtilen çalışma ve sözleşme yapma hakkına da aykırılık teşkil etmektedir.

Ayrıca, ilgili öneride geçen güvenlik soruşturmasından geçemeyen hekimlerin zorunlu devlet hizmeti yükümlülüğü olarak tabir edilen 600 günlük süre içerisinde çalışma zorunluluğu getirme ve bu süreçte işe alınmadıkları için 600 gün boyunca çalışmalarının yasaklanması ağır bir hak ihlalidir. Anayasanın “Zorla Çalıştırma Yasası” başlıklı 18.maddesine göre ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmaları, zorla çalıştırma sayılmaz.” Hükmü gereğince bu yükümlülüğün yerine getirilmesinin zorla çalıştırma olarak nitelendirilemeyeceği ve herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olması karşısında ülkenin her yöresinde sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesini sağlamak amacıyla tabiplerin devlet hizmetiyle yükümlü kılındığı ve niteliği gereği sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesinde ortaya çıkacak eksiklik ve gecikmelerin telafisi olanaksız sonuçlara yol açacağı hususları dikkate alındığında ülke ihtiyaçlarının söz konusu Devlet Hizmet Yükümlülüğünün zorunlu kıldığı kabul edilmiştir.

Bu durumda güvenlik soruşturmasını geçemeyen hekimlerin 600 gün boyunca bekletilmesinin bu madde çerçevesinde hizmet ulaştırılmayan yerlere hizmet ulaştırma gibi bir amacı taşımadığından anayasanın 18 maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Var olan koşullarda zaten kamu görevlisi olamayan hekim ve dış hekimlerinin kamu görevlisi zorunluluğu şartlarından olan ve kamu görevlilerine uygulanan mecburi hizmet yasasına dâhil edilmeye çalışılmasının hiçbir mantıklı ve ahlaki yönü yoktur.

Madde 8: Yasal tedarik dışında beşeri tıbbi müstahzarların satış, dağıtım ve pazarlamasını yapanlar veya aracılık edenler hakkında caydırıcı cezalar verilmelidir. Satışı açık olan bu ürünler yüzünden her yıl onlarca vatandaş ölümcül sonuçlara varacak şekilde sağlık sorunları ile yüz yüze kalmaktadır. Bu ilaçların denetiminin uzmanlara bırakılması, her yerde satılmaması ve hatta sadece eczanelerde satılması bu ilaçların ortaya çıkardığı hastalanma, kalıcı sağlık sorunları ve hatta öldürme durumunu ortadan kaldıracak tek yöntemdir. İnternet üzerinden dahi satışı yapılabilen bu ilaçların tabii olduğu yasal bir denetleme mekanizmasının olmaması tamamen para ve kar üzerinden üretimlerinin yapılmasına ve denetimsizliğe yol açmaktadır. Eczanelerden alınan ürünler bir başka aracı aracılığıyla satışa sunulabilir –üzerinde “sadece eczanelerde satılır” ibaresi olanlar- fakat üretim ve denetim yerinin ecza şirketleri olması gerekmektedir. Bu ürünlerin uzman sağlıkçılar tarafından

denetlenmemesi ve incelenmemesi durumunda istismara açık bir hale gelecektir ve ciddi sağlık sorunlarına yol açılacaktır, mevcut durumda böyle olmadığı için birçok vaka mevcuttur. Bu ilaçların denetimi sırasında herhangi bir sorun çıkmasa dahi sonrasında nasıl korundukları, ilaç muhafaza yöntemlerinin uygulanıp uygulanmadığı bilinmemektedir. Bu yüzden bu ürünler sadece eczanelerde, ilaç uzmanları tarafından satılmalıdır.

Madde 9: Teklifin 9.maddesinde tıbbi tetkik gibi laboratuvar işlemlerinin Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilen laboratuvarlarda yapılabilmesinin önü açılmak istenmektedir. Ancak Kamu sağlığını doğrudan ilgilendiren bu yetkinin Sağlık Bakanlığı tarafından doğrudan kullanılması gerekmektedir. Çünkü yetkinin başka laboratuvarlara devredilmesi durumunda telafisi mümkün olmayan zararlara yol açma riski oldukça yüksektir.

Madde 11: Teklifin 11. Maddesi ile hekimlerin kamu görevi dışında birden fazla işyerinde çalıştırılmaları ya da çalışmak istemeleri halinde; bu tür çalışmaların sağlık hizmetlerine ve sağlık hizmet ortamına etkilerinin tabip odaları tarafından denetlenmesine ve değerlendirilmesine ilişkin kuralın kaldırılması teklif edilmektedir. İşverenlerin talebi gereğince, hekimlerin, özellikle de zincir sağlık kuruluşlarında daha ağır koşullarda ve daha uzun sürelerde çalıştırılmak istenmesinde ve bu amaçla oda denetiminin ve değerlendirmesinin kaldırılmasında kamu yararına uyarlık bulunmamaktadır.

Ayrıca TTB'nin denetim yetkisini kaldıran bu madde mesleki etik değerlere aykırı davranışların önünü açacaktır.

Madde 12: Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında döner sermaye işletmesi kurulabilir. Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı için tahsis edilen döner sermaye miktarı on milyar Türk Lirasıdır. Bu miktar her bütçe yılı içinde Cumhurbaşkanı tarafından ihtiyaca göre artırılabilir. Sağlık Bakanlığının gölge bütçesi haline gelen, muhasebe kayıtlarının yanlış tutulduğu, harcamaların yasaya aykırı yapıldığı Sayıştay raporlarıyla belgelenen döner sermaye harcamalarında denetim ve açıklık sağlanmamakta ve Sağlık Bakanlığı tek yetkili hale getirilmektedir. Sağlık Bakanlığının tek yetkili hale getirilmesi, denetim sorunlarına yol açacaktır.

Madde 13: Teklifin 13.maddesi ile döner sermaye harcamalarının takibinin il sağlık müdürlükleri bünyesine Maliye Bakanlığı yetkilisinin atanması yolu ile yapılması uygulamasından vazgeçilmekte, muhasebe takibinin Sağlık Bakanlığı tarafından yürütüleceği düzenlenmektedir.

Sağlık Bakanlığının gölge bütçesi haline gelen, muhasebe kayıtlarının yanlış tutulduğu, harcamaların yasaya aykırı yapıldığı Sayıştay raporlarıyla belgelenen döner sermaye harcamalarında denetim ve açıklık sağlanmamakta ve Sağlık Bakanlığı tek yetkili hale getirilmektedir.

Yanı sıra, açıklığın kamuoyu denetiminin olmadığı bir ortamda, Kamu-Özel ortaklığı adı altında şirketlere, yöneticilere yapılan ödemeler ile döner sermaye havuzundan çalışanlara yapılması gereken ödemelerde gün geçtikte azaltılıp sonlandırılmaktadır.

Madde 17: Teklifin 17. Maddesi ile Sağlık Bilimleri Üniversitesinin mütevelli heyeti bileşimine ve yetkilerine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Teklifte mütevelli heyetin Rektör, Sağlık Bakanı Yardımcısı, Sağlık Bakanının seçtiği bir üye, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bir üye ve Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen bir üye olmak üzere beş kişiden oluşması tasarlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi tarafından “Mütevelli Heyeti kanalıyla merkezi idareye, üniversite üzerinde denetim ve gözetim yetkisini aşan nitelikte bir yetki tanınması Anayasa’nın 130. maddesiyle güvence altına alınan bilimsel özerklik ilkesiyle bağdaşmamaktadır” gerekçesi ile verilen iptal kararı üzerine bu düzenlemenin teklif edildiği anlaşılmaktadır. ‘Esas 2015/61 ,Karar 2016/172 Karar tarihi 2.11.2016 R.G. Tarih-Sayı :9.12.2016-29913)

Ancak teklif, Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırı bulunan düzenleme ile aynı öze sahiptir. İptal edilen yasa hükmünde, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Mütevelli Heyetinin; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör, Sağlık Bakanının seçeceği iki üye ile YÖK tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye olmak üzere toplam beş üyeden oluşacağı düzenlenmişti. Teklif Anayasa Mahkemesi kararı ile saptanan Anayasa aykırılığı sürdürmektedir.

Öğretim üyelerinin işlevlerini yerine getirilebilmesinin zeminini tarif eden akademik kurulların oluşumu, kurullara ve işleyişe katılıma dair 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan kurulların bütünüyle örtülü bir biçimde ortadan kaldırılması sonucunu doğurmaktadır. Birlikte kullanımın olduğu tıp ve diş hekimliği fakültelerinde sözleşmesi fesh edilen öğretim üyesinin haklarının ne olacağına dair bir düzenleme de bulunmamaktadır. Öğretim üyelerinin, öğretim elemanlarının üniversite personelinin iş güvencesinin, akademik çalışma ortamının ve tıp ve tıpta uzmanlık eğitiminin tahrip edildiği bir teklif söz konusudur.

Madde 18: Teklifin 18.maddesi ile; Diş tabiplerinin kamu görevi dışında birden fazla işyerinde çalıştırılmaları veya çalışmalarını hâlinde; bu tür çalışmaların sağlık hizmetlerine ve sağlık

hizmet ortamına etkilerinin odalar tarafından değerlendirilmesine ilişkin kuralların kaldırılması teklif edilmektedir. Bu değişiklik önerisinin gerekçesi olarak hekim ve diş hekimlerinin çalışma izinlerinin Bakanlık tarafından verilmesi gösterilmektedir.

3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Yasası'nda yer alan bu hükümler bir yandan halkın eriştiği sağlık hizmetlerinin niteliğinin korunması, diğer yandan diş hekimlerinin sınırsız çalıştırılmalarının önüne geçerek çalışanların sağlığını korunmasını amaçlamaktadır.

Teklif diş hekimlerini zincir sağlık kuruluşlarında daha çok çalıştırmak isteyen işverenlerin, oda değerlendirmelerinin kaldırılması taleplerinin hayata geçirilmesi kamu yararına aykırıdır. Diğer yandan, hekimlerin özel sağlık kuruluşlarında Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen çalışma belgesi verilirken bu çalışmanın hekimin diğer sağlık kuruluşlarındaki çalışmalarına olan etkisi ve dolayısıyla sağlık hizmetinden yararlanacak hastalara etkisi dikkate alınmamaktadır. Üstelik bakanlık tarafından düzenlenen çalışma belgesi yeni bir uygulama olmayıp odalar tarafından yapılan değerlendirmelerin alternatifi değildir. Meslek mensuplarının meslek odasıyla bağının güçlendirilmesi yerine etkisiz kılınmasına dönük olarak yetkilerinin ortadan kaldırılması yönünde düzenleme teklif edilmesi Anayasa'nın 2 ve 135'nci maddelerine aykırıdır.

Anayasa Mahkemesinin bir meslek odasının üyelerine verdiği bir belgeye ilişkin yetkilerinin kaldırılmasıyla ilgili yasal düzenlemenin denetiminde belirttiği gibi, “Demokrasi, siyasal mekanizma dışında aynı zamanda bir yaşam biçimidir. Bir meslek örgütüne üyelik işlevsiz olur ve biçimsel üyelikten öteye geçemezse, demokratik bir örgütlenmeden de söz edilemez.” denilmektedir. İşlevsiz hâle getirme demokrasiye ve hukuk güvenliğine de aykırı düşmektedir.

Madde 20: Teklifin 20. Maddesinde 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9. Maddesine yeni bir fıkra eklenmesi teklif edilmektedir. Buna göre Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı hastaneler birden fazla üniversite tıp ve diş hekimliği fakültesi ile birlikte kullanım protokolü imzalayabilecektir. Hastane başhekimisi öğretim elemanları ve diğer üniversite personeli ile en fazla üç yıl süre ile sözleşme imzalayabilecek, süresi biten sözleşmeler eğer feshedilmemişse birer yıllık süre ile uzatılacaktır. Sözleşmelerde, “performans hedefleri”, mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası tıp eğitimi ile bilimsel çalışmalara ilişkin yetki ve sorumluluklar düzenlenecektir.

Teklif edilen düzenleme; Anayasanın 130. Maddesi uyarınca öğretim üyelerinin her türlü özlük hakkının, yetki ve sorumluluklarının Kanun ile düzenleneceği kuralına aykırıdır. Yanı sıra

öğretim üyelerinin işlevlerini yerine getirilebilmesinin zeminini tarif eden akademik kurulların oluşumu, kurullara ve işleyişe katılıma dair 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan kurulların bütünüyle örtülü bir biçimde ortadan kaldırılması sonucunu doğurmaktadır. Birlikte kullanımın olduğu tıp ve diş hekimliği fakültelerinde sözleşmesi fesh edilen öğretim üyesinin haklarının ne olacağına dair bir düzenleme de bulunmamaktadır. Öğretim üyelerinin, öğretim elemanlarının üniversite personelinin iş güvencesinin, akademik çalışma ortamının ve tıp ve tıpta uzmanlık eğitiminin tahrip edildiği bir teklif söz konusudur.

Madde 21: Sağlıkta şiddetin çözümü için teklif edilen 21. maddede, sağlık personeline yönelik kasten suç işleyen kişilerin polis tarafından yakalanacağı, savcılığa sevk edileceği, müşteki, mağdur veya tanık olanların ifadelerinin işyerinde alınacağı belirtilmektedir

Teklifte yer alan düzenleme, sorunun özüne yani suçun önlenmesine yönelik bir içeriğe sahip değildir. Esasen zaten kolluğun ve Cumhuriyet Savcılığının Ceza Yargılaması ve Güvenlik Mevzuatı hükümleri uyarınca yapması gereken görevleri ikinci bir kez 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 12. Maddesine ek paragraf olarak konmaktadır. Bu nedenle içi boş, çözüm getirme yetisinden yoksun bir tekliftir.

2014 yılında da benzeri bir düzenleme yapılmış, kasten yaralama suçu tutuklama nedeni varsayılan suçlardan sayılmış, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel, bu görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılmıştır.

Türk Tabipleri Birliği o zaman da bu ve benzeri düzenlemelerin sağlıkta şiddeti önlemeye elverişli ve yeterli olmadığını, hekimlerin, sağlık çalışanlarının sağlığının ve canlarının korunması, sağlık hakkının güvence altına alınması için Meclis Araştırma Raporunda yer alan önlemlerin bir parçası olarak acil bir suç ve ceza maddesine ihtiyaç olduğunu belirtmiştir. Bu kapsamda Dünya örneklerini de dikkate alarak 2009 yılında hazırlayıp her merciiye defalarca iletildiği madde önerisinin yasa maddesi haline getirilmesini talep etmiştir. Geçen zaman 2014 yılında yapılan düzenlemenin etkisizliğini ortaya koymuştur. Bu deneyimden çıkarılan sonuç gereği, teklifte yer alan önerinin dünya deneyimleri ile uyumlu, etkili bir düzenleme olması beklenirken, önleyicilik içeriğinden yoksun, etkisiz bir düzenlemenin teklif edilmesi, hekimlerin, sağlıkçıların canının, toplumun sağlığının önemsenmediğini yakıcı bir biçimde ortaya koymaktadır.

Madde 27: Aile Hekimlerinin ve Aile Sağlığı merkezlerinin özelleştirilmesini beraberinde getirecektir. Devletin asli sorumluluklarından olan halk sağlığının gerekliliklerini yerine getirmek ve sağlık çalışanlarını korumaktır. Mevcut öneri ile kamu görevlisi niteliği bulunan hekimlerin kamu görevliliğinden kaynaklanan hakları ellerinden alınmak istenmektedir. Daha önce 694 sayılı KHK ile 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa eklenen 5258 inci madde ile 65 yaşından sonra isteyen hekim, uzman hekim ve aile hekimlerine 72 yaşına kadar çalışma hakkı tanınmıştır. şu an önerilen yasa tasarısı ile bu yaş haddi aile hekimlerine özel olarak indirilmek istenmektedir.

65 yaşından sonra aile hekimlerinin çalışamayacağına dair hangi verilere dayanarak bu yasa geçirilmek istenmektedir? Yasa da bahsi geçen görevin gerektirdiği nitelik” betimlemesi açıkça tarif edilmelidir. Bu önerideki nitelikler nelerdir? 2017 yılında düzenlenen kanun maddesi ile 72 yaş sınırı çalışma yaşı olarak belirlenmişken bir yıl sonra bu değişim kararının verilmesi gerekçesi nedir. Aile hekimlerine yönelik bu ayrımcı tutum kabul edilemez. Yaş haddinin diğer hekimlerde olduğu gibi aile hekimlerinde de 72 yaş sınırına çekilmesi gerekmektedir.

Anayasanın 4447 sayılı “İşsizlik sigortası kanunu” 49.maddesinde “İşsizlik sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini karşılamak üzere, bu Kanunun 46 ncı maddesi kapsamına giren tüm sigortalılar, işverenler ve Devlet, işsizlik sigortası primi öder.” şeklinde açıkça ifade edildiği halde ve bu sorumluluğun müştereklerinden biri devlet olduğu halde sağlık kurumlarında çalışan personelin bu haktan mahrum bırakılması hem ayrımcı bir uygulamayı getirmekte hem de ilgili yasanın ihlali anlamına gelmektedir. Sağlık merkezlerine çalışan personellerin çalıştıkları süre içerisinde sigortalı olarak çalıştıkları göz önüne alındığında bu maddeden yararlanma haklarının olduğu görülmektedir.

Var olan durumda fiili olarak aile hekimleri sağlık merkezlerinde çalışan personelin giderlerini kendileri ve aile sağlığı merkezi bütçesi tarafından ödemektedir. Bu durum ile hâlihazırda işveren sicil numarası verildiği ve aile sağlığı merkezi giderleri için yapılan ödemeden personel alıştırabileceklerine dair Yönetmelik hükümlerine yasal dayanak amacıyla getirildiği anlaşılmaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetlerinin bu şekilde düzenlenmesi aile hekimliklerini devletten bağımsız özel bir kuruluş olmaya teşvik etmektedir.

Diğer kamu görevlilerinin izni erteleme şansı varken aile hekimliklerinin bu izninin elinden alınması Memuriyet yasınının 657 inci maddesinde belirtildiği gibi izinlerin bir sonraki yıla devredilebilmesi hakkının ihlalidir. İş yoğunluklarından kaynaklı çoğu zaman izinlerini parçalı ve eksik kullanmak zorunda kalan aile hekimlerinin yıllık izin haklarına dair yapılan bir

uygulamadır. Diğer kamu görevlilerine bu hak verilirken aile hekimlerine verilmemesi kabul edilemez.

Kamu görevlilerinin mazaret izinleri yasa da on gün artı on gün olarak belirtilmişken aile hekimlerinin beş gün ile kısıtlanması kabul edilemez. Aile hekimlerinin kamu görevliliği haklarından mahrum bırakılması ve engellenmesi anlamına gelmektedir. Kamu görevi statüsünde olan her çalışanın yararlanabileceği haklar olarak yasa da tanımlanan bu hakların “bazı” kamu görevlilerine verilmemesi ayrımcı bir uygulamadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununda (6.madde 1.fıkra) düzenlenen izin haklarının Aile Sağlığı çalışanlarına tanınmaması ayrımcılık içeren bir hüküm olmakla beraber sağlık çalışanlarının işini iyi yapmasının önünde de engeldir. Kamu çalışanlarına uygulanan izin hükümleri aile hekimleri için de uygulanmalıdır. Hastalık durumlarında kullanılacak izin gününün en fazla 40 güne düşürülmesi haksız bir uygulamadır. Uzun dönemli hastalıklar için de aynı gün sayısının geçerli olması hekimlerin hastalıkları durumunda mağduriyet yaşamasına ve nitelikli sağlık hizmeti vermemesine sebep olacaktır.

Madde 28: Bu maddeyle, Sağlık Bakanlığına aile hekimlerine kayıtlı kişileri istediği gibi başka bir hekime kaydırma yetkisi tanınmıştır. Bu maddeyle, 2023 yılına kadar hekim başına düşen hasta sayısının 2000'e düşürülmesinin planlandığını düşünüyoruz. Hasta sayısının azalması tabii ki de iyi bir şey ve önemsiyoruz. Çünkü bu şekilde muayenede tanınan sürenin artması tedavinin daha sağlıklı olmasını sağlayacaktır ve sağlıkta şiddeti de azaltacaktır. Fakat azalan nüfusla hekime verilen ücret azalmamalıdır. Yapılan bu değişiklikle sıfır nüfuslu ASM'ler açarak yakın bölgelerdeki ASM'lerden bu yeni sıfır nüfuslu ASM'lere hasta transferleri yapılmak isteniyor. Bu da hekimler arasında çalışma barışının bozulmasına neden olacaktır ya da aile hekimlerinden memnun olan hastalar yeni bir aile hekimine gitmek zorunda kalacaktır. Sağlık Bakanlığına verilen bu yetkiyle, aile hekimlerinden topluca nüfus kaydırılmasının yolu açılıyor. Bu maddede yer alan "coğrafi şartlar, sağlık hizmet planlaması" ifadesiyle “daha yakın yerlere ASM açıyoruz” diyerek nüfus kaydırlmaları için zemin hazırlanacaktır. Yine maddede yer alan "Hazine ve Maliye Bakanlığı görüşü alınarak" ifadesi değişikliği yeni ASM açılmasını işaret ettiğinin göstergesidir. Bu değişiklik talebinin aile hekimlerinin de görüşü alınarak yapılması gerekmektedir. Aksi takdirde, yukarıda da bahsettiğimiz gibi, bir çalışma barışının bozulması durumu söz konusudur. Bununla beraber, aile hekimlerini değiştirmek istemeyen hastaların da istek ve talepleri göz ardı ediliyor. Aile hekimliklerinin giderek özelleştirilmeye çalışıldığı bu kanun önerisiyle yeni ASM'lerin açılıp açılmamasının kararında Hazine ve Maliye

Bakanlığının görüşlerinden ziyade ilgili sendika ve odaların ve aile sağlığı hekimlerinin görüşlerinin alınması nitelikli sağlık çalışması için olması gereken şeydir. Ayrıca önerilen tasarı ile hangi hastaların yeni yapılacak olan ASM'lere aktarılacağı meselesi de tartışmaya mahal verecek bir durumdur.

Madde 30: “Eşlerden birinin en az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olup dokuz yüz gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması” şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde maddesinin sosyal devlet anlayışı çerçevesinde bir insan sigortalıysa veya genel sağlık sigortası bir gün dahi varsa yeterli olması gerekmektedir.

Madde 35: Teklifte şehir hastanesi yapan şirketler yararına yeni düzenlemeler getirilmesi planlanmıştır. Teklifte “hizmet bedeli” tanımında “ve ihtiyari hizmetlerde sözleşmede yer alan miktara bağlı tıbbi destek hizmetlerinde ise on yılı geçmemek üzere” ile yapılan eklemeye şirketlere hasta garantisi verilen tıbbi hizmetlerde, 10 yıllık süre garantisi de verilmiş oluyor. Böylelikle Sağlık Bakanlığı'nın bugüne kadar söylediği “beş yılda bir pazar testi yaparak günün koşullarına göre en uygun şirketlerle çalışabileceğiz” savının gerçek olmadığı ortaya konulmaktadır.

Şehir hastanesini işleten şirketlerin işletme dönemindeki teminat miktarının TÜİK tarafından belirlenen Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi (YÜFE) oranında artırılmasını öngören bir değişiklik de teklifte yer almaktadır. Şehir hastanesini yapan şirketlerin, döviz ve enflasyona endeksli sözleşmelerine ilişkin değişiklik yapılmazken, şirketlerin teminat tutarlarında şirketler lehine yapılan değişikliğin gerekçesi teklifte yer almamaktadır.

Şehir hastanesi yapan şirketlere daha önce inşaat dönemiyle sınırlı olmak üzere Harç ve Damga Vergisi muafiyeti tanınırken teklifle bu işletme dönemini de içine alacak şekilde genişletilmektedir.

Şehir hastanesi yapan şirketlere, yüzde 70 doluluk garantisi, ücretsiz Hazine arazisi, en az 25 yıl boyunca kira garantisi, tıbbi hizmetlerde en az 10 yıllık sözleşme garantisi, kurumlar vergisinde indirim, tam KDV muafiyeti, Kamu İhale Kanunundan muafiyet, alacakları kredilere türev ürünler dâhil tam Hazine garantisi verilmiştir.

Şirketlere sağlanan bu mali kolaylıklar nedeniyle kamunun vergi kaybının ne olduğu, bu tutarla kaç hastane yaptırılabilceği Mevzuat Hazırlama Yönetmeliğine ve 5018 sayılı Yasaya göre maliyet etki analizi ile birlikte sunulması gereken teklifler arasında olmasına karşın teklifte bu çalışmalarını içeren bilgiler yer almamaktadır. Sağlık Bakanının makam odasının da yer aldığı Bilkent'teki binanın aylık kira bedeli 2018 yılı başında 2,5 Milyon TL olduğu gerçeği karşısında bu bilgilerin topluma verilmesinin gerekliliği açıkça ortadadır.

Habip Eksik

Iğdır

Semra Güzel

Diyarbakır

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

2/1186 esas numaralı kanun teklifinin 5. Maddesine aşağıdaki gerekçelerden dolayı muhalefet şerhi koymak istiyorum;

Anayasa'nın 10.Maddesine göre "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."

(Ek fıkra: 07/05/2004 - 5170 S.K./1.mad) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 07/05/2010-5982 S.K./1. md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 07/05/2010-5982 S.K./1. md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (..) (İptal ibare: Anayasa Mah.nin 05/06/2008 tarihli ve E. 2008/16, K. 2008/116 sayılı Kararı ile.) 1. kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

Anayasa'nın 38.Maddesine göre "Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez."

Anayasa'nın 48.Maddesine göre "Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir."

Anayasa'nın 70.Maddesine göre "Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir."

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

(KHK) ile veya güvenlik soruşturması gereğince kamu görevine alınmayan, hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan kişilerin terör örgütü mensubu ilan (mahkum) edilerek, hukukun en temel prensiplerinden masumiyet karinesi yok sayılarak, ömrü boyunca bir daha kamu görevine giremeyecek şekilde kamu görevinden çıkarılmasının veya kamu görevine alınmamasının objektif hiçbir gerekçesi olamaz. Tasarının 5 maddesinde ise Bir kamu hizmeti gören hekimlerin özel sektörde de iş bulmalarına müdahale etmesi Anayasa ile korunmuş olan Anayasa'da yer alan maddeler hakkında açıkça müdahale içermektedir.

2/1186 esas numaralı kanun teklifinin 17. Maddesine aşğıdaki gerekçelerden dolayı muhalefet şerhi koymak istiyorum;

Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin yönetim organları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda öngörülen organlar ile Mütevelli Heyetinden oluşur. Mütevelli Heyeti; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör, Sağlık Bakanının seçeceği iki üye ile Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye olmak üzere, toplam beş üyeden oluşur.

Ancak kanunda teklif edilen 17. Madde ile Sağlık Bilimleri Üniversite'sinin Mütevelli heyeti; Rektör, Sağlık Bakanı Yrd., Sağlık Bakanın seçtiği bir üye, YÖK tarafından seçilen Profesör ünvanına sahip bir üye, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulunca Belirlenen Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dışından Bir Üye Olmak üzere 5 üyeden oluşacaktır.

Kanun teklifinin 17. Maddesi ile Mütevelli heyetine öğretim üyelerinin atamalarının onaylanması hakkı verilmektedir. Bu onaylama bir kadrolaşma sürecinin doruk zirvesinde olduğunun göstergesidir.

Bu oluşan heyet tamamen bilimsellikten uzak siyasi bir yapılanma içine sokulmaktadır.

Bu durum Anayasa'nın 130. ve 131.maddesine de aykırıdır.

Anayasa'nın 130. maddesinde, yükseköğretim kurumlarının kuruluşu Yasama Organı'nın takdirine bırakılmakla birlikte, Yükseköğretim Kurulu da bu alanda yetkili kılınmıştır. Anayasa'nın 131. maddesinin birinci fıkrasında, üniversite öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, eğitim, öğretim ve bilimsel araştırma etkinliklerini yönlendirmek, üniversitelerin yasada belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını ve geliştirilmesini, üniversitelere ayrılan kaynakların etkili biçimde kullanılmasını sağlamak amacı ile bir Yükseköğretim Kurulu kurulacağı belirtilmiştir. Anayasa'nın 131. maddesinde yer verilen Yükseköğretim Kurulu'nun kuruluş öğeleri, aynı zamanda Kurul'un görev ve yetki alanını da belirlemekte ve yükseköğretimin planlanması, düzenlenmesi, yönetilmesi ve denetlenmesi ile eğitim, öğretim, bilimsel etkinliklerin yönlendirilmesi Yükseköğretim Kurulu'nun görev ve yetki alanına girmektedir. Bu alan, üniversiteleri yönetecek, eğitim ve öğretimi sürdürecektir, bilimsel araştırmaları yönlendirecek yönetimin oluşturulmasını da kapsamaktadır.

Tuba Vural Çokal
Antalya

Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir

SAMSUN MİLLETVEKİLİ AHMET DEMİRCAN
VE 5 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

SAĞLIKLA İLGİLİ BAZI KANUN VE
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ

MADDE 1- 2/3/1927 tarihli ve 984 sayılı Ecza Ticarethaneleriyle Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanunun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türkiye’de ruhsatlı olmayan veya ruhsatlı olup da çeşitli sebeplerle piyasada bulunmayan beşeri tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığı tarafından uygun görülen kurum/kuruluşlar ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türk Eczacıları Birliği aracılığıyla şahsi kullanım maksadıyla reçeteli olarak yurtdışından temin edilebilir ve doğrudan hastalara verilebilir. Hastanelerin yurtdışından toplu olarak getirdiği ilaçların temini de bu şekilde sağlanabilir. Bu fıkraya göre temin edilen ilaçlar için, yurtdışı ilaç listesine girdiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde izin/ruhsat sahibi tarafından ruhsat başvurusunda bulunulması ve başvuru tarihinden itibaren en geç iki yıl içerisinde ruhsat alınması zorunludur. Ruhsat başvurusu yapılmayan veya ruhsatı alınmayan ilaçların bu şekilde teminine devam edilmesine karar vermeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 2- 984 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- Bu Kanunda tasrih edilen kaidelere riayet etmeyen veya memnuiyetlere muhalif hareket eden ecza ticarethaneleri sahip veya müdiri mesulleri ile sanat ve ziraat işlerinde kullanılan zehirli ve müessir maddeler satıcılığı yapanlara, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu veya mahallî mülki amir tarafından fiilin mahiyeti ve sonuçları dikkate alınarak iki bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Fiilin bir yıl içerisinde tekrarı halinde ceza bir kat artırılarak

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

SAĞLIKLA İLGİLİ BAZI KANUN VE
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ

MADDE 1- 2/3/1927 tarihli ve 984 sayılı Ecza Ticarethaneleriyle Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanunun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türkiye’de ruhsatlı olmayan veya ruhsatlı olup da çeşitli sebeplerle piyasada bulunmayan beşeri tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığı tarafından uygun görülen kamu kurum ve kuruluşları ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türk Eczacıları Birliği aracılığıyla şahsi kullanım maksadıyla reçeteli olarak yurtdışından temin edilebilir ve doğrudan hastalara verilebilir. Hastanelerin yurtdışından toplu olarak getirdiği ilaçların temini de bu şekilde sağlanabilir. Bu fıkraya göre temin edilen ilaçlar için, yurtdışı ilaç listesine girdiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde izin/ruhsat sahibi tarafından ruhsat başvurusunda bulunulması ve başvuru tarihinden itibaren en geç iki yıl içerisinde ruhsat alınması zorunludur. Ruhsat başvurusu yapılmayan veya ruhsatı alınmayan ilaçların bu şekilde teminine devam edilmesine karar vermeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 2- 984 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- Bu Kanunda tasrih edilen kaidelere riayet etmeyen veya memnuiyetlere muhalif hareket eden ecza ticarethaneleri sahip veya müdiri mesulleri ile sanat ve ziraat işlerinde kullanılan zehirli ve müessir maddeler satıcılığı yapanlara, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu veya mahallî mülki amir tarafından fiilin mahiyeti ve sonuçları dikkate alınarak iki bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Fiilin bir yıl içerisinde tekrarı halinde ceza bir kat artırılarak

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

uygulanır. Bu maddelerin satışı kamu sağlığı bakımından tehlikeli bir durum oluşturuyorsa, tehlike giderilinceye kadar geçici olarak işletme faaliyetten men edilir. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından idarî para cezası ve idari yaptırım kararı verildiğinde keyfiyet ilgili mülki amire bildirilir.”

MADDE 3- 984 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 11 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yurtdışından temin edilmiş ilaçlar için ruhsat başvurusunda bulunma süresi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başlar.”

MADDE 4- 984 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 15- Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek ilgili mevzuat çerçevesinde kamu görevinden çıkarılan veya güvenlik soruşturması sonucuna göre kamu görevine alınmayan tabipler ve dış tabipleri, sadece 12 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilir. Ancak bunlardan Devlet hizmeti yükümlüsü olanlar, kamu görevine alınmamasına karar verildiği tarihten itibaren, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında birinci grup ilçe merkezleri için belirlenen Devlet hizmeti süresi

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

uygulanır. Bu maddelerin satışı kamu sağlığı bakımından tehlikeli bir durum oluşturuyorsa, tehlike giderilinceye kadar geçici olarak işletme faaliyetten men edilir. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından idarî para cezası veya idari yaptırım kararı verildiğinde keyfiyet ilgili mülki amire bildirilir.”

MADDE 3- 984 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 11 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yurtdışından temin edilmiş ilaçlar için ruhsat başvurusunda bulunmamış olanların başvuru süresi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başlar. Daha önceden ruhsat başvurusu yapılmış ilaçlar için iki yıllık ruhsat alma süresi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.”

MADDE 4- 984 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 15- Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek ilgili mevzuat çerçevesinde kamu görevinden çıkarılan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzman olanlar sadece 12 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilir. Ancak bu şekilde kamu görevinden çıkarılanlar ile güvenlik soruşturması sebebiyle kamu görevine alınmayanlardan Devlet hizmeti yükümlüsü olanlar, çıkarılma veya göreve alınmama kararının verildiği tarihten itibaren, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında birinci grup ilçe

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

kadar müddetle mesleklerini icra edemezler. Devlet yükümlülüğünü yerine getirirken kamu görevinden çıkarılanların hizmet süreleri bu süreden düşülür. Bunların düzenledikleri raporlar, yargı kararlarına ve idari işlemlere esas alınmaz.”

MADDE 6- 14/5/1928 tarihli ve 1262 sayılı İşpençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

merkezleri için belirlenen Devlet hizmeti süresi kadar müddetle mesleklerini icra edemezler. Devlet hizmeti yükümlülüğünü yerine getirirken kamu görevinden çıkarılanların hizmet süreleri bu süreden düşülür. Bunların, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenledikleri raporlar, yargı kararlarına ve idari işlemlere esas alınmaz.”

MADDE 6- 1219 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce oral patoloji alanında doktora eğitimi yapmış olan veya doktora eğitimine başlamış olanlardan eğitimlerini başarı ile bitiren diş hekimlerine oral patoloji dalında uzmanlık belgesi verilir. Diş hekimlerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tıbbi patoloji ve tümör patolojisi alanlarında doktora eğitimi yapmış olup yurt içinde veya yurt dışında en az iki yılı eğitim kurumlarında olmak üzere üç yıl süreyle oral patoloji alanında araştırma, uygulama ve inceleme yapmış bulunanlar, yaptıkları araştırma, uygulama ve incelemeler ile aldıkları eğitimlere ait belgelerini ve bu alanda yurt içi ve yurt dışında yayımlanmış bilimsel yayınlarını ibraz ederek bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde uzmanlık belgesi almak için Sağlık Bakanlığına başvurabilir. Tıpta Uzmanlık Kurulu, başvuru süresinin bitiminden itibaren altı ay içerisinde başvuruları değerlendirir. Çalışmaları yeterli görülenlere oral patoloji dalında uzmanlık belgesi verilir.”

MADDE 7- 1219 sayılı Kanuna ekli “2 sayılı Diş Hekimliğinde Uzmanlık Ana Dalları ve Eğitim Sürelerine Dair Çizelge”ye aşağıdaki ibareler eklenmiştir.

9- Oral Patoloji
----

4 yıl

MADDE 8- 14/5/1928 tarihli ve 1262 sayılı İşpençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

“İspençiyari ve tıbbi mevat ve müstahzaratın her türlü fenni ve İyi İmalat Uygulamaları şartlarını haiz, kafi tesisatı muhtevi bir laboratuvar veya fabrikada imali mecburidir.”

MADDE 7- 1262 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “nünuneler Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletince” ibaresi “numuneler Sağlık Bakanlığınca veya Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilen laboratuvarlarda” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 1262 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili merciden izin almaksızın veya verilen izne aykırı olarak sağlık beyanı ile ürün tanıtım ve satışını yapanlar ile yasal tedarik zinciri dışında beşerî tıbbi müstahzarların satış, dağıtım ve pazarlamasını yapanlar veya aracılık edenler hakkında yirmi bin Türk Lirasından üç yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

MADDE 9- 1262 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “ve” ibaresi “veya” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 1262 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Bu Kanunun;

a) 1 inci maddesine aykırı olarak eczanelerle eczane ticarethaneleri dışında veya reçetesiz ilaç satışı yapılması halinde her bir kutu için iki bin Türk Lirası,

b) 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı olarak eczanelerle ecza depolarından başka yerlere ilaç satış yapılması halinde her bir kutu için iki bin Türk Lirası,

c) 5 inci maddesine muhalefet edenlere otuz bin Türk Lirası,

ç) 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre istenilen fiyat tadili yapılmaması halinde otuz bin Türk Lirası,

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“İspençiyari ve tıbbi mevat ve müstahzaratın her türlü fenni ve İyi İmalat Uygulamaları şartlarını haiz, kafi tesisatı muhtevi bir laboratuvar veya fabrikada imali mecburidir.”

MADDE 9- 1262 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “nünuneler Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletince” ibaresi “numuneler Sağlık Bakanlığınca veya Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilen laboratuvarlarda” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 1262 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “ve” ibaresi “veya” şeklinde değiştirilmiştir.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) 18 ve 19 uncu maddelerde mezkûr ahval hariç olmak üzere bu Kanunun diğer hükümlerine muhalefet edenlere fiilin mahiyeti ve sonuçları da dikkate alınarak iki bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

Fiilin bir yıl içerisinde tekrerrü halinde ceza bir kat artırılarak uygulanır.

Bu Kanunda yazılı olan idari para cezalarına ve diğer idari yaptırımlara Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu veya mahallî mülkî amir tarafından karar verilir. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından idari para cezası ve idari yaptırım kararı verildiğinde keyfiyet ilgili mülkî amire bildirilir.”

MADDE 11- 23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası ile ek 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İkinci eczacılara asgari ücretin üç katından aşağı olmamak üzere taraflarca belirlenecek ücret ödenir. İkinci eczacı çalıştırılması ile ilgili usul ve esaslar Türk Eczacıları Birliğinin görüşü alınarak Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 13- 6197 sayılı Kanunun;

a) 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve yardımcı eczacılar,” ibaresi,

b) Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve yardımcı eczacı olarak çalışma zorunluluğuna” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası ile ek 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

“MADDE 1- Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında döner sermaye işletmesi kurulabilir. Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı için tahsis edilen döner sermaye miktarı on milyar Türk Lirasıdır. Bu miktar her bütçe yılı içinde Cumhurbaşkanı tarafından ihtiyaca göre artırılabilir.”

MADDE 15- 209 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetleri Bakanlıkça yürütülür. Ancak, Bakanlık tarafından teklif edilen ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygun görülen döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütülebilir.”

MADDE 16- 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Kamu hastane birliklerinde” ibaresi “İl sağlık müdürlüğünün” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü” ibareleri “11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17- 29/5/1979 tarihli ve 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanunun 15 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Cezai ve idari müeyyideler:

MADDE 15- Hukuka aykırı olarak organ ve doku alan, satan, satın alan, satılmasına aracılık eden, saklayan, nakleden veya aşıl原因, organ veya doku teminine yönelik olarak ilan veya reklam veren veya yayınlayan kişiler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 91 inci maddesi uygulanır.

Bu Kanuna aykırı şekilde embriyo ve üreme hücresi bağışlayan, aşıl原因, bulunduran,

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“MADDE 1- Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında döner sermaye işletmesi kurulabilir. Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı için tahsis edilen döner sermaye miktarı on milyar Türk lirasıdır. Bu miktar her bütçe yılı içinde Cumhurbaşkanı tarafından ihtiyaca göre artırılabilir.”

MADDE 13- 209 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetleri Bakanlıkça yürütülür. Ancak, Bakanlık tarafından teklif edilen ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygun görülen döner sermaye işletmelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütülebilir.”

MADDE 14- 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Kamu hastane birliklerinde” ibaresi “İl sağlık müdürlüğünün” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü” ibareleri “11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 29/5/1979 tarihli ve 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanunun 15 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Cezai ve idari müeyyideler:

MADDE 15- Hukuka aykırı olarak organ ve doku alan, satan, satın alan, satılmasına aracılık eden, saklayan, nakleden veya aşıl原因, organ veya doku teminine yönelik olarak ilan veya reklam veren veya yayınlayan kişiler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 91 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Bu Kanuna aykırı şekilde embriyo ve üreme hücresi bağışlayan, aşıl原因, bulunduran,

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

kullanan, saklayan ve nakledenlerle bunların alım ve satımını yapanlar, alım ve satımına aracılık edenler veya komisyonculuğunu yapanlar veya bu fiilleri özendiren, bunlara yönlendiren veya bunlara yönelik ilan veya reklam veren veya yayınlayan kişiler hakkında, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç teşkil etmediği takdirde üç yıldan beş yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun ek 1 inci maddesine aykırı fiili tespit edilen kişilerin sertifika ve izin belgeleri iptal edilir ve ilgili alanda çalışmalarına izin verilmez.

Bakanlıktan izin alınmaksızın organ nakli ve üremeye yardımcı tedavi merkezi açılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar hakkında 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 11 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Bu Kanuna ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara aykırı şekilde faaliyet gösteren sağlık kurum ve kuruluşları hakkında fiilin niteliği ve tekerrür durumuna göre Bakanlıkça faaliyet durdurma veya faaliyet izni iptali müeyyidesi uygulanır.”

MADDE 18- 2238 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Üremeye yardımcı tedavi uygulamaları:

EK MADDE 1- Doğal yollarla çocuk sahibi olunamadığı veya tıbbi gereklilik bulunduğu hallerde, kadın ve/veya erkeğin üreme hücrelerinin tıbbi yöntemlerle döllenmeye elverişli hale getirilmek ve vücut içinde veya dışında döllenmesini sağlamak suretiyle üreme hücreleri veya embriyo anne adayına uygulanabilir. Bu yöntem sadece evli olan eşler arasında gerçekleştirilir. Bu tedavi uygulamaları, Bakanlıkça belirlenen tıbbi esaslar çerçevesinde yalnızca Bakanlıkça yetkilendirilmiş hekimler tarafından ve Bakanlıkça ruhsatlandırılan üremeye yardımcı tedavi uygulama merkezlerinde gerçekleştirilebilir. Üremeye yardımcı tedavi

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kullanan, saklayan ve nakledenlerle bunların alım ve satımını yapanlar, alım ve satımına aracılık edenler veya komisyonculuğunu yapanlar veya bu fiilleri özendiren, bunlara yönlendiren veya bunlara yönelik ilan veya reklam veren veya yayınlayan kişiler hakkında, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç teşkil etmediği takdirde üç yıldan beş yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun ek 1 inci maddesine aykırı fiili tespit edilen kişilerin sertifika ve izin belgeleri iptal edilir ve ilgili alanda çalışmalarına izin verilmez.

Bakanlıktan izin alınmaksızın organ nakli ve üremeye yardımcı tedavi merkezi açılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar hakkında 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 11 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Bu Kanuna ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara aykırı şekilde faaliyet gösteren sağlık kurum ve kuruluşları hakkında fiilin niteliği ve tekerrür durumuna göre Bakanlıkça faaliyet durdurma veya faaliyet izni iptali müeyyidesi uygulanır.”

MADDE 16- 2238 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Üremeye yardımcı tedavi uygulamaları:

EK MADDE 1- Doğal yollarla çocuk sahibi olunamadığı veya tıbbi gereklilik bulunduğu hallerde, kadın ve/veya erkeğin üreme hücrelerinin tıbbi yöntemlerle döllenmeye elverişli hale getirilmek ve vücut içinde veya dışında döllenmesini sağlamak suretiyle üreme hücreleri veya embriyo anne adayına uygulanabilir. Bu yöntem sadece evli olan eşler arasında gerçekleştirilir. Bu tedavi uygulamaları, Bakanlıkça belirlenen tıbbi esaslar çerçevesinde yalnızca Bakanlıkça yetkilendirilmiş hekimler tarafından ve Bakanlıkça ruhsatlandırılan üremeye yardımcı tedavi uygulama merkezlerinde gerçekleştirilebilir. Üremeye yardımcı tedavi

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

uygulama merkezlerinin açılması, çalışması ve denetlenmesi usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Eşlerden biri veya her ikisinden alınan üreme hücreleri ve bu hücrelerden elde edilen embriyonun, başka kişilere uygulanması yoluyla çocuk sahibi olmak ve taşıyıcı annelik yapmak yasaktır.

Başkasına ait üreme hücresi ve/veya embriyonun kullanılması suretiyle donasyon işlemi yapılması ve bu amaçla üreme hücresi ve/veya embriyo bağışlanması, satılması, bulundurulması, kullanılması, saklanması, taşınması, ithalatı, ihracatı ve bu işlemlere aracılık edilmesi yasaktır.

Canlıdan organ alınması ve etik komisyonları:

EK MADDE 2- Canlıdan organ nakli; alıcının en az iki yıldan beri evli olduğu eşi ile dördüncü dereceye kadar (dördüncü derece dâhil) kan ve kayın hısımlarından yapılabilir. Organ nakli gereken hastalığın evlilikten sonra teşhis edildiği durumlarda eşlerin en az iki yıllık evli olması şartı aranmaz.

Birinci fıkrada yer alan hususların dışında kalan canlıdan organ nakillerinin etik açıdan değerlendirmesi, organ nakli başvurusunun yapıldığı ilde oluşturulan Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonları tarafından yapılır. Organ nakli hizmeti sunan hastanelerin bulunduğu her ilde Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonu kurulur. Komisyon başvurusunun yapıldığı tarihten itibaren en geç 15 gün içinde, acil durumlarda ise derhal toplanır ve oyçokluğu ile karar alır.

Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonlarının kararlarına karşı yapılacak itirazları değerlendirmek üzere Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu teşkil edilir. Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu, itiraz üzerine komisyon kararlarını inceleyerek onaylar, iptal eder veya komisyonun yerine geçip yeniden karar alır. Kurulun organ nakli başvurularına dair verdiği kararları kesindir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

uygulama merkezlerinin açılması, çalışması ve denetlenmesi usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Eşlerden biri veya her ikisinden alınan üreme hücreleri ve bu hücrelerden elde edilen embriyonun, başka kişilere uygulanması yoluyla çocuk sahibi olmak ve taşıyıcı annelik yapmak yasaktır.

Başkasına ait üreme hücresi ve/veya embriyonun kullanılması suretiyle donasyon işlemi yapılması ve bu amaçla üreme hücresi ve/veya embriyo bağışlanması, satılması, bulundurulması, kullanılması, saklanması, taşınması, ithalatı, ihracatı ve bu işlemlere aracılık edilmesi yasaktır.

Canlıdan organ alınması ve etik komisyonları:

EK MADDE 2- Canlıdan organ nakli; alıcının en az iki yıldan beri evli olduğu eşi ile dördüncü dereceye kadar (dördüncü derece dâhil) kan ve kayın hısımlarından yapılabilir. Organ nakli gereken hastalığın evlilikten sonra teşhis edildiği durumlarda eşlerin en az iki yıllık evli olması şartı aranmaz.

Birinci fıkrada yer alan hususların dışında kalan canlıdan organ nakillerinin etik açıdan değerlendirmesi, organ nakli başvurusunun yapıldığı ilde oluşturulan Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonları tarafından yapılır. Organ nakli hizmeti sunan hastanelerin bulunduğu her ilde Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonu kurulur. Komisyon başvurusunun yapıldığı tarihten itibaren en geç 15 gün içinde, acil durumlarda ise derhal toplanır ve oyçokluğu ile karar alır.

Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonlarının kararlarına karşı yapılacak itirazları değerlendirmek üzere Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu teşkil edilir. Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu, itiraz üzerine komisyon kararlarını inceleyerek onaylar, iptal eder veya komisyonun yerine geçip yeniden karar alır. Kurulun organ nakli başvurularına dair verdiği kararları kesindir.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu itirazın yapıldığı tarihten itibaren en geç 15 gün içinde, acil durumlarda ise derhal toplanır ve katılanların üçte ikisinin oyuyla karar alır. Bu çoğunluk sağlanamadığında itiraz reddedilmiş sayılır.

Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu ve Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonlarının toplantıları gizli oturum şeklinde yapılır. Toplantıda alınan kararlara dair bilgi ve belgeler gizlidir üçüncü kişi ve kuruluşlarla paylaşılamaz.

Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonları ve Ulusal Organ Nakli Etik Kurulunun teşkili ile çalışma usul ve esasları Sağlık Bakanlığınca düzenlenir.”

MADDE 19- 6/11/1981 tarihli ve 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunda belirtilen yasaklara aykırı hareket eden gemi kaptanlarına geminin ödemesi gereken indirimsiz sağlık resmi kadar idarî para cezası verilir. Ancak idarî para cezası 1000 net tonluk geminin ödemesi gereken indirimsiz sağlık resmi tutarından az olamaz. Bu idarî para cezasını uygulamaya Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü görevlileri yetkilidir.”

“Gemi sağlık resmi ve idarî para cezalarından, kaptan ve donatan müteselsilen sorumludurlar.”

MADDE 20- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 158 inci maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş, aynı fıkrada yer alan “Bakan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından” ibaresi “Bakan, Yükseköğretim Kurulu ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Yönetim Kurulu tarafından” şeklinde ve beşinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “ve öğretim üyesi atamaları bu kadrolara yapılır” ibaresi “ve bu kadrolara yapılan öğretim üyesi atamaları Mütevelli Heyet tarafından onaylanır” şeklinde değiştirilmiştir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu itirazın yapıldığı tarihten itibaren en geç 15 gün içinde, acil durumlarda ise derhal toplanır ve katılanların üçte ikisinin oyuyla karar alır. Bu çoğunluk sağlanamadığında itiraz reddedilmiş sayılır.

Ulusal Organ Nakli Etik Kurulu ve Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonlarının toplantıları gizli oturum şeklinde yapılır. Toplantıda alınan kararlara dair bilgi ve belgeler gizlidir üçüncü kişi ve kuruluşlarla paylaşılamaz.

Organ Nakli Değerlendirme Etik Komisyonları ve Ulusal Organ Nakli Etik Kurulunun teşkili ile çalışma usul ve esasları Sağlık Bakanlığınca düzenlenir.”

MADDE 17- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 158 inci maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş, fıkrada yer alan “Bakan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından” ibaresi “Bakan, Yükseköğretim Kurulu ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Yönetim Kurulu tarafından” şeklinde ve beşinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “eğitim birimleri ve ihtiyacı dikkate alınarak” ibaresi “eğitim birimleri, ihtiyacı ve nitelikleri dikkate alınarak, Sağlık Bakanlığının talebiyle” şeklinde değiştirilmiştir.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

“Mütevelli Heyeti; Rektör, eğitim ve araştırma konusunda görevlendirilmiş Sağlık Bakanı Yardımcısı, Sağlık Bakanının seçtiği bir üye, Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye ile Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Yönetim Kurulu’na belirlenen Sağlık Bilimleri Üniversitesi dışından bir üye olmak üzere, toplam beş üyeden oluşur. Mütevelli Heyeti Rektör başkanlığında ilk toplantısını yapar ve bu toplantıda yapılacak seçim ile Mütevelli Heyeti Başkanı belirlenir.”

MADDE 21- 7/6/1985 tarihli ve 3224 sayılı Türk Dış Hekimleri Birliği Kanununun 42 nci maddesinin başlığı “Bildirim zorunluluğu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 22- 3224 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yer alan “42 nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarındaki hükümlere” ibaresi “42 nci maddesine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Birlikte kullanıma konu sağlık tesisleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde birden fazla üniversite ile de protokol yapılabilir. Birlikte kullanımdaki hastanenin başhekimini tarafından üniversitenin tıp fakültesi ve dış hekimliği fakültesi öğretim elemanları ve bunların kadrosunda bulunan öğretim elemanı dışındaki diğer personelle, ilgili fakülte dekanının görüşü alınarak, yürütülecek hizmetlere ilişkin en fazla üç yıl süreli ayrı ayrı sözleşme imzalanabilir. Bu fakültelerin dışındaki üniversite personeli ile de rektörün görüşü alınarak sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmelerde, sunulacak hizmetin niteliği, performans hedefleri ve süresi yer alır. Öğretim elemanlarıyla yapılan sözleşmelerde mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası eğitim ile bilimsel çalışmalara ilişkin yetki ve sorumluluklar ayrıca

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Mütevelli Heyeti; Rektör, eğitim ve araştırma konusunda görevlendirilmiş Sağlık Bakanı Yardımcısı, Sağlık Bakanının seçtiği bir üye, Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye ile Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Yönetim Kurulu’na belirlenen Sağlık Bilimleri Üniversitesi dışından bir üye olmak üzere, toplam beş üyeden oluşur. Mütevelli Heyeti Rektör başkanlığında ilk toplantısını yapar ve bu toplantıda yapılacak seçim ile Mütevelli Heyeti Başkanı belirlenir.”

MADDE 18- 7/6/1985 tarihli ve 3224 sayılı Türk Dış Hekimleri Birliği Kanununun 42 nci maddesinin başlığı “Bildirim zorunluluğu” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 19- 3224 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yer alan “42 nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarındaki hükümlere” ibaresi “42 nci maddesine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Birlikte kullanıma konu sağlık tesisleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde birden fazla üniversite ile de protokol yapılabilir. Birlikte kullanımdaki hastane tarafından üniversitenin tıp fakültesi ve dış hekimliği fakültesi öğretim elemanları ve bunların kadrosunda bulunan öğretim elemanı dışındaki diğer personelle, ilgili fakülte dekanının görüşü alınarak, yürütülecek hizmetlere ilişkin en fazla üç yıl süreli ayrı ayrı sözleşme imzalanabilir. Bu fakültelerin dışındaki üniversite personeli ile de rektörün görüşü alınarak sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmelerde, sunulacak hizmetin niteliği, performans hedefleri ve süresi yer alır. Öğretim elemanlarıyla yapılan sözleşmelerde mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası eğitim ile bilimsel çalışmalara ilişkin yetki ve sorumluluklar ayrıca belirtilir. Süresi

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

belirtilir. Süresi biten sözleşmeler yenilenebilir. Sözleşme bitim tarihinden bir ay önce tarafların aksine yazılı bildirim yoksa sözleşme kendiliğinden birer yıllık sürelerle uzar.

Üniversitelerin sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ile ağız ve diş sağlığı uygulama ve araştırma merkezlerinin uygulamaları üniversiteler tarafından işletilen hastanelerde ve sağlık tesislerinde veyahut üniversitelerin birlikte kullanım protokolü imzaladığı hastanelerde veya sağlık tesislerinde yapılabilir.”

MADDE 24- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlardan şüpheli olanlar, kolluk görevlilerince yakalanır ve gerekli işlemleri yapılarak Cumhuriyet başsavcılığına sevk edilir. Cumhuriyet savcısı adli işlemleri tekemmül ettirir. Bu suçların soruşturmasında, kolluk tarafından müşteki, mağdur veya tanık olan sağlık personelinin ifadeleri işyerlerinde alınır. Bu fıkra hükmü, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlar hakkında da uygulanır.

MADDE 25- 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin altıncı, yedinci ve onüçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Televzyonda yayınlanan programlarda, filmlerde, dizilerde, müzik kliplerinde, reklâm

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

biten sözleşmeler yenilenebilir. Sözleşme bitim tarihinden bir ay önce tarafların aksine yazılı bildirim yoksa sözleşme kendiliğinden birer yıllık sürelerle uzar.

Üniversitelerin sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ile ağız ve diş sağlığı uygulama ve araştırma merkezlerinin uygulamaları üniversiteler tarafından işletilen hastanelerde ve sağlık tesislerinde veyahut üniversitelerin birlikte kullanım protokolü imzaladığı hastanelerde veya sağlık tesislerinde yapılabilir.”

MADDE 21- 3359 sayılı Kanunun ek 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlardan şüpheli olanlar, kolluk görevlilerince yakalanır ve gerekli işlemleri yapılarak Cumhuriyet başsavcılığına sevk edilir. Cumhuriyet savcısı adli işlemleri tekemmül ettirir. Bu suçların soruşturmasında, kolluk tarafından müşteki, mağdur veya tanık olan sağlık personelinin ifadeleri işyerlerinde alınır. Bu fıkra hükmü, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlar hakkında da uygulanır.”

MADDE 22- 3359 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ek 9 uncu madde çerçevesinde birlikte kullanım protokolü yapılmış sağlık tesislerinde çalışacak üniversite personeli ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ek 9 uncu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında sözleşme yapılır.”

MADDE 23- 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Televzyonda yayınlanan programlarda, filmlerde, dizilerde, müzik kliplerinde, reklâm

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

ve tanıtım filmlerinde, sinema ve tiyatrolarda gösterilen eserlerde, internet, topluma açık olan sosyal medya ve benzeri ortamlarda tütün ürünleri kullanılamaz, görüntülerine yer verilemez.

(7) Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde ve bunların yerleşkelerinde tütün ürünlerinin satışı yapılamaz.”

“(13) Tütün ürünleri, kişilerin doğrudan ulaşacağı veya göreceği şekilde satışa arz edilemez. Bu ürünlerin işletme içinden ve dışından görünmeyecek şekilde renk, şekil ve ebatları Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kapalı dolaplarda satışa sunulması zorunludur.”

MADDE 26- 4207 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yüzde altmışbeşinden” ibaresi “yüzde seksenbeşinden” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiş ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye’de üretilen veya ithal edilen tütün ürünleri; markanın yazım şekli, yazı karakteri, punto boyutu, paket üzerindeki konumu, paketlerin rengi, diğer yazı, ibare ve şekiller dâhil olmak üzere aynı şekilde tasarlanmış düz ve standart paket biçiminde piyasaya arz edilir. Marka, paketin sadece bir yüzeyine ve bu yüzeyin yüzde beşini aşmayacak şekilde yazılır. Paketlerin üzerine markanın logosu, simgesi veya sair işaretleri konulamaz. Bu kurallar birden fazla paketi bir arada bulunduran tütün ürünleri kutuları için de geçerlidir.”

“(5) Bu Kanunda belirtilen uyarı yazıları, resim, şekil veya grafik mesajlarıyla, paket üzerinde yer verilen markanın yazım şekli, yazı karakteri, punto boyutu, paket üzerindeki konumu, paketlerin rengi, paket üzerinde yer verilen uyarı mesajları, diğer zorunlu yazı, ibare ve şekiller dâhil olmak üzere tek tip olarak tasarlanmış düz ve standart paketler ile ilgili hususlar Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ve tanıtım filmlerinde, sinema ve tiyatrolarda gösterilen eserlerde, internet, topluma açık olan sosyal medya ve benzeri ortamlarda tütün ürünleri kullanılamaz, görüntülerine yer verilemez.

(7) Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde ve bunların yerleşkelerinde tütün ürünlerinin satışı yapılamaz.”

MADDE 24- 4207 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yüzde altmış beşinden” ibaresi “yüzde seksen beşinden” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiş ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye’de üretilen veya ithal edilen tütün ürünleri; markanın yazım şekli, yazı karakteri, punto boyutu, paket üzerindeki konumu, paketlerin rengi, diğer yazı, ibare ve şekiller dâhil olmak üzere aynı şekilde tasarlanmış düz ve standart paket biçiminde piyasaya arz edilir. Marka, paketin sadece bir yüzeyine ve bu yüzeyin yüzde beşini aşmayacak şekilde yazılır. Paketlerin üzerine markanın logosu, simgesi veya sair işaretleri konulamaz. Bu kurallar birden fazla paketi bir arada bulunduran tütün ürünleri kutuları için de geçerlidir.”

“(5) Bu Kanunda belirtilen uyarı yazıları, resim, şekil veya grafik mesajlarıyla, paket üzerinde yer verilen markanın yazım şekli, yazı karakteri, punto boyutu, paket üzerindeki konumu, paketlerin rengi, paket üzerinde yer verilen uyarı mesajları, diğer zorunlu yazı, ibare ve şekiller dâhil olmak üzere tek tip olarak tasarlanmış düz ve standart paketler ile ilgili hususlar Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 27- 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin mülga sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve onaltıncı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“(8) 3 üncü maddenin on üçüncü fıkrasındaki yasaklara aykırı hareket edenler, mahalli mülki amir tarafından beşbin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.”

“Kapatma cezasından sonra aynı dönem içinde tekrarlayan ihlallerde ise, her defasında işletmeye yirmi günden bir aya kadar kapatma cezası verilir. Alt ve üst sınırları belirlenen idari para cezalarının miktarı, işletmenin büyüklüğü, ihlalin gerçekleştiği yer itibarıyla ihlalin etki derecesi ve niteliği ile ağırlığı gibi ölçütlere göre takdir edilir.”

MADDE 28- 4207 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Türkiye’de üretilen veya ithal edilen tütün ürünler, yedi ay içinde 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasına uygun hale getirilir.”

(2) 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında öngörülen yönetmelik bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde çıkarılır.”

MADDE 29- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesine “yürütmek üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanları altmışbeş yaşına kadar” ibaresi, fıkraya aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. “Bu şekilde kamu görevlisi olmayanlardan sözleşme yapmak suretiyle çalıştırılan personel hakkında 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmaz”

“Aile hekimliği uzmanlık eğitimi veren vakıf üniversiteleri ile Sağlık Bakanlığı arasında bu maddenin birinci fıkrası kapsamında kurumsal sözleşme yapılabilir ve sekizinci fıkradaki usul ve esaslara göre üniversite hesabına ödeme yapılır.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 25- 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin mülga sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve onaltıncı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“(8) 3 üncü maddenin on üçüncü fıkrasındaki yasaklara aykırı hareket edenler, mahalli mülki amir tarafından beşbin Türk lirasından yirmibin Türk lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.”

“Kapatma cezasından sonra aynı dönem içinde tekrarlayan ihlallerde ise, her defasında işletmeye yirmi günden bir aya kadar kapatma cezası verilir. Alt ve üst sınırları belirlenen idari para cezalarının miktarı, işletmenin büyüklüğü, ihlalin gerçekleştiği yer itibarıyla ihlalin etki derecesi ve niteliği ile ağırlığı gibi ölçütlere göre takdir edilir.”

MADDE 26- 4207 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Türkiye’de üretilen veya ithal edilen tütün ürünleri, yedi ay içinde 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasına uygun hale getirilir.”

(2) 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında öngörülen yönetmelik bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde çıkarılır.”

MADDE 27- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesine “yürütmek üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanları altmış beş yaşına kadar” ibaresi, fıkraya aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. “Bu şekilde kamu görevlisi olmayanlardan sözleşme yapmak suretiyle çalıştırılan personel hakkında 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmaz”

“Aile hekimliği uzmanlık eğitimi veren vakıf üniversiteleri ile Sağlık Bakanlığı arasında bu maddenin birinci fıkrası kapsamında kurumsal sözleşme yapılabilir ve sekizinci fıkradaki usul ve esaslara göre üniversite hesabına ödeme yapılır.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

Aile hekimleri ferden veya müştereken personel çalıştırabilir ve işveren olabilir.

Aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının yıllık izinleri yıl içinde çalışılan süre ile orantılı olmak ve ait olduğu sözleşme döneminde kullanılmak üzere otuz gündür. Ayrıca beş gün kongre ve seminer izni ile yıllık izin bitiminden sonra mazeretleri nedeniyle beş gün idari izin verilebilir. Evlenme, ölüm, doğum ve emzirme hallerinde, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi kapsamındaki sözleşmeli personele ilişkin izin hükümleri uygulanır. Hastalık durumunda, bir mali yılda en çok on günlük dönemler halinde toplam kırk güne kadar hekimin uygun görmesiyle hastalık izni verilebilir. Bir defada on günü aşan hastalık izni ancak sağlık kurulu raporu ile verilebilir. Sözleşmeli aile hekimi iken aile hekimliği uzmanlık eğitimi yapmakta olanlar, bu eğitimleri kapsamındaki hastane rotasyonu süresince izinli sayılır.”

MADDE 30- 5258 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aile hekimliği uygulaması kapsamında kişilerin aile hekimine kaydı yapılır. Sağlık Bakanlığınca belirlenen süre sonunda kişiler aile hekimlerini değiştirebilirler veya sağlık hizmet planlamasına uygun olarak Sağlık Bakanlığınca kişilerin aile hekimi değiştirilebilir. Her bir aile hekimi için kayıtlı kişi sayısı; coğrafi şartlar, sağlık hizmet planlaması gibi kriterler esas alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 31- 5258 sayılı Kanunda yer alan “aile sağlığı elemanı” ibareleri “aile sağlığı çalışanı” şeklinde, “aile sağlığı elemanları” ibareleri “aile sağlığı çalışanları” şeklinde, “aile sağlığı elemanlarına” ibareleri “aile sağlığı çalışanlarına” şeklinde, “aile sağlığı elemanlarının” ibareleri “aile sağlığı çalışanlarının” şeklinde ve “aile sağlığı elemanlarıyla” ibaresi “aile sağlığı çalışanlarıyla” şeklinde değiştirilmiştir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Aile hekimleri ferden veya müştereken personel çalıştırabilir ve işveren olabilir.

Aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının yıllık izinleri yıl içinde çalışılan süre ile orantılı olmak ve ait olduğu sözleşme döneminde kullanılmak üzere otuz gündür. Ayrıca beş gün kongre ve seminer izni ile yıllık izin bitiminden sonra mazeretleri nedeniyle beş gün idari izin verilebilir. Evlenme, ölüm, doğum ve emzirme hallerinde, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi kapsamındaki sözleşmeli personele ilişkin izin hükümleri uygulanır. Hastalık durumunda, bir mali yılda en çok on günlük dönemler halinde toplam kırk güne kadar hekimin uygun görmesiyle hastalık izni verilebilir. Bir defada on günü aşan hastalık izni ancak sağlık kurulu raporu ile verilebilir. Sözleşmeli aile hekimi iken aile hekimliği uzmanlık eğitimi almakta olanlar, bu eğitimleri kapsamındaki hastane rotasyonu süresince izinli sayılır.”

MADDE 28- 5258 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aile hekimliği uygulaması kapsamında kişilerin aile hekimine kaydı yapılır. Sağlık Bakanlığınca belirlenen süre sonunda kişiler aile hekimlerini değiştirebilirler veya sağlık hizmet planlamasına uygun olarak Sağlık Bakanlığınca kişilerin aile hekimini değiştirilebilir. Her bir aile hekimi için kayıtlı kişi sayısı; coğrafi şartlar, sağlık hizmet planlaması gibi kriterler esas alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 29- 5258 sayılı Kanunda yer alan “aile sağlığı elemanı” ibareleri “aile sağlığı çalışanı” şeklinde, “aile sağlığı elemanları” ibareleri “aile sağlığı çalışanları” şeklinde, “aile sağlığı elemanlarına” ibareleri “aile sağlığı çalışanlarına” şeklinde, “aile sağlığı elemanlarının” ibareleri “aile sağlığı çalışanlarının” şeklinde ve “aile sağlığı elemanlarıyla” ibaresi “aile sağlığı çalışanlarıyla” şeklinde değiştirilmiştir.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 32- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Evli olmakla birlikte çocuk sahibi olmayan genel sağlık sigortalısının;

1) Yapılan tıbbî tedavileri sonrasında normal tıbbî yöntemlerle çocuk sahibi olamadığının ve ancak yardımcı üreme yöntemi ile çocuk sahibi olabileceğinin Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları sağlık kurulları tarafından tıbben mümkün görülmesi,

2) Kadının 23 yaşından büyük, 40 yaşından küçük olması,

3) Son üç yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinden sonuç alınmamış olduğunun Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları sağlık kurulları tarafından belgelenmesi,

4) Uygulamanın yapıldığı tıbbî merkezin Kurum ile sözleşme yapmış olması,

5) Eşlerden birinin en az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olup, 900 gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması,

şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde veya sağlam çocuk sahibi olan çiftler hariç olmak üzere Kurumun belirlediği kalıtsal bir hastalığı olan veya bu hastalık için taşıyıcı olduğu bilinen evli çiftin sağlam çocuk sahibi olmasına yönelik birinci fıkranın (e) bendinin (2), (4) ve (5) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde, en fazla üç deneme ile sınırlı olmak üzere yardımcı üreme yöntemi tedavileri ile bir hastalığın tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle mümkün olmaması ve Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları sağlık kurulları tarafından tıbben zorunlu görülmesi ve uygulamanın yapıldığı tıbbî merkezin Kurum ile sözleşme yapmış olması halinde yardımcı üreme yöntemi tedavileri,”

MADDE 33- 11/4/2007 tarihli ve 5624 sayılı Kan ve Kan Ürünleri Kanununun 6 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 30- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Evli olmakla birlikte çocuk sahibi olmayan genel sağlık sigortalısının;

1) Yapılan tıbbî tedavileri sonrasında normal tıbbî yöntemlerle çocuk sahibi olamadığının ve ancak yardımcı üreme yöntemi ile çocuk sahibi olabileceğinin Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları sağlık kurulları tarafından tıbben mümkün görülmesi,

2) Kadının 23 yaşından büyük, 40 yaşından küçük olması,

3) Son üç yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinden sonuç alınmamış olduğunun Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları sağlık kurulları tarafından belgelenmesi,

4) Uygulamanın yapıldığı tıbbî merkezin Kurum ile sözleşme yapmış olması,

5) Eşlerden birinin en az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olup, 900 gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması,

şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde veya sağlam çocuk sahibi olan çiftler hariç olmak üzere Kurumun belirlediği kalıtsal bir hastalığı olan veya bu hastalık için taşıyıcı olduğu bilinen evli çiftin sağlam çocuk sahibi olmasına yönelik bu bendin (2), (4) ve (5) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde, en fazla üç deneme ile sınırlı olmak üzere yardımcı üreme yöntemi tedavileri ile bir hastalığın tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle mümkün olmaması ve Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları sağlık kurulları tarafından tıbben zorunlu görülmesi ve uygulamanın yapıldığı tıbbî merkezin Kurum ile sözleşme yapmış olması halinde yardımcı üreme yöntemi tedavileri,”

MADDE 31- 11/4/2007 tarihli ve 5624 sayılı Kan ve Kan Ürünleri Kanununun 6 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

“(6) Ruhsat almadan faaliyet gösterenler valilikçe faaliyetten men edilir ve on bin Türk Lirası idari para cezası ile cezalandırılır. 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde saklanması zorunlu tutulan belge ve örnekleri saklamadığı tespit edilenler ile mevcut ruhsatı kapsamı dışında faaliyet gösterenlere on bin Türk Lirası idari para cezası uygulanır; bu ihlallerin iki yıl içinde tekrarı hâlinde idari para cezası bir kat artırılarak uygulanır; üçüncü tekrarında artırımlı idari para cezası uygulanır ve on güne kadar faaliyeti durdurulur; dördüncü tekrarında ise süresiz faaliyetten men edilir.”

MADDE 34- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 23 üncü maddesine, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Gıdanın etiketi, tanıtımı veya reklâmında sağlık beyanı yapılabilmesine, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça izin verilebilir.”

MADDE 35- 5996 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Farmasötik formda olmayan takviye edici gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir. Ancak, farmasötik formda olan takviye edici gıdalar ile özel tıbbî amaçlı diyet gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca belirlenir.”

MADDE 36- 5996 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin (ö) bendine “işyerlerine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “belediyelere ve il özel idarelerine” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 37- 5996 sayılı Kanunun 42 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) 28 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci cümlesindeki ürünler bakımından bu

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(6) Ruhsat almadan faaliyet gösterenler valilikçe faaliyetten men edilir ve on bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır. 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde saklanması zorunlu tutulan belge ve örnekleri saklamadığı tespit edilenler ile mevcut ruhsatı kapsamı dışında faaliyet gösterenlere on bin Türk lirası idari para cezası uygulanır; bu ihlallerin iki yıl içinde tekrarı hâlinde idari para cezası bir kat artırılarak uygulanır; üçüncü tekrarında artırımlı idari para cezası uygulanır ve on güne kadar faaliyeti durdurulur; dördüncü tekrarında ise faaliyetten men edilir.”

MADDE 32- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 23 üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Gıda ve takviye edici gıdaların etiketinde, tanıtımında veya reklâmında sağlık beyanı kullanılabilmesine Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca izin verilir.”

MADDE 33- 5996 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendine “işyerlerine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “belediyelere ve il özel idarelerine” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 34- 5996 sayılı Kanunun 42 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) 28 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci cümlesindeki ürünler bakımından bu

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

Kanunda belirtilen idari yaptırımları uygulamaya Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ile mahalli mülki amir yetkilidir. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından idari para cezası ve idari yaptırım kararı verildiğinde keyfiyet ilgili sağlık müdürlüğüne bildirilir.”

MADDE 38- 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Hizmet bedeli: Bedelin bir unsuru olup tesisin ve ekipmanların kullanıma hazır tutulmasına yönelik bakım, onarım ve benzeri hizmetlerin bedeli ile ilgili mevzuatına göre hizmet alımı yoluyla gördürülebilecek hizmetlerin sunulması karşılığında idare tarafından yükleniciye ödenen, beş yıl ve ihtiyari hizmetlerde sözleşmede yer alan miktara bağlı, tıbbi destek hizmetlerinde ise on yılı geçmemek üzere dönemsel piyasa testi ile güncellenen bedeli,”

MADDE 39- 6428 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İşletme dönemindeki teminat miktarı her yıl, Türkiye İstatistik Kurumunca belirlenen yurtiçi üretici fiyat endeksindeki artış oranında artırılır.”

MADDE 40- 6428 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak yatırımlarla ilgili olarak idare ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri arasında yapılacak her türlü iş ve işlemler ile düzenlenecek kâğıtlar, 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergisinden ve yatırım dönemiyle sınırlı olmak kaydıyla, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca alınan harçlardan müstesnadır.”

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kanunda belirtilen idari yaptırımları uygulamaya Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ile mahalli mülki amir yetkilidir. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından idari para cezası ve idari yaptırım kararı verildiğinde keyfiyet ilgili sağlık müdürlüğüne bildirilir.”

MADDE 35- 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Hizmet bedeli: Bedelin bir unsuru olup tesisin ve ekipmanların kullanıma hazır tutulmasına yönelik bakım, onarım ve benzeri hizmetlerin bedeli ile ilgili mevzuatına göre hizmet alımı yoluyla gördürülebilecek hizmetlerin sunulması karşılığında idare tarafından yükleniciye ödenen, beş yıl ve ihtiyari hizmetlerde sözleşmede yer alan miktara bağlı, tıbbi destek hizmetlerinde ise on yılı geçmemek üzere dönemsel piyasa testi ile güncellenen bedeli,”

MADDE 36- 6428 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İşletme dönemindeki teminat miktarı her yıl, Türkiye İstatistik Kurumunca belirlenen yurtiçi üretici fiyat endeksindeki artış oranında artırılır.”

(Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve
5 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 41- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 27 nci maddesinin ikinci fıkrasına “atanmaları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yabancı dil şartı hariç olmak üzere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 42- 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yüz yatağın altındaki hastane başhekimlerinin tabip” ibaresi “yüz yatağın altındaki hastanelerin ve 112 il ambulans servisi başhekimlerinin tabip” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 43- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 44- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 37- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 27 nci maddesinin ikinci fıkrasına “atanmaları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yabancı dil şartı hariç olmak üzere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 38- 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yüz yatağın altındaki hastane başhekimlerinin tabip” ibaresi “yüz yatağın altındaki hastanelerin ve 112 il ambulans servisi başhekimlerinin tabip” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Devlet ve vakıf üniversitelerine ait birimlerde görevli sağlık çalışanlarına da birinci fıkra çerçevesinde ilgili üniversite tarafından hukukî yardım yapılır. Bu yardımın usul ve esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.”

MADDE 40- 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Yurt dışında sağlık kuruluşu açmak, işletmek, ortaklık kurmak ve işbirliği yapmak, sağlık ve eğitim amacına yönelik bina inşa etmek, ettirmek.

f) Sağlık meslek eğitimi turizmine yönelik faaliyetlerde bulunmak; yurt içindeki eğitim kurumlarına yurt dışından öğrenci teminine aracılık etmek, yurt dışında eğitim kurumu açmak ve eğitim faaliyetinde bulunmak.”

MADDE 41- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 42- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.